Jeruō Quentini Ord. M. Paris ad S. Ludg.

Liber ꝑmꝰ malogn̄ati.

Iste primꝰ lib' qui est de statu inprenciū hz phemiū in oēs libros 2 tres distinctiones

ꝑma de cōuersioē hoīs ad deū
Distinctio ſcda de cōtricoē 2 confessione
tercia de satisfactione

Capla ptis prohemialis

Ca1 De occasione et lapsu ꝑmi hoīs
C2 De mia dei sup lapsu ꝑmi hoīs. 2 de mō inabitacionis ei
C3 De cōsilio quare deus voluit inabitare
C4 De mō redēpcionis ḡnis hūani ‖ redēptiū
C5 De exitu 2 fructu passionis xpi
C6 De noua deexpcione 2 tēptacioē dyaboli ꝑt hoīes sanguine xpi
C7 Quō accedē debeamꝰ ad deū. ut graz uenianꝰ. 2 de fine ‖ tractādi huiꝰ libri

Ꝑma distinctio lib' ꝑ' hz q̄ūdecī capla

Ca1 Q̄ tota salus hoīs ꝑmo dependz a gra dei
C2 Quō liberū arbitriū cooperari debeat gre dei
C3 Cur deus nō confert oībz hoīb; ifundat graz suā
C4 De stultis iudicijs dei circa filios hoīm
C5 Quid 2 q̄liter pcōr agere debeat ut saluet'
C6 De maḡ pietate 2 mia dei sup malicia hoīm
C7 Utrū sit aḡd pcm tā graue q̄ nō possit idulgencia 2 mia ꝑmēere
C8 De incōprehensibili pietate 2 mia dei sup iniquitate filioꝝ hoīm
C9 De tricitate 2 negligencia iustioꝝ ad deū p pniaz. 2 q̄ cā hui' ‖ negligēcie
C10 Que st' q̄ retrahat hoīes ab amore seculi
C11 Quō 2 q̄liter ꝓtrahant' 2 vocāt' amatores mūdi ad pniam
C12 Quō nouit' iusti ad deū p pniaz seu ſcaz conuersacionē pacāt' impedimenta 2 tēptaciones
C13 Penitencia quid sit
C14 Quō oīa pcā p pniaz deleant'. 2 de utilitate 2 effectu eiusd'
C15 Quō deꝰ odio hz pcōres 2 misertus ē penitentibus

Ꝺda distinctio ꝑmi libri habz capla 8

Ca1 De ptibz pnie 2 primo de cōpunctione seu cōtricoē
C2 De cōpunctione 2 lacrimaꝝ effusione. 2 quō aḡs cā a deo opti
C3 Utrū cōtricio absq; lacrimis valeat ad deleda pcā. ‖ nō valeat
C4 De ſcda pte pnie. ſ. cōfessione oris
C5 Qualis debeat esse cōfessio

C 6 De excusationibus pcorū. 2 que pcm aggravat
C 7 Utrū pna vel alia sit cōfitenda de necitate salutis
C 8 Utrū teneat⁹ qs iterāe cōfessionē. 2 ī qbz casibz. 2 de tradno

Tercia distinctio p̄mi libri hz septē capitula

Ca 1 De satisfactione
C 2 Utrū pnia debeat usqz ī finē vite duraē. an nō
C 3 Utrū bō opa mortificata p pcm euacuāt pḡ pniaz
C 4 Utrū pacta pnia ī manēat pdōz cluse p quas iterū hō disponat⁹ ad peccandū
C 5 De ūtute discretionis ac penitētes ī religionē intrantes
C 6 Quō virtus discretionis acq̄rat⁹
C 7 De hys q̄ bñ in ordine incipiūt sz paulatī tepescūt. 2 ad secularia desideria cōuertūtur.

Ad habendū notitiā p̄ntis tabule q̄ docet prompte q̄mlibz materiā hui⁹ p̄mi libri Malogrnati inuenīe. Nōndū q̄ iste p̄mus lib ꝫtinet tres distinctiones quelibz distinctio sua capla capla ūā tāo loco posita indicat locū capitulū p̄ ūis alpha beti sc̄ figta. p̄mus nūs quocat distinctionē. sc̄s ca⁹ ūā tāo loco posita indicat locū capli ꝑ quo inuenīe poteris materiā desiderata. Et si vna ūā bis ī eodē capło fuit posita. tūc eidē p̄mo loco addit⁹ sc̄s loco 2 Ut sic A¹ B¹. ul' A² b² ꝛc

Ad quos pertinet	Ad quos pertinet	Ad quos pertinet
3	A	a	Abbas siue ꝑlatus suã ſemꝑ debz aſpicẽ fragilitatẽ ꝛ ſe ſuos ſbditos ꝛformaꝫ atꝫ erga eos ſe ymũiare
3	A	a^2	Abbates siue ꝑlati ꝙ plẽs ſe extollũt ſubditos deſpicũt ꝛ qꝫ ꝑtẽ ꝓcedũt etiã ſe putãt merito ꝑcellẽ
3	A	d^2	Abbatũ siue ꝑlatorũ vita ĩordinata cauſat frequẽter laſciuã ꝛ mltas ĩordinacões in ſubditis
3	A	q^2	Abbates siue ꝑlati ꝑcauẽ debẽt ne dent occaſionẽ murmurãdi ſubditis
1	3	n	Abilitacio hoĩis ad gr̃az q̃lit̃ fiert debeat ‖ dialibz
1	n	y	Abſtinẽdi difficultas a ꝑcis cũt ex variis occaſionibz mũ
3	6	k	Abſtinẽcia extinguẽ debz vicia ꝛ hõ cũ moderamiñe
1	1	v	Acceſſus ad deũ ꝓncipaliꝫ fit ex gr̃a
1	8	o	Accedendũ eſt ad deũ cũ fiducia
2	1	y	Accuſacio ſuiꝑius q̃ntũ valet ‖ fiuſſe debuiſſz
Phe 2	1	b	Ade ĩmortuas añ tñſgreſſionẽ mãdati ꝛ ſi nõ cecidiſſz ĩ q̃bz
2	3	x	Affectus siue ĩtencio nomẽ opꝫ ĩponit
1	9	a	Amor ſeculi tñſeũtiã retardat a pñia ‖ hoĩem
1	9	d	Amor effuſus ĩ voluptates ꝛ vanitates tñſitorias exercat
1	10	l	Amor ſeculi ꝑ tã declinatꝫ ſeq̃ fugit
1	11	A	Amatores ĩ ſuis ꝑcis ĩdurati q̃li ad pñiaz trahant
3	2	O	Amor dei ꝑueñ maxĩe ex cõtricõe ꝛ pñia
3	1	K	Admonẽdi ſũ diuiſi ꝑ. pãores pãa deflentes
1	11	S	Angeli ẽ ſoãe nõ cadere
Phe 1	1	G	Lia x' deſcendt ad lumbũ nõ ad lubricacionẽ oĩm
3	A	l^2	Apoſtata q̃n dicendꝰ ſit religioſus ‖ ꝑcã
Phe 6	6	O	Baptiſmꝰ delz pcã originalia ꝛ actualia ẽmanẽte fomite
1	13	S	Baptiſmꝰ quo ad culpã ꝛ quo ad penã
1	13	V	Baptiſmꝰ ſpiritualis unq̃bz ꝛſiſtat
Phe 6	6	P	Baptiſmalis innocencia amittit ꝑ ꝓcm mõrle
3	a	A	Beatitudo q̃li ꝑfecta ee poſſit ĩ mentibz eoũ q' q̃ntz meritoꝝ ſui veatꝰ tñit.
3	3	p	Bona opa ꝛ mitoria ꝑ ꝓcm ſequẽs mortificata ut') viveñ

vniuſitat p pniam ſequentē
2 ℘ v Bona deſideabilia aſſeq̄ volēs ꝓfitel dz mala q̄ geſſit
1 1 a Bonū cogitare velle 2 ꝓfice opat deus in nob ſſtutū
1 1 2 ℘ Gr Bonū opus fit p gr̄az ispuātē 2 liberū arbitriū i exāiāo ꝙ
2 dg Bonū facē nullg pt nī deo weſſiaente 2 woparte
1 a amis macēacio cōſiſtat in q̄tuor
1 1 3 1 1 1 3 3 3 2 ll o J Caenus fragilitas ſiue infirmitas ipend^t q̄nq; a ꝓpo^to ſaluti
9 Caſte viuē i mūdo 2 a mūdialibz abſtinē vari ē 2 lauda^bl
Ɛ2 Caſus ſiue lapſus quorūdā q̄ videbant^r bn 2 ſcē viuē vn
Jbidē ꝙ hoc cōtingat q̄nq; ad cautelā electorū. ll accidat
Jbidē de cuſtodia hūilitatis atz cogitationū
6 Circūſtancie peccatū q̄ tēnit in aliud genꝰ ul' ſpēz alia i cō
feſſioe nāo ſt' ſpecificande Jbidē de circūſtanciis aggrauātibz
| 11 E Clauſtrales facilē ſaluant^r
| 11 M Clauſtraliū vita q̄m ſecura ſit
J 12 N Cogitaciones p̄ue difficilē a corde hoīs excludūt^r
Phe^o Colloq̄a edificatoria magis inſtruūt q̄ ſim^r laō
2 Im Confeſſio q̄ ſit. Jbidē. Et vtrū teneam^r cōfitem^r
2 J2 Cōfeſſio p̄cedit ul' ex gr̄ia ſpūs ſc̄i a ex tīore iudicij
Jbidē q̄mplura dicā ſcōz doctoz de cōmēdacioe confeſſionis
2 O Cōfeſſionis vēcūdia q̄ntū valeat ibidē
2 P Confeſſio duplex eſt
2 Q Confeſſio alleuiat corda fideliū. Jbidē
2 R Cōfitent^r plēs ſz in cōfeſſioe hūiles nō ſt'
2 S Cōfeſſio dz ee vēcūda i vilitate 2 diſplicētia ſiue erubeſ
cētia p̄cōz ſz ꝓp' tlez erubeſcētiā p̄cā abſcondi nō dēt
2 A Cōfitent^r plēs ſn̄ gemitu 2 dolore. Jbidē
2 xA Confeſſio qual' ee debeat 2 de eiꝰ ꝓdicionibz
B Ad cōfeſſionē feſtināe dēm^r ꝓp' q̄nq;
2 C Confeſſio dz ee circūſtanciata circūſtanciis
2 D Confitēs ſiū peccēs cōſi^r. dz in cōfeſſioe q̄ſtuabē p̄cā loci nō
viz tēpus 2 pſeuerātiā
2 E Confeſſionē ſel' bona fide frāz iterari nō opz
2 F Cōfeſſio iterāda ē in hys caſibz
2 J Confeſſio r̄aduātiū qual' ee debeat
2 K Confeſſio dimidiāi nō dz. Jbidē q̄o dimidiet^r 2 q̄o nō
2 L Confeſſio ſiue p̄nā q̄ſual' q̄m ſufficiat
2 M Confeſſio vlgioſoz ad pſonā altīus ordis q̄m modica ſit

2	8	N	Jndē de religiosis qui suis plat⁹ ꝓfitēi verent⁹ 2 auralit⁹ extorquēt a plat⁹ ut suā alys dent auctē absoluendi
2	8	N	Cōfessio ptracta vsq; ad horā mortis ꝙ sit ꝓculosa tlis
2	1	Ch	Cōpūctio lacrimarū hūda est ut cōtritione ‖ mora
2	1	Xt⁹	Jē q̄ sit cōpūctio
2	1	Cōtritio a doctorib⁹ describit⁹
2	3	Cōtritio valida q̄nis tollat ut hz treatū culpe salz et pene tū ad hanc ꝟfessio 2 satiffactio requirit⁹
2	3	J	Contritionis dolor duplex est
2	2	J	Contritio ꝓprie ē q̄da displicētia in cōne. sic acti⁹ pnē supfluus ee nō pt.
2	1	B	Contritio 2 attritio differūt
2	1	Ch	Cōtritio an sit hūda de oi pcō actuali 2 mortali
2	1	D	Qual cōtritio hūda sit de pcīs obliuis
2	1	E	Contritionē siue dolorē hz de uno pcō 2 nō de alio siue de oīnib⁹ simil nō suffiat ‖ futura
2	1	f	Contritio requirit ut hō q̄nq; p̄ oculis habeat tormēta
2	1	J	Conteri digne volentes flē debz 2 amaritudinē hz p de
2	2	D	Contritio ſn lacrimis vtrū valeat delere pcm ‖ lictus
2	3	h	Contritio siue ꝓpūctio an totū treatū pene 2 culpe tollē poss⁺
2	2	m	Contritois dolor expellit 2 impedit gaudiū seculi
3	3	Q	Coquēa iuste nulli⁹ pt si nō vacat⁺ a tlibz at⁺ ad viā salutis
3	12	B	Cōsiliū aque ē remediū ꝓ tēptacōes nouit iudicū
3	11	m²	Cōsilz ꝓfusū fert affect⁹ inordinat⁹ ‖ nouit iudicū
3	12	C	Cōsilia quere a senioribz ē valēs remediū cont tēptacōes
3	9	D	Contemptus mūdi reddit hoīnē ꝓmptū ad obediēdū deo
3	12	I²	Conuerte ad deū se voletū tota sustinet impedimēta
3	12	m²	Cōuersio hoīs ad deū tormētū est demonibz
Phē	6	C	Conuersionē meam ad deū tardare nō debem⁹ viis ꝑceptis opm pietatis cuisdē
3	11	l	Cōuersio in melius quo fieri debeat
3	11	B	Cōuersionē ad deū duo faciūt videlz amor 2 timor
3	12	T	Conuersi nouit ad religionē duo pncipalit⁹ pertinēt. Jndē de difficultate istius
3	12	G	Conuersi ad deū sūt inquietes. dq; inchoāt ex dulcedine diuine gre. dq; ex tēptationū amaritudie. 2 q̄lr viri se hz debeat
3	12	O²	Conuersi ad religionē q̄lit se hz debeant
3	13	E	Conuersio ad deū sū ad religionē hz inquietus vtil ē ꝓp eo.

inquietus

				Tres ad ꝓ
				Nūs hoīm
		ꝑ	f	Conūta festinēt hȳ qui ī adolescēcia sē posita
		ꝑ	G	cōuersionē suā ꝓtinens vsq; ad senīū ifipiētes sē ī ifestatī
2		l	a	Cor hoīs qualit' diuit' duriū
		9	E	Cordis duricia ī insensibilitas mētis q̄q; nasc' ex nu
				mio amore tpaliū voluptatū intīm ut ec'tl'eq; ad cūmulū
				suarū miseriarū labores ī tribulacões aggrediant' ut
				eo ciº mūdi voluptates assequi valeāt
		ll	D	Cordis obdurati cognitio penes que hñ possit
phe°		ꝛ	ꝯ	Corpus xpi post resurrectionē īmortal' fuit
		6	G	Corpus hoīs q̄lit' tractandū sit ut deo seruire valeat
phe°		a	f	Cristus in mortis triduo hō nō fuit
phe°		ꝛ	J	Cristº ascēdens ad celos sedz ad dexterā dei nō quo ad sitū
				sz quo ad excellenciā bonorū
phe°		ꝛ	k	Ipse in aplos misit spm scm Ibidē de efficacia ī suffi
				cēcia pmi pncipij ī quo vefortia sit celestia terrestria ī
				infernalia
phe°		ꝛ	k	Ibidē de descensu x' ad infēos ī resurrectiōe ī ascēcione
				Et de efficacia remedy a xº exhibiti. libēatis
		J	O	Culpa pcā duplicat' qñ pcām defendit'
D.		ꝛ	m	elācio in pcās habita fletibz ī lamētis insequēda ē
		ꝛ	B	Desperacīū insipiēcia ꝓpendit' ex hoc
		ꝛ	fg	Desperandū nō est q̄us ecia hō ifinitis iniurijs fuit pcās
		ꝛ	k	Desperacio venia caret
		ꝛ	O	Desperacio detestat'
phe°		J	O	Deus q̄le corpus pmo hoīi dederit. ‖ ꝓceptū dederit
phe°		l	O	Deus pmo hoīi duplex bonū ꝓparauerat. Et sdm dn'
phe°		2	J	Deus vone sue bonitatis pissimꝰ ī miserordissimꝰ hoīez
				dāpnatū saluare volens alēcaciones istarū q̄tuor vtutū. vz.
				iustitie mie pacis ī veritatis sedauit
phe°		2	k	Deus hoīē liberare volens sapiēcia vtebat' cōsiº. aii eedē ī
phe°		2	ꝛ o	Deū iniurijs deauit tūz de causis ‖ tutel ī ꝑseuer
phe°		3	ꝯ	Deus filiꝰ susceptit carnē ī hº q̄lis videz q; a pie se nō di sit
phe°		3	ꝯ	Deus filiꝰ martus ē. ī quare nō pī nec fīs sāis ‖ tacio
phe°		3	V	Dei filius cū in mūdū mittebat' p hoc nō fiut frā loci mi
		3	E	Deus quare grām suā oībz nō eq̄lit' infudat p quā oēs
				saluari possent
		ꝛ	h	Deus tā exhibz hijs quos ad sctātē promouē dignat'
				sdm de ill' tūz. vz. teptacões diuise in longū ꝓtractatu

a scis doctoribz spālit' p vtm Gregorii

Deus hos qs ad salute' vduce' curat duobz modis vulnat

Deus defert' siue ab eo defendit' duobz modis. I medio

Dyabolus qlit' aggress' sit pmu' hoīne decipe volēs. vz. querendo asserendo 2 pmittendo

Dyabolus est cadē et nō resurgere

Discretio qm sit nāta pēitentibz 2 nouit' diuersis

Indiscre'. qp sit. 2 qm pniciosū idē vitiū

Discretioe mediante corp castigandū e. alī debile, alit' forte 2 robustū

Discretio si nō assit nulla vtus pfia pt n' i vigore mādebit

Ibidē sm discretioe vtutes bone ee nō put. 2 qlī pēs eam psidere dem pfm in vtutibz ul' defm

Discretois efficacia ad plenū nō addiscat' sn expiencia Ibidē de qlitate ipius expiencie diuisa in diuisis

Discretionis vtus p dus acq'rit'. p' e vite sor prm ispec'

Sedm est hūilitas 2 qlit' illa hūilitas pbari debeat

Discretio iqrit ut qsq vites suas discutiat. 2 put valz i bonis

Disciplīa mōstrat qlit' defiaat modus tribz. II se exerceat

Discussio actuū cotidiana valet

Diuisio thematis hui libri. vz. fili accedēs ad seruitutē. Ibidē diuidit' lib in tres tractat 2 qlibz tractatuū sb diuidit' in tres distinctiones

Dolor siue disciplīa requirit' ad veā pmiaz. I ibi Sic lemosina ps satisfactionis triplex est

Elemosie spuales ibidē septē ptes st'

Eleosine corpales septē sut

Eleosine paupm 2 ēligiosoū qles ee debeant II soū

Exēpla soū respicie remediū e cont' tēptacioes nouit' sū

Exempla prm inspicienda st' et quare

aare hoīne qd in se est qd sit

Iacre qd in se est tria cōplectitur

Iacre dei puari su obsequiū excedit oe tormētū

Iortitudo iustoū 2 reproboū in qbz psistat ul' vsetur

Iuga mūdi suadet. I

audia tbena siue usus expellit i pēitentibz ea q in spiritualibz lucrati fuerit

Gloue celestis psidatio qmplēs ad deū duerstat

	1		O	Gra effiait meritū qz sn̄ gra nullū op9 ē meritorū
	3		P	Gre ꝓpatorū in hoīe difficile ē videre
	13		R	Gra dei data ē homī p9 baptismū maxīe in pnīa que
				extat baptism9 spūalis. R Jnde ꝛromedacio pnīe
	12		E	Gram amissa ꝗtuor ꝛcupant ‖ p dīa doctorū
	12		O	Gra dīna ꝗnqz homī sb̄ihīt ne ꝑsuat de di ꝛsolacoibz
.H.	3	A	R	abitū plēs mutāt sz nō aīm.
				Jnde de differētibz actibz vetis hois ꝛ noui ‖ torū
	1	12	R	Habitaē int̄ ml̄tos ē remediū ꝑt̄ tēptacoēs nouīt ꝓ
	2	3	G	Holocaustū ꝛ sacrificiū ꝗli differāt ‖ nō hīūt
	phe°	1	O	Hō ꝑm9 talis fuīs fuit qđ ad culpā fomitis ītā mētū
	phe°	1	C	Homī ꝑmo datū fuit ꝗduplex aduitorū
		1		Hō ꝑm9 notīaā dī hūit nō sicuti ī ꝑnīa n̄ in enigte ut
				in via Jnde C in medio
	phe°	1	H	Hoīes ꝑmi de ꝑadiso expulsi st̄. ꝛ de quo ꝛ in qđ ceciderūt ꝛ qđ in q02 afflicta st̄
	1	11	G	Homis ē cadē ꝛ iterū vesurgē
	3	A	O	Huiana infirmitas hoc ꝓpū hz int̄ cetēa ut pl9 ei īsistere
				libeat qđ sibi in se placz qm̄ qđ displicz
.J.	3	1	O	Eiunū ꝑs satisfactoīs est ꝑplex
	3	1	C	Jeunū ꝗtuor comitāi debent
	phe°	3	K	Jn ieatoīs mistero fuit ꝓcursus tūi de ꝑplici ẏsarthia
	phe°	A	K	Jnapietū siue pēitētū status ẏsistit in tbz ‖ onū alleuiat
	1	12	F	Jnapietibz ꝛ nouīt̄ ꝗuersis dns dispēsatiue pugnas tēptat
	3	A	S	Jnapietū siue pēitentū ẏsacio ꝗlis ee dēat reapl̄atur
	1	10	S	Jnferni ẏh ꝗlitas describīt in ꝗnali
	1	10	S	Jnfernalis ignis qual' est
	1	12	P	Jnfernaliū tormētorū medita° valz
	phe°	1	fgh	Jnobia fuit causa ꝑdicionis ꝓpis hūani
	1	12	O	Jmpenitēaa caīz venia
	3	8	12	Jmplorāi nō dz deꝰ īprudent' ꝗuis ad ignoscendū sit ml̄q
	3	A	p1	Jpocrite tristes st̄ nō in corde sz in facie
	3	A	a2B	Judicare suos ꝑlatos ecā negligentes sb̄diti nō dn̄t sz vene
				rari ꝛ in negligēcijs eos nō imitari
	3	G	P	Judicio seu diffinicoē id ē ẏsilio maiorū mie ꝛ ill' acqescē
				frangt illusioēs hostis illudē conantis
	3	G	P	Diffinicoī ꝛ ẏsilio maiorū nō acqescē ipedt ꝑsonus apphe
	1	12	n	Judicāe dēm9 nosmipōs ut iudicū dn̄ cuadam9

				Judaiū simpliꝰ valet
				Judiaa dīna disauta nō debēt ſꝫ veneāt qꝛa īnestigāi nō pūt
				Ibidē de dūsis affectibz 2 īmpisēcajs hoīm in dūsis statibz
2	1		G	Judiaj tiōr habendus ē penitentia ‖ dstitutorū
			D	Judicat hō a deo in hac vita duplicit
2	2	1	l	lacrime pēitentiaū veste mortalē maculatā abluāt
	2	1	my	lacrime pēitentiaū pro baptiſmo reputant
				lacrime pēitentiaū qm̄ sit efficaces 2 frūose
	2	1	op	Ibidē de ꝛpūatioē lacrimaꝝ duſoꝝ prīm̄ rōmēdatioēs
	2	1	p	lacrime pēitentiaū ſt quodāmō ſignū ſenūtatis .pt de di amōe ibid
	2	1	Q	lacrime pēitentiaū oriūt de amore ſuēti quē ad deū hz dūt
	2	2	R	lacrimaꝝ gra ſiū effuſio vñ pueniat pēitentibz
	2	2	S	lacrimaꝝ gra causat ex oronibz hūlibz
	2	2		Nīgꝰ ex vtuosa vita lacrimaꝝ gra alīs 2 alīs donat
	2	3	a	lacrimaꝝ gra p hūlitatē custodieda ē ne a dnō sbtrahat
	2	3		lacrimaꝝ gra p vite emēdatiōnē 2 hūlitatē ē vsurpanda
	2	3		lacrimaꝝ effuſio efficacꝫ remediū ē ad īpetrandū ſiue ꝓſequendū quecp postulata
	3	9	b	lacrime pēitentis 2 pcōrū remiſſio sīl st 2 de ītellectū illiꝰ
	2	3	x	lacrimaꝝ gra qnus ab oībz hīj nō possit debz tn̄ ab
	2	3	x	Cōpūctio gemebunda suffic ꝓcā deflere ‖ oībz desiderāi
	1	4	x	liberū arbitriū sōdatio ē qua accedi ad deū 2 gra dei ꝓmacio a qua procedit amē bonū opus
				Ibidē qlit dei gra ꝓuenit liberū arbitriū 2 cooperat eidē ad opus bonū ‖ malū
	1	4	T	liberū arbitriū ſedēnto valde vtibile ē 2 magis pnū ad
.M.	1	10	p	alū tplex mānebit siue ꝓcōres
	1	11	E	Meditatio frequēs tremoꝝ qi timuit 2 celestiū qz manet valz ad lamētū pnīe
	1	3	l	Meritū qnus hīj nō possit p ꝓmā gras pt tn̄ se hō ꝓparare ad gram̄ qz nulli gra denegat
	1	6	6A8	p totū .M. iſericordie dnī bonitas 2 mltaplicatas declarat per totū 6m 2 4m 8m caplm ‖ pae valz
	1	A	m	Meſericordia dnī ē sn̄ nūo 2 mesura 2 pcā gruſſima su
	1	As	nop	Miſericordia dnī corda emollit desperata q
	1	8	v	De decē miſericordie effectibz
	1	10	m	Meſeria hoīs qlīt nascat de viis ꝓuisēcajs 2 volup tatibz .vide ibidē dicta doctorū qꝫ plurimū

				Tabula prima
				Tabula secunda
				Tabula tertia
phe°	2	M n		Modi reparacois humane quib⁹ fuit grauissimi⁹ 2 grauebat tam reparatori q̃m reparabili
	3	A	Q¹	Monachorū superbia reprehendit⁹
	3	A	Q²	Monachus quid sit diffinitiue
	3	A	R¹	Monachorū audacia reprehendit⁹ Ibidē
	3	A	S't	Monachorū hy⁹ tpis diuise inordinacioēs 2 idecētie a doctoribz Anselmo 2 Bernardo declarant⁹
	3	A	T	Monachorū vocacio 2 abrenūciacio in q̃bz ꝓsistē dñt
	2	1	n	Monachi vere in tribz gaudiū nō habebūt
phe°	2	E		Mors xpi 2 eius q̃litas ‖ resurgē debūt
phe°	1	i		Mortis xpi spacium q̃ horarū fuit 2 quare n⁹ cicij n⁹ tardij
	1	10	n	Mortis nre oportunitas a nob⁹ ꝑpensata retrahit nos ab amore mundialiū ‖ occupacioē astringit
	3	A	k¹	Mundus religiosos spirituales 2 deuotos mente nō tenz. sed
	3	A	l²	Murmuracois viciū q̃m reprehensibile sit i religiosis
.N.	1	9	C	eccligecia ꝓsidēracois ca ethalia fac⁹ horiz ihere tpalibz
	1	3	f	Nichil fit nichil agit⁹ nisi a voluntate a' ꝓmissioē dīna
.O.	1	3	y	Nex obduras cor triplex est
	3	A	x	Oblitio patrū a religiosis an̄ pfessionē ꝓmissorū atq; estimacio psumptionis bonorū causa st' diuisarū inordinacionū i eisdē
phe°	3	p		Opus incarnacois q̃z attribuit⁹ pri. q̃ntz filio q̃z spui sco
.P. phe°	2	v		assio x' nob⁹ fuit causa salutis etne
phe°	2	r		Passio x' fuit grialissia acerbissia ignominiosissia inter eptoria ꝫ viuificatiua
phe°	2	O		Passus ē xps in oi pte corpis sui. i omi potecia aie. 2 in superiori portione rōnis
	1	11	b	Pax x' 2 pax mundi
	1	13	C	Pecā duplex ē naufragiū ‖ estimare dz
	1	11	Q	Patrū lenitas q̃liter ꝓsiderāda sit 2 qd̄ nēo pecā lenia
	3	2	J	De pecā remissioē neo certz ee pt
	3	2	Q	Patrū reliquie ad uterū peccandū disponētes utrū remaneat post pactā penitencia
	3	2	R	Ibidē de pcō mortis 2 eius culpa ‖ valeat
	1	A	J	An aliqd̄ pccm̄ sit tam graue qd̄ indulgecia assequi nō
J	1	1r	J	Peccores deus odit
	1	1	Jr	Peccor inolutz mlīs vicijs capitalibz qd̄ facē debeat ut deo 2 eiz gre approximare possit
	1	A	k	Peccores qui olim fuer⁹ adducit⁹ in exēplū ut peccores

			huius tpis nō desperent
1	8	St	Dctōres ad ꝯfessionē 2 ad pnīam hortant⁹
1	9	X	Dctōres videēs dei pietatē 2 mīaz quae se ad pnīaz nō ꝯuertūt. 2 qđ ē qđ eōrū impedit salutē
1	9	G	Dctōrū siue hoīm ꝑfessōrū tplex ē genꝰ uīr vnā diuisionē 2 qlr ydē ad arripiendā viā salutis ītpediant⁹ ꝑ diuīsas viaōrū occasiōes
1	ß	P	Dnīa qđ sit sēm doctores
1	ß	Q	Dnīa qnor requirit
1	ß	R	Dnīa dicit⁹ sēm ethymolo^am
1	ß	✠	Dnīa pctōrū satisfactē nō pt⁹ iust⁹ ñ medi^te mīa
1	pe	A	Dnīa delet omīa pcta exceptis ipnīa 2 desperatōe
1	pe	I	Dnīaz differre vsq; in senīū pculosū ē. Ibidē de pnīa sera
1	pa	K	Dnīa omībz suadet⁹ 2 maxīe senībz. Ibidē de ītegritate pnīe q̄ sera d⁹ 2 in senio spernit⁹. 2 de cōmēdatōe pnīe a doctorībz.
2	1	S	Dnīe tres sūt pres integrales
2	1	T	Dnīe pars sufficiēcia declarat⁹
2	1	O	Penitentīa est de omībz pctis
3	A	Ꝟ	Deitēatīū ꝯfessōis q̄ in tbz ꝯsistit vecapliat⁹
3	2	fgh	Dnīa vtrī debeat diurnē vsq; ad finē vite
3	2	k	Dnīa duplex est
3	2	N	Dnīa nō ē ꝯsiderāda quo ad q̄ntitatē tpis. ſz quo ad q̄litatē ꝑ pductiōis 2 emēdationis. Ibidē ꝑ q̄mplura de cōpuctione
3	2	✠	Dnīa duplex sēm aliā diuisionē. ✠ Ibidē de differēcia pnīe de fructū digne pnīe
3	2	A	Dnīa q̄n sit ꝯdigna
3	2	vc	Dnīe exercitatū in bonis actibz a diūsis diūsimode fit
3	2	O	Penitēs vera⁹ nichil ꝯdit de tpe
3	A	E	Dmissiōe quadā dīna plēs q̄ videbant⁹ sē viuē cadūt in pctā 2 quare hoc
3	A	f	Et hoc q̄nq; fit ad cautelā eltōrū ibidē
1	3	G	Pdestinatō ē sēm gr̄az
1	3	H	Pdestinatio nō infert rebz necitatē
1	3	k	Qualit⁹ verū sit illud Augustini. Qui creauit te sīne te nō iustificab⁹ te sīne. Et illud nō volētis nec̄ curētis ſz mi

seruentas est dei Et illud. nil deꝰ in nob̄ p̄ꝛ̄ꝫ̄ sua bō
coronat

B De p̄destiacioē aliq̄ tractātes a' de ill' disputātes insipi
entes sūt 2 quae

Predestinatos vult deꝰ oraē laboraē 2 sollicitos eē

Prelatura nō pt̄ admīstrari sn̄ studio ture tpalis

Presumēdū nō est de deu pietate nr̄ despandū de iustiaa
eusdē

Pollucio aeruis q̄nq̄ stingt̄ ex elacioē mētis
egru celestis qualitas

Regnū dei nēo assequ valet nisi fuūt in statu pn̄taū
aut pfitēcaū a' pfectorū

Regulā vnā ꝯgruā 2 discretā tenere nos opoꝛtz p quā
deo seruiē debemꝰ

Religiosi modnī tpis ml'tas ꝯmutāt ī ordīacioēs 2 vn̄
proueniūt eedem

Religiosorū quorūdā feruoꝛ vtuosis vn̄ ꝓficiet

Ibidē E de tedio atq̄ frigiditate aliorū

Religiosorū mores quo ad loca 2opa ħles eē deant

Religiosos in scō eē pt̄ dupl'r intelligi Ibidē

Religiosi magis deuoti aliā geuere dnt exteriorū actu
pationū Ibidē

Tales nāq̄ quāuis trenis occupent' corpe. mēte tn̄ ge
munt p ordis ꝓfectionē Ibidē

Religiosi deuoti occupacioēs exteiores suoꝝ mōstoꝝ
sbeūt pt̄ tioꝛē dei 2 obediētiā. Indeuoti aī aurs tpalibz
libent intendūt ordinis siu disciplinā p hoc fugiētes

Religiosi ideuoti quietē mōsteꝛij putāt laboꝛē. 2 tpalibz
honoꝛibz desideꝛūt alios p̄ceꝛe

Et in eis nascit' tandē simlacioīs vicū 2 sū ypocrisis

Religiosi q̄mplēs gloriant' de plīalitate āoꝝ quos
abs vita virtuosa ī ordiē p egerūt iudicādi st' nouicij

Religiosi profitētes q̄m deuoti 2 vtuosi fiant

Religiosi ceiā in ordinibz nō pficiētes a' magis defiae
tes peiores st' omnibz homēbz Ibidē

Religiosus a' ꝯcupiscēcijs cārlibz se abstinē debz scdm 2
eiꝰ ꝓfessionē fugē. 2 hy maxīe q' nondū in vita ordi
nata fundati fuerūt a' exercitati

Religiosorū ꝓfessio qualis eē debeat Ibidē

Religiosi hui⁹ tps si ad pfectionē prīm ꝓcedēciū plenarie attingē nō pūt illā fragilitatē supplere dēt hūili 2 frequenta cōfessiōe 2 pūctioe

Remediū aīe est 2uenientissimū qm̄ ꝓtraxa ℣rys curat⁹

Remediū 2uenientissimū pro nra salute fuit dei filij incarnacio

Reprobacio fit secdm iusticiā plēs ℣pbat⁹ ꝙ̄ eligant⁹ alutis nīe inicīū fit dīna vocacione

Satisfacē deo quid sit ‖ expurgacio

Satisfacō requirit ut de ceatu 2 actu prīi mōdus fiat

Satisfacō qualis eē debeat ‖ Ibidē

Satisfacō ℣z tres ꝑtes p̄ncipales 2 q̄ sit illarū sufficiencia

Satisfacō 2sistat in duobz Ibidē

Spūs sanctus quāe nō in eodē instanti assūpcionis x̄ aplis datus fuerit. Ibidē de diuisis charismatibz spūs scī i ḡnali

Subditus plātū negligentē nō imitet⁹ neq; iudicet sz

Subditus suā custodiat 2sciam Ibidem ‖ venēt⁹

avdaē nō dēmq; ad deū nos 2tendo 2 q̄m ꝓculo sa sit mora 2uersionis

Tepis brevitas ab hoīb⁹ ꝑpensata ētrahit a ꝓcās 2 scli

Tēptacionibz dyaboli resistendū est ‖ vanitate

Tptacionū remedia nouit 2uersorū ad religionē

Tptam⁹ nō vlt̄ q̄m sustinē valeam⁹. Iux illud apli Fidelis deus q̄ nō patit⁹ vos tptari ꝛc ‖ tis

Tptaciones sustinē 2 eisdē resistē occasio ē augēde vtu

Timor de iustitia habendus est ‖ ali

Timor dāpnacionis etne ētrahit a vanitate 2 amōe mūdi

Timor sc̄oū aplōz 2 ꝑphetarū quē in hac vita habuerūt nob⁹ ꝓponit⁹ Ac si dicat⁹ quid faciūt tabule si cōtremiscāt colūpne aīe medīū

Trinitas scā q̄re fecit hoīez 2 quo fecit 2 ad q̄d fecerit

acare deo totalit⁹ 2 seculo mōi nō fit vtute hoīs sz dei grā 2 spūs scī roboracioe

Vicia vitāe volens mūdū fugiat

Vigilie ꝑ satisfcōnes amittant⁹ ex ieiunio 2 q̄a fatigant iō sē ꝑ satisfcōnes

Vnm facim⁹ dnō nō ꝓpellendo sz flendo

Xps scs operat⁹ in nob⁹ bonā voluntatē ⁊ q̄lt⁹

Violenaꝫ patrꝭ regnū celoꝝ ꝛ a quibꝫ ꝛ ꝯlie
Dutus omīs que ꝺiſcrete tenetꝭ amittitꝭ. cū at diſcre te tenetꝭ nutritꝭ
Vocatio dei nrē ſalutis ē inuaū
Voracōnis moꝺs ē tꝑlex Ibiꝺē

Inap plog in malogn

Ili acce
des ad
seruitu
te di sta
in iustitia
& timore.
et ppara aiam tuā ad
tēptationē sustine. et con
uuge deo. Cap primū

Sancta tnitas pr et
filius & sps scūs vnus
omūpotēs deus siue dinita
tis & bonitatis ac ineffabilis
dilectionis & caritatis q in ipo
est et ipe est voles gignere
alios & ee ptiapes. fecit creā
turā racionabilē que se
ipm videlicet summū bonū
intelligēt intelligendo a
maret amando possidēt
possidendo bta eet. Fecit
ergo deus primū hominem
formādo corpus eius de li
mo tre & inspirauit in fa
cem eius spiraculū vite.
hoc est aiam creauit quā
corpi facto vniuit. Factus
est aūt homo ad ymagi
nē dei in naturalibus.
et ad similitudinē imitatiuis
vt dicat glosa sup illud
ps Et sit splendor dni di
sup nos. Ymago silitu
dinis ad quā fca sumus
e sca tnitas ad cuius simi
tudinē fca sumus nō prius
tn ul filius ul sps scūs.
sz tocius tnitatis p memo
riā sil'es pū. p intellectū
filio p dilcōnē siue volū
tatē spūi scō. De hoc ecia
dicit bts bnardus. p memo
riā pū sil'es sumus. p intelli
genciā filio. spūi sancto
nichil in nob ita sil'e est
qm volūtas siue amor ul'
dilcō. Dedit ecia de
us tale corpus primo homi
qd aie eet subiectū. ut
eet ecia obtēperans sn re
bellione. eet vegetabile
sn mortalitate. eet quoq
aime forme ut sicut aia
erat innocens & tn poterat
peccare peccare sic corpus eet
impassibile et tn posset
mortalitatē incurre. et i
deo poterat mori & non
mori. poterat habere suffi
cienciā & indigenciam. pote
rat obtēperare & rebellare
et hoc fuit tōne nature
defectiue ex nichilo create
nec p gloriā confirmate.
Fuit tn illud corpus ita
conditū. ut in eo nulla es
set pugna rebellionis. nl'

la pronitas libidinis. nul
la diminuto vigoris. nl'
la corrupcio mortis. Hec
aũt īnocẽtia ade fuit
pñcipalit' ab aĩa sicut
ab influẽte. et corpis eẽ
dispoſicioẽ ſicut a dispoñ
te. a ligno aũt vite ſicut
a vegetante a regimine
vero dĩne prouidenciae ſi
cut ab interius ꝓtegente
Factus ẽ vtiq; homo absq;
omĩ culpa ⁊ miſeria. nec
ad culpã habuit fomitis
incitamentũ. ¶ Insup da
tĩ fuit ei q̃dupler adiu
toriũ. Vnũ ad rẽ volẽdũ
qđ est ꝑscia. Scdm ad mur
murandũ cont' malũ. ⁊
stimulandũ ad bonũ. hoc
est synderisis. Tertiũ fuit
scia illuĩnãs intellm ad
cognoscendũ seipm. deũ
suũ ⁊ mũdũ istũ qui facto
fuit ꝓpter ipm. Quartũ
fuit caritas acrẽdẽs affm
ad diligendũ deũ sup oĩa
⁊ primũ sicut seipm. No
ticiã eciã dei habuit. cui
pñciã quadã interiori
aspiracioẽ ꝺtẽplabatur.
nõ tĩ ita excellent' ut in
pria. nec ita ĩ enigmate
ut mõ in via. In qua cõ
tẽplacione sũme in deo de
lectabat'. et p ꝑsequẽs eo
fruebat' put ꝓpetebat ho
mĩ in statu īnocẽciae nõ
dũ in pria existenti. Quũ
si in statu īnocẽciae ꝑman
sisset. vnũ ad gloriã tñsla
tus fuisset. ¶ Dupler q̃ꝑ
bonũ deus illi ꝑparauerat
vnũ tpale. aliud eternũ
pmũ dedit. scdm ꝓmisit
Ideo dupler ꝓceptũ pmus
homo habuit. vnũ natũe
ad custodiendũ bonũ da
tũ. aliud discipline ad pro
merẽdũ bonũ promissũ.
et hoc nõ potuit mereri me
lius q̃m p meritã obedien
ciã. ¶ Iz istũ statũ felicẽ
videliz īnocẽciae paren
tes nri pmi ꝓpt' inobedi
ciã pdiderũt. et oĩs pos
teros suos. id est omẽ ge
nus humanũ ad magnã
miseriã pduxerũt.
¶ Invidens enũ dyabolus
felicitati hominũ. i specie
serpentis ipam mulierẽ
tanq̃ fragiliorẽ aggredi
tur temptandã. Quã
cũ in responsione dubi
tantẽ cernẽt instituit fo
cius. et vincens eã. eciã
virũ illa mediãte deiecit

Processit igit sic ꝑmo que
rendo. Cur ꝓcepit vobis
deus ꝛ dedo asserendo ne
quaq̃ moriemi. Terrio
ꝑmittendo. eritis sicut dij
scientes bonu et malum
Processus iste fuit maxie
versucie quia processit
experiendo. ꝓpellendo. al
liciendo. Experiencia enī
accepit i interrogacione.
impulit in assercioe. allex
it in ꝑmissione. Allexit
enī dyabolus mulierē ꝑ
ꝑ tplex appetibile. scilz. ꝑ
scīam que ē appetibilis
tacionis. ꝑ excellenciam
ad modu dei. que est ap
petibilis ꝛasabilis. ꝑ sua
uitatē lignu. que est appe
tibilis cōcupiscabilis. Igit
vir peccauit. q̃a lignū ve
titū gustauit vñ ꝛ penā
accepit. Vt in sudore vul
tus tui sui pane suo ves
cer. Mulier aut in
duobz peccauit. q̃a superbi
uit et vetitū cōedit. vñ
et duplicē maledictionē
habz. scilz Sub viri ptate
eris. ꝛ hoc ꝓpt̃ ꝑmu. Ite
in dolore paries. ꝓpt̃ scdm
Deū adā ꝛ euā de pa
diso expulsi sūt sicut lucifer
de celo. et in hac valle mi
serie habitantes fā sūt mōr
tales. Ceciderūt enī misē
rabilit a statu innocencie
ꝛ grē. in statū culpe ꝛ mi
serie. ꝓpt̃ hoc certū est qd
oīs nasc̃m filij ire. q̃a
ꝑuatu rectitudiē origina
lis iustiae. quā ꝑuacia
cionē vocam culpā origi
nalē. ꝓpter cui abscnciā
incurrim q̃ntū ad aiaz
quadruplicē penā. scilz.
ignorancia. infirmitatē.
malicia et cōcupiscēcia.
Que quatuor insluxa sūt
ꝓpt̃ originale pcm. quas
sane penas cōcomitatur
in corpe miltiplex labor.
multiplex morbus multa
plex dolor. Ad has quoq;
penas subsequit pena
mortis. ꝛ inanicionis. pe
na caritatis dei visionis. et
amissionis glorie celestis
Videns. Cū scdm
sanctē pissim et
misericors dns deus hoī
nē quē ad suiipius frui
cionē formauerat a sta
tu innocencie tā felici ꝓpt̃
pcm inobediētie ceciditt
se. cōmotus sūt omia viscē
ra misericordie eius super

eū. et cogitabat cogitacio-
nes paas 2 redēpcois. quo-
mō posſz gen9 hūanū
quod creauerat ad se pfru-
endū. uerū reformare.
Hoc intelligēs dīna veri-
tas 2 iustiaa de qbz dicit
pūs. Justiaa tua iustiaa i
eternū 2 lex tua veritas.
Contradicebant. asserentes
naturā hūanā que per
culpā inobīē fuerat sau-
ciata. iuste eē dāpnatā.
nec debere reformari. Au-
diēs hoc pax dei que exu-
perat omēz sensū. 2 mīa
dnī de qua dicit pūs. Mi-
sericordia dnī plena est
terra. cōpacīētes hominē
lapso et ꝓpter culpā dāpna-
to. eiq causā sibi assūpse-
rūt. et in ꝯspcū altissimi
eā obtulerūt obsecrantes
2 stimulātes eius pietatem
ut suū plasma qđ ad lau-
dē 2 glām 2 honorē suumet
creauerat. ī etnū pire nō p
mittēret. Deitas āt hoc re-
clamabat. 2 iustiaa ꝓhibe-
bat dicētes qđ ille hō qui
sponte p suā culpā cecidit
nō deberet alius ad salu-
tē sublevari. Audiēs hoc
dīna bonitas qđ ꝓpter hoīez

/sic
int' se, discepcīaret placuit
siue patrie clemētie pīū
questioēs dirimē. sedare
discordiā. iuriāq nulli fa-
cē. Et qa ut hoc ꝯgrue
2 decent' fieret. sapīēti fuit o-
pus ꝯsilio. vñ ipē pūs sapīaz
suā. id est filiū suū de hac
re ꝯsuluit. q sapīa tale cō
silium adūenit. ut ipā p se
ipām sapīa. hūana carne
se vestiret 2 pro vetno pro-
thoplasti piaculo. assūptū
a se hoīnē morti mordēdū
obicēt. sz latente deitate. mo-
dentē mortē illaqaret. et
sic moriendo ade debitū
homo veritati 2 iustiae
solueret. et resurgendo cap-
tam hamo deitatis mor-
tem ~~i etno~~ inetnū preci-
pitaret. Cui sentēcie oēs
assenserūt. vndeliq veritas
2 iustiaa. pax 2 misericor-
dia. et acepta satisfacti-
one veritas et iustiaa.
mīa 2 veritas sibi obuia
uerūt. iustiaa et pax se
osculate sūt. Cū ergo ve-
nit plenitudo tpis quo de
mēcia dei pīs. hoīnē reau
perare disposuit. Missus
est gabriel archangelus
ocultu ꝯsilij baiulus ad

ginē de stirpe dauitica. cui reposita sūt testamēta fidelia dicēs. Aue grā plena dns tecū. Que breui deliberacioē p̄missa acius respondit. fiat mihi scdm dū verbū tuū. Nec mora ceitit nūcius. et virginalē thalamū ingrēditr xps. Nullus quippe fuerat ab aeve prūs filius dei orbis ꝑditor. atq; ventre ginali caro facta prodijt. Nā exiuit p clausā portā deus et homo lux 2 vita. conditor mūdi. et scdm vaticiniū ieremie. Post hec in tris visus ē. et cū hominibz ꝓsatus. et sic p verbū incarnatū facta ē humani gnis repacio. nō quia aliter saluari nō potuerit. sz quia nullus modq aliis ꝑgruebat ipi repatori 2 repabili ac repacioī

¶ Congruebat inq̄m modus iste repatoris p quē decebat oīdē suā potenciā. sapiēciā et boitatem Quid enim potencius quā ꝓiūgē duo extrema sūme distancia. hoc ē creatorē et creaturā. Quid vero sapiēcius q̄ ꝙ ad ꝓfectionē totius vniūsi fieret ꝓiūctio p̄mi et vltimi hoc est verbi dei qd est oīm p̄ncipiū. 2 humane nature q̄ in oppiz sex dieꝝ fuit vltima oīm creaturaꝝ. Ad eā benuolencius? q̄m qd creator veri. cōiungere se voluit rebus creatis. ¶ Fuit iste modus eciā ꝑgruentissimꝰ ipi repabili. quia homo per pcm corruit in infirmitatē. ignorancia et malicia. per que ineptus factus est ad virtutē diuinā imitandā. et ad veritatē cognoscēdam. et ad bonitatē diligendā. Ideo deus factꝰ est homo. p qd se reddidit homi imitabilem. cognoscibilem 2 amabilem Fuit similit iste modus cōgruentissimꝰ nrē repacioni. quo dns in forma serui. salutē procuraret seruo. Ca^m tertiū p^lc

Sūt et alie racones quare fuit cōuenies deum incarnari. Prima fuit quia ꝑuaricator absstulit nobis deū. cōuenies ergo fuit. ut repator redderet nob deū. Scda q̄a

ħūlitas decuit deū. ſz
nō potuit ħūliari vſq
ad penas in natura dī
na. oportuit ergo qđ in
ħūana. Terria ut eſſet
ħūilitas tanta in redēp
cione. ḡnta fuit ſuperbia
in ꝓuaricacione. qa ſuperbi
a fuit tanta ut homo vel
let ēe ut deus. vñ ħūilitaſ
tanta debuit eſſe ut de
us fieret ut homo. Et no
tandū ꝙ ꝙnus opa tni
tatis ſint indiuiſa. ita
qđ quidꝫ opat vna ꝑ
ſona operet et alia.
Tamē ſolus filius ſuſce
pit carnē. et nō ~~pater~~ pa
ter ul ſp̄s ſanctꝰ. qa ad
ſolū xp̄m ꝑtinet caro.
Et licet filius ſuſcepit
carnē. nō tñ deſeruit pa
trē nec ſe diuiſit a patre
Suſcepit ingm filius car
nē in ꝓpietate. 2 tñ pat
2 ſp̄s ſanctꝰ nō defuit
maieſtate. In dīnitate
eq̄litas. in carne ſola filij
ꝓpietas. nō aūt ab eo
p̄ris a ſp̄s ſancti recceſſit
aliqñ dīnitas. Cū ergo
vna ſit deitas vna dīni
tas. ipleuit quidē carnē
xp̄i p̄ 2 ſp̄s ſcs. ſz maieſta
te nō ſuſcepcione. Ipleū
et terrā implet p̄. ſp̄us ∧ īplet
ſcs carnē xp̄i deſerē nō
potuerūt. qñ in dīnita-
tis vnitate manſerūt.
¶ Dicendū ēſt eaā qđ ℘
opus īcarnacois qñq
attribuit p̄ ut ibi. Qñdo
veīt plēitudo tp̄is miſit
deus filiū ſuū. qñq att
buit filio. ut ibi. exiui a
p̄rē 2 veni in mūdū. qñz
ſpū ſcō. ut in ſ̄ybalo. Q
ceptus ē de ſpū ſcō. Iz
ideo hec dicunt. qa op9
incarnacois fuit maxīe
potētie. ſapīē. 2 bonitatꝫ
q̄ tribz ꝑſonis attribuītur
¶ Dē aūt ꝑles cōnes q̄ ℘
re filius incārtꝰ fuit. et
nō p̄ r ſp̄s ſcs. Prima
ut ꝑ eandē ſapīeaā que
mūdū condideāt t̄pacio
fiet. Sed a ut q filius eſt
in deitate. eet 2 filiꝰ in
ħūanitate. Terria ut p̄ꝫ
ergā nos oñdēt caritas.
Dñs ioh̄es. Sic deus dilexit
mūdū ut filiū ſuū vni
genitū daret. Nīta qa
nullū deꝫ magis r̄ōnē
hoīnē ad dīna ꝙgnoēz
q̄ verbū quo ſe p̄ declarat
qđ eſt vnibile carni ſicut

et verbū voci. Nuīta q̄a nullū decet magis ēdu cē ad filiacōē adoptiuā q̄ filiū naturalē. Et q̄m uis filius dei ihūāā as sūpserat carnē. nō tñ se diuisit a p̄rē. sz totꝰ z integer manēs apud p̄rē. in tegrē z īdiuisus ī ihūano aduenit corpe. Nō enī ps ymagīāta venit in corpe. nec ipē se diuisit ut dimidiꝰ apud p̄rēm. z dimidius eēt in v̄gine. sz totꝰ apud p̄rē et totus in v̄gine. to tus in sinū p̄ris. totꝰ in ihūano corpe. Nō relinq̄s supiora. venit q̄rere terrena. q̄ in cel' sē seruās que in tris sē saluās. vbiz totus z in celo z in tra z a pud p̄rēm z ī v̄gīe. Non dū eāā qđ in cōī ēpacōe oīm. Decrēs eāt ut fieret cōaursus tū de ēplica ierar chia. scilicz dīna. angelica z ihūana. vñ in mīsterio incārnacōis fuit cōaursꝰ an geli nūciantis. z v̄ginis z apiētis. ac vbi dei carnē assumētis. Cū vero filius dei ī mūdū mittit. non fit loci mutacio. sz natiē ihūane assūpcio. q̄a ipius mitti est ee. vbi pius fuit ab īcio. Hec alteritas nō est ex pte eius q̄ est cū sit īmutabilis. sz ex pte eius in quo ē q̄a vnit nrē car ni vñ mutacio nō fit ex pte sui. sz ex pte nrī. quia post incarnacōnē fuit ī p̄rē sicut sp. Cam q̄rtū

Postꝰ aūt filius dei ꝑter salutē ihuam gnis ioīnē assūpsisset. z incārtus fuissz. in eadem carne incepit aggredi mo dū p quē genꝰ ihūanū sal uū faceret qđ ꝑcerat. Iste aūt modꝰ redēpcōis nrē fuit amara passio z mors sua p quā saluati z a mor te etna liberati sumꝰ. de qua ipē ait. Nisi granū frumēti. cadēs in tra mor tuū fuit ipm solū manet Qđ exponēs bēs augustinꝰ dicat. Se aī dicebat. Ipē eāt gnū mortificandū z mlti plicandū. mortificādū infi delitate iudeorū. mltiplicandū fide oīm ꝑlorū. Itē dns alibi dicit. Ego si exal tatꝰ fuero a tra oīa trahā ad meipm. Et sicut moy ses exaltauit. serpēte indeser to. ita exaltari oportz filiū

hoīb⁹. ut oīs qui cred⁹ in
ipō nō ꝑeat. ſz habeat vi
tā etnā. ¶ Hiſta igit⁹ dic
ta intelligē debem⁹ qđ
ſalus etna ꝓfluxit hūano
gn̄i. ex paſſioē xp̄i quā
ſuſtinuit ī cruce. q̄a ſua
paſſioē vicit dyabolū q̄
ſuperauit. infernū quē ſpo
liauit. mortē quā ſuperā
uit. ¶ De mō āt pacis
di hoc faciendū eſt. q̄a paſ
ſus eſt xp̄s paſſioē grauiſ
ſima. paſſioē acerbiſſima
paſſioē ignominioſiſſima
paſſioē inēmptoria. ſed
vnificatiua. Gn̄aliſſimā
inq̄m quātū ad naturā
hūanā. nō ſolū ſēdm oīa
membra corpis p̄ncipalia.
verūetiā ſēdm oēz aīme
potētiā. Nec nichil pati poſ
ſz ſēdm naturā dīnā. Paſ
ſus ē ergo paſſioē acerbiſſimā
q̄a nō ſolū dolēdo ut pa
cifer ꝓ vulnera. ſz etiā ꝯdo
lendo ut ꝯpacifer ꝓpt̄ nr̄a
delicta. Paſſus ē ergo paſ
ſioē ignominioſiſſimā ꝓpter
patibulū crucis q̄d erat
ſupplicū peſſimōz. z ꝓpter
ꝯſoraū iniquoꝝ latronū.
videlz cū q̄bz ꝛputat⁹ erat
Paſſ⁹ ē z paſſioē intēmp

torta ꝓ ſepacioēz aīe a corpe.
ſalua tn̄ vnioē vtriuſq; cū
deitate. Anathema ē enī
qui dicat dei filiū naturā
quā ſemel aſſūpſerat ali
q̄n reliquiſſe. Q̄a igitur
reparatiū p̄ncipiū ſicut or
dinate ꝓduxit. ſic z ordina
te reparare debuit gen⁹ hūa
nū. ideo xp̄s ſaluo honore
dei reparauit hoīnē offerēdo
obſequiū ſatiſfactoriū. Eſt
aūt ſatiſfacere deo honorē
debitū rependere. Honor aūt
deo ſubtract⁹ ꝑ ſuperbiā et
inobedīam hoīb⁹ fiūt. que
nullomō melio reſtituit.
q̄ ꝑ humilitatē z obedīaz xp̄i
Nām ergo xp̄s illis inq̄ntū
deus eq̄lis erat p̄ri in for̄
dei. inq̄ntū hō inocēs nul
later⁹ erat debitor mortis.
dū ſemetipm exinaniuit
et factus ē obediēs vſq; ad
mortē. exſoluit deo q̄ nō
rapuit. ꝑ obſequiū ſatiſfac̄
nis ꝑfecte: z obtulit ſacrifi
cū ſuauitatis ſūme ꝑ ꝑfectā
dei placacioēz. Ite debuit
reparari ꝑ remediū ꝓuenien
tiſſimū. Cōueniētiſſimū
aūt eſt. ut cōtraria ctrijs
curent⁹. q̄a hō voles eſſe
ſapiēs ut deus fecit ut

ligno vetito volēs deltāri
ita qđ inclinatꝫ ē ad libi
dinē erectꝫ in p̄sūpc̄onē
ac p hoc totū genꝰ hūanū
nū infectū est. et p̄didit
īmōrtalitatē. et incurrit de
bitā mortē. ¶ Hīc est qđ
ad hoc q hō repararet̄ ꝛue
nīēti remedio. Deꝰ factꝰ
homo voluit hūiliarꝛ. et
in ligno pati. et cōt̄ vni
uersalē impfc̄onē pati
passioē gr̄aliss̄iā cont̄ lu
bidinē. passioē acbiss̄iā
p̄ p̄sūpc̄onē. passione
ignomīnios̄issiā cont̄ mor
tē debitā. ꝛ īuitā pati mor
tē nō inuitā ꝛ voluntari
am. Q̄a ergo gr̄alitas
corrupc̄oīs infecerat īnob
nō solū corpꝰ ꝛ aīaz. ꝛ etī
am oēm corpis p̄tē. ꝛ oēz
aīme potētiam. ¶ Hinc
ē qđ xp̄s passus est in oī
corpis sui p̄te. in oīpotēcia
a aīme. ꝛ in supiori por
tione rōnis. que sūme in
deo delectabatur ut dictio.
p̄p̄ vnionē sui ad supius.
ꝛ sūme placebat̄ ut na
tura p̄p̄ ꝛiūctionē ad in
feriꝰ. q̄a xp̄s erat viator
ꝛ ꝛpīhensor simł. Rursus
q̄a libido vehemēt̄ infec

cit in nobis aīam ꝛ car
nē. et q̄ntū ad carnalia
ꝛ q̄ntū ad spiritualia pec
cata. Hīc est qđ xp̄s et
acerbissiā passioē passus
est in carne. ꝛ amariss̄iā
ꝛpassioē ꝛpassus ē ī aīa
Et q̄a in carne maxīa erat
cōfusio ꝛplectioīs ꝛ p̄fūā
minuacius sensuū. In aīa
vero sūma cāritas ad deū
ꝛ sūma pietas ad p̄ximū
Hinc ē qp vehīz dolor fuit
intēsissimꝰ. Amplius q̄a
tumor ꝛ superbie ꝛ surgit ali
q̄n interꝰ ex p̄sūpsioē. et
aliq̄n extrinsecꝰ ex ostētacioē
ꝛ aliena laude. Ideo ad
remediandū oēm supbiā
passus est utrūq genus
ignominie. et in se pacā
ente ꝛ in cōmitatu quē
habuit ī passioē. ¶ Postre
mo q̄a hec omnia nō attī
gebant dīnā naturā ī
passibilē ꝛ solū hūanā.
Hīc est qđ in morte xp̄ī
sic fūā est diuisio aīme
a carne. ut tn̄ salua eēt
vnitas p̄sone. ꝛ vnio tā
tarnis q̄m aīe cū deitate
¶ Et quia vnio aīe cū
corpe fūt hoīez ꝛ facit ver
bū. Hīc est qđ xp̄s nō fuit

homo in illo ẽduo. luz aõ
et aiã vnum ceẽt aĩ verbo
Dñi qa mors ĩ ꝙuana na
tura nõ potuit mortẽ in
ducẽ in psonã que ꝑ vn
ua fuit. ideo mortua est
mors in vita. 2 ꝙ xpi mor
tẽ absorpta ẽ mors ĩ vic
toria. 2 pncipes mortis de
uicta. ac ꝙ hoc hõ a morte
2 causa mortis. ꝙ meritũ
mortis xpi tanq̃ ꝙ treme
diũ efficacissimũ libeatq
De exitu. Ca m qntũ
ad passiois x'i 2 fruc
tu hec saenda sẽ. scilz. qd a
nima xpi post passionẽ
descendit ad ifernũ siue
ad limbũ ad libeacionẽ
nõ oĩm. ꝛ eoꝝ qui intra
menbra xpi ꝙ decessert ꝙ
fidẽ viua ul fidei sacmẽ
ta. Post hc tertia die resur
rexit a mortuis ꝛsumẽdo
corꝑ qd prius viuificauat
ꝛ nõ tlẽ quale ꝓus fuerat
passibile 2 mõrle. Postq̃ ãt
resurrexit ipassibile 2 imor
tale viuecẽ ꝑpetue. Deiñ
post q̃draginta dies ascen
dit ad celos. vbi sup omẽz
creaturã exaltatq. sedz ad
dexterã dei pris. qd dcm
intelligiẽ nõ qntũ ad situ
q̃ nõ habuit deo pri. ꝛ qntũ
ad excellẽciã bonorũ. qa
saluz residet in potioribz
pris. Postremo intiectis
decẽ diebz misit in aplos
promissũ spm scm. ꝙ que
gregata est ecclia genci
um 2 ordinata scdm dist
buciões diuisas officiorũ
2 graarũ. Ratio ãt ad in
telligenciã pdctoꝝ hc est.
Qa xps ingnitũ verbũ in
creatũ omia pfectissie for
mauit. sic ingnitũ incarnatũ
omia pfectissie reformare
debuit. Decet enĩ pfectis
simũ pncipiũ opꝝ nõ di
mittẽ ãt pfectũ. Debuit
enĩ repatiõ pncipiũ redep
cionis hmane remediũ re
ducẽ ad pfm. Ad hoc ãt
qd ceẽt pfectissimũ oportuit
ut ceẽt sufficientissimũ 2 effi
cacissimũ. Qa ergo sufficie
ntissimũ. ideo se credit
ad celestia terrestria 2 infer
nalia. Qa ergo ꝙ xpm sẽ
infernalia reciperata.
terrestria remediata. ce
lestia reintegrata. Ita qd
primũ horũ fecꝛ ꝙ veniam
scdm ꝙ gram. tertiũ ꝙ glo
riã. Ideo post passionẽ
aiã descendꝛ ad inferos

qa prius fuerunt

ad libeandū in ifemo de
tētos. Deū resurrexit a
mortuis ad viuificādum
mortuos in pīs. Ascēdit
ad celos reducēdo captiui
tatē ad integrandū ihlm
celestē. Misit spm sām ad
edificandū ihlm ecclesiē
que oīa nētio ꝓsequūt
2 exigūt ad sufficiencia
rēdēpcionis hūane. Hucusque ꝙa remediū illud fu
it efficacissimū tā in eos.
qui x' aduētū precesserūt.
qꝫ in eos qui sequūt. qui
tm ad ipm accedūt 2 acces
serūt. 2 eiꝰ mēbra fuerūt
2 sūt. tales āt sī qui adhe
rēt ei p fidē spem 2 cāritatē
Ideo remediū istud effica
ciā hīē debuit. pmo i eos.
qui in xpm credidert. cre
dendo spernuert. 2 spera
do amauert. Ac p hoc sta
tim debuit ad inferos
descendē. ad ipoīū libera
cionē. vñ apta ianua ce
li p xpi passionē que sa
tisfaciendo removeat tīa
plicā mutando sūaz dīa
nā. eripuit de inferno oīa
sua membra. Debuit ecia
efficaciā hīē precipuā in
eos qui xpi aduētū sequū
tur ut attendendo ad fidē
et spē 2 caritatē. tandē ad
gloriā pduceāt celestē. Ut
ihs edificaret ad fidē quā credimꝰ
xpm verū deū 2 verū hoīem. qua credimꝰ eū voluis
se nos redimē p mortē. 2
ad vitā nos reducē posse
p resurrectionē. Ideo vo
luit resurgē ad vitā īmor
lem. intecto tīo spacio tpis
satz debito. trginta sex ho
rarū in quo ostendit qd
vere mortuus fuit. nē ma
gis accelerare. ne si cicius
resurgeret credēt qd nō
vē mortuꝰ fuisset. sz se mor
tuū finxisset. nec amplius
differre. ne si semp iacēt
in morte. credētur īpotēz.
et qd nullos posset ad vitā
revocare. ideoq resurrexit
tercia die. Ampliꝰ ut e
rigeret ad spem. ad celestē
ascendē gloriā quā spamꝰ
sz qa spes nō ouit nisi ex
fide īmōlitatis futurē. iō
nō statī ascendit. sz spacio
quadrīginta dierū intecto
in quo p mlta signa 2 ar
gumēta verā astruēt re
surrectionē p que aīmus
solidaret in fide 2 sublevā
ret ad spandā gliaz celestē

n Postremo ut inflāmaret
ad caritatē mūsit ſpūs ſcī
ignē in die pēthecostes
2 q̄a nullꝰ hoꝝ igne repletur. nisi qui petit querit
petit 2 pulsat cū instātia
2 importuno ſpei desiderio
Ideo nō statī post ascēsionē mūsit. ſz decē dierū
ſpacio intiecto. in quo discipuli ieunātes orātes 2
gemētes. dispoſuerūt ſe
ad ſpūs ſcī ſuſceptionē.
Ac p hoc ſicut debitā ſeruauit horā in patiendo
ſic in reſurgendo. ſic in
celū aſcendendo. ſic etiā
ſpm̄ ſcm̄ mittendo. et ꝓpt̄
fundationē tū vtutū p
dictarū. 2 ꝓpt̄ mūsteria q̄
in hijs tpibz implicant
Et q̄m ſpūs ſcs qui caritas
est. et p caritatē habetur
est oīm origo caūſmatū.
ad corpus xpi ideo cū
deſcendit ſpūs ſc̄ſ ſcs effuſa
est plenitudo cariſmatū
ad corpus xpi mūstrati 2
ſūmandū. Et q̄a diuerſa
membra debent eē in corpore pfecto. 2 diuerſorum
membrorū diuerſa offia
a 2 exercicia. 2 diuſorū
officiorū diuſa cariſmata
Hunc est qđ vni dat̄ per
ſpm̄ ſermo ſapiē. Alij ſermo ſciētie. Alij fides it̄ que
eniſat aplis q̄ oīa operat̄
vnus atq; idē ſpūs. diuidēs
ſingulis pro ut vult. ſcdm
ſuā liberaliſſimā 2 prudētiſſimā largitatē. Hinc manifeſtiſſimē apparet quō dñs
nr̄ ihs xpūs p ſuā passionē
reſurrectioēz 2 aſcēnsionē.
et ſpūs ſcī missionē hūanū
genꝰ pfectē reformauit ad
statū felicitatis ethne quā
prius p̄diderat p̄mꝰ homo
p p̄cām inobedientie. Hinc
p̄ſ ſcī ſpūs missionē aplī hoc
ipſi a dnō audierūt. videlz.
ite in mundū vniūſū predicate euāgeliū oī creatuꝛe. qui credideit 2 baptizatus fuit ſaluꝰ erit. ſtatim palā predicauerūt.
2 fidē xpi ac baptiſma ānūciauerūt. Quicūq; vero
ex iudeis vl' gētibz fidē xpi
2 baptiſma ſuſceperūt ac
cipiebāt ſpm̄ ſcm̄ p quē
templū dei efficiebant.
Dñs aplis. Templū dei ſanctū est qđ eſtis vos. Spūs
enī ſcs ſe infundēs cordibz
fidelīū 2 accendēs in amoꝛe
dei faciebat eos tabnaculū

scē ṫnitatis. De hoc bēs au
gustin⁹ in libro de ṫnitate
sic ait. Dilāo que ex deo ē
2 deus ꝑpe est spūs scūs est.
p quē diffundit⁹ in cordi
bz nr̄is dei caritas. p quā
nos inhabitat ṫnitas tota.
2 sic homo habens deū in
se p fidē 2 dilāonē assecut⁹
est dei fruicioēz quā ꝑius
amisera⁹ ꝑpt̄ lapsū primi
homis. nūc in pn̄ti p gr̄az
2 post hanc vitā. si in sta
tu gr̄ē ꝑseuerāuit in futu
ra vita. hoc est in regno
celorū p gloriā. Igitur
cōsūmatū 2 ꝑfm̄ est illud
bonū hoīb⁹ ad qđ creā
uerāt eū deus. hoc ē ad
fruicionē sui. Cap⁹ sextū

Considerans aūt ma
lign⁹ spūs qđ p passi
onem 2 morte xpi redēptū
esset genꝰ hūanū. 2 qđ ad
fidē ipius multa vocaren
tur. ac p sacramētū bap
tismi a sordibz oīm ꝑcā
trū mūdarent⁹. et oīs
tales credentes in xp̄m.
filij dei efficerent⁹. valde
infremuit. et qui ius ꝑdi
derat antiquū. lucrū ce
pit querē nouū. Per
baptismū quippe ut dām
est omne ꝑcām siue origina
le siue actuale ꝑfr̄ē dele
tur. manet tn̄ adhuc fo
mes pcāi nō extinct⁹. id ē
pronitas ad peccandū
eaā in baptizatis. Qđ cer
neēs hostis antiquus hūā
ni gn̄is. videlz qđ hoīes
eaā fideles 2 post sacm̄ē
tū baptismatis p quod
abluti a pcātis fuerāt esse
pnos ad peccandū. ꝑpt̄
fomitem pcāi qui in ipis
remanserat. omēz mali
ciā suā ad tēptandū 2 ad
decipiendū genꝰ hūanū
extendit. 2 in tm̄ ꝓcua
luit. stimulando 2 instiga
do ad vicia. 2 ad carnis
cias carnis 2 mūdi. qđ ra
to est aliquis qui eius la
queos euadē possit. Qs
est enī modno tpe eciam
int̄ fideles⁹ qui nō est lap
sus ul' labat⁹ in cōsensū
ul' actū pcāi. Sed heu
ꝑpt̄ mōle pcām ꝑditur
puritas 2 innocēcia bap
tismalis. et priuat⁹ homo
gr̄ā spūs sancti. et efficit⁹
iterū filius ire. 2 ꝓsequēs
incurrit dāpnationē ꝑpe
tuā. hoc est morte aīe.
Dn̄ ezechiel. Aīa que

pectauit ipā moriet. Et
bt̄s iacobz. Dign̄ eī ꝓsū
matū fuit gnāt mortē.
Quid ergo nī agē debz
infelix 2 miser pectator.
tot ingratus bn̄ficiorū si
bi a deo ipensorū. videlz
qđ fuit creatus ad ymag
inē dei. qđ fuit redēptꝰ
preciosō sanguīe xp̄i. et
qđ fuit ablutus i baptis
mate ab omī fece p̄ā. qꝫ
iterū incidit in sordes
viciorū se iterū deturpā
do 2 maculando. Rebap
tizaī nō licet. Qđ ergo.
Desperabit de venia.
Absit. Benignissimꝰ enī
conditor nr̄ ꝓsideraīs 2 cog
noscens figmētū nr̄m es
se fragile ad pectandū.
pro ut ipe dicit. in ꝓn̄.
Sensus enī hoīs 2 cogi
tacio hūana cordis i ma
lū prona st̄ ab adolescen
cia sua. Volens etiā su
um sanguinē qui īno
cent̄ fusius est pro nobis
ee in nob̄ frustratū ex sua
ineffabili pietate prouī
dit nob̄ de remedio salu
taī. statuēs sacm̄ēta e qꝫ
p̄apuū est pn̄a q valet
2 pt̄ post baptismū ma
culas p pn̄am ꝓtractas ab
luere 2 delere 2 grām pdita
reformare. De hac pietate
2 mīa dn̄ī dicit bt̄s gregorius sup illo Job. nunq̄ ar
milla pforabis maxillā
eius. Maxillā dn̄s leuia
than istius armilla pforat.
qꝫa ineffabili mīe siue po
tencia sic maliciae antiq
hostis obuiat. ut aliq̄n eoꝝ
eiaī quos iā ceperit amittat
2 quasi ab ore illius eadē
qui post ꝑpetratas culpas
ad īnocenciaī redeūt. Nō
at̄ hoīm leuiathan istius
os euadat. ut illicita nul
la cōmittat. Nō eiaī ore
illiꝰ semel raptus maxillā eiꝰ
euadet. si pforata nō eet.
An nō in ore petrī tenuit
aī negauit. In nō in ore
dauid tenuit aī intantā
se luxurie voraginē mersit.
Hz dī ad vitā vēz p pn̄az
redyt. leuiathan iste eos
aliquomō q̄si p maxille
siue foramē amisit. Hz hūt
cognosamꝰ q̄ntī redepto
ri hūanū gn̄us debitores su
mꝰ. qui nō solū nos i ore
leuiathan ire ꝓhibuit. sz
ab ore eiaī reduxe ꝓcessit.
q̄ spem p̄ōrū nō abstulit

ꝙa maxillā eius ut euadendi viā tuat pforauit
Obuiꝫ ergo nob occurrit supna medicina. ꝙa et dedit homī pcepta ne peccet. 2 tñ peccāti dedit remedia ne desperet. videlz. pnē. ¶ Gregorius
Hac quō mīa 2 pietas domini. ex omī pte prouidit de medicina 2 remedio pcōrib; eaā post baptisma in pcā corruētib;
¶ Nūn vō tā piā medicinā ppt suas īquas voluptates 2 ꝓcupiscētias ac turpitudiēs neglugit. ꝙd aliud ꝙ ꝙ in pdicōnē ꝑpetue dāpnacois voluntarie pfit.
Nulla enī excusacionē tpe vindicte 2 ire dei pētendē poterit
De hoc beatꝰ gregorius in quadā omelia sic dicat
Nō est iā ꝙd homo excusacois īuenīat. deꝰ despicit 2 expectat. tōtēptū seuidet 2 reuocat. iniuriā de tēptu suo suscipit. 2 ꝙn tñ reuertēti eaā pmiaꝑ mittit. Et nō solū ꝙn̄ veniī eaā frequētius ymmo sp.
Dñs bts augustinꝰ
Dolet nolit nouatꝰ hēticꝰ vere penitētes patꝰ ē suscipe xps. ¶ Considerātes igit tantā pietatē in viscerib; mīe dei nī. cruciꝰcamꝰ 2 tīeamꝰ iacē in p̄uitatib; nris. 2 ideo nō tardemꝰ cōuerti ad dm̄ nī. nec differamꝰ de die in diem. sz ꝙtocius salubrē pmiaz pro nris vcatib; assumamꝰ. deponentes veterē hoīnē. sce 2 religiose viuendo. ut gram̄ 2 mīam dei īueiāmꝰ tpe oportuno. id est in extremis nris. Cam septimū phemiale
Oddū aūt quomō ad ipm̄ deamꝰ accedere 2 gram̄ īuenire. dns nr̄ p os sapiētis spūi sō instructi edocet. dicēs verba supius 2 in pncipio ꝓposita. videlz. Fili acce. des ad seruitutē dei rē
¶ In ꝙbz vb; dns nr̄ tāqm̄ pr̄ pyssimꝰ reuocās nos filios. ut nos benuolos ad obediendū faceꝝ. oñdit nob viā viuēdi. 2 ꝓficiendi ad seipm̄. Nā in istis breuib; dās. ut infra patebit 2 sistit tota salꝰ hoīs
Dt aūt matēia pnīs ꝛgru

encius ponat⁹ sodin inte
cionē scribentis dutātus
ul' colligentis. 2 facilius
intelligat⁹ q̄ntū ad fruc
tū. si tñ audiētis dicat⁹.
ul' ponat⁹ hȳ autoritas sa
pientis p istū modū. Fi
li accedens ad seruitutē
dei. sta in tīore 2 iustitia
2 ꝑpara aiām tuā ad tēp
tationē. sustine 2 nūgē
deo. In qua autoritate
triplex status eloꝝ cōp
hendit⁹. videlz. incipien
ciū. proficiētiū. 2 ꝑfectoꝝ
Status incipiētiū siue pe
nitētiū ꝟsistit in tribz. vi
delz. in cōtritōe. in cōfes
sione. et in satisfactione
Status proficientiū eaā
in tribz. In vitioꝝ detes
tatiōe. in vtutū opatiōe.
2 in tēptationū ꝑpessiōe
Status ꝑfectoꝝ. silit' in
tribz. videlz. in cordis mū
dicia siue puritate. in di
rectitate. et in creatoris oī
um ꝛplacitōe. Prim⁹ sta
tus notat⁹ cū dicit⁹. Fili ac
cedens ad seruitutē dei.
Deꝺ cū subiūgit⁹. Sta in
tīore et iustitia 2 ꝑpara
aiām tuā ad tēptationē
2 sustine. Tertius q̄n sub

unctat⁹. cōiūgē deo. Et q̄a
ad regnū dei neo ꝑt ꝑue
nire nisi in statu pēiten
cie. ul' profectionis ꝑ ꝑ
fectionē. Ideo patet mani
festē ut dicit est. qꝺ oīa que
nātia st' ad salutē aīme
hominis. in istis breuibz cō
prehenditur⁹ verbis. Nūc i
gitur⁹ pro ut dns donauerit
procedēdū est ad materiā
mō assūptā declarandā
2 exequendā. Circa aīaduꝫ
procedat⁹ sciendū est q̄ ꝑ
collocutiōa edificatoria ex ore
seniorū ad iuniores ꝑpla
ta magis instruit 2 edi
ficant q̄m simplex laīcus.
Nō affirmat beat⁹ gre
gorius cū dicit. Collocuti
onis vox plus q̄ sermonis ser
mo torpentia corda exci
tat. Hoc igitur⁹ attendēs in
hoc tractatu ꝑ modū dya
logi. videlz ꝑ modū inter
roganris 2 respondētis
procedē dispositiū. hoc est
prius spiritualis ēdentis
2 instruētis. Filius vero spi
tualis interroganris 2 iſor
mationē recipientis. Pri
ergo spiritualis filiū spiritu
alem alloquit⁹ dicēs ver
ba ꝑassūpta. Fili accedēs

ad seruitutē dei ꝛ Accede
ndū ꝑmo pro ꝓcūs pe
nitēciā agendo. ⁊ sta in
tiore viaia fugiendo. et
ꝓpara aiam tuā ad tēp
tacionē impugnacoibz
dyabolicis resistendo. ⁊
sustine in bona vita p
seuerando. Cōiūge deo
ipi p caritatē firmā ad
herendo. Si ista feceris
grām ⁊ gloriā apud do
minū obtinebis. grām
in ꝑsenti et gloriā in fu
turo. Finit prologus Incipit no
bilissimi libri malogranati. Capm
primū. Filius pī loquit.

Verba exhorta
coīs extuo ore
o pī ad me di
recta. aiē mee
multū salubria cordis mei
aure libens susapio. sed
rogo ut illa que michi
dicenda ꝓstringere sta. lacius
⁊ manifestius ad interroga
cionē meā pro instructi
one et edificacoē mea
velis explanare. ut p hoc
salubrē aime mee doctri
nā valeam assequi. et
illa q̄ supius meoratis ꝓs
sim ꝓfectus ad iplē.
⁊ a dnō grām in ꝑsenti. ⁊
gloriā in futuro optinē
Dn̄ primo peto me informe
quō sit accedendū ad de
um. et primo vtrū accessus
ad deū fiat p grām dei.
aut p liberū arbitriū. si
ue p voluntatē hominis.

Mater filio vñdet.

Scire debes fili q
omnis salus hoīs
primo habz ortū
a grā dei. Vñ iacobz apls
Omne datū optimū. et oē
donū pfectū desursū est
descendēs a prē luminū.
Istud donū pfectū. ē grā
spūs sā. p quā deꝯ oēs
p ipm a seculo p̄destinatos
vocat ad seculū. Vñ note
est spūui vacatōi si debet
eē dignꝰ et ine bitudinis
q̄ fiat ꝑceps influēcie
spūalis. Ad bonū enī
grē nō pt quis p se puenī
re. aī hoc nō sit sdm limi
tes nature. ⁊ sdm influē
ciam largitatis dine. q̄a
hō p ꝓpriā industriā sine
grā nec accedē ad deū.
nec optari. nec cogitare q̄d p
bonu valet. Ergo vocacio
prima siue accessus ad deū
fit p grām. Hoc testatur
bēs gregorius i xxixm libro

moraliū sup illo vbo. Et qs dedit mihi ut reddā ei. ita dicēs. Nemo ēppe ut dīna eū grā subsequat aliq̄ tribuit deo. Nā si nos deū bn̄ vuēdo z opando pueīms: vbi est qd aut p̄ pheta. mīa eius p̄uenit me. Si nīa dilāo deū p̄ueīt: vbi ē qd aut iohēs nō quasi nos dilexīmus deū. sz qm̄ ipe prior dilexit nos. Si sine eius munē nīa vtute deū seqm̄: vbi est qd veritas dicat. sine me nichil potestis facē. Et illud. Neo potest ad me venire: n̄ pr̄ meus traxeit eū. Si saltē bonorū opm fā vtute nīa ppria bn̄ cogitando p̄ueīms: vbi est qd rursū per paulū tā subtiliē dicatur ut oīus de se hūane mētis fiducia ab ipa cordis radice sucradat eī aīt. Nō qa sufficientes sinus cogitare aliq̄ a nob̄ q̄si ex nobis. sz sufficientia nīa ex deo est. Ḡgorius. Ergit ptz qd iūsio siue accessus ad deū. fit p̄mitq̄ p grām ipius dei.

C. Capitulū secundum. Filius

Sicut audio. cōuersio uel accessus ad deū. fit p grām. Nō ergo de libero arbitrio: Ergit ne aliq̄ aut coopat grē ad hoīs salutē. Nō

Quāuis p grām pn̄cipalit fit accessus ad deū. nō tn̄ p hoc excludit liberū arbitriū. Nā cōuersio siue accessus ad deū. z omē opus bonū z vtuosū p qd agitr salus. procedit a grā z a libero arbitrio. pn̄cipalius tn̄ a grā. Nā opūs deus eos qs vult saluos facē. z quos p̄elegit. p̄mo donū siue grē infūdit. q̄ infusio mouet liberū arbitriū ad bonū appetendū. Cū vero īmissiones has salubres liberū arbitriū suscepert z ad bonū appetēdū. z agendū fuit motū. stati grā que p̄us p̄ueīt liberū arbitriū mouēdo. subsequit sibi coopando in hijs. que ptinēt ad salutē. Hoc probat bēs Ḡgorius xvj moraliū cū dicit. Supna pietas p̄us agit in nob̄ aliq̄ sine nobis. ut subsequēte quoq̄ nīo libero arbitrio. bonū qd

iā appetam⁹ agat nobiſcū
qđ tñ p impēſā gr̄aā in
extremo iudicio ita remu
nēt in nob̄. ac ſi ſolū præ
ſiſſet in nob̄. Nā enī dīna
nos bonitas ut īnocentes
nos faaat p̄uēīt. paulus
aut. Ērā dei ſū id qđ ſū.
Et gr̄a eandē gr̄am nūm
liberū arbitriū ꝓſequt⁹.
adūīgit. Et gr̄ā ea⁹ ī me
vacua nō fuit. ſz habūdā
cius laboraui. Qui cū de
ſe nichil cōſpuēt aut. Nō
aūt ego. Et tñ qā ſe ēē a
luq̄ cū gr̄ā īuēīt adūīxit.
Sz gr̄ā dei mecū. Nō enī
duēt mecū ſi cū p̄ueniēte
gr̄ā ſubſequēs liberū ar
bitrium nō habaret. Ut er
go ſñ gr̄ā ſe nil ēē oſtēdēt
ait. Non ego. ut vero ſe
cū gr̄ā opatū ēē p liberū
arbitrium dēmōſtraret. ad
dīdit. Sz gr̄ā dei mecū. q⁹
gregorius. Dicat eccā vāus
aug⁹. Volentē deus p̄ue
nit ut velit. ſubſequt⁹ ne
frustra velit. De hoc eccā
aut Ēnardus. Deus tra
hit. hoc ē bonū cogitare.
velle. pficē. opat⁹ in nob̄.
P̄mū ſñ nobis. Sēdm no
biſcū. Tertiū p nos facit.

a

Liquidē īmittendo bonā
cogitacionē nos p̄uenit
mutādo eccā malā volū
tatem ſibi p ꝓſensū dīgit
mūſtrando eccā ꝓſensū
facultatē ul facultatē fo
tas p aptū opus nūm unt⁹
nos opifex īnoteſcat. Sine
ipī nos p̄uenīe nequaq̄
poſſum⁹. Nā bonū ne
minē īuēīt. neīnē ſaluat
quē nō p̄uēīt. A deo er
go ſine dubio nrē fit ſa
lutis exordiū. nec p nos
vtiq̄ nec nobiſcū. verū
ꝓſensus t opus. et ſi nō
ex nob̄. nō tñ iā ſñ nob̄.
Cū igit⁹ deū invisibiliter
unt⁹ nos ac nobiſcū actiuē
ſentiam⁹. ſolū gr̄ē eius att⁹
buam⁹. Ipā liberū arbi
triū exaltat aī ſēīnat cogi
tatū. ſanat aī mūtat af
fectū. roborat ut p̄ducat
ad actū. ſeruat ut nō ſen
tiat defectū. q⁹ Ēnardus
Patet ergo p p̄dicta quō
gr̄ā p̄uēīat liberū arbit⁹
ium et eccā ſubſequatur
dīa ipa gr̄ā ſp̄s ſancti bo
nā volūtatē que procedit
ex libero arbitrio p̄mo o
pat⁹ in hoīe ut ſit. deinde
opanti coopat⁹ ne vacua ſit.

B

¶ Nō hugo pulchꝝ ꝝ
bis probat dicens. ꝑs
nanq; scs bonā volūta
tē ꝑmo in hoīe opat.
deū bone volūtati mo
uenti se ⁊ opanti coopa
tur. ꝑus bonā volūtatem
aspirat ut sit. ¶ Deū bone
volūtati monēti se īspi
rat ut moueat ⁊ opet
ut vacua nō sit. ꝑmo o
pat eā. deū opat p eā
bona enī volūtas est in
strumētū. ſz ſps scs est ar
tifex. ¶ Quēadmodū enī ar
tifex ꝑmo instrumētū o
pat. deū p instrumētū
opat. ꝑmo solus īstrumē
tū opat. qp vero p īstru
mētū. nō solus ipē opat
ſz eaā instrumētū ipm p
qd ipē opat. ¶ Spiritus
scs primo bonā volūtatē
in hoīe solus opat. sed
que postea p bonā volū
tatē opat. nō solū ipē o
pat ſz eaā volūtas p quā
opat. tū opus bonū ex
spiritu scō est q opatur.
nō ex volūtate hoīs p
quā opat in ipā quidē
bonū. ſz nō ex ipā. qa alī
unde accepit. ¶ Idē ergo op
bonū [illegible] et suū est īqtū
habz. nō suū inqtū a se
metipō nō hz. ¶ hugo. De
hoc eaā habet in glō sup
ꝝ cā de celesti ierarchia v
bi dicit. ¶ Sicut in nrā ptā
te nō est ut dīne illūnati
onis donū nob offerat. ita
nō nisi in nrā ptāte ē ut
oblatū suscapiat. ¶ Nā et
aliqn et cā nolumq offer
t. ſz nūqm suscapit. nisi
cū volumq a deo volumq.
qa donū dei ē bona volū
tas. cā āt nolumq a nob
nolumq. qa nolle nichil
aliud ē qm nō velle. qd
deserto boni ē. ¶ glosa.

¶ Ꝑ istas autoritates colli
gere possumq qp opq bonū
omē qd p hoīnē agitur
fit p grām inspirantem
⁊ liberū arbitriū. siue vo
lūtatē cōsentiētē. ⁊ requi
rit ¶ duo ad salutē. ut
hom̄ salus pficiat. ¶ De
hoc dicit bnardꝰ in libro
de grā et libero arbitrio
sup illud apli. ¶ Nō est vo
lentis neq; curretis. ſz mi
serentis ē dei. ¶ Nd igit aut
agit liberū arbitriū. ¶ Ad
uit respondeo. Tolle libe
rū arbitrium. nō est qd sal
uet. tolle grāz nō erit vñ sal

C

† cā vo-
lumq

uet. Opus hoc sñ duobz
effici nō pt. uno a quo fit.
altero cui ul' in quo fit.
Deus auctor salutis est.
liberū arbitriū tm capax.
nec dare illā ñ deus. nec
capere valet nisi liberū ar
bitriū. Qd' ergo a solo deo
z soli dat' libero arbitrio.
tam absq; cōsensu ee nō
pt accipientis. qz absq;
grā dantis. et ita grē ope
ranti salutē. cooperari dici
tur liberū arbitriū. dū
consentit. hoc e dū saluā
tur. Consentire enī saluari
est. Proiñ pcōrus spūs
salutē quēcūmoī mūme
capit. eo qd' illi voluntatis
desit cōsensus. quo saluā
ti videlz deo placade obtē
pet. siue iubenti acqescen
do. siue polliceti credēdo.
siue reddenti grās agendo
ꝯ bnard. De hoc aut ecā
quedā glosa sup illo vbo
Ego sto ad ostiū et pulso
Ego sto videlz dñs ad os
tiū videlz cordis hūani.
et pulso ad bonū sup nā
le mouendo. si qs audierit
vocē meā motioni mee
cōsentiendo. et ap trueit
mi ianuā p conatū libei
arbitrij ad bonū. introibo
ad illū saluz p grām gra
tū faciente habitando
in illo. et cenabo cū illo
z ipe mecū. nā deus i ta
li hoīe delectat z ipe in
deo. ꝯ glosa. Ppista igit
dicta apte daret. qd' opus
bonū fit p hec duo videlz
p grām et liberū arbitriū
Qz eadē gregorius in xxxiij
libro mōluī confirmat dicēs
Bonū quippe qd' agimus
et dei et nrm e. dei p pue
nientem grām. nrm p co
sequens liberū arbitriū.
Si enī deo nō est. vñ ei in
etnū grās agim. Iterū
si nrm nō est. vñ nob vel
bui premia speram.
Qa ergo nō imerito grās
agim. scim. qz ei mūne
puenim. et iterū qa nō
imerito tribulacōne sti
m. scim. qz obsequente
libero arbitrio bō eligim
que gerim. ꝯ gregorius
Hōdū tm qz luz opa me
ritoria salutis eterne. sit
liberi arbitrij z grē. pnci
palius tm sit grē. Ecā
enī liberū arbitriū dicit
in qꝯ exercitio vtutū. p nos
enī male facē possum.

ſz nō bonū. Nēq; ergo bonu
aliq̄ in ſuis actibz cōſide
rat. dono grē id aſſcribat.
ſi q̄ malū in ſe ꝓpenderit.
hoc ſuū dice potit. in bo
nis vitando arrogāciā.
in malis ſeruādo hūilita
tis ꝯſtanciā. que ſepe pdit
dū mēs de vtutibz p arro
gāciā gl̄iat. Caplm terciū

Sufficienter. Fidius
mudi nūc expoſitū
eſt quō omē bonū opus
p grām et liberū arbitriū
pficiat. p grām ꝓueniēte
& mouēte. liberū vero
arbitriū cōſenaēs. & ſalu
tis monita ſuſcipiēs. et
q̄ in hijs duobz ſalꝰ hoīs
cōſiſtat. Ez mouet valde
mentē meā. cū liberū ar
bitriū ſn̄ grā ſpūs ſancti
nichil poſſit opari. Cur
omps deus qui plenꝰ ē
omū pietate & mīa. ſuā
grām nō infundit omībz
cōit hoībz. p quā cūcti
poſſent ſaluari. Pater.

Iſta que te mouet. et
de quibz q̄ris. valde
ſt occulta. et nulli ītel
lectui cōnali ꝓuia. Iudicia
a enī deu ſt hȳ. et valde in
ꝑſcrutabilia. de q̄bz p p̄m
dicit. Iudicia tua abyſ
ſus multa. Nēs cōprehēdē
pt quāe deus cū poſſz nō
voceat omēs ad viā ſalutis
ul quāe magis vni pcōru
minꝰ grē largit. q̄m alti.
ipm eligēdo & vocando
ad viā vite. Oportz ſilē
cui imponē hūane loq̄ci
tati. et exclamāe cū apl̄o
paulo. q̄ cōſideras ꝓpter in
videlicet cū ꝓpt̄ pfidiā pro
maiou pte eſſe reprobatū.
et gētilē ad fidē xpi vōtū
& electū aut. O altitudo di
uiciarū ſapiē et ſcīe dei.
q̄ incōprehenſibilia ſt iudi
cia ei. et īueſtigabiles vie
eius. Nēs enī cognouit ſen
ſū dnī. Quāe tñ debes fili
q̄ nichil viſibilit & ſenſi
bilit et intelligibilit in
ſta tocius creature ālis
ſima q̄ dā īmensa req̄
publica fit ul agit. q̄ nō
de illa īperiali aula ſūmi
īperatoris a uideat à ꝓmit
tat ſedim ineffabilē iuſticiā
pmionū atq̄ penarū. grācia
rū atq̄ rtributionū. Hinc
eſt q̄ omīa que i vniuſo
fiūt agūt diuina, prudēcia
que p omīa ē irreprehēſibi
lis q̄ nichil agit niſi bene

f

nichil ꝓmittit ĩ iuste.
De hoc dicit abbas pafnu
cius ĩ collacõibz prim. Ve
de inchoatissa fide nos cõuenit.
nichil sñ deo prorsus ĩ hoc
mũdo geri. a enĩ voluñta
te eius a ꝓmissu agi vni
uersa fatendũ est. ut sal-
que bona st̃ volũtate dei
pfia. auxilioq eius exedãt
que at cõtraria st̃ ꝓmissu.
aĩ pro negligia a duricia
cordis nr̃i deserẽs nos dina
ꝓtectio. dyabolũ nob. ul'
ignominiosas corpis passiõ
nes patit drãri. ꝙ pafnu
cius. Hoc igit colligit
q nullomõ pt aliqs aliq
boni pfice. nisi ipo coopan
te et coefficiente. Nullq de
fice pt ul' peccare. ñ ipo iuꝰ
te desente. Juste at desert
qa iustũ est ut sic ãmittet
tes quas cõdidit. ut nõ in
fringat leges quas ĩdidit.
et sic coopet rebz quas cre
auit. ut eas agere ꝓprios
motus sinat. Et ideo si li
berũ arbitriũ ad vtrũlibz
stabile de lege nature di
mittat in malũ cadẽ. hoc
nõ ꝓmittit ñ iuste. Rursus
si p gram̃ pueniat 2 sisten
tet. nulli facit ĩiuriã. ideo
nõ ĩuste. ꝙ oino iuste. sdm
exigẽtiã meritorũ. qa mei
ta ad hoc nõ sufficiũt. ꝙ gr̃
tis et misericordit fiat. et
quodãmõ iuste. qñtũ est
ex cõdecentia bonitatis sue
Cũ ergo dapnat 2 reprobat
oꝑat sdm iusticiã. qñ vo
ꝑdestinat sdm gr̃am 2 mi
sericordiã. que nõ excludit
iusticiã. Ova vero oms sdm
qd de massa erãt pdicionis
dapnaĩ debebant. ideo plu
res reprobant qm eligãt
ut oñdat q̃ saluacio est
sdm spãlẽ gr̃am. dapna
cio at sdm iusticiã cõem.
Nullus ergo pt cõqueri
de dina volũtate qua re
ꝓbat sdm iusticiã. 2 ꝑdes
tinatos vocat p gr̃am et
miam ad salutẽ. qa omia
agit rectissime. Que tamẽ
ꝑdestinacio nõ infert rebz
nctãtẽ. qm si ꝑdestinacio
rebz nctãtẽ imponẽt ml'
ta seqrent incõueniencia. nã
frustra ꝓponent ꝓmia. 2 bonis
mal' supplicia. Jtẽ. iuste re
munerarẽt boni. ul' pu
nirent mali. Jtẽ nec spe
randi aliq nr̃i supplicandi
vlla eẽt ratio. Jtẽ euacu
aret libertas arbitrij. que

se habet ad vtrūq. Jtē nec bona facientes ceñt laudabiles. nec mali vituperabiles vñ deus cū reformat hoīez infidelitatē gr̄am p̄hor leges natale inditas infirmat nō q̄a liberū arbitriū sic per gr̄am mouet ad vitā salutē ut tū ipm nō cogat. sz eius ꝓsensus liber maneat. Et ideo ad hoc q̄ culpa expellat nō solū necē est q̄ gr̄a introducat verū etiā q̄ liberū arbitriū se cōformet expulsioī culpe p detestatioēz oīm p̄teritoz. Hinc est q̄d in nīa productioē iustificationis cōcurrit actus liberi arbitrij et gr̄e cōsone et ordinate Jta q̄ gr̄e gratis date est excitare liberū arbitriū. libere aut arbitrij ē huiusmodi excitatioī ꝓsentire uel dissentire. Et ita i iustificatione ꝓsentiētis ē ad gr̄am ḡtis faciētem se ꝓparare. q̄a hoc ē facere q̄ in se est. et sic dispositio gr̄a gratis faciēs habz infundi. aut liberū arbitriū p̄t cooperari si vult et tūc mereri. uel cōtrariari p̄ p̄cm et tūc demereri. Si ergo cooperet ei usq; in finē mereri venie ad etnā salutē. Ex hoc colligi possum⁹ verū ee q̄ aug⁹ dr. Qui creauit te sn̄ te nō iustificabit te sn̄ te. Verū eciā ee q̄ nō est volentis nec currētis sed dei miserentis. Verū eciā ee q̄ nulli p̄t superbire de merito. q̄a nil deus i nob⁹ pret̄ sua dona coronat. Reseruauit enī deus sibi munera gr̄e sue liberalit̄ largienda. ut dicat hō nō ee ingratū nec in se q̄si nō acceptū. sz in dño gl̄iari Verū eciā ee q̄ liberū arbitriū p se legē implere nō possit nec gr̄am in se efficere. Jnexcusabile tū ē. si nō faciat. q̄a gr̄a gratis data. sp est presto ad ꝓmotionē cui⁹ āminiculo p̄t facere q̄ in se est. quo facto habeat gr̄am ḡtum faciētē. qua obtenta dīna ipleat legē et faciat voluntatē. qua tā. tandē ad beatitudinē puemiat sempitnā. ppt̄ opa meritoria. q̄ totalit̄ st̄ a gr̄a. tōlit̄ eciā a libero arbitrio. luz p̄cipaliq; a gr̄a Et nota q̄ luz neō sibi meat̄ p̄ma gr̄am. hō est gr̄am p̄uenientē. p̄t tamē

ꝑparãe et abilitãe se ad
illã. faciendo qd' in se est
qã nulli grã denegatur.
hꝫ cõgruitas tñ mlt̃o ma
gis est ex pte boĩtatis dei
grãm ꝛferentis. qm̃ ex pte
hoĩis se ad grãm abili
tantis. qa ipa abilitatio
ex pte hoĩis solũ dat lo
cũ dine mũe. qꝫ salua iusꝫ
ticia possit aliqui ꝛferri
grã. Qa iuuria fieꝫ dine
iustiae si ei daret grã in
quo eet adhuc obex grẽ
m Qui obex ẽ triplex. et
dicat cor ꝑ eũ obduxi t'
placat. ꝓmo mõ ꝑ ĩabilita
tẽ ad susapiẽdã grãm.
qd fit ꝑ malã uolũtatẽ.
qa ĩ maliuolã aiam que
uult malũ. z nõ uult flec
ti ad bonũ. ꝓut dicit sapi
ens. nõ introibit sapia. id
est grã dei. Ideo mõ per
firmã inhesionẽ ad ꝑam
ll est et hoc fit qñ hõ in actu
pcã. et tñ sibi placz ĩiqui
tas. et adheret voluptati
ĩmundis. et mũdi. qꝫ nõ pos
sit nec uult susape mone
ta salutis. Eo mõ ꝑ rebel
lionẽ dinarũ inspiracio
nũ et mandatorũ qꝫ fit ꝑ
malũ usũ et ꝛsuetudinẽ
pcãrũ. qa tlis ꝛsuetudo q
ꝛtrahit ꝑ desideria cãrlũ
voluptatũ. et eaã mũdi.
excecat mentẽ hoĩis intñ
qꝫ dinas inspiracões z sa
lubria monita ad cor pue
nire nõ paciat'. Vñ nãe
est qui se sensẽit in hmõi
laqueis irretitũ z voluerit
saluari. ut mortẽ suã et
dãpnacionẽ ꝑpetuã pre
oculis habeat. et contra
uiaa contracta et cõsuetu
dinẽ puersã vim sibi fa
ciat. et cor suũ toto conа
mũe ad grãm susapiẽdã
abilitet. ut a deo grãm z
mũaz cõsequi meat'. Qui
ficaꝫ at abilitatio ad grãz
est. si hõ faciat qd in se est.
facere at qd in se ẽ tã cõ
plectat'. scilz. ut hõ actũ
pcã et uolũtatẽ pecandi
deserat. et conet' ad bonũ
pro ut sibi possibile ẽ. Igi
tur si hõ fecerit qꝫ in se est.
deus uiaz faciet qꝫ in se
est. grãm gratũ facientẽ
infundendo. et tũc poterit
hoĩo facẽ opa meritoria
vite ẽne. ꝑ uolũtatẽ libẽ
arbitrij et grãm ips̃ sancti
Vñ eni duo exigũt' ad sa
lutẽ. Qd at sit ul' possit

ee in homie ꝓpatoꝝ ad
gram. et vñ sit illud diffi
cile est vide. qa videt. q
nec illud possit ee ñ a gra
¶ Ra aug⁹ in libro de gra
et libeo arbitrio dicit. ¶ Ad
gra ꝑtinet nō solū voluta
te. sz eaa cogitacione hoīs
vt velit bonū id e de volū
tate fiat. et ut de voluntate
pua fiat magna. et de
mgna fiat tanta. q possit
imple dina mandata.
Ex quo dicto videt q nō
solū voluntas tanta qnta
sufficit ad ꝑplenda mada
ta sit a gra. sz eaa p̄ma
cogitacio et voluntas ꝓpo
ti nō sit nisi a gra. Vñ di
cit ibide q desideriū qe
initiū est qe. vñ si p̄ma
cogitacio et voluntas boni
ꝓpositi est a gra. nō bñ vi
det. q sit illud ul' possit
ee absq p̄ma cogitacione
et voluntate ꝓpatoꝝ ad
gram. ¶ Otra dicit cōmuit
q in iustificacoe gra sit
primū mouēs z liberū ar
bitriū ꝓsentiēs. mouenti
scz. qe. ergo videt q gra
precedit oem ꝓsensū libi
arbitrij. ¶ Patet ergo maī
feste ꝑ predicta qe omps

deus nō saluet omēs hoies
eis gram infundēdo qua
res quas cōdidit siue sint
vōles siue ut̄onales, ꝓpos
motus agē sinit. Et creatu
re vōnali id est homī. libe
rū arbitriū hre ꝓtulit. ꝑ
qd bonas inspiracoes ac
salubres admittē aut
respuē possit. et ꝓsequēs
recipiendo monita salutis
saluaet. respuendo vero
dapnaret. ¶ Vñ q deus
mltos ꝑmittit dapnari
et aliquos saluat. occultis
simo suo iudicio hoc fit no
b valde incognito. ¶ Nulla
quippe causa ul' cōquei
pt si nō vocat ul' trahitur
ad viā salutis. qa nulla
mita hoīm ꝓtulerūt per
que deū posset hre debito
re. sz quos saluat sua libe
ralissia pietate hoc facit.
quos vero ꝑmittit dapnari
sua iustitia hoc fit. sibi solu
nota. ¶ De hoc dicit gregoꝝ
libro xxxiij° mōluū. ¶ Nemo
enī deū mitis ꝓuenit. ut
eū tenē quasi debitorem
possit. sz miro mō equus
oīm cōditor. et quosdā ꝑ
elegit. et quosdā in suis
ꝑuis actibz delinqt. nec

tñ electis suis pietatē sine
iustitia exhibet. qa hic eos
duris afflictionibz pmit.
nec rursū reprobis iusticiam
sñ mīa exact. qa hic
eñ mittit tolerat quos qnq
in ppetuū dāpnat. Ir ergo
et electi pficiente se grā se
cātē. et reprobi iuē qp mentur accipiūt. et electi de
mīa ueniūt qd laudent
et de iustitia nō habeant
reprobi qp accusent. Idcō
enī malū neq; celestis patē
pmia etna papiūt. quia
ea dū mēti poterāt ex libero arbitrio cōtempserūt.
Nō videlicet liberū arbitriū
in bono firmate elās. cū
eorū mēs a tenus desidijs grā suspirāte suspenditur. hs gregorius. Et sic habes
p hs pdcā sōrū prīm clarū
responsū ad tua obiecta
et introgata. Capīm qrtū. Filij

Sufficiente infortus sū
de hijs que me mouebant. et ppositu. Iz nūc
valde trent me iudicia dī
occulta sup filios hoīm. et
pturbant cor meū. Nōs igit
securi eē pt de salute sua.
Nesat enī hō ut dicit sapiens. utrū amoe dignj sit a'
odio. Eterno q̄pe mlta que
fiūt sub sole 2 ptimesco. viz.
qp mlti moriūt qui prodesse plimis poterāt ubo uel
facto. et viuit aliq; isidias
ul' offendēs plimos. Item
aliq; uelit libent' uacare dō
2 negocijs mlts occupatur
Alius male uiuēs diu p
bonitatē dei reseruat' ut cor
rigat'. Alius uero uidet'
bñ uiuē. et cū finē ad p
ūsa pūpt. et alia īnūmera
que in seculo gerūt' cū filios hoīm q̄ cōsideras 2 penetre nō valeo. aut fiat iō
obstupesco. Pater.

Diuina iudicia ut ait
bēs gregorius cū nesciūtur nō audaci sermoē
discutienda sūt. sz formidoloso silencio uenerāda. qa
deq; que facit. suo occulto iudicio ul' ptmittit fieri cōtra
nq; hūanū in terris. nullq; ea
in hac uita valet īuestigare.
Hoc idē gregorius xxiº mō
lui intendit dicēs 2 exponēs
quedā iudicia dei sup illo
ubo. Job a dnō ppositu. viz.
nūq; nosti ordinē celi et
pones rōnes eius in terra
Ordinē celi nosse ē supna
rū dispositionū occultas

p̄dicacoēs vidē. vōnē vēo
eus in tm ponē. ē supno
rū iudiaoū misteria ul'
ꝑsidemndo disaute ul' lo
quēdo maīfestāe. ꝙ vtiq;
faāe in hac vita posit⁹ nl'
lus p̄t. Ut enī a puis usq;
ad maiora veiam⁹ qs
intelligat. que eē racio se
cretorū p̄t: ꝙ semp vir
uistus a iudiao nō solū
nō vindiat⁹. sz eaā punit⁹
tedeat. et inquus eus ad
ūsat⁹ nō solū nō punit⁹
sz eaā victor absedat: Qs
intelligat. aut viuit alius
unsidiās moitibz ꝓximorū:
et mouit alius q̄ ꝓfuturꝰ
eēt vite mlitorū. Alius
aulmē ptātas assequit. qui
nō nisi ledē studet. Alius
tm⁹ lesos defendē ꝓcupisat
et tm oppressus iacet. Alius
vacatē appetit. et inūs ne
gocijs implicat. Alius ne
gocijs īplicaū desideat. et
coactus vacat. Alius male
inchoās ad vite suc tmunū
ad pcora ptrahit. Alius
bn̄ inapiēs p longitudinē
tpm ꝓfiat ad augmēta
meritorū atq; ecnit. Alius
male viuēs diu reseruat
ut corigat. Alius vero bn̄
viuē videt. sz in hac vita
eo usq; ducat quo ad pūsa
pmūpat. Alius sel celsitu
dinē bn̄ viuēdi appetē vult
et valet. Alius ner vult nc
valet. Alius vult 2 nō valet
Alius valet 2 nō vult. Qs
ergo ista iudiaoū celestia
secreta discuiat. Ad cog
noscendos quippe istos secre
torū sin⁹ null⁹ ascendit. di
catur ergo hoīi ut se nes
cire cognoscat. nescientē vēo
se cognoscat ut timeat. time
at ut hūliet. hūliet ut
nō presumat in se. nō p̄su
mat in se ut cōditorꝰ sui aut
ulū tegat. et qa in se fidēs
mortuus ē. auxlū sui auc
torꝰ appetens viuat. Cuncta
ergo que patim⁹ tanto tole
rāe pacīēcius debem⁹ q̄nto
secretorū celestiū ignari.
aut her paciam⁹ nescimus
h⁹ ꝙ. Ho her ergo dicta
habes sufficientē īfōaoēz
ꝙ nō debeam⁹ cōsilia et se
creta dei discutē sz timere.
et te ad tantā vē hūiliare.

Caplm quītū. Filius

Patis ptimesco hec au
dies et ꝑsidero tibi
lē eē deū in suis occultis
ꝑsilijs 2 iudicijs sup filios

hoīm. Hz peto de hoc īfoꝛtiꝰ qualiꝫ agē debeat ꝓcedꝛ qui mltis vicijs 2 peccīs mōlibz ē ĩuolutꝰ 2 ixretitꝰ et se ob culpā sencieꝫ īfrigidatū ab omī ℮ affectu ſpiritualī. et ꝑuatū gracia dei. et ꝓpt̄ ſcelera ita īfectū q̄ nō pt̄ exautē se de tanto iugo viciorū 2 passionū 2 cāpluratū. ¶ Habz quidē tiō vē de ꝑpetua dāpnacione. et ob hoc vellet deo approximaꝛ ꝑ pnīaz. ſz nō valet ꝓpt̄ pondꝰ cmiīū ipm de prumēcū. ac in voluptatiꝫ bz illiatis detinēcū. ¶ Quid ingm̄ tlis facē debz ut ſaluetur. ℭ Pater.

Scire debes fili qđ homines corrūētes in pcā mōlia ſepantꝰ a deo 2 efficiūtꝰ membra dyabolī. 2 ideo poſt ꝑpetrata facinora 2 maxiē ꝓpt̄ vſum 2 malā ꝙſuetudinē que ad̄ trahimꝰ in vicijs 2 pcīs. nō valet homo ꝑ ſe reſurgē ab hūjmoī laqueis dyaboli. niſi valida maū dei adiuuetꝰ. q̄a tlis pcā quodāmō detinetꝰ ſub dominio malignī ſp̄s q̄ ducit ipm ad ſcelera pro voluptate ſua. ¶ Hoc probat Io. criſoſtomꝰ in q̄dā omē dicēs. ¶ Omīs hoīes aīaꝝ peccemꝰ liberū quidē hēmus arbitriū ſi volumꝰ ſequi volūtatē dyaboli an nō. q̄ ſi obligauiumꝰ nos oplz eius. ĩa nrā voluntate euadē nō poſſumꝰ. ℭ Sicut nauis fracto gubernaculo ducit vbi tēpeſtas voluit. ℭ Sic et homo dīno auxilio ꝑdito ꝑ pcm̄. nō q̄d vult agit. ſz q̄ dyabolus vult. et niſi deus valida maū mīe ſue ſoluat eū. vsq̄ ad mortē in pcīs ꝑmanebit. ergo quidē nrā volūtate 2 negligēcia obligamꝰ. dīna autē mīa abſoluimꝰ. ¶ Nam liberū arbitriū. licet ꝑ ſe potēs ſit ad malū. nō est tm̄ potēs ad bonū ſm̄ redēptoris grā adiutrice. hꝫ Criſoſtomꝰ ¶ Patz igit̄ ꝑ pdcā quō mīa dei ſola liberat̄ pt̄ eos q̄ in laqꝫ dyaboli ꝓpt̄ ꝓpcā corruerūt. et in ipius vetibus detinētur. ℭ Hz et hoc ſciendū q̄ liberū arbitriū hoīs valde vtile ē magis pro nū ad malū q̄m ad bonū ꝓpt̄ diuſa que ĩpelluūt illud ad illiata. q̄d videlicz liberū

arbitriū sola eā gra liberū
pt. De hoc habet in glosa
sup libro de dīnis nōibz
vbi dicit. q homīs arbit
ū. vertibile fm. magis libe
rū est ad malū est ad ma
lē q ad bonū. qa plūa sē
que īpellūt ad malū qm
ad bonū. Infirmitas enī
corpis z aīe dyabolice sug
gestiōes. mūdane delectatio
nes. ad malū inclinant. hz
sola gra dei īuitat ad bo
nū. Sicut ploīns penes li
berū arbitriū est velle
z nolle. qa libertas liberi
arbitrij occasio ē meriti
et demeriti. Dn̄ ꝓpue
aīa motū liberi arbitrij
ꝓsistat mēritū. gra aūt ef
fiat q ipē motꝰ ē meritū.
sn̄ gra enī nullū opus
ul' motus ē mūtū. et ita
penes gram ꝓsistat meritū
efficacit'. Et ideo velle nē
nature p se īpotēs est. et
vincit' et tīgit' ad velle vi
cij. nisi velle gre subueniat
hc glosa. Apparet igit' ma
nifeste p p̄dicta q deꝰ po
tens sit liberare tā a ptate
dyaboli quā habz sup ho
minē ꝓpt' pcm ꝓtractū.
q̄ eā liberū arbitriū a
suis defectibz p gram et
suā mīam. Dn̄ oīs pōr
quibuscūq; cūnibz sit īno
lutus. attendat ad tantā
ōipotēciā et mīaz dei. et
nō respiciat facinora sua
sic ut desperet. n' debz eā
attendere a' discutere hoc. qꝺ
ml'ti in suis flagicijs ac
puersitatibz delinquūt.
et q pauca respectu ml'to
rū qui sē in trib ad veram
pnīaz et ad viā salutis
etne vocant' ul' trahūt'
hz toto conamīe z oī susp
tio quo valet dei mīam
clemēciā z gram īploret.
ut pius dns cui ꝓpriū ē
miserere sēp et pce. dignet'
ipm a vitiis paōrū q̄bz
irretitus est absolue. et
p veram pnīaz ad se trahe
seu vocare. Ad hoc hortat'
nos scs augꝰ sup illo verbo
dnī. Nemo venit ad me nisi
pr̄ qui misit me traxerit eū.
sic dicēs. Magna gre cō
mēdacio. nēo venit nisi trac
tus. que trahat. et que nō
trahat. quare illū trahat
z quare illū nō trahat. no
li velle iudicare si nō vis er
rare. si nō tīgeris ora ut tra
haris. Nā trahi ad pnīaz

a

1 vincé ptm. dei est donū
De quo idē aug⁹ in libro de
libero arbitrio dicit. Victo
ria qua ptm vincit⁹. nichil
est aliud qm̄ dei donū. in
isto certamīe adiuuātis li
berū arbitriū. Liberū aūt
arbitriū est facultas rōnis
1 voluntatis. qua eligitur
bonū gr̄ā assistente. malū
vero gr̄ā desistente. Dñ qm̄
cepit hō hr̄e mūta. sibi nō
debz tribuē illa. sz deo. Er
go vnusquisq; cont̄ suā cō
scīaz dimicāb⁹ oret ne īret
ī tēptacōnē. ne īpietatem
1 mala opa faciēs. gr̄ā dei nō
cadiuuāte. post hāc vitā
etnis supplicijs deputetur
Ho⁹ aug⁹. In hac exhoꝛtacōe
strissimi viri augustini ha
beatur sana doctrina. viz.
q; hō nō debeat disputare
occulta iudicia dei. nec at
tendē insipiēciā illoꝝ q;
inaute occupāt mentē
suā. tractantes de p̄destī
nacōe qua p̄destīant⁹ ho
mies ad vitā eternā. di
centes. Si p̄destinati su
m⁹ ad vitā vtiq; saluabi
m⁹. nec tñ volūt tales tlia
facientes opari ea q; ptinēt
ad salutē. sz tepescūt ī sua
ignauia et negligēcia q;
cū dāpnacio nisi resipis
cant iusta ē. Vult enī
oīpotēs deus. ut illi qui
predestinati sē ab ipō. la
borē habeant. et p̄ sollici
tudinē 1 hūiles oīones ab
eo optineāt miāz gr̄ām
1 dona spīritualia. que eis
dare disposuit ab eterno.
p̄ que puenīe valeāt ad
glām sempitnā. De hoc
dicit bēs gregoꝛius in lib⁹
dyalogoꝝ. Iā viri ea q;
orando effecūt. ita p̄destī
nata sē ut precibz optine
ant⁹. Iñā ipā quoq; phē
nis regni predestīacio ita
disposita ē ab oīpotenti dō
ut ad hoc electi ex labore
pueīant quatenꝰ postulā
do mēant⁹ accipe qd̄ eis
oīpotēs deus añ secula
disposuit donāe. hꝰ gregꝰ.
Q hanc igit⁹ auctoritatē
colligē possumꝰ q; ad vitā
etnā ad quā p̄destinati
sumꝰ p̄ laborē 1 postulacio
nē opt̄z ut pueīamꝰ. Cui
cuis enī deus sit largitor oī
um bonoꝝ. vult tñ ut hō
sepm in bono ope q̄ntū va
let exeꝛceat. nō enī torpescē
tes. sz in via dñi laborātes

C

b

puenit ad regnū dei. Qđ probat leo ppa in quodā sermoe sic dicēs. Quātus enī bonorū sit ipe deus largitor. eatā tñ nre fructū sert industrie. nō enī dor mientibz pueit regnū celorū. sz in mandatis dei laborantibz atq vigilantibz ꝯ leo ppa. Habem⁹ igit manifeste p pdicta quō hō p industriā laborē 2 ordez dnō tñ auxiliante puenie debeat ad salutē. Dñs qđ patr qui vult saluari. et desiderat a suis sceleribus absoluu. debz se prouolue coram visceribz mie dei nri in quibz visitauit nos oriens ex alto. 2 tam diu eius pietatē pluīles preces ac gemitꝰ pulsare. donec misericordiā et grām ab ipo psequat. Et si in talu lqui luacoe orans pseuerauit p auldubio saluus erit. Nā tlis lquilacio q sic geritꝰ in hoie fit a deo opante et coopante a quo aucta bona procedut. et est signū in hoie predestinacois etne. Caplm

Inquit. Ilsertū. Filius siaoī mee de quibz interrogauī sufficiēt video mihi ee satisfm. nr est opus ut de hjus vle regra. Sz flagito instanter. ut de mia dei alqm mī edisseras ut pdores qui in mlta flagicia inciderūt audietes tanta pietatē 2 miaz dni faciliores sint ad recedendū a via sua mala 2 ad penitendū. Pater.

Ante omia scire debes qp hō ppter pcā petrata merut dapnacionē petuā. nr pt dei iustae satisfiē p pnīaz ppriā. sz dei mia supat omez nequicia. Hoc probat bs Jeonimꝰ cū dicit Petrū quidē est dnē qp cō sceā mea merut dapnacionē. pnīa mea nō sufficiat ad satisfōnē. Sz tñ certū est qp tua mia oem supat offensionē. Et bs bnardꝰ. Sicut nulla mita sufficiūt si sn mia iudicabūt. sic nulla pcā impediūt. si cū mia suspicāt. Ybernardꝰ. Et qa dei mia oem supat offensionē. neo de eius pietate diffidat. dūmō cū pposito emendi a vicijs ipius mi sericordiā imploret. De

hoc dicat bñs ambrosius.
bonꝰ deus. et facilis ad in
dulgenda pcā. neō ergo
diffidat. neō veterū cōscius
delictorū p̄mia dīna des
peret. nouit dñs mutare
sniam. si tu nouis emēdare
delicta. hꝫ ambrosius. bñs
eciā augustinꝰ hoc cōfir
mat dicēs. Neō de dei pie
tate diffidat. qm̄ maior
ē mia eius qm̄ nra mise
ria. Quisqs ergo ad deū
toto corde clamauit exau
diet illū qꝝ misericors est.
hꝫ augꝰ Cūz mouet fortas
sis aliqꝫ qꝫ post mlta faci
nora ꝛmissa nō possit ve
niā tantorū ꝓsequi delic
torū. Non debz aūt talis
desperare de venia. qa mia
dñi oem mlitudinē p̄cel
lit pcōrū. Vñ dicit hugo
dus de scō victore. Nulla
nra malicia dīnā miam
vincere pt. Et bñs augꝰ idē
sentit dicēs. Multū cōmē
dat bonitatē dei in nob
nō solū largitas sua. sed
eciā iusticias nras. Quis
dei pietas quā nulla sup
are pt iniquitas siue īpie
tas. Alia st̄ qꝫ deus miseri
cordit ignoscat. Alia qꝫ afflu

ꝯfiteamꝰ a nob ee mala nra
ut pie ignoscat.
enit tbuit. Ignoscat mala
nra. largit bona sua. sēp
presto est ad ignoscendū.
patus semp ad largiendū.
ymo prius ymo largius. vtro
biqꝫ benignꝰ. vbiqꝫ bonus
Confiteamꝰ ergo illi mala
nra. ꝯfiteamꝰ et bona nra.
ꝯfiteamꝰ ab ipo ee bona
nra. ut cōseruet et augeat
Vigilēt incessant agnamus
ne ingrati appareamꝰ. ul
de indulta venia. ul de cō
cessa gīa. Verus enī amor
ꝯfitet semp. hꝫ augꝰ. In q
bus verbis datꝰ intelligi nō
debere pcōrē desperare. eciā
in miis cmūbz cōstitutū.
Cūz sūt nōnulli qꝫ post mlta
et enormia pcā de dī mia
desperātes. se tradūt ad ā
pliora flagicia ꝓpetranda
ut saltē hic vluant gulose
et voluptuose. qꝫ futura asse
assequi bona se despant
Quorū piculosā excecacionē
bñs augꝰ in quadā auctō
ritate tangit sic dicēs. Sūt
nōnulli hoīes qui cū cogi
tare cepint mala qꝫ fecerūt
nō sibi putant ignoscī pos
se. et dū nō putant. dant
aīm iā pire. ꝛ desperacione
peūt. dicētes in cogitacionib

sius. Ia nulla nob spes est
neq enī tanta illa q̄ misi
mi donaī nob ad ignosci
pnt. Quae ergo nō satisfa
cim⁹ cupiditatibz nris. Im
plem⁹ saltē pnīs tpis vo
luptatē. sa nullā habem⁹
in futrō mercedē. faciam⁹
quidq̄ libet. et si nōluz utiq
beam⁹ suauitatē ul' tpalē
sa pape nō mēm' eternā.
tlia dicēres despando peūt
Iz procedit ad eos dns dicēs
p ezechielē. In quacūq die cō
uersus fuit impius a via sua ma
la. oms iusticie eius obli
uiscar. hac voce audita et
credita a desperatiōe retrahā
tur. et ab illa altissiā ac p
funda voragine qua submer
si fuerāt emergūt hi augi.
Ecce ad q̄ntā desperatiōnē
homines stulti ppt ipām deuei
unt. Quorū stultitiā fulgē
tius ꝑmēorat sic dicēs. Stul
tissiā res ē desperatio. cui ni
mitū omīa opa sua dīna
excellat misericordia. De hoc
eadē dicit hylarius. Stultus
procul est qui de dei pietate
mīaq desperat. dāpnatiōē
at est dign⁹. qui sup mīa
dei fronte ipetrita peccat
hi hylari. Un eadē dicit ihe
remi. Hoc ipm nō late
at desperantes. q̄ tanta excel
lat dei opa ipa sua mīa
mīaq saluatoris sui pfer
tur oībz vnuisis. hieremi
Ecce habem⁹ q̄ vere pēitē
tes nullo mō debeant de di
mīa desperare. Nā ut dic
haymo. Deus ē semp pat
miserei homīb tam i mor
te q̄m i vita. Iz nō semp eq
ydoneus atq dign⁹ ē sus
cipe dei mīaz tā in morte
q̄ in vita. Iz hoc facūt pec
cata siue negligencie ho
minū. Nā sedm rich. dū
hūma di delīatio est effu
dē ex se ymbrē siue pieta
tis z mīe. Iusto at dei iudicio
ille dāpnat' q̄ tūt feliē
ipediuerit. restrinxeritq ef
fluxū. qui effluxus pieta
tis z mīe impedit' in homīe
ppt malā volūtatē z vicio
rū ppetratiōez. Un q̄libet
pēcor q̄uis mlīb z magī
nis crīmīb sit obrut⁹. si ex
toto corde cōuersus fuerit
ad dnm. neq̄q debz de di
mīa desperare. Filius.
Est ne aliqd ptām tā
gue ep nō possit nr
valeat indulgētiā a deo
remēri z mīaz. Ca' vn'. pī

Non ē aliqđ flagiciū
siue ptm̄ tā graue
et enorme. si pro eo bono
hō ītritus fuit ⁊ pniāz ege
rit venīā indubitant⁹ et
miāz a deo ꝓsequet⁹. excep
ta desp̄acioē q̄ venia caret
De hoc ꝑmo dicit bnardus
Neq; ēnīs q̄ntitas. nr̄ vite
enormitas. nr̄ tpm diut⁹
nitas excludit aiām a
mīa dei. si mutacio fuit
volūtatis. Et hīs augꝰ.
peccantes quosq; ad spem
venie ne desperet hortat⁹
ꝑ exempla ītractatu de cō
flictu viciorū sic dicēs Si
de ēmīb⁹ agit⁹ et delictis
eare dauid adulterio sil'
et hoīadio ceus. de ītrem
faucib⁹ mīa dn̄i sacrabit⁹
liberatꝰ. Eare manasses
oīm ptōrū nephandissi
mꝰ īpurissimꝰ sordidissi
mꝰ et sceleratissimꝰ pnīa
de morte ad vitā redijt.
Eare maria magdalene ī
nullis facinorū sordib⁹ iqui
nata ad fontē pietatis
anxia curcēs. dn̄i vestigia
lacrimis rigans capillis de
tergens osculās. vngūeto
pungēs ablui meruit.
Eare petrus negacioīs sue
vinculis astrict⁹ amaissi
mis lacrimis infidelitatis no
dos resoluit. Eare sedacoīs
sumī et effusioīs fratni sag
uinis latro obnoxius. vnꝰ
hore momēto. vna cōfessioīs
voce de cruce ad paradisū trā
sijt. Eare saulꝰ ecclīaz di ꝑ
sequēs. multos pro nomē xpi
punīēs. et ut ita dicā mīrtirū
se totū cruore īficiēs. apls
factꝰ in vas elcōnis ꝑmuta
tꝰ est. Ubi ergo tot tantaq;
procedūt exempla. nō dent
locū desp̄acioni collocsa ma
la. Cū ecīa sēptū sit. In q̄cūq;
die ptōr īgemuerit salu⁹
erit. Et rursū. Nolo mortē
ptōris. sz ut ꝓuertat⁹ et vi
uat. De cōuersioē vero in
melius neq; mutata. q̄d
aliud tīdeam. nī ut ip̄e ihc
sus nō egit. hodie dū ad
huc vuē luz agat. ne dif
ferat de die in die. dū nes
cit si ul' vnā cotidīnus habe
at die. ꝯ augꝰ. Hanc tantā
pietatē dei. ambrosiꝰ āmi
rat⁹ dicēs. De benignitate
dei nō sufficio āmirī. eo
q̄ tm̄ patrē pī homī ptōri
sz nō est mirandū. q̄a tan
ta ē pietas ⁊ mīa in visceīb⁹
di nr̄i. qui cū omps sit et

omiā facē possit. hō tñ facē nō pt. ut nō miserear tuis libz 2 contris corde ad sep sū cōuertentibz. Et ne hoc absurdū eē dicat. bñs augn in libro lxxxiij qō. pbat sic dicēs. Deus omiā pt pter hoc. qz nō pt nō misereri ge mitibz pcōrus ꝯ ad se cuer tit. Hoc idē sentit bñs ābro sius in libro de officijs cū dicit. Deus nāq omis ipo tenax exps. sola tñ sue mē lugat et vincat pietate. Ec ce ḡnta dei pietas. quā nulla nrā supare pt iniqtas. pcel lit enī eius pietas 2 mīa. omēz iniqtatē et malicā De tanta eius mīa dicat in quodā tractatu sic. Mu tandū est et valde miran dū qd dicat. ctissiā tñ et indubitata fide tenendū Esse si totus mūd eēt glo bus igneus. et ī medio eq de stipula lini pugill. hō ex sua nāli inclinacōe nō tam cito flāmaꝝ incēdia recapet sicut abyssus misc racionū dei. pcōrē pēitentē. et cōuersi volentē. qa in illa actioē nāli alicūs iz nūma et inpceptibus re quiet morula. hz nulla pe nis mora inf peccantē 2 re mittentē. gementē 2 gemitū exaudientē. Et bñs gregō de tam magna di mīa. vi det quasi silē sentire cū di cit in registro. Maior est enī dei mīa qꝫ queuis ma licia. et sicut scintilla ī me dio mari sic omis malicia ad mīaz dei. hō gregō. Mi tū. qua omiā pcā qꝫuis mlta et enormia sit. tñ sub nūo 2 mēsura st. mia vero dei sine nūo et mensura ē gō vincē eā pcā nō posst Qd probat bñs augn in qdā pulchra auctoritate s dicēs Recurrere ad deū o pcōr cū fiducia. nō enī vincet oiā pcā tua magnitudinē mi sericordie dei quantacūqz e nī st sub nūo et mēsura st. di vero mīa. sine nūo 2 sine mēsura ē. Nō ergo vincē pt qꝫ cū mēsura ē illud bonū qꝫ absqꝫ mensura ē. hō augn Esse quō apte daret p pdcā scōrū prm ineffabilē 2 īmē surabilē eē mīaz dei. Tollatur ergo ab hoīe oīs despe racio. et maxīe ab illo qui in toto corde suo p veraꝫ pe nitenciaꝫ sequit dnm. et tantā spem hrē debz ad deū

ꝯ si ecīa vn⁹ tm̄ hō ex oīb⁹ homīb⁹ de toto mūdo sal uaet. eūdē septīm deb⁹ est timaē ee et speraē. Ad tā cōsolatoīā spem vīs augn in libro de triu ecclie īstruit vnūquēq; fidelē sic dicens Omīs aūt ab homīe xano tollat⁹ desperacio. nā si int' omīs mūdi homīes solus vn⁹ homo saluaī deberet vnusq;q; sperare tenet⁹ se ee illū qui saluet⁹. hꝫ augn

Audiens tāta filius. mirabilia de mīa dī pietate gaudio et āmiracoē penitꝫ deficio. O omps deus pīnoīū viscerū pietas inaudita. O grā singularis O dīne mīe pelagus infinitū cūctis mōrtlib⁹ icōprehensū excedens ingenia. superans vota. denīq; supergrediēs meīta vniuersa. Quis enī tā flagicios⁹ qui aure prudens ⁊ intelligens tantā tuā pietatē ad spem venie suoīū delictoīū. postposita sua īiq;tate quā gessit nō resurgat.

Capitulū octauū. Pater

Bene sapis fili. et optime dixisti de tam incōprehēsibili deī mīa. Erubescat ergo hūana malicia et superbia. et cōsideratis tantā benignitatē dī erat qnto cicius nō desperando ad fontē pietatis dei perueīt pnīaz et cōuersionē. et tanto hūilius ⁊ feruēcius ipius miaz postulet qnto ad indulgendū promptiorē cernit ipm exīstē. Dicit hoc dicat richardꝫ de scō victore Cum nulla viciorū enormitate de dei misericoē est desperandū. qui tā multus ē ad ignoscendū. ⁊ nūq; ideo eū ipudent⁹ ⁊ irreuēnt⁹ iplorare debem⁹. quē ad indulgendū tā pronū agnouim⁹. Imo tantomagis debem⁹ in eius cōspectu erubescē. tanto hūilius veniā postulare. qnto benignioē ⁊ dulcioē agnouim⁹. quē cōtumacit' offendim⁹. hꝫ richardꝫ. Considerantes igit' tantā pietatē īviscerib⁹ dei nīi. cram⁹ singuli ad sinū pietatis. et ad gremiū mīe eius dū lucet. et īhoc corpusculo sum⁹. ne pōtm patī die mortis. qm̄ nus spaciū pnīe ⁊ īuenīe nō possim⁹. Accedam⁹ ergo aī fiducia ad thronū gre

cuus. et si sentimꝰ in nob̄
duriciā cordis. flagitemꝰ
demēciā ipius ut emolli
at illud. qrāz ꝓpūctionis
infundendo. p quā possi
mꝰ saluari et māz eius
iuenire. Ne forte tardates
incurramꝰ īdignationē ipi
us. et ꝑpetuā duriciā cor
dis nr̄i. Ipā enī corda p̄
na et dura pt emollire
cū sibi placet. et qñ sibi
placet. De hoc dicit bēs au
gꝰ sic. Dns tam ipie despi
at. ut dicat deū malas
hoim voluntates quas volu
erit. qñ voluit vbi voluit
in bonū nō posse ꝓuertē
ꝛ cū facit māz facit. cū at
nō fat. p iudiciū nō facit.
qm̄ cuiꝰ vult miserets. et
quē vult indurat. hꝰ augꝰ
De hac dei mūa dicat etiā
bēs gregꝰ xxx° mōluū. Di
sericors deus dū ꝑcā hoi
nū tolerat. et cū iam vici
nū finē respicit. plerūq
mentes peccāciū imutat
hoc de se vim tante pieta
tis insinuās dicat Job. Nū
qd tenuisti cōcaues extima
terre. et excussisti ipios ex
ea. p terrā quippe homo
firma sapiēs designatur
cui peccanti dom̄ est. Ter
ra es ⁊ in terā ibis. Ꝛ qa
pius cōditor factuū suā
nō deserit. mala hoim et
p suā sapiāz tollerat. et p
eoū quoq qñq ꝓuersionē
relaxat. Cū duris atq insē
sibiles mentes respicit. mō
eas minis. mō verbis. mō
reuelacoibz terret. ut q pessiā
securitate durauerāt salu
bri timore molleſcāt. qtinꝰ
ul'sero videant. et hoc ipm
saltē qa diu expectati sut
erubescant. Dic enī dns qr.
extrema vite nre plꝰ iudi
cat. ⁊ idēo electos suos ifine
sollicitius purgat. Dcptū
qppe est. Dns iudicab fi
nes terre. Tanto ergo ipē
sius vltimis nīs invigilat.
qñto in ipis pendē inicia
sequētis vite pēsat. hꝰ gregꝰ
Itē de eadē mūa dei quō
corda eciā desꝑata ad pe
nitēciā trahat. Itē gregoꝰ
sup illo vbo Job. Numq in
gressus es in ꝑfundū ma
ris &c. Mare qppe ē mēs
humana cuiꝰ ꝑfunda deus
ingredit. qñ p cognicionē
suā ad lamēta prīe ab
ītimis cogitacoibz ꝑturba
t. qñ priorib vite negłaas

et diuso modo quo sibi placz

p

Q

ait

ad meōriā reducit. et fluc
tuantē in cōfusioē sua aiam
cōcutit. Profunda ma
ris deus penetrat qñ ea
am despata corda pmu
tat. Tuc enī corda pmu
tat. qñ cor scalare humili
at. Tuc profundū maris
ingredit. qñ visitatōe mē
tes eciā pessas scelerib⁹
nō dedignat. Qñ et rōe
pauctando subuīgit. Et
īnouissimis abyssi deam
bulasti. Nd enī abyssus
nisi meōs humana. Que
dū serpam ꝓprehendē nō
valet sese in oē qd ē. ve
lud obscura abyssus latz
In nouissīs ergo abyssi do
minū deambulare. ē eaā
nouissionū hoīm corda cō
uertē et despatas mētes
visitatōis sue vestigijs
tangendo miabilit refor
mare. Cū enī post īmesa
scelera ossiz cōpūgit. qd
aliud qm̄ īnouissīs abys
si deus ambulasse videt.
Quasi in abysso nāz de⁹
deābulat. cū obscurū cor
penetrās fluctꝫ īuisibiles
viciorū calcat. Plerūq; e
nī pterita alia plāgim
alijs pnīb⁹ vrgem. ut
mō superbia. mō ira. modo
luxuria. mō auaricia tēp
tante fatigem. Iz aī aīc
ta hec in corde nō dīs or
ante visitatōis sue timore
rēmit. qd aliud qz ī abysso
gressū ponit. Quos gressꝫ
mēte ꝓspiam. qñ cont in
surgēcia viaa. quō tōrus eꝫ
obuient dona pēsam. Ut
gregoriꝫ. Ecce habem⁹ pfe
dā quō misericors deus e
eiā corda neḡssima 2 despa
ta plerūq; ad pnīaz cōuer
tit. Considerātes aī tantā
pietatē dei. cauēdū sūope
est. ne qs in paī ēme labat
qz si lapsus fuit nō despet
Iz p̄lamēta pnīe surgat.
Relaxat enī deus paīm qd
deflet. attamē qui stat. ti
meat ne ī paīm cadat. qz
si digne deflere possit paī
que cōmisit ignorat. Nat
huiāz bīs gregoriꝫ xxxvj mō
liū. sup illo iob. Nūq; ar
milla ꝓforabis maxillā
eius. videlz. behemoth pul
chre tangit aī dicit. Cauē
dū sūope est. ne qs delecta
cōe ptī leuiathan istius
ore rapiat. et tī raptus si
fuit. nō desperet. qa si pec
catū pfecte lugeat. ad huc

foramē in maxilla eius ī
ueīt ꝙ qđ euadat. Jā dētꝫ
recit. ſꝫ adhuc ſi euadēdi
via ſtrict in maxilla eius
foramē inuenit. Habet
etiā captus qua exeat. q̄
pudē noluit ne capetur
Nullusq̄s ergo qui nondū
captus ē maxillā eiꝰ fu
giat. quisq̄s vero ſ iā cap
tus est in maxilla fora
mē querat. pius q̄ppe ac
iustꝫ est conditor nē. Cꝫ
neō dicat pius ē. venia
lit peccto. et neō qui pec
cauit dicat. q̄a iustꝫ est
de pcā remissioē desperō
Relaxat enī deus facinꝰ
qđ deflet. ſꝫ ꝑpetrāe quisq̄
timeat. qđ ſi digne deflere
possit ignorat. Ante culpā
ergo iusticiā metuat. post
culpā tñ de pietate ꝑſu
mat. neq̄ ita iusticiā time
at. ut ulla spēi cōsolacioē
nualescat. neq̄ ita cōfidat
de mīa. ut adhibere vulne
ribꝰ suis digne pnīe neg
ligat mediciā. Ꝫ quem
videt sibi pōe. ſꝑ etiā cogi
tet. Districte de se iudicare
Sub pietate utq̄ eiꝰ spes
pīs gaudeat: ſꝫ distric
cioē illiꝰ pēitentis correctio
cōtremiscat. Spes igit nīe
ꝑſūptuosis habeat ciā mo
dū timoris. ut ad corrigen
da pcā iustica iudicātis
terreat. quē ad fiduciā ve
nie grā ꝓcentis invitat.
Hinc enī ꝙ quēdā sapien
tē dicit. Ne dixeris miseri
cordiā dnī mlte. peccātū me
orū nō recordabit. Pietā
tē nanq̄ eius ꝓtinꝰ iusti
ciā subdidit dicēs. Miā
enī et ira ab illo. Dīna
utq̄ demēcia maxillā be
hemoth istius ꝑforās ubi
q̄ humano gnū et miseicor
diē ꝑ potent occurrit. q̄a
nec libero āmonicioně ꝑ
cauēdi tacuit. nec capto re
mediū fugiendi subtraxit
Ad hoc q̄ppe in sac scīptura
virorū talium. id est dauid
et petri pcā sc̄ indita. ut
cautela minorū. ruina sit
maiorū Ad hoc vero vtro
rūq̄ illud ꝑ pnā insinuat
et venia. ut spes peruēcau
sit recipiencio. De statu
ergo suo dauid cadente
neō supbiat. de lapsu etiā
suo dauid resurgente neō
desperet. Ecce quā mira
bilit scīptura dnī. eo verbo
supbos ꝑmit. quo vē humiles

leuat. vnā nāq̄ vē gestum
ōtulit. et diuso mō supbos
quidē ad hūilitatis formi
dinē. hūiles vo ad spei fidu
cā reuocauit. ¶ Inestiā
bile noui ḡnūs medicaumē
tū. q̄ vno eodēq̄ ordine po
situ. et p̄ medo tumēcaa ex
siccat. et subleuando arēcaa
infundit. de maiorū nos
lapsu truit. ſz de repacioē
roborauit. ¶ Sic quippe ſp
nos dīne dispensacois mi
ſe cordia. 2 supbientes re
p̄mit. et ne ad desp̄acionē
corruam⁹ fulcit. hꝫ greg⁹.

¶ Q̄ ista dā sāctissimi viri
docet⁹ hō ſp hē spem 2 tiō
tē. spem de miā. tiorē de
iustiaa. spē. ut si lapsus
fuit surgat p̄ pniāz. tiorē.
ne iterū incidat in pcā ru
inā. q̄a valde displicet oī
potenti dō recidiuacio siue
reiteracio pcā. ¶ Vñ omis
penitēs ſp miāz dei et ius
tiaā cora oculis siu cordis
habeat. miāz ut p spem en
gat⁹. iustiaā ut p timorem
hūiliet⁹. ¶ Ad hoc faciendū
hortat⁹ bēs augḡ sic dicens
¶ Quēq̄ pcōrū enormitas sñ
intuitu dīne clemēcie est
pensanda. nc dīna bōitas
sñ rigore iustiae cogitan
da. nā hꝫ sñ illa facat inso
lescē. illa vero sñ ista des
pando facat nimis p̄times
cere. hꝫ augḡ. ¶ Fz fortassis
est aliq̄s qui tot ēmina
se cōfingat cōmisisse. q̄ p̄t
illa timeat dei amicaiam
et dilōnē quāuis doleat
neq̄q̄ assequi posse. ¶ Fz ab
sit hoc a cordibz oīm pcō
rū. sua tñ pcā plangēcaū
2 dolencaū. ¶ Nā p lamenta
p̄nie pcōr q̄nus sordidissi
mus efficit⁹ dei amicꝰ et
dilectꝰ. ¶ De hac magna p̄
etate 2 miā dei. dicat bēs
bnardꝰ. ¶ Quid de tua miā
dicā bone ihū. qui nō mi
nꝰ pātē cōuersiū diligis
q̄m eū qui nūq̄ pcā ma
culā cōtraxit. hꝫ bernardꝰ
¶ Nō enī qui peccauerūt. ſz
qui in pcīs p̄seuerāt sunt
odibiles et abhoīnabiles
dō. ¶ Conūsos vero et penitē
tes pātes ad gremiū siue
pietatis et dilōnis patus
est susciꝑe xp̄s. ¶ De hoc aut
bēs augḡ in quoda sermoē
¶ Nō enī qui peccauit. sed q̄
in pcīs suis p̄seuerauit
odibilis erit deo et abhoīna
bilis. ¶ Nā ut de indulgēcaa

dīna neō diffidat. dns
nos p̄phāz velud pī piſſ
imꝰ conſolat dies. No
lo morte pāōus. ſz ut con
uertat et uiuat. Et illud
Impietas ipij nō nocebit
ea in q̄cūq die cōuerſus
fuit ab iniquitate ſua. Iz
iſta tā magna mia tuā
nob̄ prodeſt ſi nō tarda
mꝰ ſuerit ad dnm. nec
ōmina ōmibz ſuppaddimꝰ
Iz forte cogitat aliq̄s ſe tā
quia admiſiſſe pcā. ut
tā miāz promēri nō poſſit
Abſit hoc a ſenſibz oim pᵉ
atoꝝ. Q hō quicūq illā
pāoꝝ miātudinē attē
dis. aut oipotēcia celeſtiz
media nō attendis. Cui
enī deꝰ velit miſerēi q̄a
bonꝰ ē. et poſſit q̄a omīs
eſt. ipe cōtē ſe dīne pietā
tis ianuā daudit. q̄ deū
ſibi miſerēi a nō velle. a
nō poſſe credit. cūq aut
bonū a oipotentē ee diſ
fidit. Nemo ergo poſt cētā
pcā. a poſt mille ōmina
de mia dīna deſperet. ſᵉ
tī nō deſperet. ut ſī illa
mora deū ſibi reppiciare
feſtinet. ne forte ſi cōſuetu
dinē peccandi feat. eā
ſi velit a dyaboli laqueis li
berari nō poſſit. hᵉ auguſtꝰ

Eſte quō btiſſimꝰ vir au
guſtinꝰ oīb̄ pādes eā
in pcīs miſtis 2 maximis
iacētes hortat ad ſpē venie
et neīnē debere deſperare de
dei mia et pietate. ſic tī
ut ſī illa mora p pniam
et cōuerſionē feſtinet face
ſibi deū ppiciū. ne tardā
do p negligenciā 2 incuriā
tradat in reprobū ſenſū.
et inadat in laqos dyabo
li. ex quibz eā ſi voluit ex
cutē ſe nō poſſit. Caendū
eā p dīne mie miſtī ſiit
effectꝰ. Ipā enī dei mia
pueit neſcientes. tigit nolē
tes. ſequt nō querētes. p
curit fugientes. reuocat
recedētes. expectat tardātes.
ſuſcipit reuertētes. remittit
debitū. confert meritū. p
miat vltr cōdignū. Primo
pueit neſcientes. ps. Deus
meus mia eius pueniet
me. et hoc p occultā inſpi
racionē. Jo. iii. Spiritus
vbi vult ſpirat. et vocē eiꝰ
audis. et neſcis vñ venit
aut quo vadat. ſic vox dī
ne inſpiracois audit intꝰ
in corde penitentis p cognī

cionē. et nesciat vñ veniat
qa ab hoīe ignorat dīne
vocacionis causa cū sit pure
gratuita. a quo vadat. qz
silit ignorat de finali p
severancia. Sdō trahit no
lentes. Jo. vi. Neō pt veni
re ad me. nisi pr meus traxe
rit eū. Terrio sequit nō
querētes. Ezechiel xxxiiij°.
Qd perierat requirā. et qd
abiectū fuerat reducā. Qd
to paurit fugientes. Exodi
xviij. Ecce ego mitto ange
lū meū qui precedat te. Qn
to revocat recedentes. ysa
xxxi. Convertimini ad eū filij si
ait in profundū recessistis
Sexto expectat retardātes.
ysa. xxx°. Expectat dns ut
misereat et ideo exaltabit
parcens vob. Septō susapit
redeuntes. ps. Suscepit eos
de via iniquitatis eorū. Et
illud Jemie vbi dns ad pc
catorem aiaz dicit. Tu for
nicata es cū amatoribus
multis. tn revertere ad me 2
ego susapiā te. Octauo re
mittit debitū. Mathi xviij.
Oē debitū dimisi t. qm
rogasti me. Nono offert
meritū. vñ paulus. Qd ha
bes qd nō accepisti. Decimo
pmiat supēdignū. Ad vl
nos vij. Non st. condigne
passiones huius tpis ad futu
rā gloriā que revelabitur
in nob. Ut igit omīa que
p̄missa sūt de dei pietate
et mia. debēt vnīquēqz pec
catorē sua facinora trepidā
tē ad spem fiducie animāe
et ad atā conversionē ad deū
seu pmāz agendā move
ut salvus ee possit in ext
mis finis et in die iudicij.

Gaudes gau. Filius.
Deo audiēs tantā
miāz et pietatē ee in visce
ribz dei nri. et qa aptū e
gremiū benignitatis eius
ad susapiendū oīs pcā
tores in sordibz facinorū cō
stitutos. nate est ut curratz
singuli qui se sentiūt one
rē cōmunū grauatos. nichil
hesitātes ad fontē tante
pietatis. ut abluti a fetore
suorū scelerū veniā 2 grāz
ab ipō miārū dnō valeat
impetrare. Ez rogo pr ut
me de hoc informes. Cū
igit deus sit ita misericors
quare hoīes pcōres qplu
res nō attendūt eā pietatē
ut se p pmāz conferāt ad
septm. ul qd e qd ipedit tātā

eorū salutē. ℣ pm̄. ℣ cā nonū.

Quod hoīes qz̄ plui
mi et heu pro ma
ioꝝ pte ut verisimꝫ tardi
sꝫ z negligētes ad ꝓfessio
nē ad deū siue ad pmāz
agendā. facit amor pūtiz
vite. et delitāco in rebus
tēporalibz. Qui vero cōuer
ti volūt nouē est ut p̄ncia
despiciant. et futura dili
gant. ut testat' greg' p̄mo
mōliū dicēs. Sūt nōnulli
qui vitā suā negligūt. z
dū tēporalia appetūt. dū
eterna ul' nō intelligūt. ul'
intellecā ꝓtēpnūt. Cūqz e
terna que amiserūt nō
ꝓsiderāt. eē se heu miseri
in bonis putant. Nequaqz̄
enī ad veritatis lucē aui cō
diti fuerāt mētis oculos e
rigūt. neqz̄ ad ꝓtēplacionē
eterne patrie. desiderij aci
em tendūt. si semetipos in
hijs ad que pieta sꝫ dese
rentes. vite patrie diligē
exiliū qd' pacīūt'. i qua
ve quā tollerant. ipsi i da
ritate luūs exultant. Ac
cont' eltōrū mētes. dū aīe
ta tēporalia nulla eē cō
spicāt. ad ꝫ sit condite
exquirūt. Cūqz eorū satis
fōni nul ext' deū suffiat
ipa inquisitoīs excitata
one fatigata. illoꝝ cogi
tacio in cōditorē suū spe z
ꝓtēplacioē requiesat sup
uus interseri cuncz appetit
et vnusqsqz eorū ad hūc i
mūdo corpe positus. mēte
iā extra mūdū surgit. e
rūpnā exilij quā tollerat
deplorat. et ad sublimē pa
triā inæssantibz se amo
ris stimulis exatat. Cū enī
dolens vidit qz̄ sit eternū
quod pdidit. ūneit salubre
ꝓsiliū. tempale hoc despi
cere qd' pcurrit. et quo ma
gis cresāt cōsilij scīa ut pe
ritura deserat. eo auget'
dolor qd' nūdū ad māsura
ptingat. Ōñ bene p salo
monē dicit'. Qui addit sāē
cīā addit et dolorē. Qui enī
scit iā sūma qz̄ ad hūc nō
habz. magis de īfimis in
quibz retinet' dolet. Vñ etiā
Jrē de eisdē cārnalibz hoīnibz
dicat idē vir mōliū sup il
lud iob. Cutis mea aruit
et contracta ē. Jn sē qppe
ecclie corpe hij qui solis ex
exterioribz curis inseruūt.
congrue cutis vocant'. que
nimirū cutis arescendo at

traḣt. ꝙa mentes cārliū
dū ꝑnaa diligūt. et quasi
uꝫ posite cōcupiscūt
ad futura tendi ꝓgrani
mitatē noluī. Hanc nāq;
attractionē ꝑ formida
uerat cū dicebat. Sicut a
dipe et pinguedie repleā
tur aīa mea. Adeps q̄pe
pinguedis aīam replet.
cū hanc cont ꝑnaū desi de
rioū estū supne spei insu
cio refouet. Cutis ergo a
restrens attrahit. cū cor re
bz exteriorib; dedituī. atq; ex
despacioē sicatū. in aucto
ris sui amorē nō tenditur.
ꝛ insemetipo ut ita dixerī.
rugosa cogitacioē replicat
Pensandū vero ē q̄ cārles
mentes idcirco ꝑnaa dili
gūt. ꝙa vita carnis q̄ fu
gitiua sit mūme attenduī
Nā si velocitatē trāsitꝰq; eius
aspicerēt. hanc eaā prosp
anteē mūme amarēt. Sā
at ꝙa ꝑntis vite momēta
decurrē sub festinacioē cō
spicaūt. negāq; in hoc mobi
lutatis itinē. cordis ītencioē
figūt. hꝫ greg⁹. Ꝙ hꝫ igit
dā manifeste appavet q̄ a
mor verū trāseūcaū siue de
lūcio ꝑnaū facūt hoīnes

tudos ad penitendū. Et
ecōuerso. Reptus mūdi fa
cit promptos ad dō obedi
endū. Nā ipē amor mūdi
cū ꝑualet ad ābiendū ho
nores trenos mentes hoīm
instigat. ne despecti videā
tur. ves fiat cuīlaē trenas.
rebus ꝛ prosperis gaudere.
sola que assiū cogitaē. nī
lam mēoriā celestis patrie
hrē. De tlibz dicit bt̄s gre
gorius vīj mōliū sup il
lud iob. Tabernaculū ipioz
nō subsisteret. sic. Tabernacu
lū quippe cōstruit ut ab
estu corpus ꝛ frigore defē
dat. Quid itaq; hoc loco
tabernaculi noīe nisi edifi
cacio trene felicitatis exp̄
mit. p quā sup se rprobi
casium mltiplicāt. ut se a
ꝑntis vite nātitatibz q̄si
ab estu et ymbribz defen
dant. Honoribz nāq; excf
cere ambiūt. ne despecti vi
deant. terrena aggregādo
exaggerant. ne inopie fri
core torpescāt. cōtēpnūt cā
carnē q̄ sequit. et tota ī
tencioē satagūt. ne q̄d in
ꝑntibz desit. studēt nomē
dilatare ne lateāt minutos
se in oībz ꝛ felices putant

Ubi ergo mētis habitaculū
cōstruūt. ibi produbio tāb
nacula fixerūt. aduſa īpa
cientē pferūt. remisse īpſpe
ris letant. ſola que aſſūt
cogitant. nō ad affām celeſ
tis patrie ulla recordacōē
reſpuūt. gaudēt ſibi ſuppe
tē bona que capiūt. atq ubi
carne requieſcāt. ibi et mē
tē extinguēdo ſepeliūt. qa
ſecularis auxe telo trucidata.
tenarū rerū cūulū aggre
gāt. et quē foris exquirēdo
mltiplicāt. hūc ſp interius
p cogitacionē portāt. At cō
tra iuſti nō oblata bona
hī pro magno accipiūt. nō
illata mala valde ptimeſ
cūt. ſq et cū bonis pūtibus
vtūt. uentura mala me
tuūt. et dū de malis pūti
bz gemūt. bonorū ſequētiū
amore cōſolant. ſicq tpali
refouēt ſubſidio. ſicut via
tor utit lecto. pauſat z rece
dē feſtinat. qeſcit corpe. et
aliud tendit mēte: nōnūq
uero z aduſa pcta appetūt.
et in tēſitoriis proſperā re
fugiūt. ne dilatacōē itineris
a patrie pfectione tardēt.
ne greſſū cordis in via peg
nacioīs figant. et qnq ad
ſpectū celeſtis patrie ſine
remuēracōē pueniāt. gau
dent deſpia. nec dolēt ſe ne
ceſſitatibz affligi. Nō ergo
cont pūcia ſe aduſa nō mu
niūt. ſſi cont estus z plu
uias habere tabnaculū no
luūt. Iuſti itaq hī ſe cōſtruē
negligūt. ubi pegrinos ſe
eē et hoſpites nouerūt. Na
enī in ppriis gaudē deſide
rant. eē in alieno felices
reputant. Iniuſti at qnto
longius ab etne patrie hē
ditate diuiſi ſūt. tanto in
terra alcius fūdamēta co
gitacioīs figūt. Bene er
go dicit tabnaculū īpio
rū nō ſubſiſtet. qa vite fu
gientis amatores dū ſe ſtu
dioſe pūtibz cōſtruūt. repē
te ad etna ſupplicia rapiū
tur. hī greg. Nō at cēte
les hoīes ſic inhererēt tēpo
ralibz. hoc facit qa negli
gūt pensare etna. nec ppē
dūt finē hūe oīa trāſeūcia.
et ideo ſuā ꝓſolacionē totā
in voluptatibz cārliū deſi
derioū. que ideo deficiūt
ponūt. De hoc dicit idem
bēs greg z mōluū ſup
illo iob. Oculi īpioū intē
dēs ſūt cārliū deſideriorū

Oculi impioū deficiēt. et
effugiū pibit ab eis.

que idauro deficiūt. ꝙa etna
negligūt. 2 sola semp tñsito
ria prestolantᵉ adipisca. ꝙp
pe tẽnā gloriā cogitāt mlt
tpliciū rebz tpalibz exoptāt.
ad montē quoq; cotidie cur
siu eciā labenciū tendiūt. ſz
cogitare mōlia nescāt. cur
nus vita p momēta deficat.
et cū cāle desideriū crescit.
res habita ītanti fine cor
ripitᵉ. et habendi anxie
tas nō finitᵉ. ſz cū mors im
pios subtrahit. eorū pfecto
desidria cū vita tminātᵉ.
quorū ſalz oculi tūc supna
vlacē deficiūt. ꝙa sua hic
iudicio a tẽna deficē de
lēcioē noluerūt. a quibz
et omē effugiū gbit. ꝙa
eorū malicia ab aūduer
sione districti iudicis quo
se valeat occultare nō ūue
nit. ¶ Nā nūc, tristiciā ūiqui
aliquā. ul' aduersa paciū
tur. effugij latebras ūueni
ūt. ꝙa ad voluptatē proti
nus desideriorū cārliū re
surgūt. ¶ Ne eni pauptas
cruciet diuicijs animū de
mulcent. ne despectᵒ ꝓrio
rū depmant. sese digni
tatibz exaltant. ¶ Si fastidio
corpus atteritᵉ. aīpositis
epulariū diūsitatibz nititᵉ
¶ Si quo mestricie impulsu de
iacitᵉ. mox p intposita locoꝝ
blandimēta relevatᵉ. ¶ Tot
ergo hic hūt effigia quot
sibi ꝓpauit delectāmēta. ſz
q̄nq; ab eis effugiū perit
ꝙa dū eorū mens amissis oībz
se solūmō et iudicē ꝑspicat
tūc voluptas subtrahitᵉ. vo
luptatis culpa seruatᵉ. et
repente miseri pēūdo dis
cāt. ꝙa pitura tenuerūt.
qui tñ quousq; viuūt cor
palit' querē nocitura nō
desinūt. ¶ Dñ et subditur.
Et spes illorū abhoīnacio
aīe. ¶ Quid ꝯ pcōr totis co
gitacoibz speret. nisi ut po
testate alios tñsceat. cūctos
rerū mltiplicacoē tñscen
dat. adiūtes dnāndo
subiciat. obsequētibz mi
randꝰ ītotescat. ire ad vo
tū satisfaciat. benignū se
cū laudatᵉ oīdat. quodq;
gula appetat offerat. ¶ Dñ
ergo illorū spes abhoīnacio
diciᵉ. quia ea que cāles
ambuīt. ſpituales quoq;
iudicio rātitudinis adiūsa
tur. ¶ Nā q; patres volup
tatē estimāt. procul dubio
hoc iusti penā putāt. Ab

+ Oculi impioꝝ deficiūt effugiū ꝑdit ab

hoīnacio hec aīme spes est prauorū. quia numirū spiritus deficiat vbi caro ēqui esat. ut caro mollibz sic aīa durs nutrit. Illā blā da refouet. hanc aspēa exercet. illa delīacionibz pascit. hec amāturdibz vegetatur. et sicut carnē dura saucīāt. sic mollia spīrū neant. sicut illā laboriosa iterimūt. ita hanc delīabilia extinguūt. Spes itaq; aīrluī abhoīnacio dicatur aiē. q'a in ippetuū spūs interit. vñ ad tps cāo sua uit viuit. hꝰ gregꝰ. Et sciendū q; amatōes mūdi aī ab eius affectu se nō solui nō tēpant. sz eaā ad ipius dilōnē ꝓpter aīles voluptates et vanitates se effundūt. intm̄ pualet i eis amor seculi. et quodā mō in illꝰ delīacōe exacant. ut eaā aīa morte amaē tpalia nō desistāt. Nd pulchre tangit beatꝰ gregꝰ viij mōlū sup illo iob. Et cōsupti sē absq; vlla spe dicētes. Reproborū mētes ergo dies p̄ntis vite tāto amore cōstrīguīt. ut sic sp hic appetant viuē. q̄tenꝰ si valeant viuēdi cursū desiderēt nūq; finire. Cogitāe q̄ppe ventura despiciūt. spem totā in rebz tīseūtibz ponūt. tpē nulla n̄ que p̄terīt cōcupiscūt. Cuiq; ni mis tīseūcia cogitāt. 2 mā sura nillatenꝰ spevāt. sic cecitate insensibili cordis oculꝰ claudit. ut etne luci nullatenꝰ intendat. Dñ fit. ut sepe iā corpus molestia quaciat. 2 vicina mors vtutē vitalis spūtus incidat. nt tīm cunie que mūdi sūt desināt. iaq; eoꝝ vltor ad iudiciū p̄hit. et tīm ipī ordinacioē sollicita rebz tīseūtibz occupati. nichil aliud cogitāt. nisi un hoc mūdo adhuc q̄diu viuāt. relinquēdo omia q̄si possidenda disponūt. q'a spes viuēdi nō fraudat eaā cū vita t̄minat. Ja ad iudicis tīhūt pnāā. 2 tīm adhuc labendis rebus inhēnt p aīā. Dura cū mente abeē mors longe credit. eaā cū sentit. siaq; a carne aīa soluit. ut ergo p̄ncia īmodēato amoē se retinēs. tīm ad etnū sup plicū ducat. hoc p̄m quo

ꝫ nesaat quo ducat⁹ ꝛ dese
rēs q̄ amaē aī t̄mino noluit.
repente sñ t̄mino ūuenit. q̄
nūq̄ ꝓuidit. Ac cont̄ eltōrū
mēs ad etnitatis intēcionē
tendit⁹ eciā aī pns eā feli
cit⁹ vita comitat⁹. magꝫ cav
nis salute vrt⁹. nᵒ tñ eius
fiducia retardat⁹. nullꝰ ad
huc mortis articulꝰ eruꝑit.
et quasi pñtē hanc cotidie
cōspicit. quia enī vita ide
sinent⁹ labit⁹. spes ei viuēdi
fundit⁹ amputat⁹. Bene
ergo de diebꝫ ꝑteuntibꝫ dicit⁹
Consūpti sūt absq̄ vlla spe.
Ac si apte dicēt. Mentis fi
duciā in pñti vita. nō po
sui. quia omē q̄d ꝑterit
calcando despexi. Dñ et
apte subdit⁹. Memēto q̄a
ventꝰ est vita mea. Hij et
enī vitā carnis ꝙsi ꝑma
nentē diligūt. qui q̄nta
sit vite sequētis etnitas
nō intendūt. Cuiꝰ solidi
tatē ꝓhenitatis nō cōside
rāt. exluī patriā. tenebraꝫ
lucē. cursū stationē putāt
At cont̄ sī vir quo ad et
na cor eleuat. q̄m breue
sit q̄d fine claudit⁹ pēsat.
et eo eoꝛ sensibꝫ vilescit
q̄d pretrit. quo ītellū ꝛa
diante intluet q̄d acceptā
nūq̄ recedit. Cuiꝰ infinu
tatē ꝓhenitatis aspiciūt.
neq̄q̄ iā pro magno desi
derant quiq̄ finis angus
tat. ꝫ subleuata mēs ext̄
tpm t̄minos ducit⁹ eciā
aī carne in tpe teneat⁹. et
tanto alcius finiēda despi
cit. q̄nto verius ifinita cog
nosc̄it. Ꝫ ꝯ ipā hūane bre
uitatis cōsideracio auctōi
nō magne vtutis oblacio
est. Dñ bñ dicit⁹. Memē
to q̄a ventꝰ est vita mea
Ac si apte dicit⁹. Tñ seūtē
velocit⁹ benignꝰ respice. q̄
et tanto videri a te miser
cordius debeo. q̄nto ipē a
cōsideracoē breuitatis mee
oculos nō auerto. Ꝫ quia
dū tps vite pñtis absci
dit⁹. ad opacionē ꝓmēde
venie vlterius nō redit⁹.
rē subiūgit⁹. Nec reuerter
oculꝰ meus ut videat bona
Ad videda bona extincti o
culꝰ nō redit. q̄a ad exhibē
da rēa opa, exuta carne a
nima. nō reuert⁹. Nequaq̄
oculꝰ ad videnda bona re
uertit⁹. quia retribucionē
suā mēs inveniēs ad opa
cionis vsū nullat⁹ reuocat⁹

E

ꝟ gregorius. Hec quō hōnes
cātes eā ātā fīē vite a
mā tpalia ⁊ trīsitoria nō
desistūt Eā vero ecōtrario
ꝓpt amorē celestis patrie.
eciā cū sanu sc̄ ea contēpnt
ꝫ et hoc cōsiderandū ꝙ ad
cumulū miseriarū illoꝝ.
videl. hoīm. qui sic absorp
ti sc̄ in amorē tpaliū ⁊ aīe
liū voluptatū. capiūt eciā
et traduūt in q̄ndā duri
ciā cordis. et insensibilitatē
mentis. ut labores p mūdo
libenti aīmo sustineāt. dū
mō pociant ⁊ assequi valeāt
seculi voluptates. Hoc pro
bat bēs gregoriꝰ xr̄ mōliū
cū dicit. Mūdi amatores
attendūt trīsitoria q̄ rapi
ūt. et intueri negligūt bo
na ꝑmanētia que ꝑdūt.
Cūq; tpaliū amore flagrāt
verā letriā violent' ugno
tāt. quā si studiose cognos
cē quererēt. q̄m flenda sc̄
gaudia q̄ appetūt viderēt.
ꝫ cū meliora scire cōtēpnt.
sola sibi velut sūma eligūt.
que visibiliū oculis seducti
one sagaci blandiūt. visi
bilia sequētes cor figunt.
et tanto extrinsecꝰ gaudēt
q̄nto ⁊ cordacōꝝ sui ītīsecus
nō tymt. Absentū cū eoꝝ
gaudijs plenūq; tribulacoꝝ
atq; ex rebz ipis quibz sup
biūt flagellant'. et cū hoc
ipm delicias estimāt. quia
et diua quidē ex pītis vite
amore tolerāt. et cū affectu
nimie cupiditatis obliga
ti. laborē eiusdē tolerāciē
voluptatē putāt. Humanū
ergo genꝰ recto dei iudicio
voluptatibz suis dimissū
atz ꝑ eas dē voluptates spon
taneis tribulacōibz traditū.
q̄a et amata sc̄ que p tuiꝰ
vite amorē tolerat. ⁊ tamē
eandē amaritudinē ecātate
cupiditatis q̄si insensibili
tate cbuetatis ignorat. ⁊
mat enī pīsi hōines ꝑ tuiꝰ
mūdi gloria eciā tribulacio
nes. aīctisq; pro ea sudo
rz libent' ferūt. ⁊ grauiū
laborū iugo deuotissime
colla submittūt. Dns aūt
cessacionē a mūdi laboribz
impat. sc̄ē quietis dulcedi
nē ꝑsuadet. et cū vesana
tiquoꝝ mēs plus assequi
aspa cārlit. q̄ tenere blan
da spīritualit' gaudet. plus
acerbitate fatigacois q̄m
quietis dulcedine pasc̄t'
Ad' apte in semetipō nob

ſtruhelutio ꝓpls oñdit. qu
dñi refectionē mane deſup
papet ab egipto ollas car
niū pepones porros cepas
ꝓcupiuit. Ad enī ſignat
in mana. niſi eſca grē ſua
ue ſapiēs ad refōnē intio
ris vite bn̄ vacātibz deſup
data. Et quid p ollas carni
um. niſi cārlia opa. iuxta
tbulationū labores q̄ſi ig
nibz exoqueda. Quid p
pepones. niſi terre dulcedi
nes. Quid p porros. cepas
ac exp̄mit. que plerūq; q
ꝓcdūt lacrimas emittūt. ñ
facultas vite p̄ntis que a
dilōibz ſuis nō ſñ luctu a
gīt. et cā lacrimis amatur.
Mana igitur deſerentes
cū peponibz ac carnibz por
ros cepasq; q̄ſierūt. qa viz
puerſe mētes dulcia per
grā quietis dona deſpici
ūt. et pro cārlibz voluptati
bus laboroſa hui vite uti
nea eaā lacrimis plena co
cupiſcūt. Contēpnūt hrē
vbi ſpiritalit gaudeant.
et deſiderant et appetūt v
bi cārlit gemāt. quia du
ta leuibz. aſpa mitibz tñ
ſitoria etnis añponūt. hꝫ
greg. De hoc p eūdē ſup
ezechielē ſic dicit. Sicut ſt
nonulli qui q̄ete cūctis
mūdi p̄miis atq; honoribz
ꝓponūt. Ita nōnulli ſt q
ut in hoc mūdo aliq; eſſe
videant. tenuis laboribus
inſudāt. inſiſtūt cauſis. p
miſcent turgijs. et q̄nus
ſe corpe deſicē int labores
ſentiūt. amore tn̄ tenoꝝ
verū denicti deſtābiliter
fatigant. qua q̄buſdā p̄
uis mētibz nichil ē laboro
ſius q̄ſi eis p̄cipit. ut in
hui mūdi actibz nō labo
rent. Nā quidā ſepe repul
ſi ab actioē tena. deſp̄at
ut redeāt. rogāt ut p̄ mat
ḡuiꝫ ſe inaurriſſe piaculū
quietē putant. hꝫ greg
Appꝛet igit ex predictis
q̄lit amatores mūdi ꝓpter
res 2 voluptates tñſitorias
labores et ſudores libenti
āimo ſubire quodāmō de
lectāt. fortes enī ſ dilōres
ſeculi pro rebz et glia mūdi
eaā quedā difficillima to
lerare. pro ſpe vero ꝓpetua
nr puū quidē laborē vo
luit ſubire. fortes in rebus
tenuis. debiles in celeſtibz
Ad eciā attestat bt̄s greg
xyc mōliū. cū dic. Omīs

seculi amatores in tenuis
rebz fortes sc̃ in celestibz de
biles. nã pro tpali gloria
vsq; ad mortẽ desudare ap
petũt. 2 pro spe ꝑpetua. nr
patrũ quidẽ in labore sõsis
tũt. ꝑ tenuis lucris ꝙslibet
ĩiurias tolerãt. 2 pro celesti
mercede ul' teniissimi ob
ferre cõtumelias veausant
Sepe nũditatẽ delectionẽ
famẽ. pro acq̃rendis diuicijs
atq; honoribz tolerãt 2 carnũ
veterũ se abstinẽcia cruciant
ad quas adipiscendas festi
nãt. scripturia vero laboriose
querẽ tãtomagis dissimu
lant. ꝙnto ea virtutibu tardi
putãt. hĩ greci Et nõndũ
ꝙ sicut reprobi fortes sũt ad
sustinendos labores etiam
maximos ꝓpt̃ gloriã mũdi
2 amorẽ veterũ tpaliũ. Ita
iusti fortes sc̃ ad sustinẽda
aduersa. 2 tolerandos labo
res ꝓpt̃ amorẽ patrẽ celestis
De hac duplici fortitudine
dicit' vñs mõliũ sup illo iob
Que ẽ fortitudo mea ut sus
tineã sic. Sciendũ ẽ ingt
ꝙ alia est iustorũ alia ipso
rũ fortitudo. Iustorũ q̃ppe
fortitudo ẽ. carnẽ vincẽ. ꝓp
is voluptatibz contine. delitã
tionẽ vite pñtis extinguere
tqui mũdi aspera pro eternis
pmijs amare. ꝑsumptus vlã
dimẽta. ꝺtẽpnẽ. adiusitatis
metũ in corde supare. He
reproborũ vero fortitudo est
tũsitoria sñ cessante dilige.
cont' flagella cõditoris inse
sibilit' pdurẽ. ab amore ve
rũ tpaliũ nr aduersitate q̃
essẽ. ad ianẽ gloriã eaã aĩ
vite detimẽto puenire. bono
rũ vitã verbis ac moribz in
pugnare. inquietatẽ cotidie
sñ ullo desiderij defectu ꝑpe
te. Hinc ẽ qꝺ ꝓ psalmista ẽ
lectis dicit'. Virilit' agite. 2
cofortet' cor vrm. Hinc ꝓ ꝓphã
reprobis dicit'. Ve qui potẽ
tes estis ad bibendũ vinũ.
2 viri fortes ad miscendã ebi
etatẽ. In nõ reprobi fortes
sc̃ qui ad pñtis vite ꝺcupiscẽ
cias tot laboribz currũt. pe
riculis se audent' obiciũt. pro
lucris cõtumelias libent' ferũt.
ab appetitus siu libidine nl'
la virtutis cõtrarietate vesiliũt.
passionibz duresciũt. 2 mala
mũdi tolerãt pro mũdo. etsi
ut ita dixerim gaudia q̃rẽtes
ꝺuũt. nec tñ hĩ ꝺuendo fati
gant'. Vñ bene ex hijsmodi
ghũs voce ꝓ Jemiã dicit'. In

ebriauit me absinthio. Ebrius quippe quod patitur nescit. Absinthio ergo ebrius quis per amorem presentis vite secularia sensu bonis et alienatus dicitur quia pro mundo sustinet leue deputat labores amaritudinem qua tolerat ignorat. qui numirum delectabiliter ad cuncta ducitur in quibus penaliter fatigatur. Ac contra vir iustus ad mundi placula per mundo toleranda ee debilis studet. finem suum desiderat. vita presens quam sit tristitiarum attendit. et pro ea extinus labores petere tenuit. cuius intuitu delectationem vincat. Dicat ergo bts iob. dicat ex oi voce iustorum. Que est fortitudo mea ut sustineam. aut quis finis meus ut patienter agam. Ac si aperte dicat. Mala mundi pro mundo tolerare nequeo qui ea in eius desiderio fortius non sum. Dum enim presentis vite finem conspicio. cur pondus eius pacior cuius appetitum calco. Et quia iusti quoque ut diximus tanto fortius labores illius perferunt. quanto amplius delectationem pascitur. tanto subditur. Hinc quoque fortitudo lapidum fortitudo mea. Quid hic per lapides. nisi insensibiles hominum corda signantur. qui sepe a suppliciis actipuit. et tam nulla disipline passione molliscit. quo contra electis per psalmum pollicetur dominus dicitur. Tollam a vobis cor lapideum et dabo vobis cor carneum. ut gregorius. Ex istis omnibus dictis beati gregorii colligere possumus. quod dilatio veri timoris et amor carnalium voluptatum extinguit hominem a conversione ad deum. et ad premia pro excessibus et penis agendum sanat tardum. Inter hec etiam considerandum est. quod se nonnulli in side constituti. qui considerantes sua peruersa et vitiosam vitam. aut propter metum gehenne uel propter amorem eternum. proponunt ex animo se a viciis abstinere. si venerit tentatione seu occasione qualicunque prius in pristina facinora relabuntur. a quibus prius fuerunt abstinere. et hoc fit quia labore noluit ad resistendum hosti. Et sunt nonnulli qui se a quibusdam viciis abstinent. in quibusdam vero peccantes iacent. si cum non regnant impugnant et resistunt omnibus. eciam ad illa vicia a quibus prius abstinebant redeunt. Et sunt

nōnulli qui p̄ mentis cō
nē se deprehendūt peccādo
ceruē. tñ qua negligent
vicijs resistūt a carnis delīa
cōe supant. et p̄ cōsequēs
in ea exercant. Jtabīs gregē
tungit vij mōlui sup illo
iob. Jnuolute st semite ḡſſ
suū eorū duces. Hūt nōnl
li qui seductibz vicijs ob
uiāe quasi tota intēcione
deliberant. fz urruēte tēp
tacois articulo ī deliberāci
onis p̄posito nō p̄durant
Alius nāq; p̄uo vsu īflatꝰ.
cū magna ee p̄mia humili
tatis cōsiderat. aduersus se
metipm se erigit. et ꝙsi tu
more turgidi flatꝰ deponit
exhibere se quibuslibz cō
tuēlijs. humilē promittit.
fz cū repente huīd vniꝰ ubi
iuuria pulsauit. ad cōsue
tā protinꝰ elacioz redit.
siaq; ad tumorē ducat. ut
nequaq; humilitatis bonū
qđ cōcupierat recordetur
Alius auāda estuās. au
gendis facultatibz anhe
lans. cū p̄terire velociter
omia ꝙspicit. vagandē p̄
cupiscentiā mentē figit.
decīnit iā nil appetē. adep
ta timmō sub magne mo
deracois freno possidē. fz
cū repēte fuerit oculis obla
ta que placeant. in ābicio
ne p̄tinꝰ mens anhelat. z
semetipsā nō capit. adipis
ci ḡer occasionē querit. et
oblita cōtinēcie quā secū
pepigerat cogitacionū se
stimulis p̄ desideria acquisi
onis inquietat. Alius luxu
rie tabe polluit. et longa
iā ꝙsuetudiē captus tenet
Mīta aūt sit castitas mūdi
cia cōspicit. et carnea vinci
se turpitudiē deprehendit
Restringē vero voluptatū
fluxa deliberat. z resultāe
ꝙsuetudini ꝙsi totis se viribz
parat. fz ul' obiecta oculis
spēs. ul' ad mēoriā reducta
cū subita ꝙ tēptacoe cōcutit
protinꝰ a pristina ꝑpacoe
dissipat. et qui cont hanc
dudū deliberacois exercēat.
delīacois iaculo cōfossus ia
cet. siaq; eū luxuria enerue
supat. ac si nulla cont eam
intēcois arma ꝑparasset.
Alius ire flāmis accēditur
et usq; ad inferendas p̄rio
cōtumelias effrenat. Cū uō
nulla furoris aīm occasio
pulsat. qnīta sit māsuetu
dinis virtꝰ. qnīta pacīce

altitudo cōsiderat. ſeqꝫ etiam cont' cōtuēlias patienter patiat. ſz aīa pua q̄libz cōmotiōis occasio nasc' repente ad voces 2 ꝓtuēli as medullitꝰ inflāmat'. ita ut nō ſolū ad meōrā pacā nō redeat. ſz et semꝫ ipām mēs 2 ea que loq̄t' ꝓuicia nō agnoſcat. Cūꝫ furoꝛ plene ſatiffecit. q̄ſi poſt excitū in tm̄ quillitatē redit. Dux igit' ſero poſt cōuicia illata ſe cohibz. q̄ et a cursu ſepe ſpumātes equos nō preſidentis dex tera. ſz campi t'minꝰ cohercet. Bene ergo de ꝓbis dicit'. Inuolute ſe' semite greſſuū eoꝝ. q̄a rēa quidē deliberando appetūt. ſz ad cōſueta ſp mala replicāt'. et quaſi extra ſe extenſi ad ſemetipōs p̄ curuitū rede ūt. qui bona quidē cupiūt ſz a malis nūq̄ recedunt. Eſpe q̄ſpe ꝙuiles. ſz tm̄ ſine deſpectu. ee contenti ꝓpris. ſz ſm̄ nātate. ee caſti ſz ſine macēacōe corpis. ee pacē tes ſz ſine cōtuēlis voluntꝰ Cūꝫ adipiſci ūtutes q̄rūt ſz labore uirtutis fugiūt. q̄d aliud q̄ et belli certamīa in campo neſciūt. et tūpia re in uibz de bello cōcu piſcāt. Quāuis hoc q̄ eoꝝ ſemite ūuolute meōrantur ad hꝫ intelligi 2 aliꝫ poſſit Depe nanq̄ nōnulli cōtra quedā ſe uicia uehemēter atringūt. ſz quedā ſubigē negligūt. Cūꝫ ſe cont' iſta nō erigūt. et illa cont' ſe re pant que ſubegerūt. Alius nāq̄ iā carnē a luxuria domuit. ſz tm̄ adhuc mētē ab auaricia nō refrenauit. Cūꝫ ſe in mūdo ꝓ exāē da auaricia retinꝫ. eripē te occasiōis articulo. eciā in luxuriā labit'. quā iam ſubegiſſe uidebat'. Alius auaricie eſtū uicit. ſz neq̄ q̄ uim luxurie ſubdidit. Cūꝫ explende luxurie aīm ꝓpat iugo quoq̄ auaricie quā dudū edomuit cordis cramē ſubdit. Alius rebellantē ipa cietiā ſtrauit. ſz inanē glo riā nedū uicit. et tm̄ ſe per hanc mūdi honoribz inſeit. confixus cauſarū ſtimulis ad ipatiāz redit. Cūꝫ ianꝫ gloria ad defenſionē ſui a numū erigit. et illā uictus tolerat quā ſupauit. Alius inanē gloriā ſubdidit. ſz tm̄

impaciaz nedū strauit. et
aī nīl ta rsistentibz p ipaci
eaā munat. erubescēs nō
mplē quod loquit sub ī
anis gloue iugo reuocat.
et hoc victus p aliū tolerat
q plene se uicisse gaudebat
Uersis utaz iuolute sut
semite gressuū. qa et si de
uicta una negcia pedē le
uant. regnante tñ altera
huc in ea eaā quā uicerat
ipliant. Aliqn vero iuolu
tis gressuū semitis. et non
nulla culpa devinciť. et
alia p aliā ppetrať. Nā se
pe furto negnacois fallacia
uūgit. et sepe culpa fallaci
e piurij reatu aūulať. De
pe qdlibz viciū imprudēti
presūpcoē cōmittit. et se
pe q omū culpa sit gnuus
eaā de cōmisso vicio supbit
Nā qnis de ūtute nasci
elacio soleat. nōnūq vero
sbulta mēs de ppetrata se
nequicia exaltat. Iz dū cul
pe culpa adiūgit. qd aliud
q involutis semitis. atz ino
dabis vinculis puorū gress
ligant. Eaā int hs scendū
est. q aliqn prius oculus
intellts obcāduť. et postmo
dū captus aīm ppetua
desidera vagať. et ut rea
mēs quo ducať nesciat. et
carnus sue illecebris illecebrus
sese libent subdat. Aliqn
vero pius desidera carnis
ebulluit. et post longū u
sū illicita opis oculū cordis
claudit. Nā sepe mēs trā
discernit. nť tñ audent con
tra aduersa se erigit. et re
nitēs vincať dū hoc ipm
qd agit diudicās carnus
sue delcāoē supať. Ipñ
Jhemuas captiuitatē sedecie
narrans dicit. Et ecce rex
babilonis filios sedecie ī
cōclata in oculis eius. oculos
sedecie eruit. Rex quippe
babilonis ē antiquus hostis
possessor ītime cōfusiois.
qui pius filios ante īuētis
oculos trucidat. qa sepe sic
bona opa intrfiat. ut hec se
amittē ipē qui capt est
doleās cernat. Nā gemit ple
rūq aīa et tñ carnis sue
delcāoibz victus bō que
gemuit amās pdit. Ea q
patiť dāpna ꝑsidebat. nec
tñ ūtutis brachiū contē re
gē babilonis leuat. Iz dū
videās nequicie ppetracoēz
cōcutiť. ad hoc qnq pti
vsu pducit. ut ipō quoq

tōnus luīe ꝑuert. q̄a malig
nus ſp̄s ſubductis ꝑus boīs
opib; poſt et intelligētie
lumē tollit. ⁊ gregoꝝ. Et
ce qūo in ſeculo manētes
pp̄ diuſa impedimēta et
occaſiōes ſeu pp̄ſocietatē
malā. eaā ſi firmit' ꝓponāt
tīi a vicijs ſe nō valēt cōti
nē. Qui ergo vult vitare
vicia oportet ut fugiat mū
dū. et ea q̄ in mūdo ſt. Nā
mūd⁹ iſte plen⁹ ē ſpinis.
cōuerſari āt in mūdo et
nō ledi difficile mū ē. Teſ
tante bō bnardo qui ſic
dicit. Caro et mūd⁹ pleni
ſt ſpinis. cōuerſari in hijs
et nō ledi. dīne potētie ē
et nō ⁊tutis hūane. ⁊ Vn⁹
Si q̄s vero eſt tante ⁊tutis
ut exīs in ſcō poſſit caſte
viuē. et a mūdi vanitata
bz abſtinē valde laudabi
le ſi quis āt. nō p̄t ma
nēs in ſeculo a vicijs ſe cō
tinē. ſalubre ē ut fugiat
mūdū. et ſic fugiēdo poſ
ſit et valeat cāles delta
ciōes ſeu vanitates dedu
naē. quia alio mō vinci
nō p̄t. De hoc dicit bēs
gregoꝝ. Mūd⁹ z mlēres
nō melius q̄m fugiēdo ut

vincāt. q̄a cāi cēteris moti
bz q̄s reſiſtē potūt. hos opor
tet cū fugē. Vn fugā accipe
ſi vis victoriā optinē. ⁊ gre⁹
Et quidā ꝓficiator dicat.
Mūd⁹ nō mūdat ſz mūdus
polluit. Ergo. q̄ manet in
mūdo quō mūd⁹ erit. Valde
enī tarū eſt intēſſe ſecu
li voluptatibz. et nō p eas
maculaī. ꝓo ut teſtat⁹ yſi
dorus dicēs. Satis tarū eſt
ut aliq̄s int' ſeculi volupta
tes poſitus. a vicijs maneat
alien⁹. nō enī diu tutus
ee potūt qui ꝓculo ꝓxim⁹
fuit. ⁊ yſidorus. Qui ergo
deſiderat mūd⁹ a pēs exī
tere. fugiat ſeculū z adhēat
deo. Ad hoc faciendū hortā
tur nos bēs aug⁹ dicēs. Fu
ge mūdū ſi vis ee mūdus
cōuerti enī ad deū neō p̄t
niſi ab hoc mūdo ſe cāuerit
Q̄ ergo vult ſe cōuertē ad
deū. et a pēs ee mūd⁹ ne
ceſſe eſt ut fugiat mūdū

Satis ex pdās. Filius.
auctoritatibz ſcōrum
p̄m patz z exp̄iencia doc
ꝙ vſari in ſeculo. et ee īmu
nitā vicijs. et manēdo in
mūdo. poſſe p amorē adhē
re deo. valde ē difficile. Hz
ſz et infra hoc dicetur.

peto de hoc instru q̃ uter
hō debeat declinare mūdū
ul si est aliq̃ via p quā pos
sit amatores mūdi vitā
siue auerti a delectatione
et vanitate sēcli. Quat ca xl

Tria sē que retrahūt
hoīnē ab amore
seculi. si tñ illa bñ pēsa
ta. et pfecte discussa fuerūt
in corde hoīs. Primū est
q̃ vicia cōtracta in sēcō fa
cūt hoīnē sordidū miserū
et plenū inordinatarū et
abhoīnabiliū passionū
Secūm est brevitas tpis hi⁹
vite. nā vanitates 2 volup
tates sēcli cito ptranseūt. q̃
supueniente morte tminā
tur. Tertiū q̃ et maxim⁹
ē. petua dāpnacio. et
tormētū q̃ amatores hui⁹
mūdi 2 voluptatū i iferno
sine fine sustinebūt. De p̄
mo q̃ vicia siue pcā facūt
hoīez sordidū et fetidū. dic⁹
bēs gregoriꝰ. O si vidē pos
semꝰ q̃liter p vnūq̃dq̃ pec
catū vulneret⁹ et fetet aīa.
vsq̃ ad mortē pcō vsistem⁹
hi⁹ gregꝰ. Tales q̃ppe hoīes
sic in voluptatibz carnis
iacētes sē bestijs 2 pecoribz
silēs. nō rōnē. sz sensualita

tē sequētes. De hoc dicit
Tullius. Plures dicūt volup
tatē ee summū bonū. q̃ m̄
vor peccandū 2 nō hoīm ee
videt⁹. Sē enī quida hoīes
nō rr sz noīe. Itaq̃ victꝰ aul
tusq̃ corpis ad valitudiēs
referatur. et ad vires nō
ad voluptatē nulla capitu
lior pestis q̃ voluptas cor
pis. et cū deus nichil presta
bilius dedisz mēte. huic
muneri nichil ee tā inimicū
q̃m voluptatē. nō enī in
regno voluptatis. neq̃ pt
subsistē. nec iz vllū cū veri
tate cōmertū. sz oē lumē aīe
solet extinguē. hr tulꝰ. De
hoc eaā dicit bēs bnardꝰ sic
Bestijs bestialior ē hō rōne
vigens 2 rōne nō vtēs. Et
pphā dicit. Computruerūt
iumēta in sterrore suo. Od
exponēs bēs gregꝰ ait. Iu
mēta in sterrore cōputrescē
est. carnales hoīnes in fetore
luxurie vitā finire. Itē q̃d
cupiditates 2 voluptates
mūdi facūt hoīez miserū
dicit crisostꝰ O miserri
mꝰ mūdꝰ 2 misei q̃ eū se
quūt⁹. spenī mūdialia opa
excluserūt hoīes a vita. Et
bēs bnardꝰ. Nulla verior

miseria q̃ falsa letitia.

Deinde unde miser est q̃ videt felicitas in hoc sclo. Dñi melius ē ire ad domū luctꝰ q̃m ad domū cōuiuij. De hoc eciã dicit seneca. Quidã in voluptatibz se mergūt: et i cōsuetudinē adductis cauere nō pūt. et ob hoc miserrimi st̄ q̃ eo puenerūt. ut illis que sup vacua fuerūt faã st̄ nãia. tūc est cōsūmata ifelicitas. ubi turpia nō solū delectãnt ꝛ eciã placẽt. hꝰ seneca. Item q̃ tres tpales 2 voluptates generent quasdã molestias 2 pūctiones mẽtis dicit bẽs augꝰ in glosa sup ps̄ sic. Primo punta dicm est. In labore et sudore edes panē tuū. et terra spinas 2 tribulos pducet tibi. Aut si ē alia vita nãa ul si potes cōuertẽ ad aliq̃ voluptatẽ ubi spinas nō sentias. Fuge q̃d voluerꝫ sis auarꝰ. luxuriosus. ãbitiosus: in honoꝝ cupiditate. q̃nte spine: in luxuria libidinū q̃nte spine: in auaricie q̃nte spine. Amatores turpes q̃ntas molestias hñt. q̃ntas sollicitudiẽs hꝫ in ista vita obmutto gehẽnas. vide ne iã ipse t gehẽnas sis. Hꝫ et te aũ cōuertens ut iuste agas. nō potꝰ nisi laborãe in terra. et nō finit labor. ñ aũ finita fuit via, oportet enī in via laborãe ut in pūa gaudeamꝰ. hec augꝰ. Dicit eciã ysidorus Quid in hac via laboriosiꝰ. q̃ tenis desideriis estuare: q̃ hꝫ securꝰ t q̃ huiꝰ seculi nichil appetẽ. Qui enī huic mūdū diligūt turbulentis eius curis 2 sollicitudinibz perturbant. qui aũ eũ oditꝫ nec sequūt. unde tñquillitatis quiete fruẽtes. futuẽ pacis requiẽ. quã illic expectãt. hꝫ quodãmō habere iã inchoant. hec ysidorus De hoc eciã dicit quidã doctor sic. O q̃ miser cuiꝰ ãmꝰ res tpales p amorẽ ãplectit: que cũ labore acquirūt. cũ tiõre possident. cũ dolore amittūt. et hꝰ de duicijs. Vñ de honore referã. Im sublimi loco positꝰ es. nūq̃ nō eris iudicandꝰ ab oñibz. lacerãdꝰ ab oñibz. Nūq̃ in honoꝝ sñ dolorẽ. i placiẽ sñ tribulaciẽ. i sublimitate sñ vanitate eẽ q̃s poterit.

Quid de gla vana. Nichil
aliud est nisi variū iflacio
nūq et ipa est sn iudicio.
Het enī cōsideras bte iero
nime in quadā auctorita
te sic ait. Quid ībecillius
miseria huius vite. qua tot
circūdam dolorū z passio
nū agmūbz. ut nulla pene
hora sit in qua viues qui
cūq homo liber a dolore
trisceat. Indues undiq an
gustat a tiore. ne qd possidz
amittat. si paup nōq q
escit. si bonꝰ. hic dyaboli
timet pcaliū. hic ne nauig
mōlus corpis ihuius mūdi
pelago naufragetꝫ. nō me
diocrit ptimescit. Idcirco
nullꝰ sexus ul etas ul cōdicō
dolous trisit exps. quousq
manz in hac miseria. Heu
quod nauigāciū p hoc ma
re magnū z spacioslū. in
quo st tot diuisa gria ūmi
corū. sedm cōlubz vicioꝝ qn
titatē colluctācia. post mlā
tā naufgādi fluctuatē. pq
mltas victorias iā credētes
finē cape p optatū. aliq dy
abolus suggestioē in hac
hora ad laqueū pdicō
nis sua indiscrecioē puene
rūt. Idcirco dū viuitis tie
atis. frēs vita nra militia
ē sup terrā. Q hic vicerit
alibi coronabit dū hac
pelle tegim nulla nobis
certa est victoria. Quō in
ter latrones qs onustꝰ au
ro securꝰ gradit. Qs sanc
tior et sapiēcior est. plus
sp timeat. Nā qui alios ē
cadēs maiores assꝰ capit
hic ieroniꝰ. Ecce quō vanita
tes mūdi z voluptates sili
vedūt hoiez ut pdam est
sordidū miserū. et plenū
dolorū et īordinatarū pas
sionū. Et ideo ipe mūdꝰ
a quolibz sapiente ē mito
fugiendꝰ. Cadm qd dicit
hoiem a seculi vanitate
sive voluptate facit breui
tas tpis huius vite. et cōside
racio mortis. qa qui vēa
cit ppendit cūcta ee tristi
tia z mometanea. et
se finalit p morte ee fini
endū. defacili cōtepnet
mūdū et ea q st in mūdo.
testante bto ieronimo. q dicit
facile cōtepnet oia qui
se semp cogitat ee mortu
rū. Ite dicit breuitatē hui
vite pspicias z bona mū
di nō appetes. nec mala q
libz ptimescas. hic ieroniꝰ.

Oportet igit' qui vult mū
di vanitates 2 vicia vincē
ut intētē intueat' finē vi
te sue. Ad hoc faciēdū hor
tat' nos cassian⁹ cū dicat
Oculus igit' mētis hūane
cūa finē stet intent⁹. et
obtū carnis sue. difficile'
enī vita ip̄a ꝑnis a noxijs
custodit'. nisi obtū 2 mors
carnis mētis oculo incessā
ter et iugit' ꝓponat'. hec
cassian⁹. Nā qd hoiēs pn̄
cia diligūt facat. qa vita
ista qm̄ sit fugitiua nō
ꝑpendūt. De quo dicat
bt̄s ieron⁹. Carnales mē
tes idcirco p̄cia diligūt
qa vita p̄nis qm̄ sit fugiti
ua nō ꝑpendūt. Nā si ve
locitatē eius tm̄sitū⁹ aspice
rēt. hāc prosperitatē mūme
amarēt. Hoc eciā tangit
bt̄s gregor⁹ vij mōlui cū dic'
Sepe enī dū p̄nitus vite bre
uitas quasi diu ꝑseuera
tura credit' diligit'. ab e
terna spe aīm⁹ frangitur
et deltātus p̄nitatis despa
cōis sue caligine ꝛuerbe
tat'. Cuiq; longū putat qd
ad viuendi spaciū sibi res
tat. repente vitā deserens
etna iuenit q vitā iā neḡat

Hunc ē enī q ꝑ quēdā sa
piētē dicit'. De hys q ꝑdi
derūt sustinētiā. Sustinē
tiā ꝑdūt qui dū diu se ī
moriri visibilibz estimāt
spem īuisibiliū deseliḡūt
Cuiq; mēs in p̄nitatis figur'
vita cōmunit' et sic repēte
ad supplicia īpmouisa ꝑue
niūt. Hunc sc̄ptū est. Di
es dñi sicut fur in nocte ita
veniet. Nā enī ad rapien
dā aiām ꝑunquas mūme
cōspicit'. Fur ī nocte cōspic'
Tanto igit' debz qsi semp
venies metui. qnto a nob⁹
nō valz vētura ꝑscire. Hñ
et sancti viri qa brevitatē
vite indesinēt' aspicit'. q
si cotidie morietes viuūt.
et tanto se solidius māsu
tis ꝓpant. qnto et nll'a ee
tm̄sitoria sp̄ ex fine pēsant
Hunc ē ip̄ ꝑs veloci cursu
fugē vitā p̄cōrus aspicies
ait. Pusillū ad huc 2 nō
erit pcōr. Hīt ysaias ait.
Omis caro fenū. 2 oīs gl̄a
eius tāq flos fenu. Et iacob
bz ait. Que ē vita vrā.
Vapor ad modicū parens
Hæc ergo ꝑ iob dicit'. Ex
pecta paulisp̄. qa et īmēsū
est qd sine t̄mio sequetur.

et parū quidē finit. Longū quippe videri nob̄ nō debz qđ cursu sui tpis tē dit ut nō sit. hꝫ greg⁹. Item de eodē in octauo libro mō luū. sup illo iob. Nichil st̄ dies mei sic dicat. Dū vir quo verius sūma cognoscūt. eo sublimius trena despicūt. et idcirco pūtis vi te nichil dies cē cōspicūt q̄a mentes illūinate ocu los in cōsideracōe ętnitatis figūt. De qua dū ad se redeūt quid se cē n̄ pluē tē cognoscūt. et infirmita tis sue cōscij districte iudi cari metuūt. Cūq; vī tanti vigoris aspicūt trepidant examinari qđ st. hꝫ greg⁹ Q̄ igit vult pūcia cōtēp nē z mūdū fugē. notē est ut breuitatē hui⁹ vite et horā mortis frequēt studeat in āimo reuoluē. Ad hoc faciendū horrtam⁹ in libro de spū et aiā. vbi sic dicit. Jugi meditacione aiīm exercream⁹. z cōsidem⁹ miserias z nāitates nuāz. labores et dolores. lugētez in hanc vitā intram⁹. aī labore vuum⁹. aī labore et tōre exituri sum⁹. Cogitem⁹ ergo q̄ breuis sit vita nuā. q̄ via lubrica. q̄ mors certa. et hora mortis incta. Cogitem⁹ quātis a mārtudinibz admixtū sit si q̄ dulce aut iocūdū sit in via hui⁹ vite. qđ nobis occursu suo alludit. q̄ fal lax et suspectū q̄ instabile t tñsitoriū est quia q̄ hui⁹ mūdi amor ptuit. quia q̄ spēs aut pulcritudo tpalis pmittit. Cōsidem⁹ eiā que sit pare celestis suauitas. at q̄ dulcedo. attendam⁹ t ppē dam⁹ vī ceidim⁹. vbi iace am⁹. et qđ pdidim⁹. t quid īuenim⁹. et ex vtroq; itelligam⁹ q̄nitū nob̄ in hoc sit lugendū. Hinc enī salamō aut. Qui apponit sciēciā ap ponit et laborē. q̄a q̄ntoma gis. hō mala sua ītelligit. tanq; tanto ā plius suspi rat t gemit. hꝫ in structu de spū et aiā. De fallacia enī hui⁹ vite t breuitate dicit bīs greg⁹. Vita mea nauigāti silis ē siue domi am siue vigilē. sp festin⁹ vado ad mortē. O vita pn̄s q̄ mltos decipis que dū fugis nichil es. dū videris vmbra es. cū exaltatis fu

gitem⁹ ergo q̄ breuis sit vita nuā. q̄ via lubrica. q̄ mors certa. et hora mortis incta. Cogitem⁹ quātis a mārtudinibz admixtū sit si q̄ dulce aut iocūdū sit in via hui⁹ vite. qđ nobis occursu suo alludit. q̄ fal lax et suspectū q̄ instabile t tñsitoriū est quia q̄ hui⁹ mūdi amor ptuit. quia q̄ spēs aut pulcritudo tpalis pmittit. Cōsidem⁹ eiā que sit pare celestis suauitas. at q̄ dulcedo. attendam⁹ t ppē dam⁹ vī ceidim⁹. vbi iace am⁹. et qđ pdidim⁹. t quid īuenim⁹. et ex vtroq; itelligam⁹ q̄nitū nob̄ in hoc sit lugendū. Hinc enī salamō aut. Qui apponit sciēciā ap ponit et laborē. q̄a q̄ntoma gis. hō mala sua ītelligit. tanq; tanto ā plius suspi rat t gemit. hꝫ in structu de spū et aiā. De fallacia enī hui⁹ vite t breuitate dicit bīs greg⁹. Vita mea nauigāti silis ē siue domi am siue vigilē. sp festin⁹ vado ad mortē. O vita pn̄s q̄ mltos decipis que dū fugis nichil es. dū videris vmbra es. cū exaltatis fu

mus es. dulcis es stultis.
amara sapiētibz. qui te a
māt nō te cognoscūt. qui
te fugiūt ipm te intelligūt.
alys rempmittis longā ut de
capias. alys breuē ut ī des
peracionē ducas. hꝫ gregoriꝰ.
De hoc eāꝫ ꝑ vtm ieronimꝰ
dicit. Vita mūdi nō vita
ſz mors. vita fallax vita mē
dax. nūc floret et statī aresc
cit. vita mometanea ⁊ ca
duca. que qntomagis cres
cit tantomagis decrescit.
O vita plena laqis. quot in
mūdo hoīes illaqas. quot
ꝑ te iā sustinēt tormēta in
fernalia. qm̄ vbs qui tuas
cognoscit fallacias. ⁊ tuas
nō curat vanas blandicias
q̄ beatissimꝰ qui te bene
pruuatꝰ est. hꝫ ieroniꝰ. Cōsi de
rantes ergo mūdi decepcio
nē et eius brecitatē ac mor
tis vanitatē debemꝰ eiꝰ va
nitatē declinare. Nichī enī
valet ad cōtemptū sdi ⁊ ad
resistendū pcis et vicijs iu
gis mortis meoria. Qđ vbs
gregꝰ suadz in quadā omē
suadz facē. sic hortando dicēz
Extrema nūc debemꝰ formi
dolose et indesinent aspicē
ne incidamꝰ in pcm. iuxt q

hortamꝰ ꝑ sapiētē. Eccī vi
In omibz opibz tuis esto me
tor meoraē nouissia tua
⁊ in etnū nō peccabis. De
sare eaā debemꝰ malū il
lud qđ peccantes post mor
tē sequūt. pēsantes gemē.
gemētes vitaē ea que com
misimꝰ pcā. indesinētev
aspicē. aspiciētes flere. flen
tes abstergē. Nulla nos ꝑs
pitatis tīsitorie letricia dis
soluat. nec mētis nrē ocu
los ea que st tīsitoria obstru
ant. ne cecos ad ignē ducāt
Nā cogitandū valde ē. qm̄
tū nob eūt tribulis hora nrē
dissolucionis. qs pauor mē
tis. qnta tūc oim malorū
meoria. q obliuio tīsacte
felicitatis. q formido ⁊ ꝺsi
deracō est iudicis. Tūc ma
ligni spūs in egrediente aīa.
sua opa requirūt. tūc ma
la que suaserūt ꝛplicāt. ut
sociā ad tormētū trahant.
Ez aut hꝫ de puersa solūmō
aīa dicimꝰ. cū ad electos
quosq egredientes veniāt.
⁊ suū in illis si ꝑualeant
aliquid ꝛequirūt. Dnꝰ aūt
in hoībz extitit. q ante
passionē suā libēa voce dix
it. Deūt pncps mūdi huiꝰ

et in me nō hz quicq̃. Na
enī hūc mōlē hoiez vidit
suū in illo mūdi pncepS.
aliq̃ invenīe posse se credi
dit hz sn̄ ullo pāo a mūdi
corrupcōe exīt. qui sn̄ pāo
ī mūdū venit. hr de se cont̃
mūdi pncipē. nec petrus
nr paulꝰ nr iohes nec apli
dicē psumpserūt. In mltis
enī offendimꝰ omīs dicit
iacobz. Constat enī q omz
qui de carnis deltūaone cō
cepti sr in eorū procul dubio
ul' locucioē ul' actioē ul' co
gitacioē aliq̃ suū pncepS
huiꝰ mūdi habuit. Unde
curandū nob est et cū mag
nis cotidie fletibz cogitandū
qm̃ secuus qm̃ trabibus sua
in nob opa requirēs. ī die
nrī exitꝰ pncepS huiꝰ mū
di veniat. si ecia ad deū ve
nit carne morīē. in illo
aliq̃ quesiuit in quo nichil
īvenire potuit. Quid itaq̃
nos miseri dicturi sumꝰ
q̃dacturi? qui īnūabilia
mala cōmisimꝰ? Ad veꝝ
venti aduſario 2 mlta sua
īnob īvenīeta diremꝰ? nisi
q̃ solūmō nob est certū re
fugiū. solida spes. qa vnū
cū illo fā sumꝰ. in quo pn̄
cepS huiꝰ mūdi v suū aliq̃d
requisiuit. et īuenīe mīme
potuit. qui solus ē int' mor
tuos liber. v a pcā iā seruitio
vera libertate soluim'. q
ei qui vere ē liber vnim'.
Constat enī nr negare possi
mꝰ. hz veracit' fatem'. quia
pncepS huiꝰ mūdi habz in
nob mlta. hz tn̄ mortis nīē
tpe nō valet nos tape. quia
eius mēbra effā sumꝰ ī quo
nō hz quicq̃. Jungēda ergo
st' rē fidei rā opa. v mala
que fecimꝰ p cotidiana la
menta diluamꝰ. tn̄sactas
nūs nequicias surgēcia ad
aōrē dei v proximi rā opa
supent. nulla q̃ possimꝰ bo
na frūbz īpendē vecusemꝰ.
Neq enī alit' redēptorus nī
mēbra efficim'. nisi adhēn
do ei et cōpaciendo ꝑximo.
hr gregꝰ. Ex hys dictis sāsſi
uri gregorij v alioꝝ doctoꝝ
sufficient' apparet fallacia
v vanitas mūdi. et brevitaꝝ
huiꝰ vite. v hora mortis in
certa. et ꝓpt' hoc merito mū
dꝰ ē ꝓtēpnendꝰ. ¶ Tercū
et maximū q̃ retrahit hoiez
a vanitate mūdi. et sdi vo
luptatibz ac vicijs. ē metus
gehēne. siue tiōr dāpnacio

nis ꝑpetue. De hoc dicat fortunatꝰ. Nil fortiorē reddit mētē hoīs ad resistē dū armꝝ ⁊ viris iꝑ timor de gehēne supplicijs ⁊ tormētis. Vñ si nō ꝑt amor dei retrahē potēt a peccādi cijs mūdi seu a vicijs. reuocet saltē tīor gehēne ⁊ infernū. Aut monet hugo sic dicēs. Si aīor dei te tenē nō ꝑt. saltē teneat ⁊ terreat tīor iudicij. metꝰ gehēne. laqꝰ mortis. dolores īferni ignis vrēs. vermis corrodēs sulphur fetēs. flāma tartarea. ⁊ oīa mala. Vñ hugo Debz igit quilibz ut facilius possit resistē tētatiōibz ⁊ cōcupiscēcijs mūdi i aīo suo frequēcius reuoluē mortē. iudiciū. ⁊ gehēnā. Ad hoc faciendū hortat nos bt̄us bnardꝰ aī dicat. Filioli mei mēorem nouissia nra nr̄e peccem. Nimirū hr̄ timor dāno fit tīoratū. tīor enī expellit pcm. negligēcia nō admittit. Ad horribilis morte. quid iudicio tribulus. Nā gehēna nichil ꝑt intolerabilius cogitari. Quid metuet. si qs ad ista nō trepidat. nō expauescat nō timoē ꝑcutr. Nā in morte. nō magnū nō ꝑuū aliq̄ de bonis hui⁹ mūdi secū delaturꝰ ē homo In iudicio nr̄ fallē nr̄ possibile resistē erit. In gehēna. nulla penitꝰ ꝓsolacio. ꝫ ꝓpe tuū ve. vlulatꝰ et fletus. et stridor dentiū. Time ergo o homo q̄ in morte separāb dus es a bonis omībz huiꝰ corpis. et tā dulce carnis ⁊ aīe vinculū amaissio secū dū est diuorcio. time q̄ in iudicio ei ꝑsentāb dꝰ es in cuiꝰ manꝰ horrendū est incidē. et eo exāinante quē nichil latet. Siquidē inuēta fuit in te iniquitas abalienādꝰ ab vnitāte quietis z glē et segregandꝰ a nūo bonor. ⁊ iungendꝰ in sorte dyaboli ⁊ angelorū eiꝰ. Malū ē plex sup ꝑcōres manet. Manet enī sup eos horror in exitu. dolor in tristitia. pudor in cōspectu magni dei Nē ille pauor eit o aīa mea aī dimissis omībz quorū ē ꝑnaa est tā iocūda tā gratꝰ aspectꝰ. sola ingredies īcognitā penitꝰ regionē. ⁊ occrēcia ē attenuatū. teuca te terrima illa mōstra videbis

Nē tibi in die tante nāita
tis occurret: qs cōsolabit
qs deducet. Per ignē etiā
nob tñ secundū est. et vnius
cuiusq quale opus fuit ignis
probabit. Felix cui op nō
arserit. quē sup edificasse au
rū. argentū. lapides pciosos
quāmē illud īuenit. Ait bnar
dus. Necesse est ergo q timz
iehēnā et vult euadē etnā
flāmā ignis. ut mutet īme
ius vitā suā. De quo btūs
augs sup psalmū. Ait tiēm
futurū ignē. mutem et nō
tiēbim. Ignē palea timet.
Auro qd facit. Ait enī posse
m fiēs facere. ut dies iudicij
nō veniret. puto nec sic eāt
male viuendū. Si nō ueniret
ignis in die iudicij. et sola
pcōrib īmineret sepatio a
facie dei in qlibz eē affluē
cia deliciarū. nō videres a
quo creati st et sepati ab illa
dulcedine ieffabilis vultus
eius plangere se deberēt.
Qui enī dulcedinē sapiē veli
tatis vtrūq sentire ceperūt.
nouerūt qd dico. qnta pe
na sit tñmō a facie dei sep
ari. Qui at dulcedinē illā nō
dū gustauerūt. si nō deside
rant dei facie. trēāt ul ignē.
Duplicia tenēāt. quē pmia
nō īuitāt. Vide tibi ē qd de
pollicet. cōtremisse qd mina
tur. Ait augs. In tyis verbis sā
ctis. dorem abstinē a vāita
tibz mūdi et eius cōcupiscen
tijs. nō solū ppt metū ignis
iehēne. verūetiā ppt pmiū
gle future vite. Nā ty duo
cā pfectē in aīo pensant et
voluūt. mltū valēt ad cōtep
tū verū tñseuāū et cārliū
cupiscenciarū. Q De tyis
duobz. augs aurelij dicit sic.
Bona regni celestis dicē co
gitare ul intellige ut st nullo
pt carne vestitus. Nec enī
meliora et maiora st q cogi
tant ul intelligūt. Dñi scp
tū est. Quod oculus nō vidit
nec auris audiuit. nec in cor
hominis intrauit ꝛc. Regnū
nanq celeste dicit oī fama
maius. et omī laude melius
oī gla excellencia. Mala āt
inferni dicē ul cogitāe ut st
neō pt. peiora qppe st valde
q cogitant. Regnū itaq di
plenū est lucis carnatis leti
cie btitudīs phēnis. et omis
boni ieffabilis. qd nec dici
nec cogitāi pt. At cont locus
inferni plenus ē tenebrarū dis
cordie. miserie turpitudinis

Q

amaritudīs. dolorus. sitis. fa
mis. ignis ĩextinguibil'. tĩstia
e. vinducte pẽnis et oĩs
ĩeffabilis malo. q̃ nr̃ cogitari
ner dia pũt. In regno dĩ nõ
ĩuenit ñ qđ saaat et placet.
Ic ont̃ in ifemo nichil vide
t̃ a'sentit̃ ñ qđ displiz offẽ
dit et cruciat. Omẽ bonũ ĩ
regno dei habũdat. et nullũ
malũ. Oẽ malũ habũdat
in carcere dyaboli & nullũ
bonũ. Ve igit̃ illis pẽnis
quibus hĩ oĩa mala et sĩ
fine merent̃ pro deliãbili v
nius hore spacio. Irridend9
igit̃ est qs qs mũdi hui9 ca
ducã fragilitatẽ. et ũtilem
carnis voluptatẽ diligit et
querit. etna gl'a ꝓmpta et
neglectis regni celestis ĩeffa
bilibz gaudijs. Hoc cõsideri
um ĩsipiẽcũ valde ẽ et mi
seroũ. et cor nõ habẽcũ sa
nũ. Qs enũ sano sensu pro
uno9 diei delicijs centũ an
noũ penã eligeret. et tñ
miseri sñ vlla sapĩa volup
tatẽ carnis sequẽtes. nõ vitãt
ner fugiũt ĩtolerabiles pe
nas. nõ centũ ãnoũ. nõ mil
lies mille. hĩ sñ fine seculoz
pro qdragĩta ul' seragĩta an
noũ deliajs. ul' q̃libz corrup
tibili deliãoẽ. Fortit̃ ergo
aĩĩi resistẽdũ voluptati. for
tit̃ cont̃ mũdi blandicias fal
laces pugnãdũ est. et contra
mltimodas sathane suggesti
ones vigilandũ oĩ studio. la
ta via sdi vitanda ẽ que du
cit ad mortẽ. Arcto oĩ cordis
desiderio adeunda ẽ via an
gusta. q̃ ducit ad vitã. Via
hĩ angusta ẽ. videlz. via ab
stinẽcie. castitatis et hũilita
tis. et oĩs religionis. quã
viã aũ nos xp̃s ãbulauit.
et eã attriuit. qua via ad
suũ regnũ migrauit. cui vesti
gia et nos seq̃mr̃ donec post
eũ eãdẽ via ad vrbẽ regiam
pueniam9 in qua ipẽ regnat
De qua vrbe quidã hõ dix
erit. quasi stilla de mari est
ul' scintilla de foco. In qua
videlz vrbe fulgebũt iusti si
cut sol. hĩ augũ aurelĩ9. Vi
dem9 ergo nr̃ p̃ ꝑdtã q̃ val
de est stultũ et amarũ, ꝓpter
vanitates et deliciaas mũdi
excludi a visione dei. et oĩm
sanctorũ consorcio. et inde ĩ flã
mas tartareas ignis sempiter
ni. Ad hoc malũ sedule
cogitandũ hortat̃ quidã
doctor dicẽs sic. Cogita q̃ntũ
sit malũ a facie xp̃i separari

ab illo gaudio dñe cotēpla
cois excludi beatissiā sōz
oiū societate ꝑuari. mori ui
te etne. et viuē morti sempi
tne. profundo fluctuātis ieh̄ē
ne īmergi. edacissimus dētiz
ꝑmentiz metuī lanuari.
nō finiri. barathri fumātis.
amara caligiē oculos obce
cari nec sentire qđ illuīnat.
ꝫ sentire qđ cruciat hʒ ille.
Eciā bēs greg⁹ de hyis tormē
tis infirmi et ieh̄enalibz flā
mis. ac de remedijs cont hʒ.
libro nono mōluī exponēs
illa verba iob. Anaʒ vadā
ad terrā tenebrosā. ꝛc sic aut
Quid ire tenebrose noīe. nī
tetra tartari claustra signāt?
Que etne mortis caligo opit.
qā dāpnatos quosʒ ippetuī
a vite luce disiūgit. Nī īmeito
Infern⁹ dicat terra. qā quiʒ
ab ea capti fuerint stabiliter
tenēt. Nequaʒ enī vltra
miā ꝓcentis liberat. quos se
mel in locis penalibz iustici
a iudicantis dāpnat. Sequt
Vbi vmbra mortis. Sicut
mors exterm⁹ ab aiā diuidit
carnē. ita mors īterior sepat
aiām a deo. Vmbra ergo mor
tis ē obscuritas diuisiois. q̄
dāpnat⁹ qsiʒ cū etno igne
succendit. ab intno lūce ob
tenebrat. Natiā vō ignis
ē. ut ex sepō et luce exhibeat
et cōsumationē. hʒ trisactoū
illa vltrix flāma viaoū cō
sumacioz hʒ. et luce nō habz
Hīc ꝓs aut. Sup eos ceidit
ignis nō viderūt solē. Ignis
enī sup ipios cadit. hʒ sol igne
cadente nō cernit. qā illos
quos ē ieh̄ēne flāma deuo
rat. a visioē veri luis ceicat.
ut et foris eos dolor cōbusti
onis cruciet. et int⁹ pena ce
citatis obscuret. q̄ten⁹ q̄ aut
toꝝ suo corpe et corde deliqe
rūt. simul corde et corpe pūā
tur. et vtrobiʒ penas sentiat.
qā diū hʒ viuerēt ꝓuis suis
delectacoibz ex vtroqʒ seruiebat
lequt. Et sempit⁹ horror
inhabitat. In quo vite tor
mentis tiōr dolorē hʒ. dolor
tiōrē nō hʒ. qā nequaʒ me
tus cruciat cui pati cepit qđ
metuebat. Infernū ergo et
vmbra mortis obscurat et se
pitern⁹ horror īhabitat. qā
eis ignibz tōti et in supplicijs
dolorē sentiūt. et dolorus an
gustia pulsati. se semp pauore
feriūt. ut ꝙ qđ timēt tolerēt.
et rursū qđ tolerāt sīn cessaci
one ꝓtēsant. Horrēdo igit

mō erit nūc reprobis dolor aī formidiē flāma aī obscuritate. Sic sic videlicz a dāpnatis pondꝰ sentiri sūme equitatis debz. ut qui a voluītate cōditoris nequaq̄ sīt veritī discrepāt diū viueret. in eoī qnq̄ ītimī ipā a suis q̄litatibz ecīā tormēta discordent. Que tū supplicia in se diuisos et vlē vires cruciat. et in eis vite sb̄sidiū extinguētis seruāt. ut sic viuī tinꝰ puniat. q̄tenꝰ sp̄ sīt tino cruciatꝰ viuat. qā ad finē p tormēta ꝓceat. et sīn fine defiaēs duret. Fit ergo miserīs mors sīn mōrte. finis sīn fine defectus sīn defat. et qā mors viuit. et finis sp̄ īcipit. et defiet defectus nesciat. Qā igit et mors pimit. et nō extīguit. dolor cruciat. sz nīl'atenꝰ pauorē fugat. flāma cōburit. sz neq̄q̄ tenebras discutit. q̄n tū p noticiā pīnis vite colligit. supplicia ordinē nō tenet que nō suā p oīa qualitatē tenet. Tūc enī illos edax flāma cōburit. quos nē cārīs delīcio pollunt. tūc infinite patēs inferni baratrū deuorat. quos nē īanis elacio extollit. atq̄ quolibz ex vicio. qđ ī voluītate cōtrahi pōsuerīs exploserūt. tūc ad duce vīprobi ad tormēta pueūt. Ecce ī maneat dāpnatis pena ignosa mꝰ. et instruēte nos sacro eloq̄o q̄tenꝰ in dāpnatiōe ignis. q̄nta in igne obscuritas. quā tus in obscuritate pauor sit. nīl'atenꝰ ābigimꝰ. sz q̄d prodest ista pnosse. si nō ꝓfugat euadē. Tota ergo intēnione curandū est. ut aī vacationis tps cōspiciamꝰ. bn̄ viuendi studio malorū vlticia tormēta fugiamꝰ. Hinc q̄ppe p salomōn dicit. Quodcūq̄ pt̄ manꝰ tua facē instanter opare. et cē. Hinc ysa. ait. Querite dnm dū īuenīri pt̄. īuocate eū dū ppe est. Hinc paulꝰ ait. Dū tps habemꝰ operem bonū ad oīs. sz plerūq̄ se ad vīa vānitatis aīmꝰ pīngit. torpore disauit. tantoq̄ ī celestibz desiderio tepuit. ut pene nil ex eo īferius remāsisse videat. et tū aī ad carnis aurā reducit. sīn qua pīnis vite via nl'lomō explet. ita tūc īferius expressū tenet. ac si ad tūc de sūmis nulla cōtigisse. Hinc veritas ait. Nolite sollicīti ee in crastinū. Hinc paulꝰ dicit Carnis aurā ne feceritis in desideriis. sz ex his numirū di

cis ac militas verbi cognoscam
q̃a tuũ ab eo mortifero vulne
aũm̃ pũgit. aũ in eo mẽsũe
equitas nõ teneat. Neq; enĩ
mõtu adhuc ĩ carne viuẽtibz.
fundit̃ cura carnis absindit.
ſz ut discrete aĩo ſeruiat tẽpat.
Nã q̃a ſollicitos nos eẽ veritas
in crastinũ prohibuit. habere
vtriũq; curã in p̃ntibz nõ ne
gat. quã tendi ad tps q̃d ſeq̃
tur vetat. Et paul̃ aĩ curã
carnis fieri in cõcupiſcenciis
nõ ſinit procul dubio ĩ natu
tate pcedit. Discrecioẽ igit̃
magnã modeamus carnis cu
ra frenanda ẽ. ut ſeruiat et
mũme p̃cipet̃. ne q̃ſi aĩm
dnã vincat. ſz ſubiecta mẽtiz
domĩo. q̃ſi ancilla famũletur
ut iussa aſſistat. atq; ad nutũ
cordis repulſa diſſiliat. ut vix
a tergo ſue cogitacionis appareat
et nũq̃ cont̃ fraẽ tuã cogitã
tus obſistat. Curandũ itaq; ẽ
ne a nãtatis metas cura car
nis tñſeat. aut ĩ eo q̃d mode
rate exequit̃ de ſe p̃ſumat.
Depe vero aũm̃ fallit̃. ut q̃d
voluptuoſe appetit nãrũ
ſuſpicet̃. q̃tenus omẽ quod libz.
vite debitũ vtilitatẽ putet.
Et ſepe q̃a effrẽs puidẽcia ſe
ſequit̃ in ſua fiducia mẽs le
uat̃. Cuiq; ſibi adeſt quod deẽ
ceteris prouidit. cogitacioẽ tuam
de magnitudiẽ ſua hilarefat.
tantoq; ĩa a vera prouiſioẽ lõ
ge fit. q̃nto ipaz quoq; elacioẽ
quã pa tit̃ nefat. Dñ ſollecti
ſz custodia et intẽcioẽ pẽſandũ
eſt. ul̃ quid ope agim̃. ul̃ q̃d
corde verſam̃. Ne a mẽtẽ ꝑpe
diẽs. fors ſe tiena cura mĩti
plicet. a ſaltẽ de eiꝰ modeamine
unt̃ ſe cogitacio exaltet. ut cũ
dña iudicia tpali cõſpectioẽ
metuim̃. ſempiterni ſupplicia
horroꝛus euadam̃. ſ̃ gregoꝛ.
Ecce tã q̃ promiſſa ſt̃ remedia
ſalubꝛima. et ſatis efficacia
ad retrahendũ ſiue reuocãdũ
aĩm a vanitatibz mũdi. a cõ
cupiſcenciis ac voluptatibz
ſcli. ſi in corde hoĩs fuerit̃ bñ
diſcuſſa. et pfrẽ mẽti ĩpreſſa.

Filius

Imor et pa uor magn̄ ĩuaſit
me. audiẽs tot ma
la iminẽcia et occurrẽcia a
matoribz mũdi. videlz. breui
tatẽ hui⁹ tpis. acerbitatem
mortis. amaritudinẽ et dolo
rẽ etine dãpnacionis. Et miror
valde quõ h⁹ pcor audiẽs ul̃
intelligens ac aĩmo revol
uẽs. tanta mala. nõ cõpũgi
tur ad pẽitendũ. ſiue ad re

adendū a vāitatibz seu volup
tatibz hui⁹ scli. n̄ forte aliq̄s
sit ita īduratꝰ intīm. q̄ nō velit
attendere aut p̄pendē futura
p̄cepta aīē sue aduēiencia. uil'
ita desp̄atꝰ ut diffidat de dei
mīa. aut ita exacerbatꝰ in neq̄
cia et malicia. q̄ p̄pt̄ hoc nō
possit nec valeat eciā metu
ihēne se cōtinere a volupta
tibz carnis et lasciua. ¶ Dz
vell ē sare tales uil' silēs mūdi
amatores aī aliq̄ ex eis ad pe
nitēciā trahūtꝰ. uil' eciā vocā
tur q̄lit' uil' q̄ q̄ē modū hoc
fiat. ¶ Pater. Caplm xvi⁹

Scire debes q̄d valde
durū cor hz ille q̄ē
a suis p̄uitatibz et
voluptatibz n̄ supplicia īfer
lia nec gaudia etna vetrahe
pūt. ¶ Hos testat' bīs vnar
dus aī dicit. Nimis durū
cor ē q̄d nō emolliūt bnficia
nec terret supplicia. nec allia
ūt promissa. n̄ castigāt fla
gella. ih̄ vnardꝰ. Dz omps deꝰ
quos sibi p̄destinauit ab etno
et p̄elegit ad vitā etnā. prout
ip̄e dicit. ego scio quos elegerī
aī vult. et q̄n sibi placz. vo
cat ad cōuersionē et ad pnāz
agendā. et hoc diuisis modis
aliq̄n p aliquas tribulaciones
aliq̄n p tribulaciones. a corpa
les infirmitates. aliq̄n p ex
hortacōes uel' exēpla aliorū. In
terdū p intīnā inspiracionē
grām ꝓpūctois infundēdo.
¶ De hoc dicit ysidorꝰ. ¶ Nūs
mois terret deus homies. ut
uel' sero ꝓuitantes. atq̄ exinde
magis erubescāt q̄ tā diu
expectati sē ut reducēt. ¶ Nā
nē nimis nē plagis nē vere
lacōibz quosdā cōuertit. ut
qui voluptati ꝓuerti despi
ciūt. cōmoniti t̄roribz corri
gantes. plerisq̄ ex sola mētis
deuocoē cōuertūtꝰ ad deū.
nōnulli vero coacti plagis
cōuertūtꝰ qui ex deuocione
nō cōuertebantꝰ. ih̄ ysidorꝰ.
¶ De hoc eciā hab̄etꝰ in col
lacōibz p̄īm. vbi pafnūtiꝰ
in sua collacoē sic dicit. Dꝰ
vocacois modꝰ ex deo ē. De
cūdꝰ p̄ yoiez. Tertius ex nāta
te. Ex deo quidē est quocieꝫ
inspiracio quedā īmissa ī
cor nīm. nōnūq̄ eciā dormi
entes nos ad desideriū etne
vite ac salutis exsuscitat. De
ūq̄ seq̄ et eius inhereē p̄ceptis
ꝓpūctione salubrima colhort.
ut in sc̄pturis sās abrahām
voce dn̄ica de genitali solo. z
vocꝰ cogacois affectibz. p̄ūsq̄

domo legum⁹ euocatū. dicēte dnō. Exi de terra tua et de cog nacōe tua. et de domo pr̄is tui. Hōs vocacōis mod⁹ est. quē fiēi p̄ hoīez dicim⁹. uel cū ex emplis quoruūdā sc̄oruū. uel mōi tus insignia ad desideriū salu tis accendim⁹. Terrus vero mod⁹ vocacōis ē. qui ex nāīta te descendit. dū diuicijs ⁊ luxu⁹ mūdi uel voluptatibz ob ligata īgruentibz repente tēp tacōibz uel que mortis pricula cōminātē. uel amissioē bonoz uel carorū morte xp̄ūgūt ad deū quē sequi in veriū p̄fpi tate cōtēpsim⁹. saltē inuiti p̄ pera⁹ appellim⁹. ℣ qđ maī feste probar̄ ūcaū nr̄ē salutis dnī vocacoē fiēi dicentis. vbi sup̄. Exi de terra tua. Et cōsū masionē p̄fōnus ab eodē. ac puritatis silie tbui. cū dicat. Et veni in terrā quā mōstra uero t̄. id ē. nō quā tu ex temz ipō nosse uel industria tua va leas repire. ⁊ quā ego t̄ non solū ignoranti. ⁊ caā inq̄ ti nō mōstrauero. Ex quo ma nifeste colligit̄. q̄ p̄ quēadmo dū inspīracoē dnī prouoca ti ad viā salutis ocurrim⁹. ita eaā magisterio ipius et illūīnacioē deducti. ad p̄fcō nē sūme bēatidinis puenim⁹ ⁊ p̄fuicia. Apparet igit̄ p̄ p̄missa. nō solū vocacōis mod⁹ ⁊ et p̄incipiū nr̄ē salutis. et cō sūmacio p̄fōnus p̄ grām dei in nob̄ actuar̄. Vnde ⁊ libet qui desiderat saluā cū sese ſerit p̄ p̄dictos modos a dnō mouer̄i seu vōcu. respondeat p̄ bonā voluntatē recipiēdo ḡ tant̄ monita salutis. obediē do et faciendo qđ in se ē. De hoc dicat idē p̄fuicia⁹ i eadē collacoē sic. Itaq; sicut occasi ones salutis diuīsis mōis ḡ nostim⁹ deū opari. ita nūm est occasiōibz a dīnitate cōces sis. uel exitus uel remissia⁹ fau lari. Nā sicut dei fuit vocā tis oblacio. exi de terra. ita a braye fiut exeūtis obīa. Et quēadmodū illud qđ dicit̄. et veni i terrā ut fiat. obtēpe rantis ē opus. Ita illud q̄ addit̄. quā mōstrauero tibi. iubētis dei uel promittētis ē grā. Quibz maīfeste p̄docem⁹ et ūcaū bone voluntatis. nob a dnō inspīrāte p̄cedi. Cū aī p̄ se a p̄ exhōtacōnē aui libet homūs. a p̄ nāītatē nos ad salutē attrahit vrā viā et p̄fōnē virtutū ab eodē silie cōdonāi. nūm vo hoc ē ut ad

exhortacionē auxiliūq; dei ul' remissius ul' enixi⁹ exeq̄m⁹. et p̄ hoc nos remuneracionē ul' sup plica dignissimē promēra. qđ eius dispensacioī ā p̄uidēcie erga nos benignissimā dignacione collate. ul' negligēcij ul' stu duimꝰ nrē obediēcie deuocioī cōgruē. Dñe dīne est grē pres tare nob occasiones salutis. et proueniēdos. atq; victoriā. nrm vero. ut cōcessa dei benefi cia. ul' intēcius ul' segniꝰ exeq̄m⁹. ℔ pasmuaꝰ. Habeꝰ igit ex dīs sancti vi modū vocacionis. p quē vocam⁹ ad deū. Habemꝰ ecīa quō mo nitis eiꝰ obtēpemꝰ obediēdo et faciendo qđ in nob ē. Quinꝰ ℔ cōsiderandū. q; maxīe duo sūt que trahūt hoīnē ad cōuer sionē et ad viā salutis. timor videlz et amor. timor. ne ītur tat etnā dāpnacionē. amor. ut puēiat ad etne glē māsio nē. Nā sepe cōtingit q; pa tres diuersis sordibz vicioꝝ ꝫuoluti. ad medīā venocāt etna rehēne tormēta q; eis debent⁹ pro flagicijs et pcīs ab ipīs ꝑmissis. et p̄ dīnam grām inspirati ad pēitedū ꝓpūgunt⁹. Sē ecīa nōnulli hoīes ita duri cordis q; metꝰ et tioꝝ futuroꝝ malorū dū sani sūt flectere ad pēitendū nō p̄nt. Dz tacti īfirmitate et egritudiē corpis. mor ūuad⁹ eos tioꝝ mortis. et metꝰ etne dāpnacionis. quo tioꝝ stimu lante ad pēitendū cōpūgūt⁹. et tles ut videmꝰ frequēcia ꝓpo nūt post cōualescēcia egritu dinis vitā suā in melioꝰ mu tare p̄ igressū religionis. a' alio mō mores et vitā emēdādo. malā Ex quibz ecīa plūi votū e mittūt ad hoc faciēdū. qui opitulante dīno ipm votū qđ emiserūt. a' sīm voto qui se e mēdare ꝓposuerūt p̄ igressū ordinis. a' alio mō vitā suā corrigendo. fidelit' et deuote exequūt⁹. De isto metu tor mentoꝝ et vite emēdacione dicat bīs greg⁹ sup cantica. Sē nōnulli qui maḡ intencione que sint tormēta repro borū aspiciūt. et sua frā p̄ pria sīm palpacioē examinare ꝓtendūt. Cūq; se peccasse cog nosc̄ūt. et p hoc ire ad tormē ta reproboꝝ ptimescūt. sbito tenebras īquitatis delīquūt. et lucē iustīe accedi ꝓspi cūt. mor ad sām opacionē ꝓsurgūt. et p̄ bona q; facūt clarere ꝓprius q; busq; īcipiūt

C

tꝰ gregorius. Ecce habem⁹ quō
ꝙmplim⁹ ꝑ metū inferni
tormētorū pēaꝫ et vita deſe
rentes. viā pacis et ſalutis ag
greduntᵘ. C Dum eaꝫ nōnulli
qui p inſpiracionē dīnā cō
ſiderantes et ꝑpendentes gau
dia celeſtia. ac dulcedinē gle
ſtutle. et viſionē ſce trinitatis
in qua ſūma voluptas et
dulcedo cōſiſtat. ſeipōs repre
henduntᵘ de puerſis actibz.
quos contᵉ deū ꝑpetraueruntᵘ
et ꝑ hoc lamētis et lacrimis
agendo pnāz ſe afficiunt. ſub
iacere eaꝫ tpalibz dedignā
tᵉ. q̄a ardentᵉ etnalia ꝓpiſ
cunt. Ꝺe quo dicit bēs gregꝰ.
ſup illud ezechiel. Ibij amarꝰ
in indignacōe ſpūs mei. Deſa
te trīū. cui dona ſca ſpūs creue
rant cur amarꝰ abibat. Sed
mētē quā ſpiritꝰ ſanus replet
in amaritudinē tpaliū. delec
tacōe etnorū cōmouet. Dulce
nū eſt cē in rebz tēpalibus et
humanis. ſz ei qui adhuc de ce
leſtibz gaudia nulla guſtauᵉ
quia quāto minꝰ eterna di
ligit. tanto deteriꝰ in tpa
libz requieſcit. Ac ſi quis ia
cordis ore guſtaueritᵘ. que ſit
dulcedo celeſtiū premiorū.
qui illi ĵnuidia āgelorū chorꝰ
q̄ incōprehenſibil' viſio ſancte
trinitatis. Nunc quāto illud dulce
ſit qꝺ intꝰ videt. tanto ī amari
tudinē vertitᵘ omē qꝺ foris ſuſ
tinet. Ruratᵉ ſeciꝰ deflys q̄ ma
le egiſſe ſe recolit. et ſibimetipſi
diſpliceat. cui ille ia placē incē
perit qui omia creauit. Reprē
hendit ſe in cogitacōibz. inſe
quitᵉ de verbis et punit fletu
de factis. Lugnis inhiat. trena
omia iam p mētis deſpectū
calcat. Et quā diu illud qꝺ
deſiderat ad huc p ſpeaē nō
hz. flere dulce habz. et ſe cōtinū
is lamētis affligē. Et q̄a nec
dū ſe eſſe in pria ad quā crea
tus eſt videt. in huius vite exi
lio nichil ei plus ipſm ſua ama
ritudo placet. dedignatᵉ enī
ſibiacere tpalibz. et ardēter aſ
pirat eternis. Ꝺn̄ p ſalomōz
dicitᵉ. In mlta ſapiencia mlta
eſt indignacio. q̄ſi etna
ia ſapim⁹. nosmetipōs deſpi
cim⁹ egiſſe hoc. quod nos po
tuit ab eternitatis amore ſe
parē. Ꝺi etna ia ſapim⁹ cō
cupiſcere tpalia dedignam⁹.
Reprehendit ſemetipam ꝺſca.
accuſat qꝺ egit. Ꝺāpnat per
pnām qꝺ accuſat. fit cura ī
āmo pturiēs pacē cū ꝺo. Ꝺic
achab īquus vir a ꝓpha repre

yensus aū cont se dīna sniam audisse ptimuit. et magno metore depressus ē. Ita ut ppḥe suo dīs dicēt. Nōne vidisti achab humiliatū coram me. qa igit humiliatus est mei causa. nō inducā mala ī diebz ei⁹. In quibz vbiq dnī pensandū est. quō ei in electis suis meroz amatoribz placq. qui amittē deū timēt sic ei in īprobo pnīa placuit. qui timebat pdē prīs sdim Aut quō ei grata sit spōtanea afflictio pro culpis in eis qui placent sibi ad tps placuit. et in eo q displicebat.

D Ex sciendū q nullus agē hec pro amoē oīpotentis dnī ex toto corde pualet. nī is qui ei aīm spōs assumpserit. Nā qñ homo ex sua vtute sufficiat terrena despicē. celestia amaē pacē aū deo grere. secū tyeam subire. in cogitatioē semzipm reprehendē. et gemitibz punie. Nulli hoc agere nī quē dīna gra roborat. valet. Vñ et sub dic. Manq enī dnī erat me cū pfortās me. Ad bona siquidē pfice nō possumq. nī nos spūs et preueniendo eleuet et cōfortando cōfortet. hec gregoriq.

E C Videmq igit q pdcā q luter p amoē celestiū nōnulli pstrigūt ad cōceptū terrenoz ac odiū vicioz et p celeribz pcetus se tradūt ad pniē lamēta. Multū enī valet ad cōceptū terū tpaliū et hui⁹ seculi vanitatū. diligēs meditatio celestiū gaudioz. De hoc dicit beda. O aīa si te delectat aliqñ gaudia hūana falsa. breuis huius seculi gla et caduca potencia. illuc mē tē euoca vbi vera st gaudia. et omīa reputabis ut stercora Et bēs bernardq. Si cōsideraverimq que et qīta st que promittūtur nob in celis. vilipē dēmq oīa que habēt in tris

A Terrena nāq sba sunt felicitati ppata pondꝰ ē nō subsidium. tpal vita etne vite ppata. mors ē poriq dicenda q vita. Ipē enī cotidianq defectꝰ corruptiōis quid ē aliud q que dā pluritas mortis. Que at lūgria dicē. al' qs intellectꝰ capē sufficiat. illa sunt ne cuitatis qīta sint gaudia. Angelor chorus intēsse cū beatissimis spiritibz glorie cōditoris assistere. pīntē dei vultū cernē in curū sctōrū lumē vidē nullo metu mortis affici. īcorruptionis pmie letari. hec ad hec audita laudesat aīmq

A Dicat ecā de hoc bēs gregq. i q dā ō. sic. Si sidemq q et qīta st g nob pmittūtur in al' vilesaū aīo oīa q habentur tris.

nāq illuc aupit assistere. ubi se
sperat sī fine gaudē. Iz ad
magna p̄mia puenīe nō p̄t
nisi p magnos labores. Dñs
et paulus dicit. Nō coronabit nisi qui legitīe certauit
Delectat igit mētē magnitudo p̄miorū iz nō detreat ē
tamē laborū. hȳ gregorius. Ippa
ret igit p predā quō nōnulli
ppt amorē celestis p̄tie relinquūt mūdū et se tradūt p̄nē
et sīe cōuersacionī. ut illā asse
qui valeant in futuro. Unde
unusq̄sq; qui se sentit īstatu
vicioso. et in p̄cōrū sordibz
cōstitutū reuocet ad mēoriā
tormēta ielyēne que unde p̄t
incidē p̄t. et gaudia celestis
p̄tie que ppt puersā vitā a
mittē p̄t. et ne retardet q̄nto
cius puerti ad dñm p p̄niaz,
ne forte tardando incidat in
ira ipius et eternā dāpnacionē. Ad hoc faciendū hortat nos bt̄s gregorius sic dicēs
Dū tps ē unusq̄sq; p̄uitatem
suā desemat et dei pacīaz pti
mescat. ne quē nē tranquillū despicat. uarū postmodū
nequaq̄ euadē possit. Omps
enī deus peccantes misericordit expectat. tēpus ad p̄niaz
tribuit. quos nō p̄sos ad
grauiorus reatus testiōnū
uertit. patient uā retinet.
quā q̄nq; irretractabilit ef
fundet. hȳ gregorius. De hoc caā
p sapiētem sic dicit. Nō tardas cōuerti ad dñm. et ne differas de die in diem subito enī veniet ira illius et in tpe
vindicte disperdet te. n adiaq;
pcm sup pcm. et ne dicas
miseracio dñi magna ē. multitudis peccorū meorū miserebit. mia enī et ira ab illo
cito proximat. et in peccores respicit ira illius. hȳ sapiens.
Ex hijs igit dās colligē possumus periculosū ee tardē et
differre p̄niaz et cōuersionē
de die in diē. q̄a q̄nto quis
diucius protrahit suā ad deū
p p̄niam conuersionē. tāto magis in peccis induratur. et difficilius ad penitendū resurgit
De hoc dicit helinandus in quarto speculi hystorial sic. Festina post lapsū ut resurgas.
Nam si resurgē hodie ē difficile. cras erit difficilius. Si
nō est hodie. cras minus aptus
erit. Dñs q̄nto iacebis diucius
tanto cades profundius. Ipm
naq; iacere cadē est. Cadere
fateor humanū est. sz nichilominus humanū est resurgē. nō resur

gere nullo mō tyuanū dicē
dū est ꝯ dyabolicū. aut tota
vita ruina ē. ¶ Nōndū ꝙ
ītuor sūt. salus. stare. cadere
resurgē. et nō resurgē. ¶ Duo
duo media tyomūs sūt. ¶ Homo
cū cadit et resurgit. ¶ Stare
vero absq; casu. solius ā̄geli
est. ¶ Nō resurgē solius dyabo
li est. ¶ Nūc ergo stat et nō ca
dit angelus ē. ¶ Nē vero cadit
et surgit. homo ē. ¶ Nē autē ca
dit et post casū nō surgit. nō
quia nō pōt ꝯ quia nō vult
ꝑfecto dyabolus ē. ¶ Ꝯ yelinā
dꝰ. ¶ Colligat ergo vnusq̄sq;
pāoū ex hijs verb̄ mīt̄ pu
alosū ēē iacere in sordibus
viaoū. et differre pnām et
ꝙuersionē ad deū. et ideo qñ
tocus festinet ꝙ pnām et
sanctū ꝙuersacionē se cōuer
tere ad deū. a ꝙ introitū re
ligiōis. a mandō in seculo.
mūdi pāa. vanitates seu oc
casiones pāoū fugiendo. ¶
in scō mīe sūt occasiones ꝙ
que homo ītūr ad viaa. et
retrahit a sāa cōuersioē. ut
docet experiencia. ¶ dō ma
gis cautū est qui se sentit
ad peccādū fragilē. ac ꝙpt̄
occasiōes que occurrūt ī scō
se a viajs nō posse cōtinere

ut ꝙ ingressū religiōis se a pec
catis restringat. et de ꝑteritis
pnām agat. sēq; ibi vivat
ut post hanc vitā ad etna
gaudia ꝙuenīe valeat. ¶ De
difficultate āt abstinendi a
pāis in mūdo ꝙpt̄ diuersas
occasiones que se offerūt ī
scō. et de fuga mūdi atq; ī
gressu ordinis supdōs. yelinā
dus satis lucide ponit sic di
cens. ¶ Dis extinguē libidi
nē. amouē ligna ab igne.
et subsidet incendiū. ¶ Que
sūt ingās ligna que nō sūt stru
enda in igne. ¶ Ista q̄ppe sūt.
Occa segnacs sopīnū carō
femīa vinū. ¶ Prosperitas lu
dus carnīa forma puer.
¶ Ꝯ ergo sūt omīa ornamēta
viaoū. yꝰ sūt ornamenta
voluptatis. tormēta castita
tis. yoc oleo yac pice yac stup
pa. yijs sarmētis inēditur
fornax babilonis. ¶ Dis ergo
fugere incendiū voluptā
tis. fuge yoc omē genꝰ fomē
tis. ¶ Ex quo fugies a facie ſ
torū. ¶ Totū carnīsmc mūdū
vbiq; dyabolꝰ yamū pāa alī
quo fomite delīāoīs īcēsat
¶ fugiendꝰ ergo est mūdꝰ ut
eius ꝙspicacie fugiantur
¶ Quoq̄n si in mūdo remanē

.voluerīs. nec abscisis mānibz
nec trūcatis pedibz nr̄ effos
sis oculis. eo q̄ scandalizauerint
te. scandalo nō carebō. Igit̄
quidē nec sīn mēbris offi
cialibz possumꝰ viuere. nec
illis scandalizātibz bñ viue
mꝰ nr̄o q̄rendꝰ ē locꝰ nō tā
corpibz q̄m moribz salubris
vbi corpeorū sensuū nō ca
rētes offiaīs. illorū scandal̄
caream. Et quis locus ad
hoc ydoneus nisi claustrū
vbi pax includit̄. honestas
claudit̄. excludit̄ voluptas
mala. seducit̄ libido. Fedi
ergo de fornace ferrea ad
claustri refrigeriū. ut ī loco
amenissīo sub dnō ihu xpo
pissīo voluptuose tristigus
pñtis huiꝰ miserie breuē ca
lamitatē. Dz dicas. Nūq̄
soli claustrales saluant̄:
a oīs pēnt seculares. Sa
ne neutrū. Dz isti soli facile
saluant̄: illi oīs difficile
Cur hoc. ñ quia tucior est
ab incendio remotꝰ ab igne
q̄ primꝰ igni. ꝯ helinandꝰ
Ecce patet p̄ p̄dēm q̄ cōuersa
ri in mūdo. et eē absq; pcō
mūdī. valde sit difficile. q̄a
ppt̄ occasiones q̄ occurrūt
in seculo pcidunt̄ vtutes

dicente bō bernardo. Dicitur
tur enim tas in deliciis. humi
tas in diuiciis. pietas ī negoti
is. veritas in mēdacio. ca
tas in hoc scō neq̄. ꝯ bernardꝰ
Dñi pter tot pricula fugien
dꝰ est mūdꝰ. et appropīquādū
religioni p ingressū ordinis
vbi occasiones vitiorū tollū
tur et materia ad bñ opan
dū mīstrat̄. ac copiosiorē mer
ces seu pmiū acquīt̄. De
quo bēs bernardꝰ sic dicit.
Bonū est nos hic eē. scz. in
claustro. q̄a viuit ibi homo
purius. quiescit securius. u
rorat̄ frequēcius. cad̄ tardius
surgit facilius. meditatiōs
pmiat̄ copiosius. ꝯ bernardꝰ
Videmꝰ ergo clare fructuo
sū eē et salubre cōuersari
in monasteriis p̄ habitū re
ligionis. cū tot bona occur
rāt xpī dilectis. Queramꝰ
ergo dei grām p ingressū or
dinis et ipē dignabit̄ nos
susciꝑe int̄ bracchia sui amo
ris. Testante bō bernardo
qui dicit. Bonꝰ es dnē aīe
querenti te. occurris. ap̄lec
teris. sponsū te exhibes qui
es dñs. ymo qui es sup oīa
deus bñdictꝰ in scla. Ꝯ bernar
dus. Fugiamꝰ igit̄ mūdū

qui amaritudine plenꝰ ē
p introitū religiosis. leuemꝰ
cor ad celū p affectū dilectionis
vbi solū vera ē dulcedo et
iocūditas. Dicēte bto augus
tino in glō sup psᵐ. Amaritu
dine plenꝰ est mūdꝰ. Apud
solū aūt deū est iocūditas
Dū cor leua in celū p quos
gradꝰ. Gradꝰ affectꝰ sunt
iter tuū voluntas tua ē. Ama
do ascendis. negligendo desc
endis. Stans in terra i celo
es. si deū diligis. Nō enī sic
leuat cor quō leuat corpus.
corpus ut leuet locū mutat
cor ut leuet voluntatē mutat
Quocūq; ergo cor se extulerit
in terrenis rebz amaritudinē
inuenit. vñ dulcescat nō hz
nisi leuet se ad deū. hꝰ augꝰ.
Et quia pressura et amaritu
do et fallax ē pax in mūdo
Pax vero vera ē in dnō. di
cente upō dnō. In mūdo pressurā habebitis. in me autē
pacē. vñ adhēamꝰ deo per
fidē iusticiā ut pacē habe
amꝰ. De hac duplici pa
ce dicit hugo in libro de clau
stro aīe. Duo sūt genera pacis.
vna quā xpūs dat. altera quā
dat mūdꝰ. Pax mūdi est
ut a deo recedas. et dyabolo
cōsentias. pax vero xpī ē. ut
expellas dyabolū et diligas
deū. Pax mūdi ē. ut mūdꝰ
tibi. et tu mūdo placeas. et
sic sacratꝰ terrenis voluptatibz
inferni cruciatibz inetꝰ sic
cūbas. Pax xpī est ut aduersa
mūdi usqz ad mortē pacīēter
tolleres. et sic post mortē futurē
vite felicitatē securꝰ expectes. hꝰ hugo. Sectemᵉ igitur
xpī vestigia eius doctrinā
et exempla imitando p ingressū religionis ubi sibi seruiē
do. sce religioseqz viuēdo. ut
post hanc vitā ad ipm puenire valeamꝰ. Ipē enī est
via veritas et vita. Sup qᵒ
dicit bts augustinꝰ. ac si
cuilibz sectatori suo dns di
cat. Quo vis ire. p me va
de qua ego sū via. si p me
vadis. laqueos euadis. Quo
tendis venire. Ego sū vita
ad me veni. festina simpli
citer venire. ut possis felicit
puenire. Si i veniendo ser
uas qd iussi i pueniendo red
dā qd promisi. Veritas enī sū
mētiri nescio. Ubi vis pmta
nē eū pueniꝰ. Ego sū vita
i me mane. Si i me vis viuē
veniendo et pueiendo i me mae
p sū morte viuēdo. hꝰ augꝰ

De modo Fidus
cōuersionis ad deū
et de vocōne ꝙlit'
dns suos quos elegit sibi ab
eterno soleat vocare ad pniaz
et ad scam iustificationē. suffi
cientē mō habeo īformacioēz
hz nūc quero. vtrū illi qui
relinquētes mūdū. grā spūs
sancti inspirati. et se differe
tes ad scam iustificationē habi
tū religionis assumēdo. pa
uite aliq impedimēta siue tēp
taciones ante ingressū ordi
nis ul' infra tēpus probaci
onis. Pater. Caplin xvij

Scire te volo ꝙ pniaz
et cōuersionē peīte
tis ad deū mlta i
pediūt. maxīe tñ hec videlicz
Invidia dyabolica fragili
tas siue infirmitas humana.
et cōsuetudo peccandi mala
Naligni enī spūs hostis ghūz
humani cū ꝓsideret peccato
rē grā se visitante cē ꝓpūt
tū. et velle relinquē mūdū
atq; ꝙ pniam et cōuersionē
appropīquare deo. mutādo vi
tam ul' habitū ꝙ ingressū re
ligionis. omēz modū querit
hoc īpediendi. Aut ipse aut
ꝙ suos nūcios. videlicz. malā
societatē dissuadentes ea q̄
sit salutis. hoc est ingressū or
dinis. Validius tñ ipse īmut
tendo quēdā terrorē in mētē
hoīs. faciēs eū ptimescere
habitū et iustificationē sibi tā
suetā. quia ut dicit ista magis
faciūt penitētes formidare a
quodāmō abhorrere. ꝙa oībz
in rebz ḡuis est inceptio pma.
et primus ingressus ad viā pe
nitētie et mādatorū dei. est
difficilior. De quo crisostomus
sic dicit. Dyabolus scīs q̄
hij qui mlta opati sūt mala. si
se ad pniam cōuerterīt. distric
te satis et vehemēter hoc facīt
vtpote scīētes q̄ egerīt. Ne
tuit enī ne q̄s horū incauta
liqd penitudīs capiat. Si enī
ceperīt ita nequit retinēi. hz
in modū ignis pniē calore
succensi. auro purgato pur
graciores reddūt aīas suas.
et mētia Isaē. velud spūs
quodā flante ad portū sa
lutis spe gubernāte pueīūt
itineris sui. hinc tes cautelā
maximā ex pteritorū horū
gestorū. atq; in hoc pene eos
qui nūq̄ aliquos īcurrerīt
lapsus vident precedē. dū
cautiores eos reddit exp̄ta
Acri enī expetimus ea. q̄ pdi
dimus. q̄ que nōdū possessa

desideram⁹ acquirē. Tm̄ ergo
ñciū fiat. in hoc om̄ib⁹ ē diffi
cultas. ut p̄mos aditꝰ aggre
diam⁹ pn̄ē. In ipō enī ingres
su stat minis et terroribz spi
ritus. et volētes adire eaā a
trocitate depellit. Cuius si tiorē
fumos et tanē nebulā ꝓtēp
nis. nec ille aliq̄d valebit ul
tra. et tuo occupatꝰ aditu
valenciorē te reddit senioēs
supioēq; te effom̄ ūmica ter
roribz gratulabēris. atq; pfa
cile tibi derelinq̄ agonis istꝰ
viam videbis. Hꝰ Crisostꝰ
Magnū enī est tormētū
demoni pnūa hoīm et cōuer
sio ad deū. quia p hoc que
possidebat amittit. et ideo
maioribz nouisq; pulsat i
sidijs et īnūis ptūrbat tēp
tacionibz. ꝙ faciat ut hoīnē
ad odiū virtutū inducat.
et a via salutis auertat. ac
eaā expulsioīs sue vīdicet
iniuriā. Testat hoc beda sic
dicens. Sepe enī dū ꝙuerti
ad deū post pcām conam⁹.
maioribz nouisq; antiqui
hostis pulsam⁹ insidijs. ꝙ
fiat ut ul' odiū virtutis in
iciat. ul' expulsionis sue
vindicet iniuriā. Magnū e
nī est tormētū demoni a lesi
one hoīm cessare. et tanto
dimittit q̄ui⁹ q̄nto posside
bat diuicias. hꝰ beda. Dicit
eaā de hoc gregoꝰ mj mo
liū sup illo iob. Nō pata st' sus
citare leuiathan. Omīs enī
qui ea que mūdi st' mente
calcant. et ea q̄ deist' plena
intentioē desiderant. leuia
than ont' se susitant. q̄a
eius maliciā instigacione
sue cōuersacoīs inflāmāt.
Nā qui eiꝰ voluītati subiec
ti st'. quieto ab illo iure pos
sident'. et supbz eoī tyr. q̄si
quadā securitate pfruitur.
diū eoī ordibz īcōcussa ptā
te dnāt'. Iz aī vnius cuiꝰq;
spīritus ad cōditoris sui desi
deriū vallesat. aī torporē
negligēcie sue deserit. et fri
gus insensibilitatis pristine
igne sancti amoris intēdit.
aī libertatis ingenite me
minit. teneī ab hoste erubes
cit. quia vero idē hostis se
cōsidentē despicit. quia viaꝫ
dnī videt apprehendi. dolet
ont' se captū teniti. et mox
zelo accendit'. mox ad cer
tamē mouet'. et ad tēptā
cones īnūas ont' rebellā
tē mētē se exercitat. atq; ī oī
acte lacteracioīs instigat. ut

p tēptacionū iacula ītor
quēdo ꝓfodiat cor. qđ diu
quieto iure possidebat. ⁊si
dormiebat quippe dū sopit⁹
in ꝑuo corpe quiescēt. ⁊ cū
tat⁹ in prouocacōe certamīs
cui ius amiserit puerse do
minacionis. Nunc ergo noctī
maledicūt qui pati st̄ suscī
tare leuiathan. id ē hūj se cōt
pcm fortit⁹ iudicio discreci
onis erigant. qui in suis tēp
tacionibz excitāt antiquū
hostē nō formidāt. Quisqs
enī attingi dīno seruicio p
perat. quid aliud q̄ se cont
antiqui hostis certamē pat.
ut liber in certamīe ictus
suscipiat. qui quiet⁹ sb tyrā
nide in captiuitate seruiebat.
Hec gregorius. Erat quō dy
abolus mentē quā ꝑius ꝓp
sordes viciorū quiet⁹ possīde
bat. postmodū repugnantē
sibi p pnīam et vite emēda
cionē crudelit⁹ p duīsa tēp
tacionū genia verat. Non
nāt est ut vnusqsq; q̄ viā
pnīe et sce ꝓuersionis ag
gredi inchoat. tēptacionibz
antiqui hostis vīlit⁹ resistat
q̄a idē hostis cui cōsiderat a
liquē incipientē ingredi vi
am salutis. statī obuiat ei
p duīsas tēptacioēs ut posset
eū aūtē a sco ꝓposito. et tet
tyē ab intēcione salubri. Hec
probat abbas ysaac syre ī
quodā tractatu sic dicēs. Cū
volūs facē inicū bone opa
cionis ad venturas t̄ tēpta
cioēs prius ipa temetipm.
nā ⁊suetudo īimici ē. ut cū
vidit aliquē incipiētē bonā
ꝓuersacionē fede feruēti et
⁊sā pura. obuiat ei variis
et diuersis tēptacionibz. ut
ex inde in tīorē veniēs aresī
cat a bono ꝓposito. nec habe
at aliq̄ten⁹ calorē appropin
quādi deo. nō q̄ tl̄z vīutē
habeat adūsarius. nā nul
lus pōt facē bonū. ⁊ ymittit
a deo. sicut in bto iob docti
sum⁹. Tu vero ipa temetipz
virilit⁹ ad obstandū tēpta
cionibz q̄ virtutibz opacioē
induc̄. Ac deīn virtutes
incipe opari. q̄a nisi prius
te ꝑparīs ad resistendū tēp
tacionibz a vīutū opacioē
cessabis. hec ysaac. Patet igit
qualit⁹ dyabolus īpediat
salutē hoīs cui cepit appro
pinquāe deo p pnīz aut
p ingressū religionis. Vi
dendū est eciā quō infirmi
tas siue fragilitas carnis re

uocat siue impediat hominē a
ꝓposito salutis. Cū enī nō
nulli pauores pro suis delic
tis ꝓpungūt. et locū ad
penitendū. videlicz religio
nē. uel aliū quēcūz statū
sibi tū aptū. aduc decre
uerunt. ab hac sāa intēcio
ne carnis infirmitas sepe
reuocat. Nūta igit penī
tentes siue incipientes aī
oculos ponūt. Nūt vigi
lias. nē ieiunia. nē auste
ritatē vite et ceteras ob
seruāciaas ordinis. q̄ ꝑti
mescentes subsistē nō pos
se formidāt. ꝛ dīna grā
aduti. et spe futurē glorie
roborati. talē metū abici
unt. et hoc qđ in aīmo ꝓ
posuerūt deuote ꝙsequūt
Hoc tangit bēs gregorius
ꝛo mōluū sup illo iob. Et
uincula eius q̄s soluit. sb
audis nisi ego dns. Sol
uūt uero uinc̄ cui ꝛz vin
cula. dū dīno aduitorio
intīna desideriorū cārluū
retinacula distrūpūt. Cū
enī pia intēcio ad ꝙuersio
nē uocat. ꝛ ad huc ab hac
intēcione. carnis īfirmitaz
reuocat. quasi quibusdā
vīculis ligata ꝓpedit. Nū

tos enī sepe videm⁹ uiā q̄
dē sancte ꝙuersacoīs appe
tē. ꝛ ne hanc assequi va
leant. mō urruētes casus
mō futura aduersa formi
dare. qui maesta mala
dū quasi caute ꝓspica
ūt in pauorū suorū vīcul
incauta retinēt. Nūta
enī aī oculos ponūt. q̄
se eis in cōuersioē eueniat.
subsistē se nō posse formi
dant. De quibz salomō
ait. Iter pigroꝝ quasi se
pes spinarū. Nam cū vi
am dei appetūt. eos velut
spine obstanciaū sepū. sic
formidinū suarū opposite
suspicaones ꝓmūt ꝛ pun
gūt. Quod quia electos ꝓ
pedire nō solet. bn illic se
cutus aduīxit. Via iusto
rū absq̄ offendiculo. Justi
q̄ppe in cōuersacioē sua si
quodlibz eis aduersitatis
obuiaueit nō impīgūt.
quia tpalis aduīsitatis ob
staculā etne spei. et intne
ꝓplacaoīs saltu trāscēdūt
Soluit itaq̄ deus uincula
qū ab electi vnitatēq̄ a
nimo īfirmarū cogitacio
nū nodos rūpit. et ꝓpiaꝝ
dissipat omē qđ illectū

mentē lugubat. ȳ gregorius
Hec qualit spes futuro
rū aīat pētētes ad qe
quēdū bonū hoc qđ fuē
ꝓposuerūt. Ꝛ si ad hoc a
liquis ꝓpt asperitatē religi
onis patit aliquas dif
ficultates. reuocet ad me
moriā tormēta īfernali
a. et leuiꝰ sustinebit ea
que st difficilia. De hoc
p quēdā in quodā tracta
tu sic dicat. Mras ḡuiꝫ
videt et aspa ī mōsterio
sui ipius pro xpō tpalibz
abnegacio. remissant oro
qm amara sit illorū tor
mētorū diutna excrucia
cio. Inēpabilit enī leuior
est vita claustralis. vbi tā
corpm qm aīarū nātria
sn̄ sollicitudine ḡruntur
q penarū loca in quibz
miseri pro pcīs in hac vi
ta nō emēdatis. nō tantū
maxīs Ꝛ eciā mūmis neg
ligent mltiplicatis diut
na miseria cruciari credū
t. st aūt pcā que mūma
ul' pua sine leuia dicūt.
nō quia pua ul' leuia st
Ꝛ qm in hac vita vē penu
tentibz leuit a deo dimit
tunt. Qđ si qs emēdāda
in futurū distuleit. ꝓtēpnē
do nō leuia Ꝛ ḡuia. ymo
ḡuissia in penis sentiet ex
pendo. Nemo se de pcārū
leuiū leuitate qa ita appel
lant blandiendo seducat.
qnto etenī fuerit leuiora.
tanto sit culpe maiorus eorū
ī interni iudicis examine
corrigendi negligencia.
Nullū ergo oīno pcm p
uū estimare debem. vtinā
districtus iudex puū estima
ret aliqđ pcm. Nōne oē
pcm p puitatē deū ex
honorat. Qđ ergo pcm
audem dicē puū. Deū
enī exhonorare. qs sane mē
tis dicturꝰ ē puū. Quid
respondebim cū exigetur
a nob usq ad ictū oculi
tocꝰ pntis vite cursus.
Tut quippe cōdēpnabitur
quisq in nob iuentū fuit
opis ociosi. ul' sermōis oci
osi ul' eciā silencij usq ad
mūmā cogitacōē. Qs ul'
mente captus audeat af
firmare pcā fore leuia qbz
amara debet gehēna.
Pn̄ hic cogitem q gessim
et in futuro q sim acceptu
ri. Si mlta bona pauca
mala mlta gaudeam.

In mlta mala pauca bona
mlt̄ lugeam⁹. Exact⁹ enī
a nob usq; ad ultimū qua
drantē. Aut h; aī mīa et
benignitate. Aut in futuō
ḡd absit aī seueritate et
iustaa. h; ille. Eare qm̄
salubre sit penitētibz et
ad ꝯuersionē tendentibz
reduc̄ aīm facāt mētis
penas infernales. ut eo
facilius possint sufferre
labores corpales. Nā ipa
mens hūana assueta
mūdi illecebris et ꝯcupis
cenajs p̄uis. fugit labo
res. abstinētiā vigilias
et ceteras corpis castigaci
ones. Cūz aī inspirante
gr̄a ad mentē reducta fu
erit dies mortis. pondus
iudicij futuri. pene īferni
p̄miū celestis gaudy. cōt̄
suas ꝯcupīas et passiones
ipe aīm⁹ bellū aggredi
tur. ipis vicijs et male
ꝯsuetudini viriliter resistē
do. et vim quodāmō sibi
faciendo. ut ad victoriā
carnaliū passionū pue
nire mereat⁹. Hoc testat⁹
b̄ūs ambrosius. exponē
do illud. Regnū celorū
vim patit⁹. et dicat. Nouī
m⁹ q̄ fiūlant⁹ mens hūā
na in diuīsis hui⁹ mūdi
illecebris ꝯcupijs p̄ius de
ducta fugit laborē. expetit
voluptatē. et vix adducat⁹
ut ꝯsuetudinē p̄uā p̄orus
vite a se excludat. Cūz aī
cepit ultimi diei nāturē
ac futuri iudicij pondus
cōsiderē incitata ul' solli
cita. aut spe p̄mij. ul' tō
re supplicij. voluntatē bel
lū indicat passionibz. et
vim faciat pristinis desid
rijs. et violent⁹ cupāz vin
cere contendit. Non enī
sīn violencia p̄t fieri ut
de habundāaa et delicijs
ad famē et sitim ad absti
nēaā et cruc̄ trāseat. et
sōpno p̄uis et ocio aīam
carnē. ꝯtriaoē vigiliosq;
ꝓfiaat. Nūq; sīn violencia
fieri p̄t ut vnusq̄sq; iracū
diā placētia. superbiā hū
litate ꝯmutet. aōre paup
tatis ac sufficiētie affluē
ciā supet. Vinolenaā siue
gulā. sobrietate. luxuriā
castitate contēpnēt. et hō
subito trāseat in virū per
fectū et trāsformet⁹. et quo
dāmō alt⁹ reddat⁹ ex alte
ro. ac sic a tūbz regnū ce

lorū violent' et p violēcīā
diripit'. h' ambrosius. Vide
m' ergo quō vere penitē
tes oporteat vim sibi facē
ut victoriā viciorū et cārīli
um voluptatū valeāt op
tinere. maxīe tū hȳ qui
malū vsū et longā cōsue
tudinē trahxerūt in sordib'
pāsorū, et opib' cōminosis.
nāte habent sīdm magȳ
et minȳ vim sibi facere
vlit' cārīlib' desideriȳ et
cōcupīȳ resistendo. De q°
dicit bēs gregorius. Tāto
facilius quis cōuertitur
q̄nto minore ꝟsuetudine
coartat'. Ꝟsuita vero cul
pa oblīgat mentē ut ne
quaq̄ surgē valeat ad
vītitudinē. h' greg'. Nō
sic intēligendū est ip' sn̄
labore valido nō pt̄ quis
resurgē post ꝟsuetudinē
longam viciorū et īuete
ratā. ad vias vite. et q̄nto
maioribz cōmīb' quis īpli
cat' fuit et diuīt' in q̄ȳs
pseuerauīt. tanto difficī
liorē et maiorē pugnā et
laborē in resistendo viciȳs
cū habere oportebit. Nō
ecīā attestat' bēs augȳ
sic dicēs. Cont' ingenitā

concupiscēcīā tanto āplius
in ea supanda volūtas
laborabit. q̄nto maiores
ea vires cōsuetudo dedit
h' augt'. Hoc enī sensit
ysidorus cū dicit. Satis de
liuate se palpat qui vult
sn̄ labore vicia supāre. cui
pcī legē quā sibi deseruī
endo viciȳs fecit. sn̄ violen
cia dolorus resecarī nō pos
sit. h' ysidor'. Vñ nāe ē
ut nouicius siue nouit'
uersus laboret et faciat
sibi ꝟsuetudinē. ✠ cōt' cō
suetudinē. affīm cont' af
fectū. donec mēat' vinē
delēcīones carnis ꝟ sēli.
Et hoc tangit bēs bernar
dȳ in quadā auctoritate s'
dicens. Ad ea que dei sūt
pcipiendo. hō se accingat
necessitatē sibi facēs cont'
nātatē. ✠ ꝟsuetudinē cō
tra cōsuetudinē. et affīm
sibi formās cont' affīm.
donec mēat' plenā delēcī
onē cont' delēcīonē. ut
tm̄ delēcīonibz carnis et
seculȳ delēctur carē. q̄ntū ꝟ salt'
prius delēctabat habē. h'
bernardȳ. Nondū ecīā
ap nouit ꝟuersi ad veligi
onē tpe ꝑbacionis unt' cetā

que sustinet maxie duo
pacauit. Primu est ioo
suete vite nouitas tu in
assupaone habitus. qz e
ca in morū alteacione
siue mutacioe. Sedm e
subtractio gre infuse ut
et prius habite p qua so
lent osolari et oforta
inf incipietes. Pmu agit
inosuete vite nouitas.
Nam du alijs xpūctus
pro suis delictis scam re
ligionē ingredit. habitū
ordinis assumedo proessu
tpis essante primo feruo
re. occurrit menti asperitas
habitus austeritas vite
et ouersacionis inosue
te. videlicz. vigilie. ieiu
nia. silencia. obia. castiga
ciones et cetere observā
cie regulares. Incipit at
aim adhuc carnalis ea
abhorre et gemit sub gra
ui sarcina uersacionis:
trepidat enī caro et abhor
ret subire vias duras et as
peras. sentire cont Suetu
dinē et occurrūt fantas
mata pauoū. ymaginacio
nes vite priorus. qlit in
sdo liberalit vixerit. et su
am volūtatē in delicijs di
uersis et voluptatibz habu
erit et verat carnalit cau
lus aim ex eo nimiriū qd
prohibet ab hijs et subtra
hitur qd turpit libuit et
precipit et ponit qd soe
licet. sz carni no facile li
bet. Ex hac aut difficul
tate et teptacione incipit
homo instabilis e et nonū
qz dolere de ingressu reli
gionis et vias querere eua
sionis. Dn se nonulli q
post assuptū habitū reli
gionis instigante dyabo
lo et ppa fragilitate post
posito tiore dei et vecordia
hoīnū reuertūt ad sclm
Et se nonulli qui ppt pudo
rem hoīnū verecundantur
deponere habitū. Hij tles
nonūqz fingūt se aliqua
infirmitate ce aut debi
litate. ut ca honoe possit
iugū ordinis euade et a
religione discede. Et ppt
hanc fictā occasionē applu
res a sca uersacione re
cedūt. Et sūt nonulli q
ppt diuersa teptamēta ef
ficiunt instabiles et do
lent se intrasse religionē
siue ordinē. sz ppt votū qd
emiserūt cor suū firmant

ad manendū. ꝓlimi tñ
post voti emissionē instigante dyabolo ab ordine
discedūt. Et sc̄ nōnulli
qui talt̄ū ferventes sūt
tpe probacois. quos cōsiderans dyabolus. sub spē
boni nitat̄ puertē. Vnde
suggerit eis q̄ nō possint
ordinē prout scr̄ptū est t
mandatū est in regula
et in statutis ordinis ob
seruare. tā ꝓpt̄ suā fragilitatē. q̄ eaā q̄ in pluribz
ipām regulā usq; ad pfectū cōsiderant a psonis ordinis nō exequi. nr̄ pfiē.
et ideo instabiles efficiūt̄
q̄a putant si pfessionē fecerint. sibi ex hoc periculū
imminē. Et si ꝓ hoc antiq⁹
hostis ꝓualē nō pt. tūt
imittit quedā affim̄ indiscretū. ita q̄ aliq̄ corp⁹
suū p vigilias. ieiunia.
t orōnes et alias castigaciones nimis indiscrete
affligūt. intim̄ q̄ ꝓpt̄ hoc
incidūt in debilitatē capitis et corpis. et ob hanc
causā aliqui sic debilitati
eaā de ordine egrediūt̄.
si aūt remanēt ab hac i
firmitate diu nō r̄formāt̄

¶ Itē alia q̄m plima sc̄ D
que pacūt̄ nouelli tpe
probacois instinctu dyaboli. que faciūt eos fluctuare. et ēē in ꝓposito in
stabiles sicut cotidiana
expiencia q̄ plimos doz
in tli statu existentes. Cōtra
ista impedimenta 2 tēptaciones sc̄ hr̄ remedia. ¶ P̄
mū est habitare int̄ mlt̄os. q̄a habitando int̄ mlt̄os videm⁹ plimos q̄ fortē eandē tēptacionē hnt̄
et viriliter sustinēt. t mlt̄os qui ita euaserūt et
ad maiora profecerūt. q̄s
intuentes animam̄. et
in nr̄is tēptacoibz nō deficiam⁹. ¶ Ordīm est exē A
pla respicē seniorū habē
cū tīorē 2 amorē dei. quor̄ exemplo possim⁹ acrē
di t in bono ꝓposito firmari. ¶ Terciū est apte cō B
scientiā. Mlt̄ū enī valz
ad tēptacioēs mutuādas
manifestare suas passioēs
t impugnacioēs seniorib; C
p humilē pfessionē. ¶ Nr̄
tū q̄d t maximū est q̄re
sup hui⁹moi tēptacoibz
et pplexitatibz a seniorib; timorē dei habētibz ꝯsilia

quia nichil ita efficax
est ad euadendū laqos
dyaboli. quēadmodū
ſt̄ ysilia de hūili corde
procedencia. quibz cō
silijs debz vnusq̄sq; no
uellus. et in hijs tepta
cionibz laborās acquies
cē. et in cor suū monita
salutis quasi a deo pro
lata assumē. Ad hoc fa
ciendū bīt̄ gregi horta
tur sic dicens. Collocuti
onis vox plusq̄ leōnis
sermo torpencia corda
exitat. et de mortua pel
le ad hoīem viuū recur
re. deū in homiē consule.
aperi ipedimētū et que
medicamentū. Auscultet
in mente nō hoīnē de se
mendacē. sz ꝙ hoiēz deū
veracē. respondentē do
centē. consolantē. exhor
tantē. et dyscē diligētē
ne sensu ꝓpo ꝓtollendo
ipedimento talu forsitan
vtilis remedio. de quo
postmodū nascat impe
dimēti amoris occasio.
sicut estuās cont̄ estū
a qua se ifrigidat. et ex
inde postea magis estu
at. hc gregorius. Cū vero
ꝓcepto cōsilio mediante
grā dei hō in mēte stabili
tus fuit. et un ꝓposito firmꝫ
unfidit sibi habūdācior
grā deuocionis. sīcā fit castꝫ
in cogitacioē. deuotꝫ i oōne.
suspendit desideriȝ.
affluut lacrimis. sās affluēz
nbz habundat. vigilias
ieunia. et ceteros labores
libent suffert. ad bonū o
pus hylarescit. Ex ne
hō de tot donis et cōsola
cionibz ꝑsumat a deuct
omps deus gram dulce
dinis quā cōtulit ad horā
subtrahit. ex qua subtrac
tione efficit tediosus ad
opus bonū. indeotꝫ in
oōne. et in cetis observā
cijs regularibz. et incipit
hō tbulari et angustari i
semetipō. eo ꝙ nō sentit
in se priorus grē et deuoci
onis dulcedinē. cōtristat
mente et timet ꝙt sua
pcā que fecit se nō placē
deo. eo ꝙ suā gram quā
ꝑius habuit. ab ipō distu
leit. Et hc est sda tbula
cio siue ceptacio. ut supra
ꝑmissū est. quā pacīt
nouit cōuersi. Cont̄
hanc tbulacionē t recupe

tacionē grē qua hō pug
tus ē. st' hr remedia. Pmū
est laō scāz scptuarū.
q'a laō scā instruit moy.
prodit tēptacioēs. donat
solacionēs. Sedm ē paci
encia. ut pacient' sustine
am' hanc adūsitatē. nr
moueam' ppt' hoc a scō
ppōsito. Tertiū est frequē
cia suspiriorū. qr nō de
bem' cessare a gemitu
donec miserear' nrī de'
nr. nob' suā grāz infūde
do. Quārtū et maximū ē.
timor cū hūilitate. Nā
sicut ppt' superbiā subtra
hit' grām: ita p hūili
tatē et timorē recuperatur.
q'a deus superbis resistit.
hūilibz aūt dat grām.
De hoc dicit bts bnard'
In veritate dicta. nil tā
efficax ad grām prome
rendā retinendā et recupe
randā. qr si omī tpe cora
deo ūeniatis nō altū
sape z timē. Dī bts es
si cor tuū triplici timoe
repleuis. ut timeas qdē
pro acepta grā. āpluus
pro amissa. longe plus
pro recuperata. q'a ubi tibi
grā defiat. deficis et tu

Argumētū ergo superbie.
pūacio ē grē. hr bnard'
Vides ergo p pdicta qr
subtracta grā. ppt' superbiā
p hūilitatē et timorē re
uocat' et format'. Etiam
sciendū qr pius dns cō
siderans et videns fragi
litatē singuloru. ipis no
uellis et incipientibz alle
uiat pugnas tēptacionū
et cōsolat' dulcedie grē
sue. ne ex difficultate tēp
tacionū et tribulacionū
dissoluant'. et ad selm re
uertant'. Quos vō pfecit
forcores. etiā in ipō pn
cipio inchoacois ptmittit
eos pati pugnas tēptacio
nū. ut pfectus a pcis pur
gent' et ciclus coronent'
De hoc dicit. io. abbas mō
tis synai in tractatu de
xxē gradibz sic. Dispē
satiue dns a nouis incipi
entibz pugnas alleuiat.
neqn ex pncipijs pfectū
in mūdū denuo resoluā
tur. Igit' gaudete in dnō
sp oms serui ei' in vobis
metipis. hoc signū cautis
regis ad nos cognoscētes.
Dt etiā utiles aīe. et sn
tim ex pncipijs pugnas

ꝓmittit in eis relaxari. volens ipās in breui coro
naꝛe. hꝫ. 10. abbas. Et ꝙuis aliqu dulcedinē diuine gr̄ē ut dn̄m est tpe ichoacionis et probacois ac
apiant. pluues tñ ꝓpter diúsa pcā in scḋ̄ ꝺmissa. amaꝛitudinē tēptacionū ⁊ tribulacionū pacūt. vt ꝓ lac̄mas ac cōpūctionē cordis. a sordibꝫ viciorū purgati. mētis oculos ad supna valeāt eleuaꝛe. et postposito tore seruili. ex caritate et cōfidencia ad amorē celestis pīe suspiraꝛe. Qđ ꝓbat ysidorus sic dicēs.

Q Faciendū ꝙ cōuersi ad deū plerūq; alij incaput a dulcedine. Alij a tēptacionū amaꝛitudie. Omnis ꝺuersus añ exfletu ichoet pcōrū. et sic tñ sedeat ad desideriū supnoꝝ. Pius enī lac̄mis purgāda st̄ vicia q̄ gessim⁹. et tūc mūdata mētis acie id quod q̄rim⁹ ꝛtēplem⁹. ut dū antea flendo pcā caligo a nobis deterꝫ mūdatis cordis oculis libere supna ispiciant⁹. añ nāe est tiore cōuerti ad deum ut metu futuꝛaꝝ penaꝝ cārles illecebre deuitent. Deū oꝑtet abiecto tiore ad amorē vite eine tñ sire. Q Pfām enī caritas foꝛis mittit tiorē. qui āt timet penā hꝫ. et nō est ꝑfectus. Vñ nāe est omn ꝺuerso ut post tiorē cōsurgē ad caritatē dei debeat ꝙsi filius. ne sp sub tiore laceat quasi seruus. Tūc enī amorē nāe ꝺuersionis ostendim⁹ si deū ut p̄m diligim⁹. quē p̄ius seruili mente. vē ut dn̄m formidabam⁹. hꝫ ysidorus. Q Notandū eāā ꝙ deus quos ad magnū statūs statū promouē desiderat. p̄mo fouet eos dulcꝫ blandimentis. Secundo exercet duris et aspis tēptacionibꝫ Tercio firmā et stabilem dat tranquillitatē mētis. Q primū exhꝫ incipiētibꝫ. 2m̄ proficientibꝫ Terciū perfectis Deus igit̄ suis eltis in p̄mo aggressu vite occurrit eis cōsolacionis dulcedinē infundendo. blandiciisq; eis at foueē sorbuncullis dulcꝫ dīne cōsolacionis

ut ꝑ hoc eos ad sue fāili
aritatis gr̄ām ītroducat
Quod benigna di dispē
sacioē agitur. qā si eoꝝ
uicia amāitudo tēpta
cionus extipet. facilit ad
ea que veligant reduc̄t.
Dñs deus ostendit eis pr̄
nus āplexibz infundēs eis
tantā deuocioīs gr̄az. ut
flere valeāt in orōnibz.
suspirare in meditacioībz
dulcia sentāe in affectibz.
ita ut oīa dura et aspa
sint eis dulcia. et oīa q̄
agit̄ iocunda sit̄ & festiua
ut quasi ꝑ omēs illos dies
cōuiuiū ducāt. De hac
deuocioīs gr̄ā dicat Bnar
dꝰ. Pius dñs pusillos cor
de hui⁹moi blandicijs in
cōuersioīs tūcio solet allue.
ſz nouerit tles ꝙ hāc gr̄az
sibi prestitā et nō datā.
ut in die malorū mēores
sit bonorū. Post hoc. sēd
exercet deus suos duris
et aspis tēptacioībz. Nā
subtracta gr̄ā dīne cōso
lacioīs. incipit hō tepescē
et in bonis opibz attediare.
fastadit enī omē bonū te
det legē. oraē nō delectat
meditacioēs nō tūcit. nc
bona audie nc loq̄ deside
rat. Et quorū ꝑsona dicat
Bnardꝰ. Nō fm causa ab
here et nudiustitius tuas sit
me quidā languor aīe.
et mētis ebitudo. et insolu
ta quedā inertia spūs
Dñe ista stēlitas aīe mee
et indeuocioīs quā patior?
Exaruit cor meū. fm est
sicut dīa sm aq̄. Cōpungi
nō valet ad lacrimas. legē
et oraē nō delectat. medi
tacones solitas nō tūcuo.
ideo ad opus manuū pu
ger ad vigilias sōpnolēty.
hc Bnardꝰ: Nō solū autē
tui⁹moi defectū in spūtu
alibz patit̄. ſz etiā de di
uersis viarū tū cārlibz ꝙ
alys tēptat̄ hō et vexat̄
ut nullā requiē in se ha
beat. ſz omēz tribulacionē
In hys omibz adūsitatibz
si hō tēptacionibz nō cēs
serit. ſz pacīaz et humilitatē
habuit. et in tīore dei ꝑse
uerauit. cōsolacionē mag
nā ꝓsequet̄ a deo. et ut p̄
missū est. dat tīo firmā
tm̄quillitatē mētis. De q̄
ps dicat. Secm multitudiē
doloꝝ meoꝝ in corde meo
ꝓsolaciones tue letificauer̄

aiam meā. Et aplꝰ. Si
cut habūdāt passiones
in nob. sic p rpm habū
dat ꝫsolacio nrā. De
hoc ea dicat bts bnar
dꝰ. Deus cū ad mētem
redit. tēptacionū nebu
las disipat. et solē iusti
cie reducit. atq; sic oīdꝭ
q̄ntū nos diligat. Quō
aūt ad mentē veniat. sub
iūgit dicēs. Cū omīs ma
lorū caligo et tristicia deꝰ
gitꝰ. trāit resplendente tap
tim dꝫolacōe in cōi
scripti luūs mēs illustra
tꝰ. quo utrūq; cōspecto i
gaudio cuꝰ dā securita
tis absorbetꝰ. et q̄si defec
tū vite pītus vltra se rap
ta in quadā nouitate a
liquocies retrahitꝰ. Hꝰ vn.
Dū tlis mētis bn sibi cō
scia. quocūq; ꝫsideracōis
sue oculos vertit. testiō
nū salutis inuenit. ꝓpt
qd vocacionē suā cū gau
dio prestolatꝰ. De hac le
ta cōfidencia dꝰ in pūbus
Expectacio iustorū leticia
In qua leta expectacione
stetit pūncīa iacob cū
dicebat Salutare tuū ex
pectabo dne. De istis tri
bus mōis quos solēt hre
incipientes ꝓficientes t ꝑfī
Et q̄ in dꝫolacōe incipi
entes iuenīt blandimēta
dulcedinis. et proficentes
ctamiā tēptacois. et ꝑfī
plenitudinē ꝑfōnis. bt⁹
gregoriꝰ satis clare t lacte
verbis loquit exponēs il
la verba libri Iob dcā p
elyū. videz. hꝰ oīa opatꝰ
deus trib⁹ vicib⁹ p singu
los ꝛc. sic dicens. Soleter
intuendū est que iste tres
vices sīt. quib⁹ vnūsquisq;
hō anxietate meroris affi
citꝰ. et post merorē ꝑtinuꝰ
ad securitatē leticie reuo
catꝰ. q̄a grauis p̄us me
ror afficit et magna post
modū leticia attollit. Ꝫ
gitꝰ si vigilanter intēdim⁹
has tres vices meroris et
leticie vnūsquisq; elā aīm
istis altnāt mōis inuenim⁹
id est. cōuersiōe. tēptacōe.
morte. In p̄ma quidē quā
diximꝰ ꝓuersiōis vite gr̄
uis merorē. cū sua vnūs
q̄sq; pcā cōsiderans. cura
rū seculariū volt cōpedes
rūpe. et viā dei p spaciū
secure ꝫsacois ambulāe.
desideriorū tpaliū grauē

onꝰ abiecē et leue iugū dñi
libera seruitute portare.
Cogitanta enī ista occurr
illa fūiliaris sua carnal'
delīacio. que ī ueterata
dudū q̄nto eī diucꝰ sus
tinuit. tanto arcius strīgt
atq; a se tardius abire p
mittit. Et quis ibi meor
que anxietas cordis. q̄n
hunc spūs vocat. hunc caro
reuocat. hunc amor noue
cōuersacionis īuitat. hunc
vsus vetuste p̄sitatis ī
pugnat. hunc desiderio
ad spūale p̄iam flagrat
et hunc in semetipo cāle
delīacionē seu ꝛcupiam
tolerat. que eī aliquo mō
eciā īuitū delectat. Ez sp
dīna grā diu nos ista
difficultatibz affici nō p
mittit. ruptis ꝓcorū nrō
rū vinculis. ciciꝰ nos ad
libertatē noue p̄fessionis
cōsolando ꝓduat. et p̄ce
dentē tristiciā subsequēs
letricia resouet. Ita ut cō
uersi vnꝰcuiꝰq; aīmus
eo magis ad dnm suū
p̄uciendo gaudeat quo
magis se pro illo memin
laborando doluisse. fit
cordi īmensa letricia. q̄a
ei quē desidenat iā p̄spē
securitatis appropinquat
Ez ne ꝛuersus q̄sq; iā sem
se cē credat. et quē pugna
merorꝰ supaē nō valuit
ne ipā postmodū securitas
sternat. dispensante deo
p̄mittit. ut post cōfusionē
suā tēptacionū stimulis
fatiget. Iam quidē p cō
uersionē rubrū mare trā
situ est. Ez adhuc in hēmo
p̄tis vite aīa facie hostes
occurrūt. Iam ꝓcul p̄tia
velud extinctos egiptios p
tergū reliq̄mꝰ. Ez adhuc vi
cia q̄si alij hostes obuiāt
ut ad tra promissionis ygē
tibz. ceptū iter intercludāt
Iā priores culpe velud in
sequētes aduersarij sola dī
na vtute prostrate sūt. Ez
tēptacionū stimulis qua
si hostes alij cont facie
venuūt qui et aī nrō labo
re supent. Cōuersacio. vz.
securitatē parit mī aut
negligencie solet ee secu
ritas. Ne ergo securitas
negligēciā gnet scptū e
filii accedens ad seruitu
tē dei sta in iustricia t timō
re. et p̄para aīam tuā ad
tēptacionē. Nō enī aut

ad requiē. ſz ad tēptacionē
ſa hostis nr̄ adhuc i hac
vita nos positos. q̄nto ma
gis nos sibi rebellaē ſpi
at. tanto ā pluꝰ expug
naē cōtendᵗ. Eos enī pul
saē neglig̃t quos quieto
iure possidē se sentit. Cō
tra nos vero eo vehemē
ius incitatᵗ. quo ex cor
de nr̄o ā̄ſi ex iure p̄pe ha
tacois expellit. Hor enī
in scipo dns sub quadā
dispensacoē figurauit
qui dyaboli nō nisi p̄
baptismū se tēptaē p̄mi
sit. ut signū nob quodda
futuē cōuersacois inuēt
p membra eius postꝫ ad deū
proficerēt. tuī actiores tēp
tacionū insidias tolera
rent. Post p̄mā ergo viē
merorē atq; leticiaē quā
vnūſq; p studiū cōuersa
cionis cognoscit. hꝰ scda
ſbour. quia ne securitaſ
negligēcia dissoluat. im
pulsu tēptacois afflig
Et quidē quisq; i ipō cōu
sacois ūcio magna ple
nitudē excipit dulcediē cō
solacois. ſz durū laboē
postmodū ꝓbacois expit
Tres q̄ppe moi sc̄ cōu
sortū. Inchoacio. medietaſ
atq; p̄fcio. In ichoacione
at̄ inueniūt blandimēta
dulcedis. In medio quoq;
tpe certamiā tēptacionuſ
Ad extremū vero p̄fcionē
dulcedis pleitudis. Dns
ergo illa dulcia susceptū
que cōsolent. Postmodū
amara ſ exercerent. et
tuī demū suauia atq;
sublimia q̄ cōfirmēt. Nā
et sponsā suā vir q̄ſq; p̄us
dulcib; blandimētis fouet
quā tm̄ cōiūctā aſpis un
cepacionib; probat. proba
tā vero securuſ cogitacioī
bz possidz. Dn̄ et ſtulteli
tia cū spondente se deo.
ad sacras mētis nupcias
ex egipto vocaēt. ā̄ſi arca
tū vite p̄us accepit blan
dimēta signoū. cōiūcta
at̄ probacioē exciēt in tpe
mo. probata vero i p̄mis
sionis tēa vtutis pleitu
dine ꝓfirmat. Ante igit
i miraculis degustauit q̄
appetēt. postmodū in la
bore tēptata ē si custodiē
nosset. qđ gustauſſz. Ad ex
tremū quoq; pleniꝰ acci
pe meruit qđ laboribus
probata custodiuit. Ita

ergo vitā vniuersitatis ꝓsti
et īchoatio blanda ꝑmulcz
et aspa medicinis probat
et plena post ꝑfīo liberat
Nā sepe uersi quicq ī ipo
adhuc aditu īchoationis
siue ul' tīquillitatē pacā
tissimā tacitus. ul' dona ꝑ
plicie ul' ꝑdīmēta docte
acipiūt. post aūt duris tēp
tationū probationibz fati
gant' a quibz inexpectatis
bz adhuc cū inopent. uā
de liberos se ee crediderūt
Quod dīne gre dispēsatio
one agit' ne ī inchoatoe
sua tēptationū aspitate
tangant'. q'a si eorū initia
a amāditudo tēptationis
exciret. tū facile ad ea q
reliquerāt reduc'. q' nec
longe discesserāt. Nā cō
tēptis prius uicijs. q'si uix
positis replicant'. Dn' scp
tū est. Cū emisiss ꝓphano
ꝑlm. nō eos duxit dns ꝑ
uiā terre ꝑilistīm q' vi
cina ē. reputans ne forte
penitēt eū si uidiss aduīsū
se bella ꝛsurge. et reūteret'
in egiptū. Ex egipto itaq
exēūtibz. cuncta bella sb
traxit'. q'a relinquētibz
scīm. quedā prius tīquil
litas oīdit'. ne in ipā sua
teneritudīe atq īchoatione
turbati. ad hoc territi tede
ant qd euaserūt. Ꝑdus
ergo suauitatē securitatis
senciūt. prius paras q'ere
nituntr'. post cognitā vō
dulcedinē tanto iā tolerabi
lius tēptationū certaminā
sustinēt. q'nto in deo alacr
cognouerūt qd' amēt. Dn'
petr' cū in monte ducit'
prius tīquillitatē trāsfigu
ratois dnīce ꝓferat'. et tū
demū tēptari ancilla int'
rogante ꝓmittit'. ut ꝑ tēp
tationē suis ꝛe infirmita
te sibi cōscius. ad illud flē
do et amando recurrēt qd'
vidiss. ut cū eū timoris un
da in pcū pelago raperet.
eet prioris dulcedīs authō
ra q retineret. Sepe aūt
tā diutina st' tēptationū
ctamiā. q'm longa ī inchoa
atoe fuerāt blandimēta
Sepe vō magis dat' inchoa
atoe dulcedīs. minꝰ aūt
in labore ꝓbationis. Nūq
vō labore tēptationis dispar
sequit' ꝑfīo firmitatis.
q'a uix sūmā ctamīs re
mūnerat' q'sq pleritudīe
ꝑfectionis. Plerūq aūt in eo

quisq; ꝯuersus labit. quo
dū quibusdā donis grāe
dulcedīe inchoacois exci
pit. cōfirmacionē se acce
pisse psonus arbitratur
et pleitudinē ꝓfectionis
estimat. que ad huc blan
dimēta ee inchoacionis
ignorat. Vnde fit ut dū sb
ito tēptacois procella tū
git. desperatū se deo et p
ditū suspicet. Qui si in
choacoī siue nō passim
cederet. ad huc ī prosperis
posit; mentē ad aduisa
ꝓparet. et vicissis veientibz
postmodū tā firmius re
sistēt. quā ea etiā sagaci
ꝓuidiss. Que quidē tri
quillis si ꝓuidet tolerat.
eorū tū oīno certamina
etiā si ꝓuideat nō decli
net. Qā usus nri itineris
nequaq; pagit. sn pul
uē tēptacois. Plerūq;
at̄ ꝓuersus ipse tribz tēp
tacionū stimuli agitat
qualibz an iustois grāz
nūq; pulsatū se ee remi
niscat. nō quia tūc hec
eadē radix tēptacois de
erat. sz qā nō apparebat
humanis quippe aīmis
mltis cogitacoibz occu
patus. sepe sibimetipsi
aliquo mō manet īcog
nitus. ut oīno qd tolerat
nesciat. qā dū ꝑ mltā spar
git. ab intīa sui cognicioē
remouet. Si at deo vacāe
appetat. et ramos mltimo
de cogitacois abscidat. tūc
libē cōspicit. qd de ītima
radice arnus prodit. Cur
diuus nāq; in via nascit
itineratibz pedibz teritur
ipo vsu tīseuncū eius sup
ficies ne appareat cōfun
git. sz q̄nus desup fructifi
cantes. spine nō appareāt
sub tra radix occulta pdu
rat. Si at eū ptīseūciū
pedes teré t calcāe cessaue
rint. mox ī superficiē surgē
do progredit. et p spinā
prodit in publicū. quiaq;
in radice videbat occultū
Ira in corde secularū sepe
occulta qdā tēptacionū ra
dix nō facile apparet exur
gē. qā veluti ī via actionū
situ. tīseūciū teritur pede co
gitacionū. et p īnuias ca
ras. n qñ mltas itineratibz
ꝑmitt ne videat. Si at p
cōuersioīs grām a via cor
dis aurici tuba remoue
t. ut nulla illud occasio

nū insolēna cōtreat. nullꝫ
cogitacionū tumlt'ibz p̄
mat. tuē qđ occultū late
bat agnoscat. tuē traduē
vicioꝝ pūgit libē spina
tēptacionū. cont quā be
ne viuētis manu agit.
ut unqñtū p̄t fiēi. nō tegn
t occulta. sz tradiatꝫ euel
lat. Quod donec fiat vniꝫ
cuiꝰqz cōuersi aīm ita ꝫ
spina cōturbat. ut sepe p̄
cussioē subita pene supari
se sentiat. eiꝰqz vulnꝫ me
dullitꝫ influctū exiciabilit'
ptimescat. Plerūqz vero
upi tēptacionū stimulu dū
in vsū venuit dilatant.
et nō quidē actores sz lōgi
ores existūt. minꝫ āt do
lent. sz magis sibi ūficiūt.
qđ dū mēta diucꝫ adhēnt.
tanto fiūt minꝫ pauidi.
qñto magis assueti. Iné
ꝫ ergo deprehensa mens
huc illucqz distendit. et
sepe hīt inde ꝓuocata. cui
tēptanti vicio obuiet. ul'
qđ p̄mū impugnet ignō
rat. vnde plerūqz ēuenit
ut dū nimis unsurgēna
vicia cruciāt. cū repugnā
tis aīm iāqz iāqz quasi ī
lapsū desp̄acionis indi
nant. cōuersus quisqz hāc
ip̄am sublimitatis viā
quā sibi ad remediū de
ḡit expauescat. et quasi
in sūmo ēducꝫ titubat
qui ī ymo solidꝫ stabat
Ita vero arctiꝰ fremētibus
tēptacionū motibz angus
tat ut vē de eo dici de
beat. Abyō inabilis efit
in vita sua panis. et aīē
eius cibz añ desiderabil'
Sz qā misericors deus ꝑ
bari nos ymittit tēpta
cionibz nō reprobāi. siat
sēptū est. fidel' āt deus qꝫ
nō patit vos tēptari sup̄
id qđ potestis. sz faciet cū
tēptacioē eiā ꝓuētū
ut possitis sustinē. cuiuz
cōsolacionis ope suscurrit.
et surgētes tēptacionū sti
mulos mitigat ip̄ugnā
tesqz se cogitacionū motꝫ
intīna pace tr̄quillat. morꝫ
iā imensā de spe celesti
leticiā ꝑcipit. dū deuictū
malū respicit. qđ toleraut.
ut iure de hoc tēptato li
beratoqz hoīe dici debe
at. Videbit facē eiꝰ in
ubilo. et liberabit aīam
suā ne ꝑgeret ī interitū.
sz vivēs lucē videret. Hyb

utraq; dualz vitabz id ē cō
uersiois et ꝓbacois ꝑ me
merore letiaq; tñ factis.
sup ē tercia cui⁹ et merore
ad hyc sustineat. et gau
dia cōsequat. Post cō
sionis namq; ctamiā. p⁹
ꝓbacois ecrip̄nā. restat
ad hyc duratēptacio. qa
venie nō pt ad ꝓferta
gnudia libertatis. n̄ ꝑus
debitū soluit hūane cō
diacois. Cōuersus at qsq;
sibi cautr sollicit⁹q; tacite
secū cōsiderāe nō cessat.
etnus iudex quā distric
tus aduenīat. suiq; ter
minū cotidie prospicat.
et tante severitatis et tā
te iustīe quas cōnes vi
te sue sit positur⁹ attēdit
et si aīcta ꝑua opa q̄ in
telligē potuit deuitauit
ventur⁹ tñ cora districto
iudice. illa magis q̄ in
semetipo nō intellīgit ꝑ
timescit. Qs enī cōsidere
valeat q̄ta mala ꝑ mo
mēta tpm ipis incōstāta
bz cogitacoū motibus
ꝓcram⁹ Fuale ē aut
opa puersa vitale. sz ni
mis difficile ē ab illicita
cogitacoe cor tergē. et tñ
scīptū est. Ut quid cogitatis
ītale. ⁊c Et rursū. In illa die
iudicabit dns occulta hoī
nū. Huāna at aīa semel
etnitatis statū deserēs ad
fluxū tpalitatis delapsa.
hanc mutabilitatē altna
aiī motuī nō nūq; dū ca
de volens appetit. et dū co
nat⁹ surgē. cogit⁹ inita to
lerāe. In quippe punita
ē vñ delīta ē. In cōuersa
tz laborē certamus. vñ nō
cōuersa appetijt gnudiū
voluptatis. Sepe ergo elaq;
eaā nolēntz in cogitacoe
surripit. qd ipi quide sollu
citr inspicit et aīa dei o
culos q̄nta sit veat⁹ attēdr.
et cū de hijs oībz sz dis
tricta iudicia ptimescant.
tuc tñ hoc vehemēt metu
it. cū ad soluendū hūane
cōdiacois debitū veientes
districto iudicio ꝓpinquāe
se cernit. et fit tanto tior
acor q̄to et tbulacio et
na vicinior. In oculos
at cordis nichil tuc tñsuo
lat de fantasmate cogita
cois. qa subductis de me
dio oībz se et illū tñ mō
sideratr cui appropinquat
Cresc pauor. vicina ret

m

bucio ē iustrae. et vrgente
solucioē carnis q̄ntomagis
distractū iudicū iā iāq̄
ssi tangit. tanto vehemē
cius formidat. ¶ Manda
ta dei se nūq̄ ptemisisse
meminerūt. formidāt tñ
illa q̄ nescīūt. q̄a videlicz
semetipos diuidiare & cō
prehendere omo nō pūt. atz
vrgente exitu. subtilioz
terrent metu. Dñi et redēp
toz nr̄i solucioī carnis app
pinquās. et membroū suoz
spem sernās. fēs in agonia
cepit prolixi oraē. Quid
enī pro se ille agonia pe
teret. qui ī terra positus.
celestia cū pūte tbuebat.
Iz appropiquāte morte
nrē mētis in se certamē
expressit. qui vī q̄ndā ter
roris a formidis patim.
cū p solucionē carnis et
no iudicia ppmām. Neq̄
enī tūc cuiusliz aiā ime
rito terret. q̄n post pusil
lū hoc ūneīt qđ ī etnūm
mutare nō possit. Cōside
ram q̄ppe q viā pūtis
vite nequaq̄ sn̄ culpa tñ
sine potuim. Cōsideranm
caā q̄a ne hoc quidē sn̄
aliquo reatu nō ē qđ lau
dabilit gessim. si remota
pietate iudicem. Qs enī
nām vitā precedētū pūm
valeat ul' supare ul' asseq'.
Et cū dauid aut. Nō intres
ī iudicū cū seruo tuo. q̄
nō iustificabit' in cōspcū
tuo oīs viues. Paulus
cū dicēt. Nichil michi cō
scius sū. addidit. Iz nō in
hoc iustificatus sū. Jacobz
dicat. Jn multis enī offen
dim omēs. Johānes dic.
Si dixerim q̄a pcm nō
habem. ipi nos seduci
mus et veritas in nob nō ē.
Quid ergo faciūt tabule
si tremisait caluīme. Nā
qm̄ vngula ūnobilia sta
but. si ipm pauor tbine
cām redi q̄cūt. Soluci
oni ergo carnis appropī
quās. nonūq̄ terrore vī
dicte cām iusta aiā tur
bat. cui et si quid tñquil
lū ī hac vita sape potu
it mortis articulo ūterue
niente cōcutit. Iz q̄a ius
torū aiē a leuibz quibusq̄
cōtagijs ipō sepe mortis
pauore purgant. et etne
tebucioīs grauia iā ab
ipa carnis solucioē papi
unt. Plerūq̄ vo ptēplacoē

quadā retribucoīs unīne.
caā pmus qz carne expoliē
tur hylaresaūt. et qa dū ve
tustatis debitū soluūt. no
ui muneris iā leticia pfru
untr: recte diat. Videbit
faciē ei in iubilo. Vel cte
liberabit aiam suā. ne p
geret in ēternū. fz uuēs lu
cē uideret. Justi itaqz aia
ī iubilo faciē dei cōspiat.
qa tm̄ de leticia intīna cō
spiat papit. qntū cape uł
assiptā uix possit. Ibi igit
lucē uiuēs uidet qua spi
tale oculū in radio ēterni
solis infigit. Ibi lucē et ui
uēs uidet. qua spīale o
culū. in radio ēni solis ī
figit. qa oīa mutabilita
tis uicissitudiē atqz obum
bracione caligīs. uēitatis
etnitatis inhēt. atqz ihēre
do ea quē cernit ad silitu
dinē incōmūbilitatis ul
surgit. atqz ad semetipam
auctoris sui inadueīsibilē
spēm dū respiat assumit
Que enī ad mobilitatē
pprie lapsa est ad īmu
tabilitatis statū īmūbilē
uidendo formatr. Igit lye
lū de afflicto quolibz libe
ratoqz hoiē. qa pmū merito
uos amaūtudinē. et pmo
dū gaudia cōsolacoīs ex
pressit apte subiūxit. Qui
omīa opatr deus tbi uiabz
p singulos. uidelicz. cōuer
sionus. pbacoīs. et mortis
qa p ht tria et duris pmū
stimulis meroris afflatur
et magnus postmodū se
curitatis gaudijs refouet
Et quia electi unīsaui qz
mens tribus uiabz. id est
ul labore cōuersioīs. uel
probacoē tptacoīs uel
formidine solucioīs attei
tur. atqz ipa attricoē pur
gata liberatr. apte subiūgit
Ut reuocet aias eorū a
corrupcoē. et illuīet luē
uiuēciū. Lux qppe moīē
aī est. quā corporeis ī
mis oculis. Qr aūt adhuc huic
mūdo uiuūt luce moīēciū
tenebresaūt. Illuīnantr
aūt a luē uiuēciū. q despc
to tpali luīe ad splendorē
ēne claritatis occurrūt.
ut ibi uiuāt ubi uerū lu
mē sentiendo uideāt. ubi
nō aliud lūmē. aliud ui
ta. fz ubi lux uita sit. ubi
sic nos lux exterius curā
scribat. ut intius impleat.
Sc intius ipleat. ut ēnūscipta

exterius circūscribat. Illu
minātr ergo in hac luce
viuēciū quā tanto tūc sū
tilius cōspiciūt. q̄nto nē
ad illā purius viuūt.
hucusq; gregi libro xxiiij°
mōliū. Dolentes igitur
oīndè in aliq̄ pte p aūc
tē sāctissimi viri gregorij sta
tū inapiencių. proficien
cių et pfectū a materia
nrā quā tractum aliq̄
lr degressi sum. Iz rede
am nē ad ppositū. et sta
tū iāpiēciū pro ut dns
donauit exequamr. Dic
enī sūpius deūm ē qđ oī
potens deus quos p̄ordi
nauit ad vitā etnā. di
uersis modis ad se vocat
maxiē tūc hoc ipm p dupli
cē modū contingē solet.
Aut p flagella correpcoīs
aī p affectū dilōnis. Post
q̄ vero tlēs p pnāz r emē
dacionē vite ad deū con
uersi fuerīt. diūsas īpugna
cioēs et labores sustinent.
Iz sustinē deberēt pacienter
q̄a ptūsitoriū labore ab
etno dolore liberant. De
quo loquit gregi vj mō
liū sup illo job. Ipe vul
nerat et medet. sic dicēs

Duob; mōis omps deus
vulnerat quos reduce ad
salutē aumt. Aliq̄n enī car
nē pcutit. et mētis duriā
suo pauore tabefacit. vulne
rando ergo ad salutē reuo
cat. cū eltos suos afflugit ex
terius. ut intius viuāt. Vn̄
p moysen quoq; loquit di
cens. Ego occidā r ego viuē
faciā. Occidr enī et viuifi
cat pcutit et sanat. Qa id
circo foras flagella admo
uet. ut intus vulnea delicto
rū curet. Aliq̄n enā si fla
gella exterius cessare vide
amr. intus vulnea infligit.
q̄a mentis nrē duriā suo
desiderio pcutit. Iz pcutiēdo
sanat. Corda enī male sa
na sē cū nullo dei amore
sauciamr. cū pegrinacionis
sue erūpnā nō sentiūt. Iz
vulnerāmr ut sanēr. q̄a
dū amoris sui spīaliē mē
tes deus īsensibiles pcutit.
mox eas sensibiles p ardo
rē caritatis reddit. Vn̄ p
sponsa in cantic cāticoꝝ
dicit. Vulnerata caritate
ego sū. Male enī sana a
nima atq; ī hui exilij te
ca securitate pstrata. ner
videbat dnm nr vidē re

quirebat. ꝓcussa aī carnalis
spūal' vulnerat' in ītimis
affcū pietatis. audet deside
rio ꝫtēplacoīb. et miro mō
viuificat' ex vulnē q̄ prius
mortua iacebat in salute
Estuat. anhelat. eā vidē
desiderat quē fugiebat. ꝙ
cussioē ergo ad salutē redu
cit. que ad securitatē q̄ etis
ītime amoris sui ꝓturba
cioē reuocat. Iz aī saucia
ta mēs anhelare in deū ce
pit. aī cūcta mūdi hui⁹ blā
dimenta despiciēs. ad su
pnā pūaz se ꝙ desiderīū
tendit. attēptacioē ei ptin⁹
batur. quaq̄ amicū ꝑius
ī sdō blandiūz putabatur
Nā qui peccantē amare
ꝙsueuerat nē viuētē crude
lit' īpugnat. et erect⁹ ī dō
aīm⁹ f armis sue bella to
levat. in q̄ ꝑius vicijs seruī
ens delectabilit' iacebat. Do
luptates prisce ad mēoriā
redeūt. et cōtra dicentē mē
tē graui certamiē afflīgt
Iz diū ꝙ hoc tñsitorio labōe
atterim⁹. a ꝑpetuo labore
liberam⁹. hȳ greg⁹. Qui
caūz ergo de crūpnoso se
culo ad saīm uersionē si
ue religionē ꝙ di grāz vo
catus et cōuersus fuerit.
siue ꝙ flagellaci mē. siue ꝙ
dilcōnē. Aut quocūq̄ alio
mō ut supꝰ pluries p̄missū
est. stet firm⁹ in ꝓposito. nē
ꝓpt' tēptacionē aliq̄ ul' in
pugnacionē seu aduersi
tatē a sīa intēcioē. et a vi
a salubri. quā ꝓpt' sua p⁹
cata penitēdi. et etnā re
muneracioēz assūpsit resilu
at. Iz vilit' aī ad iuuoīo di
ctis ipedimētis resistat.
Cū adest grā dei aut cōpūc
tio. agat greās deo. et stu
deat hoc cōseruāe in se per
hūilitatē et simplicitatē
mōdis. Cū deest ꝓpt' hȳ⁹ nō
deficiat. sz ꝙ gemitū et piū
affm ad deū uterū eā re
quirat donec īueniat. Cū
vero pulsat⁹ fuit ꝙ varias
tribulacioēs et tēptacioēs
pacient' sustineat. nec ꝓpt'
hoc instabil' efficiat. sed
ꝙ pacīaz et longanimitatē
et ꝙ requisicionē ꝓsiliorū
a seniorib⁹ deū timētib⁹.
has īpugnacioēs studeat
in seipō mitigāe ac etiā
euadē. Nā impossibile est
ut deus illū sīs cōsolacioē
delinquat. qui fūt quod
in se est. videlicet tēptacio

nibz resistendo. patient' tri
bulacoēs sustinendo. cōsi
lia. ut dicī est ab aliis q̄
rendo. et ꝑ̄is cōsilijs acq̄
escendo. et in hijs oīibus
vilit' agendo ac ꝑseuerā
do. q̄a fidelis ē deus ut
dicit apl's. qui nō patit'
nos tēptari sup̄ q̄m pos
sumꝰ. ꝫ faciet cū tēptacoē
etiā prouētū ut possimꝰ
sustinē. Animati igitur
ꝙ hoc ꝑseueremꝰ i via r
in p̄ceptis dī. nichil ꝝ
sitantes et salui erimus

De ipedimē. Filius.

Otis et tēptacoibz
quas patiūt incipiētes
et nouit̄ ꝙuersi aī ingr̄
sū ordinis et tpe ꝓbacio
nis. ac etiā de remedijs
cont̄ hꝰ satis clare insoꝛt
sū. Nunc igit̄ desidero au
dire de pniā quā subire
debent pēitētes. et de scdo
ad ordinē cōuersi. Et p̄
mo q̄d sit penitētia ꝑ.

De Penitē Ca° 13°
cia q̄d sit sci doctо
res in suis dīs diffiniūt
in hꝰ verba. Primo scs̄ am
brosius sic dicit. Penitē
cia siue penitē est p̄terita
mala plangē. et plāgēda
nō cōmittē. Item bēs gregoꝛ
Penitē est aī acta pnā
flere. et iterū flenda nō cō
mittē. Et bēs augustinꝰ
dicit. Pnīa vera ē pēitēda
nō admittē. et admissa de
flē. Dicit etiā bēs bnardꝰ
Verus penitēs est sp̄ in la
bore et dolore. Dolet de p̄
teritis. laborat pro futuris
cauendis. Ecce quō sacti
p̄es concoꝛdāt in vnū. as
serētes pniaz ee in dolore
ꝑpetratoꝝ viciorū seu fa
ciноrū. et de cetero nō ad
mittendoꝝ. Ecce q̄ adhuc
agit quod penitet. procul
dubio penitēs nō est. sed
irrisor ut dicat ysidorus.
Et bēs augꝰ. Inanis ē pe
nitētia. et infructuosa ad
salutē. quā sequēs cōinq̄
nat culpa. Nichil enī pro
sunt lamēta. si replicantur
ꝑcā. Nichil valet veniā
a malis postea. et mala
denuo iterare. Dicit etiā
bēs ambrosiꝰ. Hꝰ est vera
pniā. cessare a ꝑcō. Pn̄
vera pniā hoc requirit.
ut hō de ꝑcīs cōmissis do
leat. et post eadē nō ad
mittat. Hoc testat bēs b̄
nardꝰ dicēs sic. Vera sīa

pnīa est sm̄ intermissione
omī tpe dolere de ptīs cō-
missis. sic plangē ꝓmissa
ut nūq̄ amplius admut-
tat. ner voluītate nō ficto.
y richard. ¶ Nō enī vere pe-
nitet et digne. nō iteraт
lapsū. ſz a se omēz mortis
repellit casū. ¶ Nā felix ille
est ut aut bēs ambrosius
qui ī aīmo suo hoc cōsta-
tuit ut cōmissa deplan-
gat. et plangenda āplius
nō admittat. y tlis tlis
verus penitēs est. et venī
pniaz ducēs. ꝙa hoc qđ
nequit ꝓpetūt. ex aīmo
dolet. et a silūbz vicijs et
ptīs ꝓpōnt de cetō firmit
abstinē. ¶ De hoc aut richd
dī de sco victore. diffinies
veram pniaz sic dicēs. Ve-
ra pnīa est de ꝓterita p̄
uaricatiōe dolē cū firmo
ꝓposito cōfitendi. satisfa-
ciendi. et aī omī cautela
cauendi. y richard. ¶ Qā
ad hoc qđ hō bn̄ penitеat
ꝙtuor exigunt. Pmū est
q̄ doleat de ptō. Sedm̄ ē
ut cesset ulterī a ptō. Ter
cīū q̄ ꝓponat cessare pecmē
usq̄ in finē vite sue. ¶ Ntū
q̄ emēdet benefaciendo cō-
fitendo et satisfaciendo. ¶ R
Ecia sciendū q̄ pnīa sedm̄
ethymologiā dicat q̄si pe-
na tenax. ꝙa omīs pnīa
penal' ē debz. ¶ Nūq̄ enī
sm̄ interiorī ill' exteriorī
pena ul' dolore do satisfa-
cē pt ꝙs pro ptīs. ꝙa aut
punit deus a hō. vī pub-
liam y pausit pect⁹ ne pa-
teret. ¶ Nec vmq̄ dimittit
ptm̄ nī hō p intimore dolo
rē contrat. ¶ Nisi enī se
fecisse doleat qđ cōfiteт.
veniā nō mer. ¶ Igitur
ptz ex ꝓdictis qđ sit pnīa
¶ Nūc videndū est de effaī
penitenaē sīue fructū quē
assequūt penitentes et
veram pniam agentes. ¶ S
Dī p̄mo sciendū q̄ oīa
ptā sīue originalia. ut
ī infantul'. sīue actualia
ut in adultis p sacmētū
baptismi aī suscapit de
lent. nō solū quo ad cul
pam. ſz eciā quo ad penā
ſz ꝙa valde paucissimi
innocenciā susceptā in bap
tismate illibatā custodi
unt. nā quasi oēs post as
sumptā baptismū y oīes ī
diuīsa ptīs. a cōsentiēdo
ul' mala opa faciendo la

buntr. ℙ Perpetuo vero pāo
inocencia pdit. et culpa
tantū. p quā ad eternā
dāpnacōnē obligat. Ab
hac igit macula et pcī
culpa abi baptismꝰ ab
luere nō pt. qa semel sus
ceptus nec custodiꝰ vir
tutē tollendi maculas pc
catorū ulteriꝰ nō habet.
℣ Dns aūt deus nr. cuiꝰ mia
sup omia opa eius. videt
oculo pietatis sue infirmi
tatē nostrā fragilē ee ad
pcm cauendū. prouidit
nob aliud remediū p qd
post pcā naufragū ipiꝰ
miaz et gram optinē pos
semꝰ. videlz. pniē media
metū. ℙ Pnia ipe e sda
tabula post naufragiū,
ad quā pcor pt reaurē
qm diu e in statu prītis
vite. qmcūq et quocies
cūq dīnā miam voluit
iplorare. ¶ Duplex enī
est naufragiū. scilz. pcī o
riginal'. et pcī actualis.
℣ De pmo igit liberam p
baptismū qui ℣tutē acce
pit et efficaciā a tabula
crucis xpi. De scdo aūt libe
ram p tabulā pniē. quā
dīna prouidencia, puidt

hominī. pro pcō actuali nō
pt quis itm baptizarī. De
hoc dicit' in quodā ome
lia sic. ℙ baptismū ipe
renascim. et īmortalitas
promissa accipim si post
baptisma nos a pcīs ob
seruam. ℣ Nā si post bap
tisma in pcm prolabim
sm quo ipossibile e hūane
fragilitati cōsistē. nō ad
īmortalitatē itm p baptis
mū possumꝰ reformari-ꝫ
p fontē lacrimarū. p pniaz
et cōfessionē. candē possiꝰ
adipisci īmortalitatē. p graz
et miam di. ℣ Ad mundicia
igit' quā homo assecutꝰ e
p baptismū cōseruandā.
ꝫ et ad pniaz si postmodū
lapsus fuit agendā. b'tus
augꝰ sic hortat' dicēs. ℙ Ha
bete tunicā mundā sicut ac
cepistis de baptismo. nul
lus eā maculet moribus
malis. seruate qd accepistis
Qui vō polluit vestē istā.
lacrimis lauet. et a malis
se separet. cōfessionē cele
bret. et correcta vita iā nō
redeat ad vomitū sicut ca
nis. hꝰ augꝰ. ¶ Et nōndū
ap baptismꝰ spiritual' in
vem pniā et cordis cōtri-

one ac in effluentiū lac
marū attestmoē ꝓsistit.
ꝙa sicut baptisma sac̄
mētale ex aq̄ et spū sc̄o
ita vī regnatiuā. sic bap
tisma spūale ex aq̄ lac
marū et spiritu xpiaoiē
cōsequt' efficaciā et veri
tatē. ¶ Hoc baptisma vo
cat Leonym' scalaz tribu
lā. quā post naufragiū
deus pcatōrib; misericor
dit' ordinauit. et cū ad
p̄mū baptisma nob; p̄
cantib; redire nō liceat.
in hui' baptismi lauacro
cōmissa emunia ablua
mus. ꝙa ipā pnīa refor
mat ipm baptismū. per
pām violatū. ¶ Hoc testat'
iohānes abbas de monte
synai in tractatu de xxx
gradib; ita dicens. ¶ Pnīa
est renouatio baptisma
tis. ¶ Pnīa ē pactio ad deū
scde vite. ¶ Pnīa est indesi
nēs despacio corpal' cōso
lationis. ¶ Pnīa est reōsi
liatio dni p̄ bonā opatio
nē. ¶ Pnīa est cōscientie
emūdatio. hꝫ iohēs abbas
Oī confundāt' hꝫ qui
dicūt post baptisma pec
cata ꝑpetrata p pnīam
nō posse deleri. De quib;
dicat theophil'. Lacrime pe
trī xpō p pnīam addux
erūt. Confundāt' itaq;
nouatianu qui dicūt qd'
qui post susceptionē bap
tismatis peccauūt nō sus
cipiē' ut sibi delictū remit
tat'. Ecce enī petr' q' et
corpus xpī sūpsit et sang
uinē. p pnīaz ē receptus.
Etenī scōrū defect' iō scpt
i sē. ut et nos si p īcautelā
ceciderim'. recursū habe
am' p eorū exēpla ad xpm
et spērem' p pnīaz sublē
uari. hꝫ theophil'. ¶ In
effabilis quippe pietas di
pcatōrib; post grauē baptis
mi in pcā cadentib;. aliā
grām. videlz. remediū pe
nitencie misericordit' p̄uid'
p quā possint post baptis
mū iterū venīā et miāz
invenīe. De qua grā di
cit abbas ysaac in quodā
tractatu sic. Grā p' gratiz
data ē hoīb; in pnīa.
Penitētia enī est porta ve
nie. que est pcā apta p
sequētib; eā. ¶ Hanc por
tā intram' ad dīnā mise
ricordiā. et absq; introitu
isto nō īuenim' miām

q̄a oīs peccauerūt uīs
dīnā sc̄ptuū iustificati g̃
tis p̄ gr̄ām ipius dei. Pma
est gr̄a sc̄da et oūs in corde
et fide et timore. Timor
aūt est baculus sp̄ūal' gu
bernās nos quousq̄ pue
niam⁹ ad paradisū sp̄ūalē
bonoū. et aī ibi applicauc
rim⁹ dimittit nos et tener
tur. Paradisus ē caritas di
in q̄ est delr̄acio aūctoū
b̄rūdinū. Et sicut īpossi
bile est tr̄is meaē magnū
maē sn̄ nauī. sic nō p̄t a
liq̄s sn̄ tīore ad aūtatē tr̄is
meaue. Cū nauī ergo pe
nitēcie tr̄ansfretare possu⁹
h̄ abentes remigatores tīo
res. q̄ si tūj nō gubernāt
nauē h̄anc pmē. aī qua
tr̄isim⁹ maē h̄ui⁹ mūdi
ad deū subūgim⁹ in fetu
do mari. Pmā est nauis.
timor gubnator. caritas
portus dīn⁹. Facit ergo ti
mor nos sedē in nauī pēi
tencie. et tr̄ansfert nos maē
mūdi fetidū et ad portū
dīnū. qui caritas ē p̄duc
nos ad quā respicit oēs
qui laborant et tbulant
in pmā. Cuīq̄ puenim⁹
ad caritatē. puēim⁹ ad
deū et vita nr̄a p̄fectur.
Ita abbas ysaac. Hanc
igit gr̄am. videlicz re
mediū pmē vn⁹q̄sq̄
pōr qui prolapsus ē
in sceleta. nāē est ut ad
eat si suoū cōmunū veni
am a dnō optīnē desi de
rat. De tlibz ad deū p̄
pcām cōmissa p̄ pmām
redeūtibz bēs greg⁹ rvn⁹
mōluū sic dicat. Sepe cō
tingit ut plerīq̄ deū de
serant. et vite siue tpa in
cārlibz delr̄acionibz expē
dant. q̄ tn̄ supna gr̄a res
pecti. in extremis suis ad
deū redeūt. que sīt etna
iudicia ignoscāt. aūctaq̄
q̄ egisse se puerse mēine
trūt. fletibz pmuūt. Atq̄
h̄ vere se inseqū rectis opi
bz oīndūt. quibz subsequē
te iustica profecto totū
dimittit q̄d aī delīquit
Nā grauu luctu affiat
cadē gr̄a que post fracno
ra mētē replet. Nā male
gesta ad meōria reducit
sibiq̄ hoīnē q̄ sit iuste dāp
nand⁹ ostendit. vn̄ fit ut
pctm̄ oīē q̄d se egisse re
minisc̄at cotidianis fle
tibz insequat. et quo ma

gis valet ia qđ iustū est
care. eo ardencius appe
tit iustū se pu geritibz
punie. Que enī dns il
lustrando repleuit eius
vitā. procul dubio ī la
mentū vertit. Atq illuū
nate menti quo magis
etna supplicia īsinuat.
eo hanc durius de tūs ac
ta negocia gemitibz fati
gat. et dolet hō qđ fuit.
qđa bonū incipit ia vidē
qđ nō fuit. Odit qlē fu
isse se memīt. Amat qlē
se eē debuisse cognoscit.
et sola ia pie amaritu
dine dilugit. qđa caute cō
siderat in qbus voluptā
tibz sua deltationē pecca
uit. Hūc ergo p ychelū di
cit. post eū rugiet soni
tū. qđa cū mente deū in
greditur. cōstat procul dubio
qđ mox ma pie gemitū
sequat. ut u ei ia salu
brit flē libeat. qđ prius de ī
iquitatibz flenda iocūdi
tate gaudebat. Iz quo v
beri culpa fletur. eo alacri
ori gaudio vitatis attingit
qđa ad videndū intimū lu
me polluta dudū cōscia
lacrimis baptizata renoua
tur. hȳ ezechȳ. Amanda er
go et desideranda ab oībz
est virtus pie. q nō solū
absterget humana. verūcer
am cōsolationē et gram
sci spūs penitētibz et lugē
tibz solet īpetrare. Testat hoc
quidā doctor sic, Q. vē pe / dicēs
nitet et vacat dolet de pcīs
absq mora īdulgēcia ani
piet. et qnto qs fuerit cius
tantoq vehemētius de su
o reatu intimo dolore affi
cit. tanto certior tūtoq se
curior de indulgēcia effi
cit. In est q animam pie
lacrimis afflictā tā freque
ter qm libenter cōsolat spūs
spūs scūs. Illā libenter frequēter
visitat. illā libenter cōfortat
et ad venie fiduciā plene
reformat. qđa sua scelera
flendo dāpnauit. et dāpnā
do flē desiderat. Inter nāq
extitit queda familiaritas in
ter deū et aiam fieri. et ex
eius aduētu nō tm ia cō
solatū. ymo aliquocies quo
dā ineffabili gaudio reple
ri. Iz ad hȳ qs ydoneus.
Profecto verus pēitēs et
dsitēs. Post baptismū e
nī nullū aliud nob cōsti
tutū est remedium qm pie

et cōfessiōis. hꝫ ille. Patz igit ex pdictis satis dare quō baptismꝰ p pcām violatus p pniaz reformt. Ꝯto etiam. Filius de hoc inferri vtꝫ omia pcā qlitercūq; admissa. possint p pniaz deleri Vel si est aliqd pcm tā grande qd careat idulgētia a remissione Pater

a Cuxe de. Ca xvm bēs qꝫ omia pcā p pniam deleri possūt sdm augustinū qꝫ sic dicit Nō est quicq; in cīnibus qd nō petitudine deleatr. excepta tm desperatōe. que fuit desperare de dei mia. t obstinatōe. que obdurat cor ad pēitendū. Ꝯtinet duo. scz. desperatio. et ipnia venia caret. De desperatōe dicit ysydorus sic. Nulla est tā magna culpa qꝫ nō habz veniā. Solū desperatio nis cīmē qd nō hz veniā. nr meretr pt. Et bēs augꝰ Pcm desperatiōis vera mors ē. c De ipnia dicit bēs ieronimꝰ. Nichil tā repugnat qꝫ cor ipenitēs. solū cīmē est. qꝫ veniā ꝓsequi nō pt. hꝫ ieronimꝰ. Ista igit duo solūmō. videlz desperatio et obstinatio sine ipnia. iuxt sententiā sctōrū doctorū ut dm est veniā nō merent. Cetera vō oia pcā qꝫuis enormia. per pniaz delent. Testatur hoc bēs augꝰ sic dicēs. Ꝯcuꝫ necessitas cogat ad penitentiaā. nr infirmitas cīnis nr brevitas tpis. nr vite enormitas. nr hore extremitas? si pura fuit voluntatis mutatio. excludit a venia. hz i aplissimis finibꝰ suis. mater caritas venientes recipit prodigos. et velut nouatꝰ hꝫ etatis sp vē penitētes suscipit deus. hꝫ augꝰ. Consolent ergo xpi fideles de tanta pietate di et nullus licet in mlta pcā tam et enormia lapsus fuerit. de dīna mia desperet. qꝫa eaꝫ pietas excedit oim vitioꝝ et peccatoꝝ qlitatē et nūositatē. Nā omia pcā ab origine mūdi cō missa dīne mie ꝓpatus st una gutta aq respectu totius maris. Quod ꝓbat beatus bnardꝰ in qdā suo tractatu sic dicēs. Excedit pietas dei oim cīnium qꝫ

A cīmē

b

c

tatē seu nūositatē. Ite dicat. ¶ O tres ẏnsa. o tres mōstruosa pctōrū despanc de dei mīa. cū oīa peccata originalia. vēialia. mortalia ab origine mūdi ẏmissa dīne miē ẏpata sīt quasi vna gutta aque cōtē pelagus totius matris. ẏ bnard. Nullꝰ igit pctōr ẏ audiens de dī pietate diffidat. si tm̄ velocit p pnīaz cōuertat ad dnm̄ qa bonitas eius suplat oem malicia delictorū. De hoc p origenē sic dicit. Nichil despandū est i illis q xpūgunt et conuertunt ad dnm̄. Nō enī supat bonitatē dī malicia delictorū. Vñ si pctōr fuisti. tm̄ si cōuersus es. et desisti a pctō. iā sōs appellaris. ẏ origenes. Vñ si qs ē ꝓpter sua flagicia i despacone positus. tedeat p pnīam ad dnm̄ nichil hesitans. qa eiā desperatos si ex toto corde conuersi fuerīt i gremiū sue pietatis letanter suscipit xps. De hoc dicit ysidorus. Sepe dyabolus eos quos ad pnīaz aspirat. imanitate sceleꝝ paulsos. ad despacōez pduc at. ut subtracta spe venie ad diffidenciā trahat. qs nō potuit utiq pseuerātes in culpa. Ex penitens p̄uidē debz callidas cōtē se hostis insidias. sicꝫ dei iusticiā metuat. ut tm̄ ꝑ ius in magnis celebz de mīa ei confidat. Amplius igit letat deus de aīa despatu et aliqm̄ conuersa. qm̄ de ea q nūq̄ extitit pdita. Nullus ergo despē debz de venia. eiā si cū fine vite ad pnīaz reuertat. ẏ ysidorus. Ite de magna pietate dei qua frequent pctōribz exhibet dicit bs̄ gregorius. Q ieffabilia viscera pietatis dī. cui pas insequit. et tm̄ peccātes protegit. untū se indicat et tm̄ ab hostibz defendit. cū ipis nō eāt ut vincerēt. et tm̄ cū ipis erat. ne ab hostibz punīret. ut mr̄ pauat de delinquētē puerū. et tamē prohibz si eū videt ne i p cipitiū. ẏ gregoꝝ. Ut ergo oīa p̄missa tanta pietatis bñficia debz vnūq̄sq̄ pctōr ex medullis cordis attendē. et cōfidenter de

venia ptōrū suorū p̄sumē
sic tū p̄sumat. ut tp̄nto
tius a pēs cont deū. mus
sis p̄ p̄nās se purgāe stu
deat. De hoc dicit cypian⁹
sic ipse penitēs debz de ve
nia ptōrū p̄sumē. ut
nūq̄ tū cesset se purgare
de culpa. Sic debz cōfidē
se ee in dextra dei. ut ca
ueat illi⁹ sinistra fiei. ip̄e
cypian⁹. Gaudeāt ergo
oēs ptōres audiētes tā
tū bōitatē et pietatē esse
i visceribz dī nr̄i. et nulli⁹
neglighat tante mīe sinū
si ipse est iuuenis et nō ē
plapsus i maiora ēmū
uertat ad dnm. et maiorē
grāz ab ipo sequet. Qa
mltū vtile ē et cautū a iu
uētute et in iuuētute tsa
salutare cōuerti. ptēi et pe
nitē. Est enī bonū ppe mlta. Primo. qa matura cō
uersio i iuuētute ē grata
et sanctificata tanq̄ p̄micie
etatis et vite nr̄e dnō. sēdm
illud tren iij°. Bonū est
viro cū portauit ugū ab
adolescentia sua. Sēdo qa
fiial et expedita. qa tēm
uersionē min⁹ ipedit p
cedēs peccandi cōsuetudo
et ptōrū mltitudo. et de p̄
teritis mltis et onerosa sa
tisfactio. et venie despa
cio. Nā q̄nto min⁹ qs p̄
cauit. tanto actus pro
prius exigit satisfactē pt
dō. et de venia gaudere
Tertio qa secura ē et mlt
aplicat merita. Nēs enī
q̄ nō est onerata gr̄ubz
pcis frequēt est i gau
dio. Nā vbi bona cōscia
et secura mēs. ibi ē quasi
iuge iuuiuiū. Nēto q̄a
ōtutes congregate i iuuētu
te senio afectos solent cō
solari et letantes facē. Ad
probat iohēs abbas i tra
tatu de xxx gradibz sic di
cēs. Da prompte laboreſ
iuuētutis ihu xpō. et grau
debis in senio sup diuicijs
ipassibilitatis. In iuuē
tute enī congregata. senio
afectos cōsolant et nutrit
laborem⁹ iuuenes feruē
ter curam⁹ vigilanter
q̄a mors ē incerta. Vere
malignos et crudeles. do
losos. astutos. potētes. et
nō dormiētes. i materialeſ
et invisibiles inimicos habe
m⁹. i manubz ignē tenē
tes. et tēplū dnī ihu xpi

ibuꝛe cupiẽtes ⁊ nitẽtes
pflãmã que ẽ in eis. Nul
lus ergo iuuenis eristẽs
ĩmicos suos dẽones ꝛ̃ci
piat dicentes. Ne cõtem⁹
aurẽ tuã ⁊ corpus tuũ.
ut nõ laboꝛibꝫ ⁊ ifiꝛmita
tibꝫ cõcidas. ꝯ iohes abb̃.
Et sic habem⁹ quõ valde
salubꝛe sit in puericia ⁊
et in etate iuuenili adhe
ꝛere dõ pscam ĩsuasionẽ
℣ Si qui võ ĩ adolescen
cia. et iã in adulta etate
in pcm ⁊ humanã fꝛailta
lapsi fuerĩt. añ̃ꝑ plõgi
usũ in malã ꝯsuetudinẽ
ipã uitaa uenãt. ⁊ mẽtẽ
in nequitia induꝛẽt. ne
esse est ut festinẽt q̃nto
cĩ⁹ ad remediũ pnũe. ꝑ
quã possint optinẽ a dõ
grãm uenie ⁊ mũe. tales
nãꝫ nõnũq̃ postꝫ ꝙuer
tunt ad deũ ꝑ pnãz. tã
to foꝛtiora actu pagũt.
q̃nto maiora pcm ꝛ suũ
ꝺitoꝛẽ ĩmiseꝛũt. ℣ De libꝫ
pcoꝛibꝫ ⁊ alys ĩ statu ĩno
centie ad deũ vocatis ⁊
ꝙuersis bẽs gregoꝛ⁹ xvm⁹
mꝺliũ sic dicit. Pensan
dũ ẽ q̃ occulto ꝯsilio omĩ
potẽs deus quosꝺã ab ipis
eroꝛdijs suis ĩnocẽtes custo
diat. et usq̃ ad ũtutũ sũ
ma ꝓuehat. ut etate exs
cẽte simil in eis pficiat et
ãnoꝛũ nũeꝛositas ⁊ celsitu
do mitoꝛũ. Alios võ in ex
oꝛdijs suis deseꝛẽs sanctu
entibꝫ uiaꝫ ue ꝑ obꝛupta
ꝑmittit. ℣ Ne cũq̃ tñ eos
ꝛespiat. et ad sequẽdũ se
scã amoꝛis ignẽ succẽdit.
atq̃ ĩmolitas ĩ coꝛũ coꝛ
dibꝫ puꝛginẽs uitioꝛũ ũ
tut in feꝛuoꝛẽ ũtutũ. et eo
magis ignescũt ad deside
ꝛiũ ꝛequiꝛẽdũ pietatis pr-
etatis dei. quo magis eru
bescũt meoꝛũ iuꝑtatis
sue. Sicut sepe cõtingit. ut
in pugne ĩcumbẽte mules
añ ducis sui oculos ꝯstitu
tus, hostilu ũtuti tꝑit' cedat
et eneruit' plebẽs tergꝫ fe
ꝛiat. Q̃ tñ ꝛoꝛ ipm qđ t'
pit' gessit eruꝛescẽs. añ du
cis sui oculos. maioꝛes ex
ipa ueꝛecũdia uiꝛes sũmit
tuntoq̃ foꝛtiora postea ex
eꝛceꝛet. q̃nto sataguit ut pñ
tẽ gloꝛiã ũtutis pagat. et
ꝑteꝛitã ignominiã debili
tatis teꝛgat. Sicut nõnũ
q̃ quidã in dei seꝛuicio ex
añ actu actus debilitate

G

uoranᵗ. eosq; ad custodiē
da mādata. & futurorū
tīgit desideriū. & ipellit me
moria ptēritorū. ut hīt ad
futūa amor prouocet. illūc
de ptēritis vēcūdia instigz
Vñ greg. Ez sē nōnulli q̄
nec ī pueīcia. nec ī adoles
cencia. uel' iuuētute a malu
cia sua uel' mala uita ad
deū se cōuertē studēt. dicē
tes in cordibz suis. q̄ diu u
get etas iuuenal'. fruam
uoluptatibz & desideriis. et
postq̄ senuerim⁹ de malis
fīs nīs penitētiā agem⁹
Quorū stulticiā abbas ef
frem ī vñ omelia sua sic
īmēorat dicēs. Nūte ob
noxiū p patīm sensēis ad pe
nitētiā uerti nō ꝓfidaris
q̄ enī hic penituerit. no
uissīo nō pēitebit. Clemēt
enī dīs ad pnīaz ꝓfugiē
tes susceptt. ne ī mīa dnī
fretus pīs pīm adiciias
Ne velis dicē. uiget etas
mea. carnis iaupīaz exer
cebo. et postremo ī senectu
te malorū meorū pēitudi
nē gerā. pius nāq; ē dīs
& mīt̄ miserator⁹. nē ultra
facinor⁹ meorū mēorabit
būma nāq; est stulticia hē
in mēte iape. Nē enī no
uit hoīm diē extr⁹ suū. ē
Nō enī omīs ī senectute hac
luce puant. sz in diūsis e
tatibz de hoc mūdo migrāt
et in ꝯibz actibz uocant hō
ī eisdē nāē est eī reddē ra
cionē. Neō enī in īferno
ꝯfitebit dnō. sz tu ne cūc
tēis ad pnīaz uerti. sp aī
oculos tuos uīset ultim⁹
dies. Cū enī diluculo sur
rexēis. ad uesp̄as te ābigas
puenīe. Et cū in lecto ad
q̄escendū mēbra posiūs
noli ꝓfidē de lucis aduē
tu. & facili⁹ te potis tesse
nāe ab oībz vicijs. hē essē.
Videm⁹ igit̄ p ꝓdictu q̄
valde stultū sit tlia ī mē
te iape. et in tli īsensata
cogitacioē pseuerāe. Nā
mīt̄ infelix ē q̄ iuuētutē
suā vult offerre xpō. ꝓiut
in vicijs dyabolo seruiē
do. & postea senectutē suā
vult offerre xpō. Teste bō
bnardo qui dicit. Infelix
ē qui florē iuuētutis sue
offert dyabolo. & fetē se
nectutis sue xpō. Vñ ber
nard⁹. Tales ergo q̄ sic
ad pēitudinē senectutis
tps expectāt. mīt̄ timē

debēt. ne dū ſpectāt a deo mūaz. mādāt in eiꝰ iudi cū. De hoc dicit bēs gre⁹ datus alienꝰ ē a fide. qui ad agendā pnīam tēpus ſenectutis expectat. metu endū enī eſt. ne dū ſpat mūaz iādat iudicū. hꝫ gregoriꝰ. Ecce patz qꝫ val de incautū ſit differre pnīaz ⁊ emēdationē vite uſq; ad extrēmū ſenilē. Sz qđ eſt ad hūc grauꝰ. mlt⁹ ipāz pnīaz differūt uſq; ad extremā horā mortis qꝫ mlt⁹ eſt periculoſū. De quo ſic dicit gregoriꝰ in regiſtro. Q̄ pnīaz differt ad horā ſui obitꝰ eſtimo ſa a mento pnīe mane at ēmalit⁹ alienꝰ. Nā ſe cūdū augustinū. Pnīa ſera raro ē vera. Quō enī pt̄ quis pnīaz agere dolo re infirmitatis pgrauā tus. ac ī extremis vite fini bꝰ ſtituꝰ. Aut quō pt̄ pe nitēnā agē qui opa nulla ſatiſfactiōis iā exercere va let. Vñ pnīa que ab īfir mo ſeu moriēte petit⁹. ti mendū eſt ne et ipa mo riat⁹. De periculoſa hac ter tiamus pnīa dicit bēs augꝰ in quodā ſermone ſic. Pax ē pōrē penitē. ñ pnīam pegit. Ad emēdanda enī ēmīa. vox pēitentis tm nō ſufficit. Nā in ſatiſfactiōe īgentiū pōrū. nō verba ſz eaā opa queruⁿ. Datur eaā quidē mertremis. pē tencia nō pt negāi. ſz au tores ē nō poſſumꝰ. qꝫ qui ſic petiit meat⁹ abſolui. Quō enī agit pnīaz laſſꝰ. Quō agit pnīaz in extre mis finibꝰ vite ſtituꝰ. Quō pnīaz agē valeat. qui nulla opa ſatiſfōnis pro ſe opāi pt̄. Et iō pnīa q̄ ab infirmo petit⁹ infirma ē. pnīa q̄ a mortuo petit⁹ tm timeo ne ipa moriat⁹ Et ido dilectiſſimi qꝫ vult ūe nie mūaz deꝰ. ſanꝰ agat pe nitēnā in hoc ſclo. ut ſanꝰ ē valeat in futuro. hꝫ augꝰ Videmꝰ igit⁹ ex dictis qꝫ pe riculoſū ſit differre pnīam uſq; ad extremā horā mor tis. Nā egrotus ipſe ēmīda tus īfirmitatis dolore. vix cogitat valz aliud qꝫ ſentit. qđ ipſa tota mēs eiꝰ verſatur ibi. vbi vis ē doloris. ⁊ ſi pe nitet. ex dolore pēitet. nō ex amore. qꝫ valde diſpliq dō

De hoc dicat bñs hieronim⁹ sic
Age pñiam dñi sanus es. dñe
peccare potes. ut ex amore nō
ex timore videaris penitere
et pñam te redimere, nō ipa te
ysa si egrotas quō scis an ve
penitebas? Pux aliud cogi
tare potes an qđ sentis. Illue
enī rapit⁹ tota intencio men
tis ubi ē vis doloris. hec hiero⁹
Valde igit salubre ē ut hō
pñiaz agat ad hoc īvolu
mus. aīaq; veīat hora mor
tis. ne dñi cī potest penitē
noluit. cī tarde voluit
ōino nō possit. et q̄ pue viuē
do pñiaz p̄mo vult agere in
mortis articulo. huiusmodi ē val
de dubia ēmissio. Nō tā
git ysidor⁹ i tractatu de sīi
mo bono sic dicēs. Quāuis
ipse sit pāter impius. si ad
pñiaz p̄tulit ysequi posse ve
nia credit. Null⁹ enī de
dei bonitate dubitet. hec sola
accipiēdi p̄untas offerre
sibi īdulgēcia abnegat
In hac vita tāmdē pñe ptz
libertas. post mortē nulla
correctionis ee licētia. Ōñ p
pphām dicit⁹. Date inqt
dnō d'o vō gl'am aīaq̄m
cōtenebrescat. idest. aīaq̄m
mors etna p̄ueniat. In
hac vita dū estis. deū per
pñiaz glorificate. Ad hoc
in hoc sclo pñiaz opantibz
dei mia subuenit. In futuro
aūt ia nō opam⁹. hec cōnem
opm nēoz ponim⁹. Ad
id deteriorant⁹ plerūq; i
iqui. quo p patiaz di spa
cium accipiūt emendandi.
quāiu illi mora vuendi
nō vtūt⁹ ad pñiaz. hec ad
peccandi vsurpāt auda
cia. A malo aūt in detius
vadit. q̄ tps sibi ad peni
tendū indultū. ad liber
tatē p̄ui opis vtit⁹. Festi
nare debz vn⁹quisq; ad deū
penitēdo dū pt. ne dū si
pt noluit cū tarde voluit
ōino nō possit. Dīn̄ pphta
ait. Querite dnm dū i
uenī pt. īuocate eū dū
ppe ē. Et ubi īuenī pt. nī
in hac vita. in q̄ eciā ppe
ē oībz īuocantibz eū.
Mā tuē longe erit qñ dixit
te i ignē etnū. Nō enī
nō videt⁹ ppe tm̄ ē. tūt vi
debit⁹ p̄ prope nō erit. ysa
et videi potit. et nō potit
īuenī. hec qñ qs peccē pt
penitentiaz et vitā suā vi
uēs ab omī ēmie corrigit.
nō dubiū q̄ ad etnā tī

scat requiē. Nō aī ꝑue ui
uendo pnīaz in mortis
agit articulo sicut eius
dāpnacio īcerta ē sic re
missio dubia. Nō ergo cu
pit certus ee in morte de
indulgēcia. sanꝰ pēiteat
sanꝰ ꝙ petrata facinora
defleat. Et tñ q̄nus ꝙ pe
nitēcia ꝓpiacio sit pōꝛ
sñ metu tñ nō debz esse
hō. Nā pnīe satisfio. dī
no tñ pensat iudicio.
nō hūano. Prom̄ ista mi
sericō dei occulta ē. sñ
intmissioē flē nēe est.
Nesꝯ enī vnꝯ optz pēitē
tem hre de pīō scalutatē
Nā securitas negligēcia
parit. Negligencia aī se
pe ad vicia tñ facta redu
cit. hꝯ ysidoꝛꝰ. Sciendū
tñ q̄ oipotēs deus eciā i
senili etate ꝓstitutos nō
deserit. si ad ipm vaciter
ꝙ pnīaz uersi fuerīt. Nā
tles bīs gregoꝛꝰ. in omē
quadā ad pēitendū hoꝛ
tat sic dicēs. Qui vigila
re in scda vigilia noluit.
terie vigilie tmedia nō
amittat. ut q̄ in iuuētu
te ad vias vite nō vigi
lat. saltē in senectute resi
pisc. Sepe enī in extrema
eciā posita. nēitate ꝙpūgū
t. visitante se gīa dei. et
illa q̄ male gesserūt ꝙfleꝰ
diluūt. ac ꝙ bona opa ut
ꝑualēt deū placāe studeāt.
quibz ignoscat miserecordit
q̄d teliquerūt. De tlibz di
cit ysidoꝛꝰ in libro de sūmo
bono sic. Nīa supna gīa
respecti ī extremis. ad deū
reuertūt ꝙ pnīaz. et q̄cūq
male gesserūt cotidianis
fletibz purgāt. atq ī bonis
opibz male gesta ꝓmutāt.
quibz iuste totū q̄d deliq
rūt ignoscit. q̄a ipī q̄d ma
le gesserūt. pēitendo ꝓgnos
cāt. hꝯ ysidoꝛꝰ. Dz et hoc sci
endū q̄ omps deꝰ eq̄am
citra finē vite paīrē non
respuit. si tñ vacit pēitūt
Nā sc̄dm aug⁹. nulla pe
nitēcia ē sera dūmō sit va
Dicit eciā ysidoꝛꝰ. Nō du
bitam⁹ citra finē iustificari
hoīez ꝙ pnīe ꝓpūctoēz. si
bona ē in extremis ꝓpūcto
nē uersio. mlto melior tñ
ē añ finē. ut ab hac vita
securꝰ tūseat. hꝯ ysidoꝛꝰ.
Dz q̄a hō pro cto scīe nō
pt. utrū bona ꝙ vera ꝓpū
tionē in extremis suis hre

valeat. p quā possit venia
suorū delictorū optinē. ac
dei mīaz īuenīe. et eaā du
bīū sit et īcertū. vtrū hȳ
q̄n pcīs mlt̄as st̄. t differ
rūt pnīaz usq; ad hor̄ mor
tis. cū q̄erūt absolui a sa
cerdote si sic absoluantur
Ido valde nār̄ū est q̄ se
aut vult eē de venia. ut
nō differat pnīaz usq; ad
senilē etatē. ul' q̄d pei ē
usq; ad articulū mortis.
Sz īiuuenili etate vn' q̄sq;
et cū sanꝰ pt̄ peccāe. sua
pcīa pēitrat t iuste viuat
si sic fecit procul dubio et
grām a dnō optinebit.
De hoc tractat bt̄s augꝰ
sic dicēs. Si q̄s positus īul
tīa nātate voluit atrpe
pnīaz. fateor vob nō illi
negām' q̄d petit. sz si secu
rus hīc erit ego nescio.
pnīaz dāe possum'. secu
tatē vo nō. Nūq̄ dico dāp
nabit. sz nc dico libeabit
Vis ergo a dubio liberari
age pnīaz diū sanꝰ es. Si
sic agis dico t q̄a securus
es. q̄a pnīaz egisti eo tpe
q̄n peccāe potuisti. Si vis
ergo agē pnīaz q̄n iā pec
cāe nō potes. pcīa te dimi
serit. tu nō illa. Ite dne
res st̄. Aut ignosce t. a'
nō ignosce t. q̄d hor̄ t
futurū sit nescio. ergo te
ne certū. dimitte incertū
hꝰ augꝰ. Cernētes igit̄ tā
magnū bonū. et tā copio
sū fructū eē in vtute pnīe
nullꝰ neglignt salutem
aīe sue. sz vnꝰ q̄sq; q̄ se sē
tit gr̄uatū pcīs one. cūct
ad remediū pnīe. Q pnīaz
eni ablata absoluit hō
a pcō restituit ecclie
reconciliat xpō. donis spi
tualibz ditat. de filio dy
aboli efficit filiꝰ di. pdy
sius apit ei. Hc est q̄ ange
los letificat. īpios iustifi
cat. amissa bona vocat
penā eternā vitat. Ad quā
appetendā sac septūa nos
īuitat dicēte ꝑ augustino
sic. Omīs auctas septūe
et omīs bonorū et bt̄orū
via ondē conat. ip̄ sit ap
petenda pnīa. q̄ languo
res sanat. fedatos mūdat
mortuos suscitat. vicia
fugat. vtutes adornat.
mēte roborat. omīa offert
et ad susceptaoēz xpi ip̄at
hūana p̄cordia. hꝰ augꝰ
De vtute eiā pnīe t eiꝰ

cōmēdacioē. Iohēs crisostō in quodā sermoē sic dicit. O pnīa q̄ pcā deo miserā te rēmittit. et padysū reseat q̄ prius sanat. hoīemq; tēs tē cēlēat. statū restaurat fiduciā rēformat. grām̄q; habūdacioē refudit. O pe nitēcia ꝯd de te referam. Oīa ligata tu soluis. Oīa soluta tu seruas. oīa adū sa tu mutas. oīa ꝑtrita tu sanas. oīa desp̄ata tu aīas. O pnīa tutelāior auro. splendidior sole. quā nō vincit pcm̄. nec defectio supat. nec despacio delet. Pnīa respuit auaīciam horret luxuriā. fugit furo tē. firmat amoē. calcat supbiā. lingnā ꝑtinz. cō ponit mores. odit malicia am. excludit īuidiā. Dsaī pnīa cor mūdat. aīas sā fiat. et ad susapiendū de ū interiora ꝑpat. Mālia repat ḡtuita reparat. deo reꝯsiliat. angelos letifi cat. dēones fugat. carnē domat. spm̄ roborat. celū ꝑpetrat. hȳ crisostō. Ecce ḡnīe sē in pnīa efficacie siue vtutes. et q̄nta bona ꝑfert hijs q̄ aggrediūtur et assumūt eā. pn̄ quilibz pcōr qui desideat a pcīs absoluu et saluāi nō neglī gat. Si q̄s iuuenis ē. dūtat ad dnm̄ et pnīaz nō diffe rat usq; ad senilē etatē. ut securior possit ee de venia pcōrū. et gl'a celestis pūe Si q̄s vo senex ē et pnīam distulit ex sua neglīgētia et incuria usq; ad senectu tis etatē. tū despac nō dz. sz agat pnīam eo feruēcio et diligēcio. quo diuicio se ꝑspiat in vita viciosa et sor dida iacuisse. Nullo vo differat ex ꝓposito usq; ad horā mortis pnīaz. ꝓpter ptcula et dubia salutis e uitanda. supius p scōs doc tores sufficiēt expressa.

De pnīa. Filius. et eius effectibz ac vtilitate sufficiēt instructo siū. Aut igit de gradibz siue ptibz pnīe. et alijs eius circūstancijs cu pio edocēi. Dr. Cui quātūcūq;

Deinceps procedatur ad explanacioēz pnīe. et eius ptiū Faciendū q̄ omps deus ꝑ trisgressionē suorū ꝑcepto rū et pcōr maculas. odio

habz oīs pēōres. ſ mīaz
preſtat pcendo pēitētibz
teſtante ſapiente ꝙ dicit.
Altiſſim⁹ odio hz pēōres
et miſeris ē penitentibz.
Cd vo deus pēōres odit
ꝙt iniq̄tates ⁊ pēm odit.
Si ugr nō vis odiri a deo
diſplicear t iniquitas. ⁊ odi
pēm. et eis deo amicis. ꝙa
hoc odis qd ille odit. Nec
ea hoc tm̄ ſufficit ut diſ
plicear pēm. ſ nec ē ut
p pētratis ſceleribz pnīa
ſubſequat. ꝙa pēm eſſe
ipunita nō poſſut. Dehō
dicit bēs aug⁹ in glō ſup
pſalmū ſic. Audis ꝙa deꝰ
odit iniquitatē ⁊ times. Si
odit iniquitatē. nūq̄ te.
Hz in te ē iniquitas. odit
illā deꝰ. oderis et tu. eris
enī deo amicꝰ ſi odiſti qd
odit. Diſplicear ergo ītē
ipō ē iniq̄tas tua. pūnitū
tus ē enī pēm deus pne
ni illū. Nō vis ut ipē pu
niat. tu pūni. Differt ma
nū a pēis tuis. tu noli diſ
ferre. Cōuerte te ad pnīen
da pēm. ipunita ee nō poſ
ſut. Pnīenda ergo erit
a te. a ab ipō. Tu pūni et
agnoſce. ut ille agnoſcat

Et quid miſericordi⁹ eſt
dō qu tm̄ pat pēōribz
et qui ī oīnibz ꝛuerſis ad
ſe nō curat pēta. ⁊ hr aug⁹
Q hr dēa colligē poſſum⁹
q nō ſufficiat homī poſt
pēm ad deū ꝛuerti. a ma
lis actibz abſtinē. ⁊ vitā
ī melius mutāe. ñ eā
dnō p pnīe dolorē pro ſuis
exceſſibz ſtudeat ſatiſfacē.
Teſtante eodē bō augſto
q sic dicit. Ad agendā pēi
tēam nō ſufficiat vitā ī me
liꝰ ꝛmutāe ⁊ a mal' actibz
recedē. ñ et de hijs q fēā ſt
ſatiſfaciās dnō p pnīe do
lorē. p hūilitatis gemitū
p ꝛtritū cordis ſacrificiū. co
opantibz eleōſinis ad pri
mū. hr aug⁹. Hoc idē volt
bēs greg⁹ ſic dicēs. Admo
nēdi ſt q pēm admiſſa de
ſerūt. n cē tm̄ plangūt. ne
ia relaxatus eſtimēt aut
pas. quas ⁊ ſi agēdo nō ml'
tiplicāt. null' tm̄ fletibz mū
dant. Neq enī debitor ab
ſolutus ē. q' alia nō mlt̄i
plicat. ñ illa hbz ſe lugnāt
ſoluat. Imāz eā dō delīq'
mꝰ nequaq̄ ſatiſfaciam⁹
ſi ab iniq̄tate ceſſam⁹. niſi
⁊ voluptates quas dilexim⁹

contracto appositis lamē
tis insequam. ꝯ gregoriꝰ
Necessariū igit est valde
vnicuiq; peccatori ut omissa
delicta p pniam in se pu
niat aīq; deleat. ꝙa ipa
peccata ut pdictū est ipu
nita ee nō possit. Et iō ꝙ
nō vult a deo puni p se
puniat pniaz agendo.
De hoc dicat bēs gregoriꝰ
ix° mōlui sup illo iob. Sci
ens q nō pcēs delīquēti
sic. Si enī delinquēti nō
parc? ꝙs ab etna morte e
ripiet. nī a delicto mūdꝰ
nēo repit. Si penitentia p
at et delinquēti nō parc.
ꝙa aī delicta plangim?
nequaq; ia delīquētes su
m?. Iz quid ē q petrꝰ ne
gās recepit. et redēptoris
negata vespaī ad lacrimaz
vocat. Quid q paulus
cū redēptoris nomē i tra
nasset extinguē. cuiꝰ vba
de celo meruit audīe. Iz
tñ culpa i vtroq; meruit
audīe. ꝙa et de petro scīm.
recordatꝰ petrꝰ verbi ihu
egressus foras fleuit amare
Et paulo vltius dicat. Ego
oīnda illi quātū eū oporte
at pro nōe meo pati. De
linquēti enī nequaq; pat
ꝙa delicta sīa vlacē nō de
serit. Vel enī ipē hoc hō in se
penitēs punit. Vel hoc deꝰ hoī
nē vindicās pauit. Nequaq;
igit pcō pat. ꝙa nequaq;
sīa vindicā laxat. Sic dauid
post confessionē audīe meru
it. Dns tristitiā peccm tuū
et tu mlt̄as post cruciatibz
afflictus beatū culpe qua
pcuat exsoluit. Ab elatis
enī suis iniquitatū macu
las studz tpali afflictōe t
gē. quas in eis nō vult i
petuū vidē. ꝯ gregoꝰ. Salu
bre ē ergo hoīi mlt̄i. ut
pcā iustitiaq; tractu. siue
maiora siue minora. p af
flictiōez pniē studeat abst
gē aīq; delere. ꝙa nec minora
pcā ipunita erit. si nō fu
erit p pniaz deleta. Testat
hoc bēs augꝰ sic dicēs. Pec
cata siue pua siue magna
sūt. ipunita ē nō pnt. ꝙa
ul hoīe puniente. ul do vī
diante plectūt. Cessat aī
vindicā dīna. si iusto p cur
rat humana. ꝯ augꝰ. Cū e
aī sentē videt bēs gregoꝰ
imo mōlui exponēs illud
iob. Pereat dies in q natꝰ
sū. et dicat. Nequaq; ho

punita ē

ad deltācionē pcā rapuit
ñ prꝰ p voluptuias mē
tis tenebras infurnetur
An enī cēus ī mente fit
t postmodū se reprobe de
ltācoī substīuit. Dicatur
ergo. peat dies ꝛc. id ē. pe
reat deltācio que ī culpā
hoiēz rapuit. peat ītauta
mētis ifirmitas. q̄ eū usq̄
ad tenebras ꝑui ꝓfensus
excecauit. Hō enī dū blan
dimēta deltācois caute
nō respicit. eaā ī nocte ne
quissie ꝓpetracois ruit.
Sollerter ergo vigilandū
ē. ut dū blandiri culpa
īchoat. ad q̄ntū interitū
mes ītiat agnoscat. Dñs
t apte subdit. Dies ille v
tat in tenebras. Dies q̄ppe
vtat in tenebras. cū culpa
in ipō deltācois exordio
ad que ꝑdicois finē tra
hat videt. ¶ Die in tene
bras vertim. cū nosmet
ipos districte punientes.
ipa deltācois ꝑua blandi
mēta p districte ꝑua la
menta cruciam. cū flen
do insecm. quotidie
in corde tacite ex deltācioe
petim. Ita enī fidelis
q̄sq̄ in iudicio sbtilit cogi

tacoes exqui nō ignorat
semetipm introrsus dis
cutiēs. an iudiciū diligē
ter examinat. ut districtus iudex. t iā tīquillus
veniat. quo reatū suū. q̄
discute appetit. iā p culpa
punitū sentit. Dñs t tē
subiugit. nō requirut eū
deus desup. Requir deꝰ
q̄ discuit iudicādo. nō re
quirit q̄ ignoscendo. suo
iā iudicio ipūm delīq̄t
Hic utiq̄ dies. id ē. pcā
deltācio a dnō nō requi
tur. sz ad aīadūsioē spon
tanea punit. . paulo at
testīte q̄ ait. Si nosmet
ipos iudicaīem. nō utiq̄
a dnō iudicarem. ¶ De
ū ergo die nrm require
ē. cont mētē nūz sbtilit
ī iudicio de culpa īdaḡe
in qua. sālz. requisicoē. il
lū tuū seneri pauit. que
sibi nē mollis pepisse de
phēdit. Dñs at sequit. Et
nō illustret eū luce. In iu
dicio nanq̄ dns apparēs.
oē q̄ tuū redarguit luce il
lustrat. quasi enī sb q̄da
obscuritate tegit. quicq̄
tuē in meoria iudicis nō
remanet. Ḡptū q̄ppe est

m

n

Omīa aūt que arguūtur a luīe maīfestāt. Qua si quedā tenebre pāt pēi tēie abscondt. de qbz p pphaz dicat. Hei qui ore re misse st' inustates r Qa ergo omē qd tegit in te nebris occultat. in die ex tremi iudicij nō illustra t' luīe. qd' nō discutitur ulaoē. Actus nāq; nros quos tuī iuste punīe no luit. ipā sibi quodāmō scīēs dīna mīa abscōdit. in luīe vero oēdit. qd tūt in cōspāt oīm demō strat. Hic ergo dies ver tat' in tenebras. ut videlz. oē qd delinq'm'. nos p pnāz feriam'. ipē aūt iu dex vētur' ē q' tāta pe netret. aūcta pstīgat. q' qa ubiq; ē. locus quo fu gat' nō est. Iz q'a correp cōis nīe fletibz placat'. solus ab illo locō fuge ī ueīt. q' post pretratā cul pā. nī se in pnīa abscon dit. Et qa nullū patī. dns īoltū relaxat. a' enī nos hoc flendo insequ'm'. a' ipē iudicando. restat ad ut ad emēdaoēz suā fz mēs solleī īuigilet. r cō fices tergat. Iz si diē quē p' tati delāoīe diam' tot īpeti precibz audim'. ut f. curūdantes fletus erpient qd delītus p negligēiā anim' delgt. qīta aīād ūsioē pnīe hui' dieī nox fe rienda ē. videlz. ipē ia' ose sus ad culpā. Dicat enī mi nor ē culpe cī aūtit' meā in delāoē rupit'. Iz tī de lāoī suc p spm reluctat' ita gīuous r plene ē neq' cie ad pāt delāoēz. nō so lū delāoē ptraīt. Iz eaā ose sensu fāulari. Tanto er go arcīori manu pnīe meā a pollūoē tergenda ē. qñ to se ospiat p osensū unq' nata. Qñ apte sbūgitur Nocte illa tenebrosus tur bo possideat. Quasi enī quida turbo tēpestatis est oatatus spūs merous. Na dū pāt quisq; qd' fcat in tellgit. dū punitatis suc nescia pensat. merōe mē tē obnubilat. et qsi ocusso serene letīie aere. oem in se tīquillitatē cordis pnīe turbine deuastat. Nisi e nī recognoscentē se aīm iste turbo ctēret. nequaq; pphā dixiss. In spū vehe

mēti .i. tres naues tharsis
Tharsis .i. ppe exploratio gau-
dij dicit. Et cū vehemēs pe
nitētie spūs mentē occupat
oēz in ea explorationēz ꝛpre
hensibil' gaudij p̄bat. ut
nichil iā ei n̄ flē libeat. ni
chil n̄ ip se terrē possit attē
dat. Ponit nāq; añ ocu
los illīc districtionēz iudicis.
hīc meritū culpe aspiat.
quo supplicio digna sit. si
p̄centis pietas desit. q̄ per
lamēta p̄nīcia ab etna e
ruere pena assueuit. Ipse
ergo vehemēs tharsis na
ues .i. cū vis .i. pūctionīz
valida. mētes nras huic
mūdo .i. mal' deditas. sa
lubri rore .i. fundit. Sciēdū
vo est q̄a cū p̄cm̄ īpūnita
relinq̄m⁹. a nocte posside
m⁹. cū vo ꝛ aīaduersionē
pnē plectim⁹. nimirū nos
noctē quā fecim⁹ posside
m⁹. Et tūc p̄cm̄ cordis. sb
iuris nri possessionē redu
cit. si cū ināpit ꝛpmitt'
Pn̄ dīna voce. cuyn p̄na
cogitanti dicit'. In foribz
p̄cm̄ adest. In foribz q̄p
pe p̄cm̄ adest. cū cogita
tionibz pulsat. cui⁹ appeti
tui subd' est. cuiꝰ tō dn̄at'
si cordis negligēa īspecta eam
p̄mitt'. et p̄uisā ad duriciam
accessit reluctanti mē
ti sūbigat'. ut ergo deletū
suū .i. actus aīm⁹ sentiat. ꝛ
culpe tyrānidē sub iugo suo
penitendo restringat. dicit'
trē. Noctē illā .i. Acsi apte
dicēt'. ne captiua mēs cul
pe sue seruiat. culpā a pe
nitētia libertā nō relinquat
Et q̄a hoc q̄d flendo ifect'
m⁹. nequaq̄ nob a uētuō
iudice obiici speam⁹. Pn̄
si denocte. id ē culpa nrā
monēi tuē p̄ inquisitionēz
nolum⁹. magnope curan
du est. ut in eā discussionē
vigilem⁹. ne q̄libz culpa
īpunita nob remaneat.
ne mēs puersa q̄ fecit de
fendē audeat. et defendē
do negligē negligā adiūgat
Et nāq; nōnulli q̄ nō
solū nō deflēt q̄d fecerūt
sz ecīā defendē nō desistūt
et nimirū cū defendit'. cul
pa geminat'. Pn̄ p quēdā
dicit'. Peccasti. nō adici
as ultr̄a. Dctō q̄ppe p̄cm̄
adicit. qui malegesta e
ā defendit. Int' hec ecīā
sciendū est. q̄ illi culpā
suā vānē insequunt'. ꝛ ma

la tñsacta p aiaduersioēz
pnē corrigūt. q̄ iā ad bō
fullenaa. nulla deltiōne
ne rapiūt. Nā quos ad
hūc noxa alia deliquīt
falsū est q̄ dicit. q̄a ꝑ
tanta alia deplorāt. hūc
usq; dā gregoriꝰ. Ex ista
igit verbi doctorū colligē
possumꝰ. q̄ nō solū ma
iora pcā. verū eaā mi
nora sīt ꝑ pniaz absterēda
pn̄ vnꝰ issq; ysaāz suā dis
cutiat. n̄ pro ut gessit ii
que cont dnm. ita et stu
deat sua scelera pēitēdo.
et sepm diiudicādo pu
nie. C Valde enī valet
ad saluāē aiē suūpiꝰ di
iudicacio. Nā tles semet
ipos diiudicātes. ac sua
facinora pn̄ientes. a dō
diligūt. et nō solū nō di
iudicabūt. sz eaā q̄ndā
securitatē de sua salua
cōe a xpō ꝓpuīt. De
hoc dicit bēs Bnardꝰ sic
Diligit deus aiaz q̄ i cō
spaū suo sn̄ intromissione
sn̄ dissimulacōe diiudi
cat semetipam. idq; iudi
ciū nō nisi ꝓpt nos a no
bꝭ exigit. q̄a si nosmetip
sos diiudicaremꝰ. nō uti
q; diiudicaremr. hꝰ Bnardꝰ
Dicit eaā de hoc iudicio be
atus gregoriꝰ cui nōluī ex
ponēs illud iob ul' eliu.
Neq; enī ulcra i thōis ptāte
ē ut ueīat ad deū i iudici
ū. sic. Nōdū est. q̄ aliud
ē cora illo. atq; aliud ab
illo iudicari. Cora dnō iudi
cat. qui corde dnm ysprit.
et actus suos sb eiꝰ pnīa
sollicita iquisicōe discutit.
quē tanto issq; securuꝰ ex
pectat. q̄nto cotidie vitā
suā suspectꝰ exāminat. Qui
enī ad extremū eiꝰ iudici
ū venit. nō iā cora illo. sz
ab illo iudicat. De hoc mē
tis iudicio obliuiscenti a
nime dns ꝑ ꝓphaz dicit.
Reduc me i meōriā ut
iudicemr simul. Narra si
q̄d habes ut iustificēris.
Debz unusquisq; mēs et
causas suas apud dnm
et causas dnī cont se sol
licita iquisicōe discutē.
debz et caute pēsare. ul' q̄
ab eo bona ꝓcurr. ul' q̄
mala bonis illiꝰ ꝓpise vi
uendo vēdit. Nō elī qui
dē cotidie facē oīno nō ces
sant. Accedūt enī ad secre
tariū iudicis int sinū cor

dns ꝛsiderūt. quō districte
q̄nq; ferat. q̄ diu pacē
ē expectat. Retruūt ī hijs
q̄ se egisse meīnerūt. pi
mūt flendo q̄d ꝓtrasse
se ītelligūt. timēt subti
lia dīna iudicia eaā de
hijs que īsemetipis ītel
ligē fortassis nō possūt.
Vident enī videī dīnitꝰ
ap ipi in se pḡuanitatē
nō videt. ꝛspiciūt distric
tū iudicē. q̄ quo tardius
veīt. eo seuerꝰ pcutit.
Ctōrū eaā pīm vesidē cō
uētū aī eo pit' ꝛtēplant.
eorūq; ul' exēpla ul' dicta
ꝛtēpsisse reprehendūt. atq;
in hoc secreto īteriorīs iu
dicij. ipa mentis exercitiōe
ꝛstanti pēitendo ferūt. q̄d
supbiendo ꝛmiserūt. Ibi
nanq; adūsū se quaq; ī
pugnat enuānt. ibi aī
oculos suos oē ap defleat
acerūt. ibi quaq; p urā
districti iudicis decerni
possit intuent. ibi tot pa
ciūt supplicia. q̄d pati ti
met. nec deest in hoc iudi
cio mēte cōcepto omē mis
terū q̄d puīe reos seruos
plenꝰ debeat. Nā ꝛsaā
acusat. racio iudicat. tōr
ligat. dolor excruciat. q̄d
iudiciū eo acrīꝰ punit q̄d
interꝰ fefuit. Vnq; aūsq; enī
aī causā hui⁹ examīs cōt
se aggredi cepit. ipē ē auc
tor qui exhibz ipē reꝰ q̄ ex
hibet. Odit se qualē se
fuisse meīneāt. t ipē qui ē
in semetipō insequit ipm
illū q̄ fuit. Atq; ab ipō ho
mīe aduersū semetipm
fit q̄dā rixa in aīo. pturi
ēs pacē aī deo. Hāc cordis
rixā dns resirebat aī di
cēt p ꝓphām. Attēdi t au
sultauī. neō q̄d bonū ē
loquut. Nullꝰ ē q̄ agat
pnīaz sup pcō suo. dicēs
quid feci. Qa ergo nunc
in ptāte ē. intuū mētis
nē cont nos hpē iudiciū.
recognoscendo actusemꝰ
nosmetipos. ꝛles fiumꝰ
pēitendo rogāmꝰ. nō ces
semꝰ dū luceat iudicē q̄d
faciamꝰ. audiamꝰ cante q̄d
dicit. Neq; enī vlt. ꝛr. hre
proborū nanq; cē ꝓpū solz
sp pua agē. t nequaq; si
egerūt retractē. Omē. e
nī q̄d fuciūt cea mēte p
tīsceūt. fuctūq; suū ni aī
pūiti fuerīt nō agnoscūt.
¶ At cont. eltōrū ē actꝰ

suos cotidie ab ipo cogita
cois fonte discutē. t omē
q turbidū profluut ab inti
mis exsiamē. Siat enī nō
sentim⁹ qñ cecidit mēbra
corp⁹ pficiat. mutat⁹ spēs.
nigredo capilloꝝ albescit
in canus. Vᶜ qppe oīa nob⁹
nescientib⁹ agunt⁹ ī nob
ita et mēs nra p momēta
viuēdi. ipo cumulū vsu a
seipa pmutat⁹. t nō agn
oscim⁹ ñ vigilanti custo
dia ad ītiora nra residē
tes. profecto nos cotidie de
fectus q pensem⁹. hoc ipm
enī in hac mōrli vita cō
sistē. qsi ad vetustatē ire
ē. Et cū īdiscussa mēs re
linqt⁹. in quoda senio cor
pus sopit⁹. q a sui negli
gens et ꝓpositū robur ūsen
sibilit⁹ pdens. a foꝛ priorꝫ
fortitudīs dū nescit senes
cit. cū vo seipam q̄rit et
subtilit⁹ peītendo discutit.
ab hac ipa vetustate sua
lota lacrimis et merore in
sensu renouat⁹. et q iā pe
ne īuetcata fruat. p sub
mīstrata mihi amoꝛs
studia. nouū calet. Iz
ad hᶜ agēda valde exem
pla patrū t sacri eloquij
pcepta nos adiuuāt. Si enī
opa scoꝝ prīm inspiciam⁹
et dīus nouissīs iussionib⁹
auctē prebem⁹. alia nos cō
tēplata. alia audita fuctē
dūt. et cor nrm torpe nō re
stringit⁹. dū imutatōe pro
uocat⁹. Vñ bene ad moy
sen dicit⁹. Ignis in altaꝛi
sp ardebit. quē nutriēs sa
cerdos subiciet mane ligna
p singulos dies. Altaꝛe qppe
deꝰ ē cor nrm. in quo iubet⁹
ignis sp ardē. q̄a nūq est
ex illo ad dnm̄ cuitatis
flāma indesinēt⁹ ascendē
cui p singulos dies sacdos
ligna sbiciet. ne extīguat⁹.
q̄a nūq est ut fidel⁹ quisp
ne ī eo cuitatis flāma de
ficiat ī corde suo. tā exēpla
prīm p̄cedētiū q̄ sacre scp
ture testīonia agere nō de
sistat. Nā qsi quedā fomē
ta ignī dae est in exhortatio
ne cuitatis ul⁹ exēpla prīm
ul⁹ p̄cepta doīa mīstrāe
Q̄a enī untia nra nouī
tas ipa cotidie huꝰ vite
querfactōe vetescat. ignis
iste cuitatis di. hijs adhi
bitis nutriēndꝰ est. ut q p
usū se nīl vetustatis exte
riat. p prīm testīonia et

crēpla reuiuiscat. Ignis e
nī iste in almē dnī. id ē in
corde nrō cui⁹ extīguit⁹. nō
sollicet adhibitis crēplis pa
trū et dnīcis testōnijs re
pareť. Dñs aūt illic sūbitus
Et īpositō holocaustō desu
p. adolebit adipes pacifico
rū. Nā qsqs huīc ignē cari
tatis accendit. semetipm
utiq; holocaustū desup īpo
nit. qa oē vicū qd in se
male viuebat exurit. Cū
enī cogitationū suarū int
na ꝺsident. et vitā reprobā
p īmutationēs glaz mactat
in am se sui cordis īposuit
et igne caritatis accendit.
De ꝺ hostia pacificorū a
deps redolebit. qa intima no
ue vite īpīguatio pacē int
nos et deū facieš. odorē no
bis suauissimū reddit. qa
vō cadē caritas in cordibz
electorū inextīguibil' manet.
apte illic subdit. Ignis ē
iste ꝑpetuus q nūq; defici
et ab altari. Nūq; ab altari
ignis iste deficiet. qa eiā
post hanc vitā eorū men
tibz feruor caritatis accēsat.
etīa qppe crēplacōe agit
ut omīs deꝰ quo magis
visus fuit. eo āpliꝰ diligat

Dñi nāq; est ut ad corda nra
redeamꝰ. discutiamꝰq; qd
agimꝰ. et quiaq; in nobis
dīne vīrtutis regulā of
fendit actus emꝰ. ut apud
districtū iudicē ipa nos ac
cusatio excuset. In hoc enī
mentis nrē iudicio tanto
cuiꝰ absoluimꝰ q̄nto nos
districtiꝰ reos ēe tenemꝰ
Ad hec agenda ꝓtīmit
tenda st' tpa q̄bz vacat. qa
ad hec agenda post huiꝰmo
di tpa nō vacat. Pacue
qppe nō dicat. Neq; enī e
rit vltr. ut Ioānes nāq; me
moremꝰ qd trīū nō possu
mꝰ. ne nē qd possumꝰ negli
gamꝰ. hec dñi gregorij ī
mōlibz. Habemꝰ igit ꝑ p̄
dcm. quō omīs deꝰ se diū
dicātes nō iudicat. se pīi
entes nō punit. q̄ saluat.
et pcm cōtē se ꝺmissa. re
laxat. Hec vō oīa ꝑ remedi
ū pnīe fieī solēt. Dñi q̄bz
pcōr. quocieš lapsus fuit
in aliqd pcm. nō tardē ē
re ad pnīe bonū. ipa enī
omī tpe valens ē ad pur
gandū corda p̄fanciū.
Testat hoc bt̄s gregoriꝰ. q
sic dicat. O felix lauacrū
pnīe. qd toties valz ad p̄

gandū. quociēs indiget cor hūanū. hꝫ greg⁹. Lauem⁹ ergo pāorū maculas in hoc salubri pnīe lauacro. ut mūdati et purgati possim⁹ puenīe ad auctorē vite et mūdiae. Vijs igit̄ pmissis de pnīa. nūc de eiꝫ ptibz ē videndū.

Distīcio 1ª libri primi

Liē, Cap⁹ p̄m

Sdū ip̄z ptes pnīe st̄ tres. videlz. Contrīcio cordis. cōfessio oris. et satisfactio op̄is. Et st̄ iste ptes quasi ptes integrales sc̄dm eē pnīe pfectū. Sē aūt hyee ptes pnīe integrales. videlz. contrīcio in aīmo confessio in vbo. et satisfactio in facto. In quibz tota pēitencia integrat⁹. cū paor oem mōrale culpā ꝑ cordā et facto delet. et verbo accusat. et aīo detestatur. ꝓponēs nūq̄ ulterīꝰ peccā Vijs aūt debito mō gaudē tibz. cū absolutiōe fit̄ ab eo in quo ē ordo dauus. ac iurisdictio. absolutur hō a paō. et reūnit⁹ eccliē et reōciliat⁹ xpō. mediāte dāue sacerdotali. Q Qz aūt tres st̄ ptes pnīe. ondit⁹. Pnīa enī est quoddā spontaneū iudiciū. in quo cōdēnatio ē quasi q̄dā actio. vbi sequit⁹ ira apud iudicē spōtanea confessio. deinde sequit⁹ emēde p iudicē iposite solutio. Sz in hoc differt iudiciū fori a iudicio poli. q̄a ibi confessus de iure dāpnat⁹. et hic absoluit⁹. Alia ē ea sufficiēcia istarū p̄tiū. q̄a cū oī paīa ꝺmittat⁹ corde ul' ore ul' ope. iustū ē. ut ista tuēt⁹ p̄ utrumq̄. scilicz. ut paō culpā detestet⁹ aīo. vbo accuset⁹. et fr̄ō puniat. Et sicut tribz modis offendim⁹ deū. scz. delectatiōe cogitatiōis. īprudencia locutiōis. et superbia op̄is. sc̄dm regulā. ut cōtraria cōtrarijs curet⁹. tribz modis oppositis satisfaciam⁹ Q̄a igit̄ p̄cando īnocētiā pdidim⁹. restat ut p pnīaz reformem⁹. dicēte bō Jhēo. Si q̄s īnocentiā p̄ccādo corrupit. pnīe remedio potit repārē. Q̄a ut aut vnaꝰ dꝫ Qđ deus nō imputāē decreuit. sic ē quasi nō fuit Si ergo decreuerim⁹ īnocētiā repārē et p̄ sequēs ianuā celi p pnīaz reserare.

cutem⁹ ut nisi pnīa sit p/
fecta. De qua dicat crisost.
Ostā pnīa cogit paōrem
omīa libent' sufferre. In
corde contīo in ore cfessio
in ope tō hūilitas. ih crisost.
Que tūc vacat coram deo p/
fām dicat. si ipāz pnīaz ad
oīa in qbz peccauim⁹ dila/
tem⁹. Et q'a peccam⁹ in
corde mal' sentiendo. in
ore vana et turpia loquē/
do. in corpe ēmina ppetrā/
do. ideo ad hec ta loca pē/
tēāa extēdam⁹. ita viz. ut
cordi debem⁹ amarā con/
tricoēz. ore fidelē cfessioēz
corpi penalē et aspēā sa/
tisfactoēz. Hoc tā diu actinu/
antes quousq; spūs scūs tes/
timōnū phibeat spūi nīo.
q dimissa st' nob' pcā nos/
tra. Et qua oīa pcā mōr/
lia ab vno dō auertūt. et
vni grē opponūt. et vnā
pncipalē vītutinē hoīs
pūtāt. Nunc ē q ad hoc
q pnīe mediamētū sit
sufficiens' ex suis ptbz in/
tegratū. nctē ē q pnīa ha/
beat' de omībz pcīs. qm/
tū ad pēnitū p displicēāa.
de ppetratis qntū ad pnīs
p cessacionē. de ppetrandis
et qntū ad futurū. p ppo/
situ nūq; tendendi. ul'
in illud ul' in aliud gen⁹
pcā. ut sic tōtū tendendo
a culpa p pnīaz dīna grā
susciapiat'. p quā optine/
at' venia pcōrū. Ex qa oim
de ptbz pnīe contīo pmū
locū tenet. idō de ipa trac/
tandū est. Et p̄mo q̄ sit
contīo. ¶ Contīo ut se/
cūdū ysidorū est cpūctio
et hūilitas mētis cū lacri/
mis. venīs de recordacioē
pcā. et timore iudicij. Ite in
tractatu de spū et aīa. de
cpūctioē sic dicit. Cōpūc/
tio ē qn ex cideacioē ma/
lorū suorū cor intīno doloe
tangit'. Ite sēm dām io/
hānus abbatis. Cōpūctio
ppue ē dolor aīe. nō elatz
nullā sibiipi csolacionē
prebens. solāz suā reso/
lucioēz ymaginās omībz
hoīb. et cōsolacionē dei
consolantis. sicut aquā
frigidā expectans. Cont/
cio ecīa a mgīis sic diffi/
nit'. Contricio ē dolor vo/
luntarie assūpt⁹ pro pcīs
cū ppōsito cfitendi et satis/
faciendi. Pro cui⁹ intellā
sciendū q̄ sicut ī aīrlbz

durū dicat' qđ nō tedit tm tui. hō aūt frangi dicitur qñ p aliqđ fortiꝰ in ptes magnas diuidit. Contēi vero qñ totalit' in minimas ptes redigit' et ꝟsi ānichilat'. Ita mettyasotra cor hoīs durū dicit' qñ dīne inspiracōi ꝟsi manu se tangenti nō cedit. sz obuiat. scilicz. dū in affectū pcī morat'. frangi vō dicit'. cū a ꝓposito resipiscē incipit. quāuis nō dū totalit' conuertat'. Contteri vō qñ affectū pcī sēdm oēm sui ptē in eo tōliter destruit'. et hoc fit qñ voluntas pfectē ab effectū pcī resilit. Vñ tlis resilitio dolor quidē est. ideo p dolorē tanqꝫ p genꝰ essencialiter diffinit'. Addit' aūt voluntarie assūpti pro pcīs. et hō meīt ꝟtritōi p ut est actꝰ vīrtutis. Vz ut ē pars sacramenti. sic oportet ut addat' aliꝫ in ꝟpatione ad alias ptes. Et ideo sup addit'. cū ꝓposito confitēdi et satisfaciendi. Est sciendū qđ ē dīa inter cōtritōem et attritōem. Attritio dicit' accessus ad pfectū ꝟtritōis vñ in corpalibz dicitur attrita q aliquo mō sunt imminuta. sz nō pfectē. Sed ꝟtritio dicit' qñ oīs ptes sē similit' trite p diuisionē ad mīma. Et ideo attritio in spiritualibz signficat qndā displicentiā de pcīs admissis. cōtritio aūt pfectam displicentiā. Vtrū aūt reqrat' ꝟtritio de oīm pcīs. actualī et mortalī. Sciendū. qđ in oī pcō mōrtali ē actualis auersio voluntatis a deo ad pcīm. Et ideo cū contraria ꝟtrarijs cadant'. oportet qđ in oī remissionē pcī mōrtalis sit actualis auersio a pcō ad deum. Hec aūt auersio. appellat' contritio. Durities nī voluntatis manētis in pcō nō tollit' nisi p infractionē voluntatis oīmodā. q appellat' ꝟtritio. et ideo cōtritio est neīa in oīm pcō mōrtali. De pcīs aūt oblitis. si oblitꝰ ē hō totalit' sufficit ꝟtritio ginalis. qñ aūt in ptē recolit. debz conari ad recordandū et dolendū in speciali. qđ si nō pt'. sufficit ꝟtritio ginalis Vz et hoc qđ hō nō pt' recolē

pcm̄ nō solū de pēō obliuo debz dolere in gnē. ꝫ eāt de obliuiōe ei⁹ debz dolere. que ex negligēcia ꝓuenit. Debz eāt hō dolere simil' de omī pēō ꝑmisso. qa vnū sn̄ alio nō relaxat. ideo cō tricio ē habenda pt̄ de singulis. Testat hoc bēs aug⁹ sic dicens. ¶ Pēitentē opz simil' dolere de omī ēmine ¶ Et est dispoſicio īmediate ad gram̄. Nā dolē de vno pēō sn̄ alio nō sufficit ad salutē. Vñ qlibz pēōr qui sentit se viciorū fetē sordidatū. p remediū pnē et primo p attricionē et ꝓpūctionē cordis studeat sua scelera emendare. Nā aīa illecta mal' moribz amittit decorē virtutū. quē nō pt recuperare ñ p pnē lamētū. ¶ est hoc attricione veru. qa nūq̄ pcm̄ dimittit. ñ homo p interiorē dolorē ꝑcteratur De hoc dicit bēs ysidorus Nulla vnq̄ culpa ēmittit. ob quā homo nō muto dolore a tristicia anuiat. Nā tūc pēōrū salus vacat incipit ut dicit hugo de scō victore. qñ venit p delictis īgemuit. qa amaritudo cordis siue gemitꝰ qꝫ assūit pro pcīs. mentē purgat. et deū miserecordem ac placabilem hoīem reddit. Pbat hoc bernard⁹ sic dicens Amaritudo cordis mentē p̄gat. angelos letificat. deū placat. Et venugi⁹. Tunc nimis miserecors ē ipe deꝰ dū nr̄ ob culpā aniāꝰ tristis sibimet fuit et molestꝰ Itē de eodē bēs ambrosius Qs ambigit qm̄ mesticia pēitentis hoīs oculos sibi violent' attrahat ꝺ ditoris. ¶ Et qa deus cor contritū et hūiliatū nō despicit. iō assumam⁹ veā cordis cōtricionē. et ꝓpūctionis amaritudinē. qꝫ p voluptates et carnalia desideria a deo discessim⁹. Ad hoc hortatur nos bēs aug⁹ sic dicēs. Nō sint ī nob fictu fuſpura. et simulata. Sz cū ingenti rugitu et gēitu sic studeam⁹ adhibere remedia pe teritis. ut ſp̄ sollicati sim⁹ de futuris. Dñs enī noluit in mūdo ꝑsperā. sz gnā pati. ut nob oñderet qui p delictionē cecidim⁹. cū gnīta amaritudiē redire de beam⁹. hꝫ aug⁹. ¶ Sz sūt

cordis siue gemitꝰ qꝫ assūit pro pcīs. mentē purgat. et deū miserecordem ac placabilem hoīm reddit. Pbat hoc bernard⁹ sic dicens Amaritudo cordis mentē p̄gat. angelos letificat. deū placat. Et venugi⁹. Tunc nimis miserecors ē ipe deꝰ dū nr̄ ob culpā aniāꝰ tristis sibimet fuit et molestꝰ Itē de eodē bēs ambrosius Qs ambigit qm̄ mestica pēitentis hoīs oculos sibi violent' attrahat ꝺ ditoris. ¶ Et qa deus cor contritū et hūiliatū nō despicit. iō assumam⁹ veā cordis cōtricionē. et ꝓpūctionis amaritudinē. qꝫ p voluptates et carnalia desideria a deo discessim⁹. Ad hoc hortatur nos bēs aug⁹ sic dicēs. Nō sint ī nob ficta fuſpura. et simulata. Sz cū ingenti rugitu et gēitu sic studeam⁹ adhibere remedia pe teritis. ut ſp̄ sollicati sim⁹ de futuris. Dñs enī noluit in mūdo ꝑsperā. sz gnā pati. ut nob oñderet qui p delictionē cecidim⁹. cū gnīta amaritudiē redire de beam⁹. hꝫ aug⁹. ¶ Sz sūt

nōnulli qui in mlta ſuī
ſacinora prolapſi. n̄c tm̄
ut decet pro ſuis exceſſib⁹
expungūt⁹. quib⁹ nāē eſt
ut ſupplicia reproboꝝ ac
gloriā bt̄oꝝ pre oculis cor
dis habeant ut poſſit ad
pn̄iam ꝛpūgi. Ad hoc fa
ciendū hortat⁹ bt̄s gregō.
ſup ezechielē. exponēs il
lud. Et ſcripte erāt i libro
lamētacoēs et carmē et
ve. ſic dicēs. Lamētacoēs
videlz. ꝙa ibi ſcpta ē pn̄a
paōrū. Carmē vo. ꝙa p
nūciant⁹ gaudia iuſtoꝝ
Ve aūt. ꝙa illuc expreſſa ē
dāpnacio reproboꝝ. Ut
ergo pcā punias. lege ꝙi
hoc voluīe ſcpta ſūt lamēta
xp̄i⁹ vī in luctū ꝛuertat⁹
et gaudiū in merorē. Et
rurſū. Miſeri eſtote ⁊ lu
gete. Ut aūt de pmiſſione
gaudij ſequētis hilareſcas.
cognoſce ſcpta ee carmīa
laudis etne. Bti qui habi
tant in domo tua dne.
in ſcla ſcloꝝ laudabūt te
Si ſi adhuc pn̄ti ſeculo.
mēte teneris. ad huc te
nus voluptatib⁹ deleāris.
ſi amāē nō potes gaudia
etna q̄ audis. ꝛgnoſce er
go in hoc voluīne ve qđ
in eo ſcptū eſt. atq⁹ ꝙ ipm
ab aīo ꝙ timorē expelle qđ
diligis. ut poſſis ex indicio
carnē amāē qđ legis. ibi
ipſe dāpnatis dicet⁹. diſ
cedite a me maledicti i ig
nē etnū. qui ꝙare ē dyabo
lo et angel' ei⁹. In hoc ipſ
pe voluīe cūcta q̄ edificāt
omīa que erudiūt. ſcpta cō
tinēt⁹. Peccaſti et iā te pe
tet illicita ꝙetraſſe. ut ad
agendā pn̄iaz docearis.
Ibi iuenis lamēta. Ipe te
leſtiū gaudioꝝ mentē vele
uāē deſideras. ibi ad ꝛſo
lacionē tuā inveis carnē
Si vo et mala ꝙetraſti et
hoc te ꝙetraſſe nō penitz.
ſz ſeruīē mentis erigis. ad
nullas pn̄ē lamētaconiꝝ
inclinaris. Nulla celeſtiū
gaudioꝝ expectacoē cor
rigeris. velis nolis. audieꝝ
ſcptū ee ve. ut is qui nec
tōr ad pn̄iaz hūliat. nc
ſpes ad ſupna pmia exal
tat. dāpnacoīs ſue iā nī
pena proſpiciat. et ſn̄ ex
cuſacoē inetnū ſupplciū
cadat. Quid agendū eſt
igit⁹ miſeris nob. n̄ ut cui
ſilem⁹ ad huiꝰ voluīnis

verba et mala q̄ nos egis/se memūm⁹ defleam⁹. ut/ plamēta pnē pueniam⁹/ ad eternē vite, ne si affli/gi mō p pnāz nolumus./ ve postmodū sn̄ fine sen/tiam⁹. Nec nos nrōrū vul/nerū multitudo ītespatiōz/ deprimat. q̄a maior ē pa/tā media. q̄ magnitudo/ languoris nr̄ī. Quid enī/ ē qđ ad salutē repaē nō/ possit. qui potuit oīa ex/ nichilo creare. ¶ gregorius

B 48 ¶ Ne ergo ītingat nos pro/ nr̄īs veratbz sustinē etna/ tormēta. tēam⁹ futurū di/ iudiciū sup nos. ac p fletū/ et lamēta īiquitates pe/ tratas diluē studeam⁹. qđ/ eīt agere nō cessāt. q̄a p/ pnitē ītritionē ac lacrimaz/ effusionē. se euadē etna/ supplicia nō dubitāt. De/ hoc tractat bīs gregorius su/p ezechielē sic dicens. Ne/ deptor ugit hūani gn̄s aī/ iudex apparuit. v speciosꝰ/ iustus. et tribul' erit īiustis/ Que enī mānsuetū aspici/ent eīt. hinc eūdē pauēdū/ atq tribulē cōspiciūt rēpbi./ Sz hinc ideo tnc eīt tribulē/ nō videbūt. q̄a mō tbore/ illius ītendere nō cessant/ studiose enī ītendūt q̄ tri/bulis ad iudiciū veniat./ culpas aīm actus deflet. īmi/nētes declināt. pauore di/luus cotidie aīm mētis oculos/ ponūt. et q̄n tremēdꝰ pa/ratur sn̄ cessatione suspecti st./ atq cotidie agūt negn̄ ve/nit ptimescūt. Nam ē ergo ut pcā admissa aī vi/uim⁹ defleam⁹. In assidu/is enī fletibz in cotidiana/ nr̄a pnia habem⁹ sacdotē/ in celis q̄ intpellat p nob./ De quo p ioh̄em dicitur/ Si qs p̄cauit aduocatū ha/bem⁹ apud pr̄em ih̄m xp̄m/ iustū. et ipe est ppiatio/ pro pcīs nr̄īs. Ecce exul/tat aīm⁹ aī aduocati nr̄ī/ potentiā audim⁹. Sz exul/tatiōe nr̄a uterū remorde/m⁹. q̄a ipe qui nob⁹ aduo/catus ē iust⁹ dicit. nos e/ni causas īiustīe habe⁹/ Justus vō aduocat⁹ īiust/as causas nullo mō susci/pit. nec verba dāe p īiust/icia ostendit. Nō ergo a/gem⁹ fres mei. Sz ecce oc/currit aīo q̄ agam⁹. ¶ y

Mala q̄ fecim⁹ et deflea⁹/ et accusem⁹. Sēptū q̄pe

ē. Justus in pñcipio accu
sator ē sui. Quilibz etenī
pōr ꝓcessus in fletibz
iā iustus ē inchoat. cū
ꝑpit accusare qđ sceat Cur
enī iustꝰ nō sit. qđa iā cō
tra suā iniustiaā ꝓ lacri
mas seuit. Justus ergo
aduocatꝰ nr̄ iustos nos
ē ognoscet i iudicio. qđa
nosmetipōs et cognosci
mꝰ et accusamꝰ iniustos
Nō ergo in actibz nō in
fletibz nr̄is. sz in aduoca
ta nr̄ allegacionibz ꝑfida
mꝰ. tꝫ (greg). Ecce pz qm̄
fructuosū sit et salubre
suiipīg accusacio et lacri
marū effusio. Ut aī nō
nulli qui qđē pcā ꝑfitē
tur. sz ea deflē ꝓtēpnunt
Elī vero nō solū sua fa
cinora ꝑfitent. sz ea que
nequiꝝ ꝓpetrauerūt. fle
tibz diluūt. atq; de īgra
titudiē pro bñficijs sibi
a dō collatis seipōs rep̄
hendūt. ac plamēta pu
niūt. De talibz bēs gre
gorꝰ vim mōluī sic dic.
Dciendū quoq; ē. qꝫ
sepe reprobi pcā cōfitē
tur. sz flē cōtēpnūt. Elī
aī culpas suas quas vori
bz cōfessionis aperuīt. dis
trahe aīa duersionis fletibz
insequūt. Hz qui mala
quidē que ꝓpetrauit ipsi
nuat. sz flere qui insinuauit
recusat. quasi sēducta
veste vulnꝰ detegit. sz tor
pente mente medicamē
tū vulneri nō apponit. Cō
fessionis igit vocē solꝰ nrē
est ut metor exterminat. ne
vulnꝰ proditū sz neglectū
quo liuoreꝰ iā p humānā
noticiā tangit deterꝰ pu
trescat. Quo cont ꝑ pīsd
iustitiē meā ego pronū
ciabo et cogitabo ꝓ pcō
meo. Pronūciando etenī
occultū iudicū detegit.
cogitando aī qđ aliud ipe
medicamētū vulneri appo
nit. Hz afflicte menti et
sua sollicite dāpna cogitā
ti tyra pro semetipa oritꝫ
cont semetipaz. Nā cū se
ad lamenta pniē instigat
occulta se increpacionē di
laniat. Pn̄ appte ꝓ iob
dicit. Cōfabulabor cū a
maritudiē aīe mee. Pa
uore nāq; dīni iudicij af
flicti dū quedā mala gesta
plangimꝰ. ipa nrē via
amaritudis ad discretēdos

nos vigilanaꝫ exactuꝫ
Alia in nob ecia q̄ ap̄luꝫ
defleamꝫ īuenimꝫ. Nā
sepe qd torpētes latiꝰ
flentibꝫ subtiliꝫ īnotescit.
et afflicta mēs cera ꝫ iue
nit maliꝰ qd fecerat. et
nesciebat. eiꝫ rima sua ve
rius aperit. qñ tī a vitī
tis pace deuiauit. Duarez
cēs q̄ppe amaritudo pñē
vecundanti cordi īportu
na ingerit illata q̄ ꝫmisit
Districtū cont̄ hoc iudicē
oñdit. supplicioꝝ minaꝫ
incutit. pauore aīm ferit
pudore cōfundit. morꝫ il
licitos increpat. iſētē nox
ie securitatis turbat. q̄ ei
bona conditor ꝓtulit. q̄
ipē bonus ipīus mala res
pondit enicat. q̄ mire ab
eo conditꝫ. q̄ gꝰuite nuī
tus. q̄ cōditoris grā vōtꝫ.
q̄ sequi ipē vōtꝫ noluit.
q̄ vocantis mīa nꝝ surdū
hūī venientēq̄ desperit.
q̄ paīrē suū supna grā
nꝝ cōtēptu dereliquit. Cū
ignē afflictū mētē mō p
replicationē donoꝝ dei.
mō p ip̄pera actionis sue tū
ta seuicitate increpat. habz
in corde iustoꝝ amaritudo
aīe ligua sua. q̄ tanto ei
subtiliꝫ loquit. q̄nto et ī
teriꝫ audit. ista vis doloris
q̄ pcā singula reputans
torpentē aīm ad lamēta
excitat. ipsi ad eū verba cō
fabulationis format. ī ipz
semetipm correctꝫ īueniat
et ad sui custodiā sollicitior
exurgat. hꝰ gregoriꝰ. ¶ De k
sideranda ergo nob valde
ē contricio siue cōpūctio
lacrimarū. ista sedm btm cy
prianū. Nulla ē mediana
prestātior aiārū. q̄ deuo
ta effusio lacrimarū. nā abs
q̄ ꝓpūctioē et fletu nō re
mittit pcā. teste ysidoro
qui dicit. Absq̄ fletu et la
crima. nequaq̄ remittit
ipa culpa. Qui vero ut
remigiꝫ dicit ob culpā
lacrimaꝫ nō fuit. lacrime
exps etnalit nequaq̄ est.
Magnā enī vtutē habēt
lacrime. delet q̄ppe culpā.
et extīguit gehennā. flec
tit sentētiā. Et bīs augꝰ
Una lacrima de puro corde
procedēs. totū ignē infer
ni extīguit. hꝰ augꝰ. ¶ l
Sciendū eciā ē q̄ vestis ī
nocencie precepta in baptis
mate. p pcā mōrtalia sor

dicat. et p cõsequẽs eter
na dãpnacio incurrit
Sz p lacrimarũ effusionẽ
ipa vestis q̃ p ptm̃ ma
culata fuat. abluit ac
mũdatur De hoc crisos
to⁹ sup illud ps. Fuerũt
mi lacrime mee panes die
ac nocte ꝛc. dicit. Lacrime
st̃ que alũ pulsantes cri
mina delẽt. et cõstanz de
cruciat. Sonat in ore pñe
verba. et verba mouẽt in
pectore pietatis venã im
plet caput aq̃. tumescit
oculi. irrigant gene. de
currũt riuuli. et de⁹ idul
genciarũ mentẽ exhilat
lacrime st̃ que reconciliat de
ũ. a ptis redimũt aiam.
et sanat languores eius
Sordentẽ aie uehemẽ lacri
me lauat. et dant illi re
missionẽ. Itẽ dicit. Sicut
cũ vehemẽs vber pruptit
fit serenitas. sic lacrimis ef
fusis appaz tranquillitas.
et pcrit caligo veratuũ. Et
sicut p aquã et spm. sic p
lacrimas et ofessionẽ. denuo
mũdamur. hꝫ crisostom⁹. Eare
quo p cõpunctionẽ et gruz
lacrimarũ vestis inocẽcie
p ptm̃ sordidata mũdat
ac reformat. Dns nãq
ipas lacrimas de corde cõ
trito effusas. pro baptis
mo reputat. teste ysideo
qui dicit. Lacrime pẽiten
cie apud deũ p baptis
mate reputant. q̃a mise
ricors deus pat⁹ e nobis
ptã pẽ. et pmiaz nrãm
ad innocẽciã deputãe. si p
lacrimas renasci studeam⁹
De quo dicit bẽs greg⁹ sic
libent obliuisat de⁹ q̃ p
nocẽtes fium⁹. pat⁹ est
nob pmiam nriaz deputãe
ad innocẽciã. si unãti p⁹
q̃ aquas salutis. renasci
mur ex lacrimis. hꝫ greg⁹. Et
ñ omps de⁹ ex sua benig
nitate remediũ pñe cõ
punctois. ac lacrimarũ ef
fusionẽ hominũz puidisset.
trauo aliq̃s saluari⁹ fuisset
Nã sicut baptism⁹ abluit
a pcõ originali et a uiis
añ pmissis. sic cõtricio
sine cõpunctio. et aq̃ lacri
marũ purgat a mal' et
cmũbz post baptismũ cõ
missis. Testat hoc iohes
mõtis syniai. in tractatu
de xpe gradibz. sic dicens.
Luct⁹ seu lacrimarũ fons e
maior p⁹ baptismũ. bap

tus⁹ cōstituit⁹. luz quodā
mō p̄sūptuosū sit ex pte
ip dicit⁹. eo ip ille quidā
ab ingenuis nob et aīt
patratis malis ē purga
tor⁹. iste vero postea pa
tratorū. Et illū quidem
puuli oīs susc̄ipientes
sordidatum⁹. p̄ hūc vero
et illū repurgatum⁹. Qui
nisi ex dei benignitate ho
mībz datus fuiss⁹. Et q̄
dē ſuſpuria. tuti vō et dif
ficilt⁹ inuēirent⁹ q̄ salua
ti fuissent. Et quidē sus
piria et mesticia ad dōi
nū clamāt⁹. q̄ vero ex tō
te s̄t lacrime. interrediūt.
q̄ vō sāctissime caritatis sup
plicationē acceptū deo
nob declarāt. Iz nichil
ita hūilitati. sicut luctus
cōueit. ita nichil ei sicut
risus contrariat⁹. Detine⁹
detine btam s̄cē xp̄ūtio
nis gaudentē tristiciā.
et ne desistas ab ea opa
cioē que in ipā est. q̄ sic
aī cōfidencia sblenatū.
ab hys p̄tereūtibz. et mū
dū te xp̄ō cohibeat. Esto
ergo merēs absq; amoē
ostēcois. ad tuū cor īqui
sitionē faciēs seu agens
timēt enī meretrē demo
nes. sicut latrones canes
Nō est nob ad pīs o amici
un hys q̄ s̄t hic ad nupcias
vocatio. Quo igit⁹ qui
vocauit nos nō in hys ad
pīs ad luctū utiq; vocauit
Neq; in luctu ineffabili
scōm deū gradit⁹. iste diē
festū agē cotidie nō cēsat
Qui vō corpalit⁹ diē festū
agē nō desistit. hūc luctus
eternꝰ suscipiet in futuro
Nō est in aurē gaudiū hys
q̄ ia suāz receperūt. Et nō
ē veris mōchis festiuitas
sup tra. ¶ Esto ergo tuꝰ
rex altus in corde tuo ihū
lumte sedēs. Jube risui va
de. et vadit. et dulci luctui
veni et venit. et seruo ty
rāno corpi. huc hoc q̄ facit
Dñi etiā si magnas et al
tas alias gūsationes exe
q̄mt⁹ cor aīt merēs nō pos
sidem⁹. ipas aīt vanas ex
istimem⁹. Oportet enī et
vē oportz post lauacrū ite
rū ingnatos igne xp̄ūtio
nis et mūa dei suas ipōr
man⁹ ab īq̄namēto pcis
absterge. Nō aīt inculpabi
mō amici in cristu aīē a
ingrēt⁹ a nob quāe nō fere

rum⁹ mirabilia. ⁊ nec ⁊ne nō theologisauerim⁹. nec quae cōtēplatiui nō fuerim⁹. ⁊ tōnē oīno dabim⁹ deo. q̄a pn̄az nō egerim⁹ et q̄a hūles nō extiterim⁹. et q̄d̄ indefinenter nō luxerim⁹. hꝫ iohes abb̄.

De virtute eaꝝ istarū lac̄marū dicat rabanꝰ sic. Lac̄me hūide natē st̄. ut sordes aīe abluat. et p̄ditū baptismū restituat. Salse ut fluxū carnis restringat. Calide ut frigus torp̄is excutiat. Clare ut lac̄mantē ad eternā claritatē p̄ducat hꝫ rabanꝰ. Et sicud p vitā vitiosā deus effugat a corde. sic lotū p aquā lac̄marū iterū ad cor reuocat. et efficit hō habitaculū dei. De hoc dicit bēs bernaudꝰ. Cor fonte lac̄marū mistice baptisatū. hoc dulce dei maiestatis hospitiū dicit ad optatū. hꝫ bernāꝰ. Vt eaꝝ aꝝ aīas que erāt sponsa xp̄i. ⁊ ꝑ sordes p̄cōrū repudiate a macul' p vicia cōtractis abluit. et deo sponsā acceptā reddit.

De qua aꝝ dicit bēs augꝰ Aqua lacrimarū balneū est. quo abluūt sordes aīe. ut fiat celestis regis sponse. hꝫ ille. Nā vita p̄catoris deo īdigna eē nō p̄t. que sordes p̄ p̄n̄ cōtractas. p cordis cōpūctiōez et fletū lauaē studet. De hoc dicit bēs gregꝰ. Cāto nāq; āplꝰ p̄n̄ rubigo cōsumit. q̄nto p̄cōrum cor cū magno caritatis igne cremat. Ad vos igit̄ frēs oculos mētis reducite. Q̄ cū q; vos in adolescencia. q̄cū q; i iuuētute deliq̄sse memīstis. deflete morū oppq; lac̄mis maculas tergite. Ecce ad recipiēdos nos. supne pietatis sin⁹ apt⁹. nec maculosa in nob̄ vita cōtēpnit. Hoc enī ꝙ in ⁊ñacionē nr̄am ꝙhor rescim⁹. intīme ia mūdicie cōcordam⁹. Deuitentes nos dn̄s clemēt' ampluit'. q̄a p̄cōrū vita ei īdigna eē ia nō p̄t. que fletibz lauat'. Dn̄ vn⁹q; q; nīm ad pēitenciē lamenta recurrat. dū flē añ p̄cussionē vacat. hꝫ gregꝰ. ¶ Ad exhortacionē igit̄ huiꝰ sti

simi viri ad lamēta pnē
tcaurum⁹ dñi vacat. et
in hac luce sum⁹. et noāz
iquitates et pcā plācri
mas diluam⁹. Ad hoc fa
ciendū monet eā abbas
effrem. Qmē mj cū diat
Quicūp dnō petierit.
mō dñi tps ē homī vitā a
mittē. aut tenē. defleat ī
cessant. ut plācmas possit
grām īdulgentie promer.
assidue lauet corpusculū
lacrimis. et rundat pectz ge
mitibz. Unū volo vos scīe
fres. eo ip nō est sup terrā
dulcz gaudio xpūctionis
in hora illa. qñ qs ad deū
ex toto corde suspirat cū
lacrimis. tūc letat dns. et
ppt lacrimas repromittit
illi gaudiū in futrō. Bis
igr et ter bts. qui hz xpūc
tionē scdm deū. Audite
tmū vtutē xpūctionis. Cō
pūctio salutis aīe est. Cō
pūctio pcōrū remissio est.
cōpūctio spūs scī ducat ad
se. cōpūctio vnigenitū xpz
facit habitare in se. Lacri
me apud deū fiduciā dāt
sp. vbi lacrime habundāt
ibi cogitatiōes male nō ap
propīquāt approximāt.

Quid dulcz dulcedine la
crimarū: qz desiderabilz
bītudiē illz. qñ ipm dñi
nū vidz aiā orās. et ipm
meditat die ac nocte.
Thezaurz ergo bonz ē cō
pūctio cordis. et īenarrabi
le gaudiū. hz abb effrem.
Magne etenū st efficacie
lacme q ex puro et hūli
corde procedūt. Nā ira dei
placāt. grām amissā repa
rāt. infernū dissipāt. pcō
res iustificāt. angelos leti
ficant. celū referunt. Istus
progatiuas lacrimarū. bz
bnardz tangit cū diat. O
bīssia lacma vē pēitētis.
q dīnā placas ira. tu es ar
chya reconciliatiōis. grē repa
trix. mīe prouocatrix. O felix
lacme effusio. reserās celā
inebrians angelos. saciās
sctos. iustificans pcōres. dis
sipās infernū. Gaudent
nāp angeli in cōuersiōe
et pnīa pcōrū. salutē hoī
nū sciētes. lacme pēitēciū
vinū eorū. qđ in ill' odor
ē vite. sapor grē. īdulgēcie
gustus. sanitas redeūtis.
innocētie serenitas seu sua
uitas dscīe. hz bernardz.
De virtute eāā lacmarū

et earū fructu ac effectu. petrus damiani sic dicat. Quicūq; sr̄ seculū pfecto orde deseruit. mētis sue lambulū petat. vbi ad videndā creatoris sui facē totis nisibz inardescat. ad lacrimas anhelet. lacrimas a deo cotidianis p̄bz flagitet. lacrimarū q̄ppe mador. aiām ab oī labe purificat. et ad pferenda v̄tutū gmina nrī cordis t̄ram fecundat. Porro lacrime ī a deo st̄ dīne exaudicois tribunal fiducialiter adeūt. et ī petrātes p̄sto q̄d petūt de p̄dorū nrorū certa remissioē cōfidūt. Lacrime st̄ veraces. ac doctissimē. in q̄libz humane ignorāce dubietate mīe

p Mā dubitantes ex aliquo utrū deo placeam⁹. nec ne nūq̄ cū v̄acuer lacrimātes oram⁹. Tut enī q̄ q̄ agendū mēs nra decreuit. sup hoc trusū abigē nequī iā nō erit. Porro lacrime diluūt oē spurcicarū in mētrice cōtagiū. et īmūdis manubz tribuūt. ut nō solū pediū. sz a dīna capitis mēant⁹ attactū.

A meliorē exaudinē capim⁹ q̄

lacrime tribuūt ut negtor apl̄s nō mō nō peat oīno post lapsū. sz vltro eciā ut sup ceteros celestiū aule senatoris optineat p̄cipatū. Lacrime cōtulerūt ut dauid post adulteriū simul et homicidij profundissimū baratrū. nō mō regnū cū vita p̄deret. sz vltro eciā promissionē heredis ex se nascituri cū ummēto susciperet. q̄ et regni sui solū. oīm regna t̄rarū p̄cio possideret. Porro aī et si cūcta lacrimarū dona pauce voluēo. p̄us forte dies claudit q̄ exemplorū copia sb̄trahatur. Hee st̄ enī que et aiāz a p̄dorū labe purificant. et cor vagū in oīone ꝛfirmant. Hee st̄ que de mente pariūt gaudiū et dū p oculos carnis erūpunt ad spem supne b̄tudis erigūt. Nō enī posst̄ in sua petuoē ꝛtēpni. q̄ et magnas voces habēt. q̄d pfecto voces ille ad eū fre quēt̄ emisserunt. et q̄d ad optinendū posset̄ subtile nouerat qui dicebat. Exaudi oīonē meā dnē. et

dep̄cacionē meā. auribz
pape lacrimas meas.
Quod enī nō oculi attē
di. ſz auribz papi lacrimaz
poſtulat. voces in eē lac̄
mis maniſeſte deſignat
lac̄me nempe cū in ſpū
iudicas ſupplicāt. nichilye
ſitant. ſz ſic miām tanq̄
q̄dlibz ꝓpij iuris ſibimet
vendicant. et ip̄etraſſe ſe
q̄d peciert ꝓfident exul
tant. O lac̄me delicie ſpū
tales ſup mel et fauū. A. vbz.
atq̄ omī nectaē dulcedes
que mētes ad deū erectas
iocunda ſaporis ītimi ſu
auitate reficitis. et arida
atq̄ tabeſcētia corda hau
ſtu ſuone gr̄ē medullitꝰ
urrigatis. Terrenorū nāq̄
dapū ſapores atq̄ dulce
dines ſuperficiē quidē pala
ti guſtantis oblectāt. viſ
cera āt intiora nō pene
trāt. Sapor vō dīne ꝑtem
placacōis oīa intiora nīa
replet vegetat et obdul
cat. Lacrimātes equidē
oculi. dyabolū terrēt. et
ſic lac̄marū evāpencū
expauet ip̄etū. ac ſi ꝓcel
loſi ymbris grandinē. ul'
furencū vndiq̄ ventorū
effugiat q̄s tēpeſtatē. Nā
ſicut ſpumoſū torrēs. ſup
uēiens cūctis alueū ſordib̄
purgat. ſic lac̄marū ꝓflu
encū cursus ex mēte flen
tis dyabolice verſucie ſeē
na. et omīs ſordēcū viaoꝝ
peſtes eliminat. ꝯ petrus
damiani. Et nōdū q̄ Q
q̄cūq̄ ꝯ ac̄ grām ihē deſide
rat. nacē eſt ut ignē dīni
amoris in corde habeat. Nā
ex igne dilēcōnis dei ꝯ vn
da profluit. et econtrario
q̄nto valēcior vnda lacri
marū a penitente ꝓfluxit
tanto maior ardor dīne
dilēcōnis in corde huiſmōi
hoīs incaleſcat. Nd pro
bat idē pe. damiani. per
pulcrū exēplū ſcripture
ſic dicēs. Si cinq̄ aq̄ videz.
lac̄marū ꝙūctio ex igne
ꝓfluit. ut q̄ſq̄ affluē ym
bris īpendacōe deſiderat
dīni amoris ignē. ꝑus ne
ceſſe ē ut in animo ſue
mentis acēdat. Nd faci
lius exꝑmē poſſimꝰ. ſi qd
in ſcō libro machabeorū
ꝓbet ꝙ iſtoriale geſtū
ad medū deducamꝰ. Aut
ergo ſcīptura. Cū in pſidē
ingt duceret ꝑres nīī. ſac

dotes qui tūr dei cultores
erāt. acceptū igne de al
tari occulte absconderūt
in valle vbi erat puteus
altus et siccus. et in eo cō
tutati sūt eū. ita ut oībus
eēt ignotus locus. Cū āt
pteriissent mlti āni. pla
cuit deo ut mitteret nee
mias a rege ppsidis. hic
misit nepotes sacdotū il
loū qui abscondeāt ad
restituendū ignē. et sicut
narrauerūt nob nō iue
nerūt ignē. sz aq̄ crassa
In ist̄z oīb̄z verbis illud
vnū attendendū est spāl
q̄ in alto et sicco vallis
puteo. pius ignis absco
ditur. et postmodū nō ig
nis sz aq̄ crassa a q̄rentib̄z
inuenit. Mens q̄ppe sin
cera atq̄ pfūa deū inten
tioē querentis. nō incōgrue
p puteū vall' altū designat et siccū. Que nimi
rū a fluidis illecebraru
cārliū voluptatib̄z. et ter
rene scupie ruderib̄z al
te defossa. et in vē humili
tatis ē q̄ualle fundata
Huic itaq̄ puteo sacrificij
ignis īmittit. cū in eius
cuiuslib̄z mente dīni amo
ris flāma cōcipit. atq̄ ad ce
leste desiderū pij aīmi ī
flāmat. Sz hic ignis īaq̄
vertit. q̄a ex igne dīni a
moris. lacrimarū cōpūctio ge
nerat. Et nōndū q̄ nō pu
ra aq̄ dūtaxat. sz crassa aq̄
narrat illuc fuisse repta.
Ad eū crassa ē aq̄ nī lacri
marū cōpūctio dīne pau
dubio grē pīguedīē sagina
tū. Qua videlz saginaū pīg
uediē estuabat. ppha cū di
ceret. Dicut adipe pīgue
diē repleat aīa mea. Ne
p̄teundū q̄ absconditos
hīc ignē cōtutati quidē
fuisse. nō āt fiducie ertūs
se referūt. Qa nimirū ig
nis dīni amoris. quē ī ani
mis cordis accendim⁹. ut ex
aromatib̄z bonoꝝ opm
suaue do sacrificiū offeru
m⁹ in ipo nre ꝯfessiois iuo
untⁱ quidē debz occulte
sp ardē. nō āt foras se p va
ne gl'e flāmas expandere
Contutat āt sopitis flā
mis. nō āt vi pīuat ardo
ris. ut nō prorsus īteat. sz
sese postmodū mirabiliter
ignis in aquā vertit. Hic
porro aq̄ cōpūctio videlz
lacrimarū nō solū nos a

patrū ītroiē pūficiat. ſz ea
ā ut placeāt. ipā deo bō nīā
mēdat. Omē nāq; bonor
opm ſacrificiū ī cōſpcū ſuprn
iudicis ſuauē reddit ſi hac
mis aſpgat. Dñs illic apte
ſūdit. Et ſacrificia iſt q ipo
ſita erāt. iuſſit ſacdos nee
mias aſpgi aq ipa t ligna
q erāt ſuppoſita. Sz cā opm
nīrū ſacrificiū vē ītuītioīs
aq pfundūt. mor mētes
nīās ſplendor irradiat. et
quicqd obſcurū. quicq ī eis
tenebroſū eatenꝰ latebat
illuſtrat. Quidā nāq nob
ſe tūc ītime lucis radiꝰ apit
et oīs aīe nre latebras no
ua iocūda fulgoris ſēnta
te pfundit. Qua ppt illuc
cū pmittit. ſa iuſſit haur
rīe et afferre ſibi. et ſacrificia
q imposita erāt iuſſit ſac
dos neemias aſpgi aq ipa.
et ligna q erāt ſuppoſita
ptinꝰ hyſtorie ſeries addit.
Hor ſcā ē et tps affuit quo
ſol refulſit qu prius erat ī
nubilo. et accenſus ē ignis
magnꝰ. ita ut oēs mirarē
tr. Iudicium ꝰ antea. ſa a
qua pro igne repta ē. Nē
ecōtrario dicat. ſa p aſpcio
nē aq ignis magnꝰ accēſꝰ
ē. Ergo r ex igne aq nascit
et ex aq ignis īuicē pareāt
Qa videl ex igne dīni amo
ris grā ītuītioīs orit. et
rursus ex ītuītioē lacrima
rū deſiderij celeſtis ardor au
getr. Alterū ſiſdē pendz ex
altēo. et ſibimet vtriq; preſ
tat. dū ex amōe dei lacrima
rū ītuītio pfluit. r rursus
p lacrimas ad amorē dī mēs
nīa feruēcꝰ ī ardeſcat. In
q at mēte hui⁹ alternatis
reciprocis vārietis agit. ab
oī pculdubio reatꝰ ſui ſqua
lore purgat. Unde illic nō
ītōgrue poſtremo ſbūngit
Appellauit at neemias hūc
locū nepthar. qđ ītpretat
pūficatio. locꝰ itaq nīr vbi
ſacrificiū offert. vbi aq n nō
et ignis ut dr̄m ē vaietas
alnat. fidel ē aīa q pfīō
nō īōgrue pūficatio dicat.
ſa dū nē ſupni amōis ig
ne decoqt. nē contriti cor
dis fletibz mūdat. velut ſe
cūdi baptiſmi fluctis ablu
it. Hȳ pe. damiani. Ecce ap
paret ſatis clare p pcedēta
dā ſcōrū prīn. qīte ſit v
tutes lacrime pēitētiē. qīte
te ve efficiace. Et idō a cūc
tis fidelibz. maxīe tñ a pīō

tibz pñā īdigentibz sē desi
derande. ¶ Fulgus

Non sufficio gaudēs
āmurū de tū excel
lenti dono dī. eo q
gīā xpūctoīs et lacmarū
tantū habeāt efficaciā. et
vtutē. Iz togo de hoc īfōrtu
nātē hō tarēs grā lacmarū
et eā desiderās habē p quē
modū possit illā a deo op
tinere. ¶ Cap. Capitulū 2m

Scire debes q cō
pūctio siue lac
marū effusio.
procedit ex spū scō. Teste leo
ne pp. qui dicit ī quodā s'
moē sic. Ab ipō enī videz
a spū scō sē lacīme pēitēcia
um. Qsqs ergo ppē sua p
cata in suo corde se sensēit
xpūctū. sciat hāc grāz a
do sibi eē infusā. Nā deꝰ
habitando p spm scm
in corde hoīs xpūctos
et lacmātes dat facit. De
hoc quidā doctor sic dicit
Qsqs pcōrū meōrū xpū
gīt ad lamēta. iā dī ēta
se pnciā sciat. qñ ex eo q
admisisse se recolit ītēus
erubescat. suo q se iudicio
pēitendo iā punit. hꝰ ille
Hāc xpūctoīs grāz desi

derabat iob cū dicebat. Di
mitte me ut plangā paulu
lū dolorē meū. Sup quo greg.
nono mōlū sic dicit. Tūt
ad plangēdū dolorē nos do
minꝰ dimittat. cū et mala
nr̄a fecimꝰ demōstrat. Atq ad
hūc eadē flenda nr̄a ignosci
mꝰ adimat. culpas oculis
obiciat. et pia manu grē vī
cula cordis soluit. ut ad vōca
onē pnīē mēs nr̄a se erigat
et carnis soluta expedibz. ī
auctorē suū libēa gressū a
morīs tendat. hꝰ greg. Et q̄a
xpūcto lacrimarū ut pdīm
ē ex grā nr̄ā ꝺditoris procedit.
nacē est. q̄ donū lacmarū
hāc desiderat. ut ab ōipotē
ti deo p hūiles preces. ac ō
tuosā vitā istud q̄rat. Pha
ugit duo videz p orōnes
hūiles. et uersacionē vir
tuosā. si qs in hīs pseuera
uit. et donū huꝰmōi pe
cierit a dnō. grāz xpūcti
onis et lacmarū paulu
bio optinebit. ¶ Qd' aūt
p orōes hūiles ifrenda sit
grā lacmarū. hīs gregoꝰ
exponēs illud iudicū vbi
dicit. q̄ ailef tribuit axe
filie siue urighuū inferꝰ et
superꝰ. dicit sic. Axa sup azi

nū sedz. cū irracionabilibz carnis motibz aīa presidz. ꝙ suspiras a pīe trā irrigu am petit. ꝙa a creatōe aī magno ḡitu cordis ꝙrēda ē grā lacrimarū. Et cū ꝙ iā receperīt libē pro iusti cia loq̄. oppressos tuā adi gentibz tribuē. ardorē fidi ḡē. sz adhuc grām lacīma rū nō hnīt. Hij trā hnīt au strale arentē. sz adhuc ir rigua indiget. ꝙa in bonis opibz posita. in ꝯbz et fer uentes st. oportz ut ḡore sup plicij. ul' amōe regni celes tis. mala eaā ꝙ ꝑcrane rūt deplorēt. Dat ergo ei pī irriguū superus. cū se ī lacīmis celestis regni deside rio afflixit. Irriguū vō in feriꝰ accepit. cū infernū sup plicia flendo ꝓfessa. Dūs aī īferiꝰ. et post irriguū supiꝰ dat. Sz ꝙa ꝺpūctio pēmunet dignitate nāē su it. ut pius supiꝰ irriguū et post īferiꝰ ponēt. hꝫ ḡegoꝝ

¶ Qd' vō p vitā virtuosā et solliciudinē diligentē. ēm salutē aīe sue sit eaā ꝙrenda a dō grā lacīmarū. petrꝰ damiā probat sic dicēs. Si grā spūs scī hominē defluit. luz mente ipse ad su pna gloriā sublevatē ꝺten dat. luz gehēne supplicia. ul' pcām pīam ad meoriā re ducat. ul' eaā dnīce passio nis misteria revolat. ꝑt' hꝫ trī oīa lacīme nō erūpūt cui mētis archana pcās erigentibz obdurescūt. Ti aī sicut prudēs t opoꝰ ag cola agrū tuū īdesinēt' ex cerne. terrā tui cordis t cor pus vōmē scē disciplīe p scinde. vicioꝝ vepres extir pāē ꝺtende. et sic patꝰ cot die tensis ī celū ocul' supni ꝑbris fundacionē pīstolaē nā supnꝰ arbiter. ille videt occultoꝝ īspector. luz ad tps aquā pruda dispensacōe ꝺtineat. si te sic sollert' agē tē ac vigilē ee ꝺspexit. agrū suū in priō cūsmatis ym bribz irrigabit. et ita vtutū floribz diuisis. ager ornabit. ut ꝙ carnaꝰ squalidꝰ ac ste lis videbat. iā pronētu ex uberāeaū segetū cumuletur

¶ Ipse ergo nō tū arido cor de mereāe ꝙ et lacīmarū fundanaa ꝺtis affluē. nō sltū te a negociorū strepi tu secularū remoneas. sz et a fratrū sepe colloquij

mutua ꝟfabulacionē te cō
pesce. Omīs a te mūdane
actionis curas ac sollicitu
dines āputa et eas tanq̄
ruderū moles. et meatq̄
obstacula obstructi fontis
sūmoue festina. Sicut enī
in cauerna tue de abysso
venies aq̄ colligit. sz obrui
bz oppressa nō effluit. sic
ī hūano corde ꝟsiderata p
fiducie diūi iudicij tris
cia nascit. q̄ tm̄ p fletū
lacrimis irrūpentibz nō e
manat. si terrenoz actu
ū sufflamē obsistat. Tris
cia ꝟpe lacrimarū mate
ria ē. sz ut hui⁹ fontis pos
sit vberī possit vena pro
fluē. satage cūcta negotij
obstacula remouē. Ma
liciā quoq; ira et odiū. ī
reliquorū viciorū pestes
de antro tui cordis elimi
na. ne sit accusatrix ꝟscia
fonte remordeat. mēs tua
ītimi roris vacue fiat ma
doribz. ariditate formidis
trabescat. Securitatis ꝟpe
fiducia. et testis īnocēcie
ꝟscia. Pura mentē celes
tis grē riuul⁹ irrigat. et
resoluit ī lacrimas. Diur
cia squalidi cordis emollit
et ꝓfluendi meatū fleti
bz aprit. Si ergo ꝟscia tua
pura. nitida. mūda. sit sin
cera. at ab omī labe ne
q̄cquā spūaliū defecta.
ut diū contrito cordis erū
pe ꝓperat. ober mordacis
ꝟscie nō obsistat. ih̄c pe. da.
Ecce habem⁹ q̄liter q̄renda
sit et optinēda gra lacri
marū. videlz p deuotā o
racionē et p vite puritatē
Si q̄s igit ꝓseuerauit in
hijs. gratiā pdaūn a dnō
sequet. Nā spūs sc̄s videz
hoīem vtutibz ornatū.
cor illi⁹ ingredit. et p sua
pnciā illud ī amoe suo ac
cendit. et p ꝟsequēs ad la
cr̄mas fundēdas ꝟpungit
Naculosa vo ac viciosa
corda inhabitare dedigna
tur. tristo lacrimarū ꝟpūc
tionē habe nō merent.

Quomō si ihō. filius
vitā suā emēdauit
a vicijs abstinēdo. et put
dns donauit religiose vi
uendo. et effudeit hūiles
pces corā do pro gra lac
marū optinēda. et tlez tri
gratiā assecut⁹ fuit. utrū
cōtritio siue ꝟpūctio absq;
lacrimis valeat ad delenda

pcā: et vtrū aliq̄ ꝑnctio
possit viē supl̄e sine locū
lacrimarū. Ad hoc Capl̄m tertiū

Ad hyas quēstiōes
ꝓut grā dī ispi
rauit. ita ispon
deo. Omps igit̄ deꝰ cui a
pta et nota sūt oīa corda filio
rū hoīm. respiat voluta
tē singulorū. et quicq̄ bo
ni hō facē nō pt. q̄ tm libē
ter facē vellet si possz. deꝰ
hoc pro fco reputat. Testa
t̄ hoc bt̄s ābrosiꝰ q̄ sic dicit
Affect⁹ tuus opi tuo no
mē imponit. q̄ q̄ vis et nō
potes. deꝰ pro fco reputat
ꝯ ambro. Dm̄ q̄sq̄s ē pcīs
ꝑfuat⁹ et nō pt ꝓ suis exces
sibz lacrimas fudē. doleat
tm̄ ex toto corde se offendisse
deū et lugeat veniā a dnō
ꝙsequet̄. q̄ pia voluntatem
se humiliāt̄ inuocantē respiat
Nā cōtritio meror et suspi
ria. ecia sm̄ lacrimarū effu
sioē cū habeī nō pt. valent
pcā diluere. De hoc dicit
Iohes abbas mōtis synai
in tractatu de xxx gradibz sic
Dicēs que lacrimā ti lu
gē nō valent. sz ꝓ tristicia
merorē et cōtritionē multa
q̄ suspiria pcā diluit
et abstergit. Ille. Hoc idē
sentit pe. da. sic dicēs. Cū igit̄
mēs hoīs celestis grē ro
re ꝑfundit. ꝓ ꝑnctionis fle
tū lacrimarū fundanarū
ymbribz irrigat̄. vbi et si
ex carneis ocul' lacrime nō
erūpāt. ipa tm̄ amāritudo
cordis a lacrimarū fructibz
nō elongat. Nā q̄ ex tumo
ris exterioris accidētie nō colligi
t̄ in ipa cordis humidi viē
ti sz radix seruat. suffiat
enī si mēs sit flebil'. ecia
si iugit̄ flē nō possit. Dm̄
cū visibiles lacrimas nō
pt q̄s ex ocul' carnis erpu
mē. sufficiāt exressius ꝓpo
nit̄ contriti cordis angu
stia nā deflē. h̄ pe. da. Datz
igit̄ ex p̄dcīs. q̄d gemē
bunda ꝑnctio. ecia sm̄
effusioē lacrimarū dele
at pcām. q̄ tm̄ grā q̄ius
habeī nō possit. debz tm̄ ab
vno⁹q̄z desiderā. Solet
aūt pius dns a se ecia ti
mentibz. hyat̄ grām sb̄tē/plerūq̄
q̄a cernit ex hoc dono
posse aliquos supbīe. et nō
nō donat ut in humilitate
pmaneāt. Confert tm̄ pē
tentibz ad se quercētibz va
lida ꝑnctionis grām que

delet pcm̃ et supplet locū lacmarū. ꝫ tlem xpūctio nē sn̄ lacmarū effusione. nōnulli pēitentes promo dico ducūt. et iō in tīore et hūilitate ac statu bono ꝓseruāt. Ista tangit iohs abb̄ in tractatu de trib̄ g dibz sic dicēs. Didi ī quibus dā luctū. et vidi ī alijs ꝑte penuriā luctꝫ luctū. qui liz hītes tanꝫ nō detinē tes afficiūt. ꝑ bonā ⁊ pui chrā ignorāciā ipedabi les manēt. Solet enī et ip su lacmarū donū magis vacuos pleriꝫ extollē. q̄ et te q̄busdā nō dat. ut hꝰ ꝑuacioē et iāssicioē ī suis pcijs ī meroē et tristicia aīe seipos affligāt. et pro funda tristacioē et extenu acioē penurie luctꝫ āgus tient. q̄ locū lacmarū sn̄ pciulo habēt. q̄uis ab eis hꝰ cōueiencia ꝙ pro nichilo reputēt. hꝰ iohs abb̄. Per hāc aūtē sā viri colligē possum⁹. q ꝑ tristicio meroz et xpūctio ⁊ suspiria. que habent pro pcīs. ecīā sn̄ fletu locū supplēt lacma rū. Ꝫ sciendū q̄ sn̄ nō nulli qui post pcā ꝑpetra ad deū ꝑ pniam redeūt et statī in pn̄cipio mūsio nis siue grām lacmarū a dnō ꝓcipiūt. quā ecīā grām ꝑ tīorē dei ac bone vite studiū et hūilitatē ī seipis custodiūt et cōser uant. Et sn̄ nōnulli q̄ q̄dē lacrimarū grām ī quer sioīb nouitate ꝓcipiūt. sꝫ hāc ꝑ tepidā seu negligē cīā. ul' vitā īordinatā ac vicioſā pdūt. Et sn̄ nōnulli q̄ q̄uis pro suis excessibz et pcīs valde doleāt ac xpūgant. lacmas tn̄ pro delictis suis fundē nō va lent. Et sn̄ nōnulli q̄ ī pn̄ cipio siue mūsioīb pcā sua flē nō valēt. sicut tn̄ qd pūt. se ꝑ xpūctioēz cordis seu grūtū ac meroē affligē tes vitāq; suā emēdantes et cā diligēcia custodientes Uij tles sic ī tli ꝓposito ꝑ seuerantes ꝓcipiūt ꝓcessu tpis ex dono di ecīā grāz lacmarū. et sic vtiq; hꝰ cō solat. intior gemēdo extior flendo. Nichil enī ita refi cit aīam pecnatē. siue cō solat q̄ admodū hūilis effusio lacmarū. De hoc dicit. richardꝰ de scō victoē

a Pater ighe trūsio ad supius īterrogata ꝙ stricio siue xpūctio que ex mesto ⁊ hūili corde procedt. ecīā sn̄ lacmas pt̄ tāta cē ꝙ delet pcm̃ et supplet locū lacmarū.

sup illo vbo. Fuerūt mihi lacrime mee pa. die ac noc. Huiusmoi panes tho ītior aliqñ tho solet gmedit. Aliqñ eaā ut fecū ꝺedat domestice suē vite mīta fatigacioē ꝺpellit. Panē suū spūs solet ꝺedit. qñ aīa mq̄ quidē de pcīs suis dolet. verūptñ lacrimas nlla racioē extorquē valet. Panē dolorus put cōeduīt. et cibū vnū quasi vnaīmiter sumūt. cū idē tho profunde īgemiscit. et ad eiq̄ gemitū extior tho vbtī lacrimas fundit. Hic richardq̄ int' q' eaā scīendū q̄ st' nō nulli q̄ ꝺpūctionē lacrimarū pcipiūt. sz hūilitatē ē ca eandē grām nō hnt Nā cont' primorū vitā nōnulli se erigūt. ul' cōt' cōditoris ordinacioēz m' murāt. a' eaā ꝓpt' gmodū tpale seu vanā glām tho rē agē studēt. De tlibz vbs gregorq̄ nono mōluī. expones illud iob. Si lotus fuero q̄si aq̄ nitis. sic dicit. Si nō nulli q' lamēta habēt sz hūilitatē nō hnt. q' afflicti plangūt. sz tñ in ipis fletibz. ul' cont' priorū vitā supbiūt. ul' cont' ordinacionē ꝺditoris erigūt. Hi nimirū aq̄s hnt. sz nitis aquā nō hnt. et mūdi ee nequeūt. q̄a hūilitatis fletibz mūme lauāt'. Aquis aūt nitis a culpa se lauāt q' ꝺfident' dicebat. Cor cōtritū et hūiliatū deq̄ nō spernit. Nō enī lamētis affligūt'. sz nimirū dō rebelles st'. mētē quidē terūt. sz hūiliaī cōtēpnūt. Quā nitis aq̄ nitis ītelligi et alit' possūt. aq̄ enī fontis et fluūs ex terra orit'. aq̄ vō nitis ex aere pruit. Et st' plerīq̄ q̄ p oīō nī lamēta se cruciāt. sz totis lamētoz laboribz ad sola desideria trena exsudāt. ꝺpūgunt' ī precibz. sz felicitatis tñi tone gaudia exq̄runt. Nos utiq̄ nitis aq̄ nō abluit. q̄a eoz fletq̄ ab ymis venit. Quasi enī ex terre a q̄ p fusi st'. qui p trenis vocibz ꝺpūgūt'. Nō vō idcō ploraī. qm̄ pmia etna desiderāt. aq̄ nitis tpos diluit. q̄a celestis cō pūctio infūdit. Nā cū p hēnē prām p lamēta appetūt. eiq̄ desideriis ac

ensi plangit. a sūmis ac
apūt vñ mūdent. Iz quo
usq; pena corruptioīs as
trīgim. q̄libz reīs opib;
lucream. verā mūdicia ā
tī nequaq̄ appīhendim
siz imitam. Dñe apte p iob
sbdit. Tamē sordib; ītīg
uis me. Dei nos sordib;
ītīguē dicit. id. ē. ītūctos
sordib; demōstrāē. q̄a q̄n
to ad illū veri p bō opa
surgim. tanto sbtili ui
te nrē sordes gnoscim.
quib; ab ea mūdicia dis
cordam. Aut ergo. Si lotꝰ
fuero īe Ac si apte dicat.
Quāus lamentis supne
xpūctioīs unfidar. q̄nis
p studia trē xpactioīs exer
cear. ī tua tī mūdicia
video q̄ īmūd sū. Inte
tū q̄ppe aiām do ipā ad
hūc corruptibil' carō di
uerberat. ciusq; amoris
pulcitudinē obscenis ī il
licitis cogitacionū moti
bz fedat. Nā mūdos nos
ad pfectū reddē. ul' vita
ul' lacīme nō valet. q̄ usq;
nos mōlutus nrē corrup
cioīs tenet. Ait gregoꝰ.

Dñe q̄sq; gr̄ām lacīma
tī a dnō p̄cepit illā stu
deat p̄ hūilitatē et bonā ō
uersionē in scipō obseruāe

Si q̄s vero hāt gr̄ām ha
bitā p̄ cautā a negligēcā
seu eā vitā īordinatā a
se elongatā senseit. p pnāz
et genitā cordis ac vite e
mēdacionē conet illā in
semetipō reformare. Si q̄s do
nū lacīmarū nōdū est as
secutꝰ p hūles oōnes ꝛ la
mēta pnē ac vite pūtatē
laboret a dnō illud optinē.
et dū donū p̄dcm adeptus
fuit. videat ne p negligē
cā aut aliq̄d vicā seue
lacionē mētis hoc p̄dat.
Si q̄s vō predam gr̄az la
cīmarū ex corde hīē desīde
rat. et p illa optinēda se p
gemitū et lamēta ac merō
rē aīe intꝰ mactat. nc tī
assequ valeat q̄d p̄cat. tūs
nō despet. Iz sua flagicia ꝛ
pcā p̄ cōtricionē et cōpūc
cionē cordis ac lamēta pei
tēre studeat absterē. q̄a
cōpūctio et merōr seu gei
tꝰ q̄ procedūt ex hūili corde
ecā sī lacīmis valet. ut
sup̄ dcm ē pcā delere. q̄a
cor cōtritū et hūliatū deꝰ
nūq̄ despicit. Diligēda
tī valde ē et desiderāda

xpūctio lacmarū. qa nichil mouet deū ad miserandū. siue eaā cogit. sicut ihūl' lacmarū effusio. Testatr hoc bēs augs aī dicat Quā alia tñt effām supplicātis. sola lacma affām cogētis. ꝟ augs. Hoc idē affirmat bēs ihēonimꝰ sic dicēs. Quō deū lenit. sz lacma cogit cogit. ꝟ vngit illa pūgit. Ecce quō ihūles lacme cogūt deū ad pstandū mūaz et veiā pēitentibz. Ipā enī lacma ex pio corde p̄cedēs aspectū iudicis nō timz. Acu sanctis īimicis silētiū īponit. sola ītrat añ deū et sua vtute vīcit īuīcibilē Hoc pbat bēs bnardꝰ dicens sic. O ihūl' lacma. tua ē potētia tuū regnū aspectū iudicis nō veteris. īimicis accusantibz silentiū īponis. sola īgrederis añ deū. sz nūqꝫ sola à vacua cribis. Quō pluma ꝑ vīcis īuīcibilē. lugas oīpotē. ꝟ bnardꝰ hēdꝰ. Ex iā dictis ognoscē possumꝰ mltū validā cē vtutē lacmarū. qa vincē posse īuīcibilē. et ad mūam īclinare oīpotētem. Dū ergo pcōr eaā maximis et mltis scelerib; īuolutꝰ vī fuit oīpotenti dō. nō eū apellendo. sz flendo. nō ꝓuocando. sz lacmis exorando. et p ihūlitatē gemendo. ¶ De hac salubri violētia bēs augs sup illo vbo. Regnū celoꝝ vim patit. sic dicat. Vim faciamꝰ dnō nō apellendo sz flendo. nō ꝓuocando īiurijs. sz lacmis exorando. nō blasphemando p sup bia. sz p ihūlitatē meredo Q bta violētia q vim pacienti bōitatē elicit. et vtilitatē tbuit īferēti. Q̄ ois violētior xpō fuit. religiosior ihabet xpō. Aggrediamr ergo illū. nō ferro. nō fuste nō saxo. sz māsuetudiē. ac boni opis castitate. Hꝰ st arma nrē fidi. qbz ī cōflictiōe certamꝰ. Dt aīt hijs armis vtī ī via ferendo possumꝰ. añ corpibz nrīs vī quodāmō faciamꝰ. et expugnemꝰ membroꝝ vitia. ut vtutū p̄mia ꝙsequamr. Prīꝰ enī ipī regnare debemꝰ in nob. ut regnū possimꝰ diuine saluatoris ꝟ augs. Ds bēs eaā gregꝰ.

sup eode verbo. Regnū celo
rū ꝛ dicat sic. Q̄ primaz pa
tribz idixit. q̄ aliud q̄ rect
no celorū fieri violētiā do
cuit. Cogitem⁹ ergo ca
tissimi mala q̄ feam⁹ et
nosmetipos assidue la
mētis atteam⁹. Ite dita
te ustorū quā nō tenui
m⁹ p vitā. rapiam⁹ p pe
nitētiā. vult a nob⁹ ops
deus tlem violētiā ꝑpe
rā regnū celorū rapi
vult nris fletibz. qđ nris
meritis nō debet. Exer
ceam⁹ ergo nosipos in
lamētis. ꝛrūginam⁹ flē
tibz et dignis pnie fruc
tibz culpas. Ite greg⁹. Au
dientes igit tantū vim
ac vtutē ee in lacrimis.
vn̄ ꝙsip q̄ se sentit i aliq̄
angustia a nāturte po
situ. et desiderat cōsolā
ul' eiā ab ipis liberari.
fundat ad deū lacrimas.
Cad qđ hortat' hēs augy
sic dicēs. Si desideras qđ
nō habes funde lacrimas
Et noljes crisostom⁹. Nemo
ad deū flens aliq̄m ac
cessit q̄ nō qđ postulauit
accepit. Null⁹ ab eo bn̄
ficia dolent' optauit. q̄
nō ipetrauit qđ voluit. Ite crisi.
Et q̄a nichil ita efficax est
ad ipetrāda ea q̄ sūt salutis
et amonēda ea q̄ sūt cōtra
ria saluti. sicut sūt lacrime
q̄ ex ihū li ⁊ pio corde pcēdūt
Ideo quibz ihō marie tm
pēitentes q̄ cōuersi sūt p pe
nitētiā ad dnm. Ihyac grā
cooperante dnō studeāt se
exercere. Nā cū aliqs p
pnām et scām ꝓfectio
nē appinquat dnō. Iholo
caustū deo frē est. Conet'
ergo ut mūdū se holocau
stū dnō ꝓseruet. Si aūt ali
qđ vicii tēptando nitit'
mactāe. hoc holocaustū
p xpūctionē et effusionē
lacrimarū studeat illud
emūdāe. Qđqs eiā post
uersionē in statu religio
nis exist̄ se senserit, ꝑpter
pām preterita i corde seu
ꝓfectā sua ee grauatū. cur
rat ad lacrimas. Si qs vo
luit a statuit i corde suo
seruāe castitatē. et se p t'
pes et illicitas cogitatiōes
tēptari senserit. xpūgue'.
curat ad lacrimas. Si qs
vero decreuerit i aduersis
seruāe pacīaz. et se ꝑpter
aliquā adūsitatē senserit

ura turbari a dolore cruciat̃ xp̃ūgat̃. curruit ad lac̃mas
Ir aliqs statuit i corde suo humile locū tenē. et humilita
tis vtutē in se cōseruare. sz
cū despect⁹ primi aduenit
et ob hoc se sensit indignā
ac mestū ee. xp̃ūgat̃ curruit
ad pmūz lac̃mas. Qsiqs
eaā in quacūq alia tbu
lacōe seu tēptacōe se xperi
erit xstitutū. curruat ad re
mediū lac̃marū. et ad me
diamētū xp̃ūctiois ut mū
dar⁹ et purgat⁹ p tlia reme
dia hostia sāa siue holocau
stū mūdū in cōspāu dea va
leat īuenī. Magn⁹ etenī
est creatoris mūe sin⁹ ad re
cipiendas humilū fletꝰ. Pa
ret ergo fons mūe. curram⁹
ad lac̃mas. lauem⁹ nos i
hoc fonte pietatis. In quo
fonte ipē dauid. petr⁹. ma
ria magdalena. latro i
cruce loti st̃. Cū igit̃ xpianos
cam⁹ tantos se iā lauasse
in hoc fonte pietatis. ergo
de venia et emēdacōe nūa
nō despem⁹. q̃ tot exēpla
mūe in pignoe retinem⁹
De istis iā mēoratis. et
de effectibz lac̃marū vīs
gregor⁹ in tractatu sup
ezechielē. sup illo vbo. Ibila
uāt holocaustū. sic dicat. Q̃
enī se p fidē in cōfessacōe sāe
dnō deuouerūt. holocaustū
dnō frī st̃. Sz q̃ adhuc mlta
in se de corruptibili sua car
ne patiūt̃. q̃a adhuc i eis
cordis mūdicia sordidis co
gitacōibz iq̃nat̃. cotidie
ad lacrimas tedeūt. assidu
is fletibz afflīgūt̃. Pēnī
etenī prīm et deā et frī cō
sideraī. et aī se idignos pē
sāt. i portarū hostio holo
caustū lauāt. Ecce etenī
q̃ pro timoe oīpotētis dnī
ee paties deuouit. nulli
cōuicū pro cōuicio redde.
oīa eq̃nimit̃ tolerē. et tn̄
hūt xtūelia ab ore primi
illatu sbito p̃cussit. tur
bat⁹ forte aliq̃ loquit̃. qd̃
loq̃ nō debuit. ecce iste iā
holocaustū ē. sz adhuc iq̃
natū. fortasse contra illa
tus xtūelias quas portat
dolore tangit̃. eisq̃ aīm⁹
i cautate sauciat̃. ¶ Pacā
enī vā est. q̃ et ipm̄ amat
quē portat. Mā tolerare et
odisse nō est vitⁱ mālue
tudīs. sz velame fuoris. Q̃
uniq̃ sepe i cogitacōe sua
se iudicat. reprehendit sem̄

f

ipm. qa dolet. ne tñ apud se
ualet optinē ne doleat.
Jam ergo p bonā uolūtatē
et deuocionē holocaustū ē
ſ tñ p dolorē quo tangit
adhuc īſnatū. Aliq ea q
possidet apud semetipm
deceuit īdigentibz cūcta
tribue. nichil sibimet reser
uare. uitā suā soli supne
gubnacioī cmittē. ſz dū p
bz pauperz q̄ hz. fortasse co
gitacio mētī surripit q dr.
Dñe unues si cūcta dederis
ne tñ desistat tribuē. ſz qđ
letus dare cepat. postmodū
tristis prebz. Qđ hmōi
mēs. n holocaustū mūe ē.
ſ tñ p tſticā cogitacioīs
īſnatū. Aluus cōtēpta
mūdi supbia honores at
q dignitates hui⁹ seculi
deceuit deuitare. ultr̄
apud hoīes appetit locū
optinē. ut tanto excelsior
ueiat in pmanēti gla.
q̄nto hūlior aspiciat in
tñseuti uita. Is fortasse
cū subito sese a prio des
pta agnoscat. dedignat
cur despicat. Duit quidē
cē in loco hūli. ſz tñ atte
di cōtēptibl nō uult. Hūc
tā deuocio eleuat. ſz adhuc
infirmitas grauat. Jam
ergo p deuocionē holo
caustū est. ſz adhuc īfir
mitate īquinatū. Dcie
dēm⁹ q p dā sit mt sacrifi
ciū et holocaustū. In sac
ficio etenū ps pcaōis. In
holocausto vo totū pec
offerri cōsueuerat. Pen
sem⁹ ergo qđ ē sacrificiū
qđ holocaustū. Cū enī qs
suū aliq̄d deo vouit. et
aliq̄d nō vouit sacrificiū
ē. Cū vo omē qđ hz qđ sa
pit oipotenti deo vouit.
holocaustū est. Nā st q̄dā
qui adhuc mēte i hoc
mūdo retinēt. ſz tñ ex
possessis rebz sbsidia egē
tibz mīstrāt. Jsta in bonis
q facūt sacrificiū offe
rūt. q̄a et aliq̄ de actiōe
sua vo īmolāt. et aliq̄d
sibipis reseruāt. Et st q
dā. qui nichil sibimetipis
reseruāt. ſz sensū līguā
uitā atq sbam quā pce
perūt oipotēti dño īmo
lant. Qđ ista n holocau
stū offert. ymo magis ho
locaustū fiūt. ſz sciendū
nob ē. q̄a st quidā. q ecia
sclm relinquētes. totū q
dem offert qđ hmt. ſz tamē

in bonus q̄ agit mīme xp̄i
gunt. et bonū qđ agit holo
causti est. Sz qa flē et se
ipos diudicare nescit. sep
ad lacrimas nō attendit. p
fectū eorū holocaustū nō ē
Vnde enī p psal. dicit. Fiat
mor sit oīs sacrificij tui. et
holocaustū tuū pīguē fi
at. Holocaustū q̄ppe sinū.
ē bonū opus. qđ orōnis
lacrime nō infundit. Holo
caustū vō pīguē ē qñ hor
qđ bn̄ agit corde humilit. e
tiā p lacrimas irrigat. Vñ
rursū dicit. Holocaustū
medullata offerā t. Qñ
qs enī bonū opus agit
sz oīpotentis dī amore atq
desiderio flē nescit. holocau
stū hz. sz medullā in holo
causto nō hz. Qui vō bona
opat. et visioī iā creatoris
sui ihūat. atq ad etne cō
templacois gaudia puenire
festinat. sep ipm ex amore
quo accendit in fletibz
mactat. holocaustū me
dullatū dedit dnō. Studē
dū ergo nob ē. et mala
fūditꝰ relinquere. et bona
que sufficiamꝰ opari. Atq
ut in ipis bonus q̄ agumꝰ in
amore etnī luis xp̄igumꝰ
Considerandū q̄ppe ē opus
nrm̄ qle sit q cogitatio in ope
q̄ intentio in cogitacioe. et cū
in utō bono ope admixtū
aliq̄ malicie ut̄ pue delīa
cois agnoscimꝰ. redeamꝰ
ad lacrimas. lauemꝰ holocau
stū. Sit quida q semetipos
in magnis actoibz dnō de
uouert. atq ad tantū pfō
nē puenerūt. vt ab eis nl̄
la vmq̄ difficultate flectāt.
q̄tenꝰ in deliberacioe castita
tis neq̄q̄ caro in pua cogita
cois delīacioe aim sternat
Mā et si qñ p suggestionē
pulsat surgē nō ptmittit
q̄a vigore iudicij calcatur
In deliberacioe quoq pace
nr̄ sermo ordinatꝰ ab ore
pdeat. nr̄ dolor tacitꝰ aim
pmat. ut in deliberacioe hui
litatis nullꝰ despectꝰ aim
mordeat. Sz cū iā in hijs q
rē denouert se se fortit ex
hibent. pena tm̄ pcm̄ q ab
hijs añ bonā deliberacoēz
pretrata st. ad meoriā de
ducit et plangit. q̄q̄ illicita
te se egisse meminerūt. Vñ
utq p vitā quā tenēt ho
locaustū st. sz p vitā quā ā
tea tenuerāt ignatū. q̄a
mūdat lacrimis vitā. quā

ꝑuis aliq̄ actibꝫ ī̄ſmaue
rūt. ℣os itaq; uīt ꝙ ad ui
tā ꝓteritā mētis oculos re
ducam⁹. remiſſam⁹ ꝯd fu
im⁹ cū mūdi tyu⁹ ꝯcupiſ
cencias ſeq̄rem⁹. ℣t ſi dn̄o
iā toto corde deſeruim⁹. q̄
nos peccaſſe memūm⁹. de
fleam⁹ ī fletibꝫ lauem⁹
holocauſtū. ℣ce oīpotēti
dn̄o deuouim⁹ caſtitatē
nrām. ſz ſi adhuc ī mūda
cogitacio mētem ī̄ſmat.
redeam⁹ ad lac̄mas. laue
m⁹ holocauſtū. ℣ce pnā
cencia nos ſeruaē deꝑre
uim⁹. ſz adhuc un ꝑtbat
ſi mētē tacit⁹ dolor excru
ciat. redeam⁹ ad lac̄mas
lauem⁹ holocauſtū. ℣ce
iā ꝛcepim⁹ poſſeſſa ꝛtbuere
atq; in hoc mūdo hūilita
tis locū tenē. ſz tm̄ mūdo
ſi adhuc aīm ꝯpne ſuſpi
cio depm̄it. ſi deſpect⁹ pri
mi ī aliq̄ nos īdignacioē
cōfundit. redeam⁹ ad lac̄
mas lauem⁹ holocauſtū
Magn⁹ ē eternū creatoꝛ
nr̄o ad recipiendos fletus
hūiliū mīe ſin⁹. Vbi enī
īmūabiliū hoīm flet⁹ ſuſ
cepti ſt. ibi locū ſuū īuen
ture ſt et lac̄me nr̄e. Patz
ergo fons mīe. aurum⁹ cū
lacrimis. lauem⁹ nos in
hoc fonte pietatis. In hoc
fonte ipe dauid lotꝰ ē. cū
reduxet ad lamētū pnīe.
poſt maculas ꝙuis culpe
In hoc fonte mīe lotꝰ eſt
maia magdalena poſt
pcā mlta. In hoc fonte
lotus ē petr⁹ poſt negna
onē et latro ī cruce. Cur
ugit⁹ pigri ſum⁹. cur tor
pentes ꝛ frigidi remane⁹:
q̄ in hoc fonte pietatis. tū
tos ſe lauſſe cognouim⁹. q̄ā
Ergo ne de emēdacioē nr̄ā
deſpem⁹. q̄ tot exempla ī
pignoe retinem⁹. Quete
eternū fontē pietatis debu
eram⁹ eciā ſi clauſus eet
et patz et neglig̃m⁹. Aut
tam⁹ oculos fidei ī mūdū
vnuſū. cōſidem⁹ q̄ñti
pcōres diebꝫ ac noctibꝫ p
lamēta in hoc fonte mīe
lauāt. q̄ñti poſt maculas
ad mūdiciā redeūt. Cur
tum⁹ cū tlibꝫ poſt mortis
tenebras ad aquā vite. cō
ſidem⁹ q̄ñtū petnuum⁹
q̄ñtū cotidie pecum⁹. atq;
ut appaream⁹ mūdi poſt
maculas lauem⁹ holo
cauſtū. ꝙ dn̄ ꝑꝑoꝛ ſup

ezechielē. ¶ Ut igit̄ uer-
contricois ſeu cōpūctois
ac eaī effect⁹ lacrimaī
clarius pateſceret. ſermo
de hac matia ī longū eſt
ꝓtractus. ¶ Oltō eaī uidē
dū eſt de contīoē. ¶ Utrū
cōtrio ſiue ꝟpūctio poſſit
tollē totū reatū. culpe uide
lic̄ et pene. ¶ Ad qđ ſciendū
q̄ cōtrio tanta ꝑt ee qđ
delet totū pcm̄. Et de hoc
dicat bēs aug⁹. ¶ Pcm̄ lōgi
tpis peūt eaī uni⁹ hore
momēto ſi fuit ī corde vā
contīo. ¶ Contrio aī vā
mlta requirit. maxīe tm̄
dolorē cordis q̄ ex tīore. et
pio amore dei pro ꝟmiſſiē
procedit. ¶ Mā q̄nto cū ma
iore dolore lacrime ꝑ facī
noibz effundūt. tanto a
benigno condūt ꝓtīus
culpa remittit. ¶ Pē enī
ſolus labore ꝟſidebat. et
pro ut qs magis ꝟpūctus
fuit. tanto pociore venīa
p ſius exaſſibz ab ipō ꝟſe
quet⁹. ¶ Dn̄ iolies abbas mō
tis ſynai. ¶ Iudicat⁹ penit⁹
a bono ꝟ iuſto iudice nō
natale uit⁹ ī lacīmis. ſicut
in alys multis. ¶ Vidi enī
ꝓuas guttas cū dolore ef
fuſas. et uidi fontē ſine
dolore manātē. et quidē
ego magis ſdm dolorem
et nō ſdm lacīmas iudica
ui laborantes. ¶ Arbitror aī
qđ et deus. ꝟ ille. Et de bō
petro legit⁹ q̄ poſt negacio
nē dn̄ egreſſus ē foras et
fleuit amarē q̄ venīā ab ipō
ſtatī cōſecut⁹ ē. Ex iſtis igit⁹
dēs colligē poſſum⁹. q̄ cōtīo
uitm̄ ꝑt ſe extendē q̄ tollat
totū reatū q̄ntū ad culpā
et eaī q̄ntū ad penā. ¶ Un̄
dīs de aḡno dicit. ¶ Intencio
contīo ꝟtricois ꝑt attendi
dupliciat. ¶ Uno mō ex pte
uirtutis q̄ diſpluencīa cau
ſat. et ſic ꝑt uitm̄ ītendi ca
ritas ī actu. q̄ cōtrio īde
ſequēs mēbit⁹ nō ſolū cul
pe amocionē. ſz eaī abſo
lucionē ab oī pena. ¶ Uno⁹
ex pte doloris ſenſibil⁹. quē
voluītas ī cōtricoē exercat.
et q̄ta ille eaī pena quedā
ē. tm̄ ꝑt intēdi q̄ ſufficiat
ad delecionē culpe ꝟ pene
¶ Eaī ſciendū q̄ ī cōtrica
one duplex ē dolor de pcō
Unus ut pte ſenſitiua q̄ paſ
ſio ē. et hic nō eſt eſſencialis
t cōtrio. put ē actus vtutis.
ſz magis effs ipius. ſicut

cū pñē virtus exteriorem
penā suo corpi iflugit ad
recōpensandū offensā q̄
in deū cōmissa ē officio
mēbroū. ita ecīā ipi cō
cupiscibili penā infert do
lous p̄dc̄. q̄a ipā ecīā ad
patīm coopabat. Alig do
lor ē in volūtate. q̄ nu
chil aliud ē q̄m displicen
cia alicuius mali. et sic cōīter
ē dolor p eēnaā. et ē actus
virtus pñē. h̄ tñ. de aḡ.

k Et q̄us ut dam ē p cō
tritionē deleat culpa ul'
ecīā pena. nichilōin cō
fessio et pñē iūcte exple
cio requirit ecīā tūc. nō
ppt remediū. h̄ ppt̄ precep
tū. nō solū ppt̄ preceptū
tenet' q̄s confitei et satis
facē. h̄ ppt̄ inclitudinē. q̄a
salus nō ē certus q̄d sua cō
tritio fuit sufficiēs ad su
ū reatū totū tollendū.
Dñ opt̄ ut p̄ceptū t̄ tēz
inclitudinē q̄lutz ecīā mī
tū cōtritus curratt ad re
mediū cōfessionis. n̄ articu
lus necessitatis hoc exclu
dat a impediat. Sē igit̄ de
scā pte pñē. scitz cōfessionē

Definitio dicēdū est. Filius
Dost incōrnationē deū
tritionē sine xp̄ificationē. Nunc
de cōfessionē que scā ps est
pñē desiderio edocti. p̄. Ca'

Confessio ē .q̄rtū
ut aut augr̄ p
quā morbi latēs
spe venie aperit. Hui cōfessio
sacrāmētal' q̄ est ps pñē t̄ cō
uenient' describit'. et p
materiā que ē peccām. et
p actū q̄ est apte. et p fi
nē q̄ est spes venie. Cōfes
sio ecīā ē legitīa cōra sac
dote peccatoū declaratio
ul' dicat' cōfessio sil' ul' ex
toto ul' vndiq̄ fassio. Nam
ille cōfiteī qui totū fateī.
Hui precipit' p̄ remiā t̄nor
iij. Effunde sicut aquā cor
tuū añ cōspectū dñi da
tu. Et ps. Effundite cōrā
illo corda vrā. Dōs ecīā au
gr̄ dicit. Vos peccastis.
p vos erubescatis. videlz cō
fitendo. Erubescentia enī
remissionis t̄z ptē. Dotū
āt teneam' ad cōfessionē
peccatoū. dicendū q̄ sic. Dis
enī peccā siue actual' siue
original' ē remediū passio
xp̄i. Illi āt virtus passionis
in sacrāmētis ecclie ē ipressa
Dñ nō possit' a peccō siue
actuali siue originali s.a

m

sanaū ſñ ſacm̄etoꝝ ſuſcep
cone. ul' in te q̄ñ habet
oportunitas ſuſcapēdi ul'
ꝓpoſito cū articul' nāt
tatis ꝯcludit ſacm̄etū. et
nō cōtēptus elugioīs. Cō
feſſio vō ptinet ad ſacm̄e
tū inſtitutū cont̄ morbū
pcā mōlus. ido tenem' cō
fitei. ꝙ enī ta videlz cōtri
cone cōfeſſione et ſatiſ
factione ſcire debem' ee
ex p̄cepto dīne ſcripture. Ja
cōtricio p̄apīt ꝙbel' ꝙ. Ja
dite corda vra. De cōfeſ
ſioē dicit' iacobi vltio. Cō
fitem' alterutrū pcā vra
De ſatiſfcōne habet' Ma
thi iij. Facite dignos fructs
pnē. Qa ꝙ ſit' p̄apīt'
a dnō cū dicit ꝛc Mathi
iiij. Pnīam agite appro
pinq̄bit enī regnū celo
rū. Nō eſt ergo ſal' ſine
cōfeſſioē. vbi q̄s ire pt ſa
cerdotē cui cōfiteat'. De
hoc dicat ricij. de ſcō victoe
Miſi enī q̄s cōdigna cōfeſ
ſionē ſuoꝝ fecit ſcelerū.
ipe ſaluaī nūq̄ potit ie
ternū. Et hīs ꝙbus'. Nt
q̄ enī abſq̄ cōfeſſioē de
ceſſerūt hoies. nil aliud ſi
bi q̄ etnas debe nouerunt
miſerias et dolores. Eſt aī
p̄mo ſciendū q̄ confeſſio pcōꝝ
a' procedt ex gra ſpūs ſci. Aut
ex metu ſutuū iudicij. Pmū
pbat aug' ſic dicēs. Dom̄
ſci ſpūs ia ihz q' cōfitet' et pēit
q̄a nō pt ee confeſſio pcā q cō
punctio in ihoīe exſtipo. Hec
ille. De ſcdo hīs greg' vm'
mōluī ſup illo vbo. Ego nō
pcā ou meo. ſic dicat. Ori
ſuo pat. q' cōfitei malū qđ
fecit erubeſcat. Jz uſq̄ ou
ſuo nō pat. q'a uā iudicas
diſtricti p̄uenies vbis cōt'
ſe ꝓprie confeſſionis ſeuit. Hic
ꝙbs aut. Pueciam' facie ei'
i cōfeſſione. Hīt ſalamō di
cit. Q' abſcond' ſcelera ſua
nō diget'. q' aī confeſſus fuit
et deligit ea. miaz ꝓfect'
Jz nequaq̄ ad confeſſionē os
pandit'. ñ cū confideacione
diſtricti iudicij p pauorē
ſpūs angustat'. Hñ ſb dit'.
Loq'r in tribulacoē ſpūs mei
Tribulacio q̄ppe ſpūs lingua
monet. ut tractū p̄ua opis
vox cōfeſſionis ipugnet. Ait
greg'. Hñ vnq̄ iſtiq̄ pcōr
ſtimulatꝝ amoe ul' timore di
ſtudeat ſua ſcelera confiteri.
q' ſedm aug'. Nullū gra
uiꝝ pcm̄ ē q̄ aliquē mor

n

Em

bos suos nolle cōfitēri. Nullꝰ
enī qui qsiuit remediū
periit. Nullꝰ qꝫ cōtēpsit e
vasit. ysˢ augˢ. Monet er
go nos sac̄ sc̄ptura. ut qꝫ
sī pc̄a ē nō possiu. illa
p remediū ꝓfessiōis dilu
ere satagam. Vult enī
pius dns ut ea cōfiteamˢ
in hoc sclo. ne cōtingat
nos p illꝰ ꝓfudi in futuro
De hoc dicat bēs augˢ
In oībz sc̄pturis dīnis ā
monemˢ frēs ut pc̄a nra
debeamꝰ ugrˢ et hūlitˢ
nō solū dō. sz ecl̄ā sc̄ās et
deū timētibz cōfitēri.
Quō enī nobis vulnera
de esse nō pūt. sic et con
fessiōis medicamēta de ee
nō dnt. Nō enī ideo vult
dns ut cōfiteamˢ pc̄a nra.
qꝫ ipē ea scīre nō possit. sz qꝫ
dyabolus hoc desiderat.
ut uideat qꝫ nob aīt tbu
nal iudicis etnī obiciat.
ido vult ut magis defēdē
qꝫ accusaē pc̄a nra velimꝰ
Contrio aīt dō nr qꝫ pius
et miserior ē. vult ut ea
cōfiteamˢ in hoc sclo. ne ꝙo
illis ꝓfūdamˢ postmodū
in futuro. Si enī nos ꝓfite
mˢ ille pat. si agnoscamꝰ
ille ignoscat. ysˢ augˢ. Nā il
le nō habebit qđ timeat i
futuro iudicio. qꝫ nr̄ ꝓfessiōē
fecit de suo pc̄o. Testante
bō leone qꝫ dicat. Nō temam
iudicio ideēmandū. qđ fuit
ꝓfessiōe purgatū. Et cassia
nꝰ. Illis nō iudex ꝟz aduōtꝰ
ē xp̄s qui se ꝓpa ꝓfessiōe dāp
nauit. Nā secm̄ qđ hugo
dicat. Nichil deo ita acceptū
vile qꝫ ꝓfessio i hoīe sine cul
pe. Dīs ergo qꝫ sua sceleā mō
accusat et suā vitā corrigit
et emēdat. tlis nō timebit
siui aduārii cū venit. qꝫ
a deo erit excusatꝰ. Dn̄ ex
sosto. Omīs qꝫ se agnoscat
sui accusatōr ē. Nā qꝫ sui
accusatōr extiterit. cū vene
rit aduārius nō ꝓfundetur
Dīs enī qꝫ se in hoc sclo do-
lendo accusat. et fuit a se
accusatꝰ. a dō eit excusatꝰ
Sz illa ē fructuosa si sb̄sequ
ta fuit correctio. Ceterū se
cotidie accusaē et nō corrigē
deū tēptaē ē. melꝰ ergo
dīgo ut p̄mo sit correctio.
et postea accusatio. qꝫ p̄ce
dat accusatio et nō sb̄sequt
correctio. ysˢ crisˢ. Dn̄ si de
sideramꝰ pc̄ōrū venā nō
erubescamꝰ sb̄trē ꝓfessiōis

medelā. ℭ Nā et ipā vēcūdia q̄ in cōfessioē habetur penā tēpat. quā p̄ p̄cō q̄s pati debeeret. Testat' hoc eusebius q̄ dicat. Null' cōfitēi erubesat. null' dure ꝛpreh̄endi ptīesat. Vēcūdia enī penā tēpat quā p̄ p̄cō q̄s pati debuerat. Et vidj. de sco̅ vict. ℭ Nō to maior vēcūdia i cōfessioē fuit. tā to q̄libz ocul' dīnis clarior īnotesat. Ergo postposita oī vēcundia sine tīore tuā no studeam⁹ nr̄am cōscīaz p̄ humilē cōfessionē ꝛpurgare. Nā sicut p̄cā p̄petrata scīpta st' in cōspectu di, sic cōfessio delē solz ea ab ocul' cōditoꝛis. et tanta ē vis cōfessionis. ut deōnes illa q̄ delcta p̄ cōfessionē fuerīt. nō valeāt reuelāe. ymo scire ea prohibēt. ℣ Dbat āt hoc bēs āb⁹ sic dicēs. Tāte vtutis cōfessionē dixerī. q̄ p̄cā ipā q̄ p̄ cōfessionē abolent. deōnes reuelāe ymo scire phibēt. h' āb⁹. ℣ Q̄ āt oīa sīt nuda et apta q̄ illicate fuit ocul' di. dicit quidā doctoꝛ sic. Nō erubescas do cōfitēi cui nō potes abscōdi. ipe enī nouit abscōditu cordiū. cui oīa nuda et apta st'. an̄ cui⁹ ꝛspectū oīa p̄cā nr̄a st' scīpta. ℣ q̄ scīp sit trāsgressio h⁹ delz cōfessio. Nō te pudeat dicē q̄ te nō puduit facē. Nulla enā ē tā grandis culpa q̄ nō habeat veniā p̄ cōfessionē. Dicta ergo cordis tui et p̄uas cogitatioēs illuo manifesta. Peccām enī p̄ditū cito curat. cīmē vō tacendo ampliat'. Dicuī enī si patz fit ex mḡno pusillū. si latz fit ex mīmo magnū. Nā velox cōfessio. velocit' medicinā fāt Sit ergo īte deuota cordis cōtrictio. vā oris cōfessio. discreta carnis mortificatio. repētina malorū exturpatio. leta bonorū opm exhibitio. h' ille. Et q̄admodū p̄cā hoīem sordidū et īmundū reddūt i cōspectū creatoꝛis ita cōfessio iustū et pulcrū exhibz ocul' creatoris. Nō āt iustū faciat cōfessio. dicit bēs gregoꝛ⁹ sup illo vbo. Justꝰ i p̄ncipio accusatoꝛ ē sui. Quātucūq̄ p̄cāoꝛ īmanissīa scelera cōmisit. īcipit tm̄ iustꝰ ee cū incipit cōfitēi. q̄ cū cōfitet. ei⁹ īiustīcīā displiz sibi. cū āt sibi displi

cet. ustus ee initiu. Q̄ vō pulchros et decoros ipa cō fessio exhibeat patres deo dicat bēs b̄n̄ard⁹. Ama cōfes sionē si affectus decorē. he uem ubi cōfessio ibi pulchri tudo et decor: si pcā sr̄ī con fessioē lauāt. si bona opa ī cōfessioē emēdāt. h⁹ b̄n̄d⁹ Dn̄ eaā bēs aug⁹ sō p̄s̄m dicat. Dis ee pulcher ofitē. fedus eras ofitē ut sis pul cher. pcōr eras ofitē ut sis iust⁹. Et ē dux cōfessio. saluz laudātis ꝫ gemētis Cōfessio laudātis ad hoīē ptinet ea⁹ q̄ laudat. Cōfes sio gemētis ad pnāz ptinz ea⁹ q̄ cōfitet. Et Cōfitent enū hoīes cū laudāt deū. cōfitent cū accusāt se. et nichil dignū fāt līgua. ut ergo illū laudes te accu sas. q̄a illi⁹ mīa ē. ut nrā pcā dīmittat. Nā si deus uellz p̄ nīis afē. nō īuen ret n̄ quos dāpnaret. Veīt ergo dicēs ut recedam⁹ nā a pcīs nrīs et nō nobiscū deducat cōnē de p̄teritis. ſ tanq̄ tabule noue fiant mcēsis omnīz cyrogr̄phis debitorū nrōrū. Dn̄ cōfitē do dāpnem⁹ q̄d feci⁹. ut ille q̄d coronet nō q̄d dāpnet īueīat. h⁹ aug⁹. Nec mirū si ipā ofessio pulchros ꝫ iust tos hoīes peccatores reddit magne nāq̄ ūtutis et effi cacie ē. Ipā enī a vicioꝝ sordibz mūdat. aīās sc̄ifi cat. deū placat. īfernū spo liat. et apit padisū. De istis et alijs effectibz ac ūtutibz ofessioīs dicat bēs greg⁹ sic Cōfessio corpus illuīnat aīām sc̄ificat. deū placat. veniā pcōr donat. ange los letificat. dyabolos cō tristat et īfernū spoliat. Cōfessio a morte aīām libe rat apit padysū. et spē sa lutis tribuit. n⁹ mēt⁹ iu stificaī q̄n hac vita pcm nō vult ofitēi. Dn̄ eaā aug⁹. Cōfessio ē sal⁹ aīa rū. dissipatr̄ vicioꝝ. re stauratr̄ ūtutū. expugna tr̄ deōnū. obstruit os īfer ni. apit portas padysi. Et rich⁹ de sc̄o vict⁹. Diā ī cō fessioē lauāt⁹. Sc̄aā mū dat⁹. amaritudo tollit⁹. tīm q̄llitas vrdit. spes venuis cit. aīm⁹ hylarescit. Qui unq̄ vult hr̄ē sciēciā mū dā et sc̄am. veīat ad cōfes sionē. Nā cōfessio mūdū.

Teste eusebio q̄ dic. Omnis ista
sūdē fideliū ꝓfessiōē fcā. signāt
sētat atq; nōbilit sce alleuiatū

cōfessio sōm reddit. ꝯ tractat
Cōfessioē eciā factā vn̄ ista
q̄ fideliū se nōbilit sentit
in corde suo eē alleuiatū
ꝯ eusebi. Et si aliq̄s habe
at puā contritionē de cōmis
sis pcīs. vadat ad sacīm
tū ꝓfessionis. faciat qđ pt.
et remittāt ei tractoē sat
mēti. nō tōne pue ꝓtionis
q̄a īsufficaēs ē ex se. ꝑ
uitutē suā. et illud qđ nō
pt pua cōtricio ꝑficit tōne
sacī. Ex quo ergo tāte ef
ficacie ē pcā ꝓfessio. nulli
neglugat suus vulneribz. q̄
se sentit variis cīmibz sau
ciatū. tā salubre remediū
ꝓfessionis adhibe. Ix nōdū
q̄st nōnulli q̄ se pcōres eē
fatent. qui tū se pcōres eē
nō credūt. Cū vō tles ꝑ suis
excessibz arguūt. ul eciā
a dnō flagellant. statū se
eē pcōres defendēdo cōtra
dicūt. et se īnocētes vidēi
appetūt. atq; cont flagella
sui conditoris īmmurmurāt.
De tlibz bīs greg xxiij
mōluī sup illo iob. vt eciā
dignꝰ nō acceptī. sic dicit
De q̄ se pcōres plerūq; cō
fitent. eciā q̄ se peccasse
nō credūt. Nā sepe ꝓtingit

ut passim se hoīes īquos
fateant. sz cū pcā sua vā
ter alijs arguentibz audiūt.
defendūt suopte se. atq; īno
centes videri conāt. Omis
q̄st ergo cū tlis ē. et se de
liquisse dicat. vm nō dicat.
q̄ppe q̄ pcōrē se nō ex corde
ītimo. sz vbotenꝰ asserit. Ist
te enī de cōfessioē pcā orna
ri voluit. nō hūiliari p ac
cusacionē suā. hūilis appe
tit videi nō eē. valde āt fa
cile ē. ut pcōrē se q̄st cū ni
chil pro pcīs suis patrē fate
at. Secure videliz īquos
nos dicimꝰ cū vīdictā nul
lā de īquitate sentimꝰ.
Nā cū pcōres nos q̄dē ī cū
q̄llibet loq̄mr. sz cū de pr
catis ipīs flagellō ītuēten
te corripimr murmuram
Quis itaq; iustus q̄ culpā su
am districte ꝓsidēt. eciā
ī flagello positus dicat. q̄
ut eā dignꝰ nō receperī. ꝯ
greg. Et eciā nōnulli q̄
dū alīq̄ bō in estīmacione
prīorū de se sparga ul di
ci cognouerīt. agnosca nō
velint. si qđ ē q̄ ēptyēsibili
ē facīt. sz va hūilitas si
bimetipī in hac pte nō p
cat. q̄a malū qđ fecat. dicē

et cōfitei nō erubescat. ¶ De
hoc bīs gregō xxj mōliū
sic dicat. ¶ Sepe nanq; cōtigit
ut elatus vtutibz animꝰ
dū mlta bona ī estīatiōe
prīoꝝ de se sparga agno
uit. agnosta nō velut. si qđ
ē qđ repēhensibile. ¶ Quaꝝ
videlz errorꝝ tenebras id
arto mēs tolerat. qa cor
dis oculū tumor grauat
¶ Sᶜ st nāq; vē hūilitatis
testīonia. et iustatē suā
quēq; agnoscē. et agnitā
voce cōfessiōis apire. ¶ Ac cō
tra vsitatū hūani gnis
vicū ē. et labēdo pcm cō
mittē. et admissū negādo
abscondē. et iustū defē
dendo mltiplicare. ¶ Mu
ltū pcōrū iā exordiū illud
nacōis ē hūilitas cōfessio
nis. qa sibimetipm prē iā
vēnūt. q malū nō erubes
cat cōfitei qđ fecat. et q de
fendo accusāi nō potuit.
accusando celerrīē defēdit
¶ Sz sciendū ē qp plerūq;
hoīes et culpā cōfitentur
et hūiles nō st. ¶ Nā mltos
nouimꝰ q arguente nullo
pcōres se ee cōfitent. cū nō
de culpa fortasse fuerīt cor
recti. defensiōis prō crimiū
grīūt ne pcōres ee videāt
¶ Sī tuc cū id sponte diat
pcōres se ee vā hūilitate
agnoscent. cū arguūt ab
alijs ee se qđ cōfessi fuerīt
nō negarēt. ¶ Qua ī re iu
dicia vē cōfessiōis st. si cū qs
qp pcōrē se diat. id de se di
centi eā altei nō cōdicat
¶ Nā q a sctīs est. Iustꝰ ī pn
cipio accusatoꝝ ē sui. nō
magis pcōr qp iustꝰ videī
appetit. cū se pcōrē qs qp
nullo arguēte cōfitet. sz cō
fessiōis vitatē pbat. qm ma
lū alt qđ fecamꝰ incepat.
qp si supbe defendim⁹ liquet
"pcōres" q nos ex nob fcte
dicebamꝰ. ¶ Dm siqpe cu
randū ē. ut mala q fecim⁹.
et sponte fateamr. et q a
lijs arguētibz nō negem⁹
¶ Supbie qppe vicū ē ut qđ
fatei de se qs qp quasi sua
sponte dignat. hoc sibi di
ci ab alijs dedigneť. ¶ Ni
tent in ī iob q voluit cōsti
tatis ītuētia. miscēt inte
gritatē iustīe. miscētur
viscera pietatis. ego ī eo
nō mīme admiror cōfessi
onē hūilimā pcōrū. qp vt
sblimia gesta vtutū. ¶ Eo
enī q a p vitatis vēcūdiā

plerūq; ḡuoris ē certamiꝰ ꝓmissa peccā prodē. ꝙ nō ad missa vitaē. et vnūqdq; ma ꝙuis robusta ꝙ vitet. tñ hui lꝰ prodit. hꝫ gregoꝛ. Et sꝑ nōnulli q; se de malꝫ ꝑpetra tis diiudicādo ī mēte accu sāt. ſz q; a ipās voluptates ex desiderio nō deseruīt. etu besaīt ꝛfitēi qđ facuīt. ſz cū cepint carnis delectacoēs in se repmē. eciā p vocē cō fessiois incipuīt se accu saē. Et sꝑ nōnulli q; quidē pcā sua ꝛfitēt. ſz nō ge muīt. ymo ꝙsi gaudētes sua scelera dicuīt. ſz q; volt veniā suorū ⁊minuī a dnō ꝛseq; et fiduciā de sua sa lute a dnō ꝓcipe. nocē ē ut p gētū puniāt. quidꝙ plinguā accusāt. De tl hz bēs gregoꝛ yo mōluī sup illo iob. Dirui adūsū me eloq̄ meū. sic dicit. Quasi pro se eloq̄ suo u tiꝰ. q; ꝑua q; gessit defēdē excusacoībz conat. ſz ad uersū se eloq̄ dimittit q; accusaē ī se ī capit qđ er rauit. Sepe vo et cū deli q̄mꝰ ea quoq; q; agimꝰ diiudicaꝰ. Accusat mensꝰ ipa qđ ꝑpetrat. ſz qua hor ex desiderio mūme deseāt e rubescat ꝛfitēi qđ fecat. Cū vo toto iā iudicio carnis de lectacionē ꝓmit. audaci voce ī accusacoīs sue ꝛfessione se erigit. Cz sꝑ nōnulli q; a pris vocabz culpas fatēt. sed tñ ī confessione geme nes cauīt. et lugēda gaudētes di cauīt. vñ apte sb̄dit ꝙ iob. Loq̄r ī amaritudiē aīe mee Q; culpas suas detestās lo q̄t. restat ut has ī amaritu dine aīe loq̄t. ut hꝫ ipa a maritudo puniat. quidꝙ lūg ua ꝓ mētis iudiciū accusat Laciendū vo ē. q; a ex pena pēitencie quā sibi mēs urro gat aliq̄ten ꝛsecutue pāp atq; ad urrogacionē supni iudicis fiducior exurgit. ut seipām sb̄talꝫ inueniat. et er ga se q̄ quō disponāt agnos cat. Dñs addit. Dicā do. no li me cōdēpnare. Qz patrem se ī amaritudiē aīe asserat. ꝙ deo aliud q̄m ne ꝛdēpne t dicit. Qa amaritudo pn tas pnīe exiguit supplicia sequētis ire. Quobz ait mo dis in hac vita iudicat hoīes ds. q; a ꝓ mala pnīa urrogā re iā tormēta sequēcia ī capit. a tormēta sequēcia flagellis

pñtibz ertiguit. ¶Nisi enī de
lictis erigentibz iustꝰ iudex
nūc et postmodū quosdā p
cuteret. iudas mīme dixiſſ
ſdō eos q̄ nō crediderūt pdi
dit. Et de iuſtis ꝑs nō dicēt
Induāt sicut dyploide cō
fusioē sua. Dyplois q̄ppe
duplū vestimētū dicit. Cō
fusioē ergo sicut dyploide
induta ſt. q̄ uīx ecclīe suū
mītū et tpāli et ꝑpetua
aīaduſioē feruūt. ¶Solos
q̄ppe pena a ſupplicio ube
rat quos īmūtat. nā quos
pñtia mala nō corrigūt.
ad sequēta pducūt. ¶Nec
nequaq̄ pena pſens quos
dā a ſupplicio etho defen
dēt. paulꝰ nō dicēt. Cū iu
dicamur a dnō corripimur.
ut nō cū hoc mūdo dāpne
mur. ¶Hīc ecīa ſeptū eſt. Quē
diligit dns castigat. flagel
lat aūt oēm filiū quē reci
pit. ¶Sepe ergo mēs iuſta
ut magis secura sit. alias
accipiat. et cū flagell' cin
gitur ſupni iudicis īcertitu
dīe turbat. ¶Pauet ne ūlti
ū sequētis dāpnacois sit
oē q̄d patit. et p cogitacio
nē intorqat iudicē. q̄a de
vite siue mītis ābit ī pauſ
ſione. ſz cū vite siue vitꝰ ad
oculos mētis reducit. q̄si cō
solacio a iudice vīdet. q̄a
nequaq̄ ad pdendū pcutit
quē in actois īnocēcia fe
riendo custodit. ¶Dñe itaq̄
dicit. Indica mihi cur me in
iudices. Et si apte diceret.
Q̄ flagellādo me iudicas
oñde q̄ ad iudicīū p flagel
la securū reddas. Quod et a
līe intelligi pt. ¶Nā plerūq̄
vir iustꝰ petit. ut semetip
sū iudex sibi iudicet. q̄te
nꝰ q̄d ille aīaduertēdo pcu
tit. hoc ī ſe flendo et ipē
castiget. ¶Licet nāq̄ q̄ eq̄ſ
simꝰ videt iuste quēpiā
nullomō afflīgit. et mag
no fletu afflīgit. q̄a dolz
īverbere et deprehendē
ꝑtē in se nō valet q̄d de
ploret. hꝫ greꝫ. ¶Q̄ uīgit
vult bonū assequ' q̄d desi
derat. debz cōfitēi malū
q̄d fecit. et se ī cōſpcū siu
conditois humiliē. ¶In mag
nis enī defectibz et misē
riis posita sumꝰ. ¶Nos
nāq̄ ī pcū cecidimꝰ. ſz neq̄s
vīrz resurgē nō valemꝰ
Et q̄nus nīl iuſticia selū
polleat. neq̄q̄ tī sibi ad
īnocēciā sufficiūt. si ī iudi

ao distructe vestrant. Hec
ergo ysideratēs humiliem⁹
nos cordā oculi sume ma
iestatis. nras iugtates hu
li ysessioē pandēdo. et ppt
nras ꝑuitates ei⁹ grā nos
idignos iudicādo. vt venī
ā paōzū nrōzū et habūdā
cioē grām ab ipo ꝓapemē
am⁹. De hoc dicat bēs gre
gori⁹ vm mōluī. Qui ꝑmēti
vult bonū qd expetat. de
hz malū ofitēi qd fugiat. Unī
p iob dicit. Peccaui qd fa
cā t̄ o custos hoim. Care fa
tet⁹ malū qd egit. sz bonū
qd do i cōpensacioē debeat
offerre nō inuēit. qa ad ab
luendā culpā qlibz humane
actiois vtus ifirma ē. ñ
hz mūa pētis foueat. v
nō iustitia trē iudicātis
ꝑmat. Unī trē p psalmū
tū dicit⁹. Deliqe ē mūa
tua sup vitas. qa qlibz
qs videat⁹ innocēs. apud
districtū tm iudicē nrā
nos vita nō liberat. si ei
reat⁹ sui delictū mūme
benignitas nō relaxat.
Humilitas at nrē destitu
cois exꝑmit⁹. ait. Deli hoi
nū custos vocat⁹. qa si ei⁹
nos custodia mūme ꝓtegit

añ occulta hostis insidias nrē
solliciudis oculi⁹ vigilās do
mit. ps astestāte q aut. Nisi
dns custodierit ciuitatē ꝛc ꝑ
nos nāq; teadim⁹. sz nrīs re
surgē vibz nō valem⁹. Culpa
nos voluptatis ꝑpe semel stra
uit. sz pena culpe detius cot
die depmit. ad amissā vītu
dinē surgē. studiosū cōnati
bz nutum⁹ pondē sz mitorū
pondē ḡuam⁹. Unī et apte
p iob sb dic⁹. Quare posuisti
me cōtrariū t̄. Tut sibi ds
ctrariū hoiem posuit. cū
hō peccādo deliqt deū. Se
pētis qppe psuas oibz captꝰ
hostis ei⁹ extitit. ei⁹ ꝓcepta
otēpsit. Salubrē enī humi
tatē deserēs ad ifirmitatis
iugū superbiēdo pueīt. et ac
uicē cordis eligendo suppositi
ōi. qa q subeē dīnis iussioibz
noluit. sub suis se nāitatī
bz strauit. Animarū debu
it ꝑ supbiā corpis. sic supbia
stini. Qa enī elatū semel
siꝑsim⁹ spm. eare defluēs
cotidie portam⁹ lutū. Sed
ab humano gnē tūt ptām ple
ne tollit⁹. ait ꝑ corrupcois
glām. nrā corrupcio pmu
tat⁹. eē nāq; a culpa liberi
neq; ꝙ possum⁹. quous q

ī corpe mortis tenem[r]. Nā
ꝑ libz iustica eli polleat.
nec ꝑ tñ sibi ad īnocēcia
sufficiat. si ī iudicio distric
te requirat[r]. Hz hoc nō ad
solaciū siue erectionis īuenit
qđ nequaq ꝑ se posse suffice
hūilit[r] scit. Sub hūilita
tis ergo cognomīe tegmīe
a gladio se tāte aīadūsio
nis abscōdit. et quo deo
rē vēturi iudicis ꝑstolā
tes. cōtinuo trepidat. eo
īdesinēt agnit. ut ꝑpacio
res fiat. hꝫ gregꝫ. Pi[s] enī
et miseroz dñs. eciā īdig
nos nos et ob pcī ꝑuitatē
sordidos nō delinquet. si
nrā pcā hūilit[r] et vaciter
cognoscam[s] ꝓfitendo. Teste
bō gregorio q dicit. Hūp
mētē deus deseit q se ī pcīs
vacat agnoscat. hꝫ ille. Nā
q vacat se recognoscit pec
casse ecciā dolet et penitz
se deū offendisse. Et benig
n[s] dñs a remissioē pcōrū
se cōtinē nō potit. vbi pcī
tēcia verā in hoīe ee ꝓspex
erit. Vñ bēs bnard[s] ad ve
rā cognicioēz pcōrū īme
diate sequit[r] pnīa. ad quā
sī ullo ītuallo sbūgitur
remissio. Nā q vē agnoscat
malū qđ ex peccato īcurri
m[s] a pnīa se nō potit cōtinē.
miltomin[s] ds cui ꝑtī ē mi
sereꝝ hp et pcē a remissione
se cōtinz. vbi viderit pnīaz
verā ee. hꝫ bnard[s]. Cōside
rātes aūt pietatē tantā et
mīam dei null[s] neglugat
post ꝑpetrata facinoꝝ veme
diū pnīe et ꝓfessionis sbire.
ut salutē aīe sue assequ va
leat et venīā pcōz optinē.

De ꝓfessioē. Idius
et eiꝰ effectibz ac
virtute plīma mō audiui
et cū gaudio cordis mei sus
cepi. Hz ꝙlis debeat ee ꝓfes
sio. de hoc vogo iformari.

Scire debes [illegible] ꝙ ad cōfessionē ve
ram et salubrē hꝫ requirit
ꝑmo ut sit hūilis. Vñ bnd[s]
Omnia q remordet ysaīaz
ꝓfite hūilit[r]. pure. et fidelī
ter. Et eām dicit[r]. Presbite
ro hūilia aīam tuā. Et
leprosus de quo hꝫ habet[r] in
marco q sigt pcōrē vēies
ad ihm flexo genu dixit.
Dñe si vis potes me mū
dare. Vñ vn[s] ꝙsq cū sūma
hūilitate currat ad veme
diū ꝓfessionis. Ite ꝓfessio
dz ee vēcūda in vilitate

pcā. vñ luce rom. Publicanꝰ
stūs alongē nolebat ad cē-
los nꝰ oculos leuare. sz pcussi
bat pectꝰ suū dicēs. Dñe ppi
cius esto mī peccatori. Nā sicut
deo mīdū displz īpudēcia
hoīs peccātis. sic placz sibi
vēcūdia cōfitētis. Testatꝰ hoc
bēs gregꝰ qꝫ sic dicit. Cōtrū
displz dō īpudēcia. tm placz
ei erubescēcia pcōrū. Et
q̄uis vēcūdia sit ingīta in
cōfessiōe pcōrū. tm nichil
ē celandū eorū qꝫ hō nesciꝫ
cōmisit. ppt̄ tlez erubescēciā
ad hoc hortat̄ bēs bnardꝰ
sic dicēs. Erubesce pcm.
sz tm totū reuela. i cōfessio
ne nō absc̄ōdas. Ut enī qꝫ
cōfitēdo q̄ fabulā enarrāt
pcōrū suorū hystoriā. et e
gritudines aīē sue sm cōfes
sione dinumerāt. et pene
sm pmia. et sm affcū doloꝝ.
cito enī lacrimas īuēit et
ꝛsoluit̄ in lacrimas et gemi
tus qꝫ hz sensū dolorꝭ. hec
bnardꝰ. Ad erubescēciam
vō pcellendā. mltū valet
tīor verꝰ dī. qꝫ a tīor dī p
fectꝰ oēm vēcūdiā ab hō
mīe repellit. Nā ppt̄ea v
vult dñs ut cōfiteam pcā
nrā. ut paciam vēcūdiā
pro pena. De hoc dicit ar
bosto. Cōfessio ihū pcōrū
testīonū ē. sc̄ē deū timē
tis. Pctꝰ enī tīor soluit oēz
pudorē. et qꝫ erubescē pena
ē grauis. ido iubz nos deus
nrā cōfitēi pcā. ut vēcūdi
ā paciam pro pena. nā et
hoc ipm ps iudicij ē. hꝫ erub
pā nāp erubescencia que
haberꝰ p pcōrū cfessionē.
māgꝫ ps pmie ꝛ satisfōnis
ē. Testante bto augꝰ qꝫ dic
Erubescēcia i cōfessiōe est
maxīa ps pmie. Nichil enī
satisfōnis optulit. qꝫ eru
bescencie sue dōīnās. eoꝝ
q̄ deluꝫt. nūcio dī nichil de
negauit. hꝫ augꝰ. Itē cfessio
dz ēe pura. sollicz ppt̄ deū.
nō ppt̄ laudē hoīm. a vanā
glām. seu aliud emolumē
tū tpale. Vñ dñs matthi vi°
dicit. Attendite ne iusticiā
vrām faciatis cora hoīb;
ut videamī ab eis. Pura
ergo ēt cfessio sm oī fictiōe
et nō timōe seruili. sz filiali.
Itē cōfessio debz ēe fidel'. ip
ofitendū est sub spe venie
et salutis. alit' nō valeret
sicut pmia caym qꝫ dixit.
Maior ē iniq̄tas mea. qꝫ
ut veniā mēar. Ad hoc hor

tat' bēs bnard⁹ dicēs. Ē tua
ꝯfessio fidel' ut cōfitearis ī
spe. de ꝺuitgēcia penit⁹ nō
diffidens. ut tuo te ore nō
tā iustifices qm̄ ꝺeꝑnes.
Judas certe pdītor dn̄i. et
caym fr̄ada ꝯfessi sū et dif
fisi sū. P̄m⁹ peccauī īest t̄
dēs sanguīez uestrū. Alt' ma
ior ē iniq̄tas mea q̄ ut ve
niā mēar. Et verax. luce
nil tn̄ eis pfuit īfidel' ꝯfes
sio. Itē ꝯfessio dz ee vā et
nō tacēs verū. nr̄ admisces
falsū. eiā humilitatis causa
ne mēciendo dicēs nō verū
īadat in pcm̄. Dn̄ bēs au
g⁹. Cū humilitatis causa
mentiris. si nō eas pīōr
aīa⁹ mentiveris mēciendo
efficaeis. Et bēs greg⁹. Inauu
te sū humiles q̄ se mēciendo
illaqant dū arroganciā
vitāt. q̄a cont̄ veritatē se
erigūt q̄ā relīquūt. ȳ gre.
Itē ꝯfessio dz ee frequēs. q̄
duobz mōis intelligi pt̄.
Uno⁰. ut si q̄s frequēt̄ ceci
derit eiā in pcm̄ mōle.
eiā frequēt̄ resurgat p̄ pe
nitēciā. Alio⁰. ut eiā eadē
pcā ꝯfiteat'. nō tn̄ ad hoc
teneat' q̄s. n̄ in ctis cuīsibz ut
patebit ifra. Nā q̄nto a
liq̄s plibz turpitudinē suā
sub spe venie ꝯfessus fuit
tanto pociorē gr̄am remis
sionis ꝯsequet' a dn̄o Dn̄
aug⁹. Q̄nto plibz ꝯfitebit'
q̄s sub spe venie t̄pitudiez
crimīs. tanto facili⁹ ꝯsequ'
gr̄am rēissionis. Itē ꝯfessio
dz ee nuda id est apta. De
bz enī pcōr ꝯfitēi vbis ul'
nomībz nō palliātibz cūm
ē quodlibz pcm̄ suo noīe
ꝑpio ḡntūcūq̄ turpe ✝ ul'
abhōnabile. ut sic tota
sanies apostematis erpel
lat'. Dn̄ ꝑs. Revela dnō
vīā tuā et ip̄e faciet. Re
uela īq̄ pcā nude ꝯfitēdo.
et ip̄e faciet. veniā cōmībz
tribuēdo. Itē ꝯfessio dz ee
discreta et p̄ meditata sz.
ut distīcte ac sepatī ꝯfite
at' singula pcā nō confuse.
iux illud ꝑs. Lauabo p̄ sin
gulas noctes lectm̄ meū. id
est. p̄ singula pcā ꝯsciam
meā. Et illud. Inuītatē
meā ānūciabo et cogita
bo pro pcō meo. Itē ꝯfes
sio dz ee libēs sine volūta
ria nō a coacta. sicut con
fessio ach⁹ dr̄. q̄ veniā nō
meruit. ut habet' iosue
vīi⁰. vn̄ ꝑs. Voluntarie sa
✝ crīm̄at. et nō solū pcā ipa
sz ⁊ circūstācias ḡntūcūq̄ tpis

crificabo t̄ et cōfitebor. Et
bēs augℓ. Ad hoc deus erigit
cōfessionē ut lubēt ihūlē.
ad hoc dāpnat nō cōfitētē.
ut puniat superbiētē. Ite cō
fessio dz eē integra. ut saluz.
oīa pcā dicāt̄. nō diuidē
do int̄ diuisos sacerdotes.
ſz uni oīa dicenda sūt̄. Dns
enī sūme bonℓ. t̄ opℓ ipsō
nis nō amat. a totū horiz
sanat a nichil. uñ augℓ.
Caueas ne uēcāidia ducz
diuidas cōfessionē. Ite cōfes
sio dz eē secreta. qz nō debz
pdē in publicū ñ publice
qs peccauit. Uñ beda sup
marcū. Publica nocta. pub
lico eget t̄medio. Leuia aūt
et secreta pūt delei leui pe
nitēcia t̄ secreta. Ite cōfessio
dz eē lacrimosa siue amara
uñ ysaie dicit̄. Recogita
bo t̄ oēs āños meos i ama
ritudiē aīe mee. Ite cōfessio
dz eē prōpta siue obediēs.
saluz. ut tōlut̄ se subdat vo
luntati ppī sacerdotis. Uñ
bēs augℓ. Donat se peīres
oīno i pūte iudicas i iudi
cio sacerdotis. nichil sibi re
seruando sui. ut oīa nubē
te eo patℓ sit p̄ t̄apiēda
aīe vita facē. qz aūt facit

ℓ beda

p euitanda corpis morte. et
hoc aī desiderio. qz vitā re
cupat infinitā. aī gaudio
enī facē debz i mōrtis futu
rℓ. que facit p differēda
morte moriturℓ. ℓ augℓ. Ite
cōfessio dz eē accusatoria. ut
dicat se cōmisisse pām et
exp̄a malicia. accusando
se fortit̄. nō p̄tendēs excu
sacoēs in pcīs. sicut p̄mi
pntes. Nā sdm salomonē
iustℓ in p̄ncipio accusator
ē sui. qui enī mō se nō accu
sat corā sacdote. di vicario.
i futuro habebit accusatorē
deū. p̄ua cōscīam. dyabo
lū. pcā. et totū mūdū. qz
pugnabit orb̄ t̄rarū cont̄
īsensatos. qui vō mō se accu
sat. a dō eit excusatℓ. Ite
cōfessio dz eē simplex. saluz.
i p̄mixta. nō curando ea q̄
ad rē nō ptinēt. ſz simℓ. di
cēdo de q̄bz sibi ē cōscius. uñ
p ysaiam dicit̄. Narra si
quid habes ut iustificēris.
Ite cōfessio dz eē p̄pa. ut per
alios semetipm̄ tm̄ accusēt
et nō aliū. p̄b. Dns vitā me
ā nūciauit̄. Alias si cūmē
alīus dicēt. nō eēt illiℓ ex
cors corrector ſz proditor. Ite
cōfessio dz eē fortis. ut vincat

oem pudorē et tōrē. vñ eccl. Fili nō ifundaris ifirmi per cata tua ⁊c. Et bēs augs laborat mēs patiendo e cubescendo. et qm̄ vecū dia ē magna pena. q̄ ecu bescat pro xpō. sit dignꝰ ve nia. Item vltiō ifessio dz ee acelerata et festina. vñ sapiēs. Ne tardas iuerti ad dnm̄. et ne differas de die in die. Debz ergo q̄sq; festinare ad ifessionē ppt̄ q̄tuꝑ. Primo ppt̄ incertitudiē hore mortis. Luce x⁰. Veniet dns̄ serui illiꝰ in die q̄ nō spectat. et hora q̄ nescit. p tēpꝰ eaꝰ cū infidelibz ponz Item diuiti promittenti si bi vitā longā dixit. Stulte hac nocte repetēt aiaz tuā. Sedo ē festinandū. qꝛ moras ī pcīs. sp accūulat pcm̄ pcō. et cōsequēs pe nā pene. Vñ in apocalipsi dr̄. Q̄ in sordibz ē sordescat ad hūc. Et bēs gregꝰ Pcm̄ qd̄ p pnāz nō diluit. mox pondꝰ suo ad aliud trahit. Tercio ē festinā dū. qꝛ q̄nto q̄s maiorē fecerit morā. tantomagis e longabit a dnō. et p q̄nto tāto difficilior erit eiꝰ cō

uersio. Vñ p ouidiū dicit Q̄ nō est hodie. cras minꝰ aptus erit. Pnāpis obsta sero medicina paratur. Cū mala plongas ꝛualuere moras. Et ꝑs. Dnē q̄ elōgāt se a te. pibūt. Q̄rto qꝛ in extrema. egestudiē. vix pt̄ aliqs vē penitē. Alta enī ī illa hō ut ait bēs augꝰ occurrūt ipedimēta. Nā morbꝰ vrget. pena terret. fily vxor ⁊gnati et totus mūdꝰ quos dilexit ad luxit vocāt eū ad se. Tene ergo certū et dimitte incertū. id est. agnus pnūam dū sanꝰ es nō differēdo usq; ad infirmitatē. Q̄nto festinadū ē. qa nō q̄s ī pnīa vita dnm̄ exoratē ⁊ clamātē exaudiret. clamabꝰ ipē postea et a dnō nō exaudiet. Diues enī ī infer no sepultꝰ. p gutta aq̄ clamās nō est exauditꝰ. Et de tlibz negligētibz dns̄ dicit p ysaiā. Ecce ego indu cā sup eos mala de quibz exire nō poterūt et clamabūt ad me ⁊ nō exaudiā eos. Festinare go debeꝰ ⁊ nō ꝓcrastinare pnāz ⁊ ifessioēz ut salui ee possiꝰ a vētura ira.

De carn̄ filius
stanays ecia pacor
et que pam aggrauuit
desidero ī struu atq edoce
ri. Nacer. Capitulū sept̄.

C Q ōfitēs dz has cū
stancias attēdē
dñi ōsus. Nō quid vbi p qs
quocies aut quo qn̄. Qlibz
obseruet aiē mediamīa
dando. Nēs. debz enī cōfi
tēs dicē qlis fuit cū p'cauit
utrū iuuenis ul' senex. no
bil' ul' ignobil'. lib' ul' ser
uꝰ. ī dignitate seu officio
statuꝰ. sane mētis ul' in
sanꝰ. scies ul' ignarꝰ. solu
tꝰ ul' iugatꝰ. d austral'
ul' cleric. sclaris cleric ul'
ul' layc et filia. Quid.
ut dicat gen' pcā. videlicz
si miserit aduiterū ul' for
nicationē ul' incestū cū
filia. Itē utrū pam ꝓpetū
sit enorme. mediocre ul' p
uū. manifestū ul' occultū
Itē debz dicē ofitēs pcā q
misit qnꝫ sensibz abutē
do. Itē utrū diu ī pcō pma
sit. an recēt' illud incurrit.
et cetus tñsgressiones. et hec
oīa p. quod. intelligūt. Vbi
in loco sacro ul' pphano. in
domo. dñicū ul' alibi. Q qs
salutz mediatores ul' inter
nūcios. q'a oēs tles st'pti
pes tm̄s ul' dāpnacionis. et
ipē est reus et obligatꝰ pro
pcīs eoꝝ. Itē p quos id est
cū quibz et cont qs. Quoc
ēs. dz enī pcor si pt̄ ofiteri
nō solū ipā pcā. sz eciā vices
et iteracioēs. ut dicat q'ies
monuit fornicatriā ul' ad
ulterū. Utrū vnā ul' pluēs
quocies dixit ꝑtio obi stu
meliosa. quocies iteruuit
et filia. q'a vulnꝰ iteratū
tardiꝰ sanat'. Si aūt ī obli
uioē nō pt̄ singula put
misit ofitei. dicat tm̄ q̄nto
tpe ī pcīs pseuerauit. Utrū
medio āno ul' integro. a'
certe plibz āīs un facino
ribz pduraūit. et infra ta
le tps. Utrū sepiꝰ pcm ite
rauit. hec et hys filia put
valz. studeat diligent cōfi
tēdo enarrē. Et hoc ꝑm
qd nō pt̄ ad meoriā sua
sclea ꝓpt' miltitudinē ac
obliuionē reuocāe. conet
deplangē ac dolere. Cur.
salutz q̄li tēptacioē hoc fecit
et utrū ꝓuenit ipām tēpta
cionē. ul' fuit ꝓuētꝰ ab ea
Utrū sponte ul' coactꝰ. utrū
cupiditate ul' pauptate.

vtrū ludo an nocendi aīo
et filia. Nūo. ſcalz de mō
agendi ul' patiēdi q̄d me
lius actu q̄m leōne noſcat
Nūdo. vtrū in tpe ſacco ⁊
oīōni ꝯſtituto. ut feſtiuita
te ſcōrū et tpe xl'e et aliox
ieunioꝝ. Debz eciā pāor
ꝯfitei et dolere de bonis oh
miſſis. q̄ ſcalz potuit facē
et nō fecit. ttia enī dicit
ꝑe deducta q̄ſi deducta ſcē
de tpe male expenſo. De
hijs oīibz cīrūſtanciis Aug⁹
ſic dicit Conſideꝛz pēites
q̄ſtatē cīmis. in loco. ī tpe.
in pſeuerācia. ī dulcedine
pſone. et quali hoc fecit
tēptacōē. et in q̄ſ⁹ vicij ml'
tiplicī ex eaꝝ noē. Oportz
enī fornicātē penitē ſcdm
excellenciā ſui ſtatꝰ a' offi
cij. a' ſcdm modū mētricis.
et ī mō ſui opis. ⁊ q̄lit' ſuā
ſtudiēz pegerit. ul' in loco
ſacrato. a' q̄i debuit excel
lenciā fidi. ut ſt' dom⁹ do
minoꝝ et aliox mīꝝ.
ſi ī tpe oīōni cōſtituto. ut
ī feſtiuitate ſcōrū a' tpe ie
iunij ꝯſideret ꝯſideꝛz q̄ſtū
pſeuerauit ⁊ defleat q⁹ p
ſeuerāt' peccauit. Itē ſi vi
no ſe pāo optul'. Itē ſi nō
expectauit tēptacionē ſz p
uenit voluptatē. Dīs iſta
dulcedo ꝯfitēda ē ⁊ defleda
ꝙ aug⁹. Ex q̄ſ ex iſtis ⁊ cō
ſilibz circūſtanciis ſit naē
ꝯfitei. ul' quarū ꝯfeſſio ſit
de bn̄ ee. Rondū q⁹ q̄dā cir
cūſtancie tīnt in aliud ſpe
nḡ ul' ſpēm pcī. ut peccē
carnalit' cū mliere ꝯiugata
et has teneat' hō ꝯfitei.
q⁹ teneat' dicē gen⁹ pcī.
Quedā vo ſt' aggrauātes
in eadē ſpē. et hanc quedā
ſt' aggrauātes. nō totalit'
ſicut ſcā ul' ingratitudo. et
has nō teneat' q̄s ꝯfitei. q̄a
ſt' q̄ſi venialia pcī. Quedā
ſt' aggrauātes tōlit' ⁊ nō
bilit' et has oportz ꝯfitei.
Nō enī ſufficit illi q̄ centū
marcas abſtulit de alieno
dicē. ego abſtuli alienū. cū
ita bn̄ poſſz veſicari ſi acce
piſſz vnū denariū. Nec ſuf
ficit illi q̄ gladio vulnerauit
primū dicē. ego pauſi. pri
mū. Nō ſcdm q⁹ dicit thōs
Naē ē ſolā illā circūſtanciā
ꝯfitei q̄ traḣit ī aliā ſpēm
pcī. q⁹ tūc ſolū ē neceſſarū
q̄n circūſtancia tīnt ī aliā
ſpēm pcī mōl'. De hoc e
ciā dicit ibidē glo. Nd hō

tenet in ofessione dicē oīa
pcā que occurrūt mēorie
et circūstancias eorūdē. si
cles st' q̄ mlt̄ū aggrauāt
pcā ul' ponāt illa in alio
gne. ut cū q̄s petit aq̄ē
in ecclia. ul' ibi aliq̄ furat.
Circūstancia loci fāt qdāq̄
mō pcessio ul' furtū sit sa
crilegiū. et sic tñ seuit in a
liud genꝰ pcī. De circūstā
cijs at pcā cārlus dicat thōy
q̄ circūstancie pticulares pec
cata cārlus. q̄ in spēm pcī
mōlis trahūt. sp st' ofitēde
dz tñ oīa alia ofitēi q̄cūq̄
aggrauāt pfōnus ē. ꝯ thōy.
Ex hijs igit dcīs colligē pos
sumꝰ. q̄ ille circūstancie q̄
trahūt in aliud genꝰ ul' spē
cē pcī mōlis. et q̄ mlt̄ū et
nōbilit' st' aggrauātes. de
nēcē st' ofitende. Cetis vo et
circūstācijs q̄cūq̄ aggrauātes
ofitēi ē de pfōne put dicit thōy
Nā q̄nto pfōnus ē q̄sq̄ sua cō
sciaz a pcīs et eiꝰ circūstācijs
q̄bustāq̄ p ofessionē hūilē ex
purgauit. tanto potiorē ve
nia suoꝝ cōmunī et copiosio
rē gr̄az a dnō optinebit.

Quīt pcā ve
nialia sīt ofitēda
de nēcē salutis. p. ca. septī.

Decīma vēialia cō
fitēi. put plimi doc
torum asserūt. nō ē de nēcē
cē saluts. q̄a nulliꝰ ꝑter
pcā vēialia si nō assit mōr
tua a ofectio fideliū sepabit
Debz tñ quilibz iḡntū valz
a se etiā mūma pcā ꝓpulsa
re. q̄ mūmū pcm̄ pt fieri in
ofectū di magnū dū sibi pla
cet. ꝯ tricī de stō vict. Q̄si
er singlarite nūq̄ vēialia pc
cata dimittiꝰ. nequaq̄ tñ ꝓ
mulꝰ mōi de ofectio fideliū
sepamr. Debenꝰ tñ magntū
valenꝰ vt dns adiuuēt ea
ꝓpulsāe de nob. Q̄dlibz enī
pcm̄ luz hoīnibz videat' mi
nimū si nō displiceat. pt a
pud iustū iudicē fieri magꝝ
nū. Dicit nāq̄ augꝰ. Nullū
pcm̄ cīminale dū displicet.
nullū vēiale dū placz. Stude
amꝰ igit nō solū magna.
sz etiā mūma vitāe pcm̄. ne
si mūma dēpnimꝰ paulatī
desit amꝰ. ꝯ tricī. ꝯ sa
lubre ē etiā de pcīs vēialibz
ofessionē facē. q̄ dū minuūt
pcīs mediamēta nō ad
hibent ꝓ remedū ofessionis
et cōtricionis ac alia pia o
pa. valde cor ofrigdāt thōs
et reddūt fructuōes ad alia

pcā maiora ꝓpetrandi. ꝑ hoc bē augꝰ. nō solū ad cō fitendū mōrtia. verū ꝙ ve nialia sic hortat dicens Q̄ confiteat pcā sua ꝙ accusat ea. iā pactū cū deo facit. Accusat dō pcā tua. si et tu accusas iūgeis deo. oportz ꝙ odeis in te opus tuū. et a mes in te opꝰ dei. Initiū ope rū bonorū cōfessio ē opm ma lorū. et tuū facis vēitatē. ap nō te palpas nō t blandiris. fac igit veritatē cōfessionis et veni ad lucē in opibz bo nis. Ecā ꝓpt illa q̄ videntur minuta eē pcā līgue aut cogitationū ā īmoderatio nis ī verbz excessis. q̄m minū ta pcā pluta si negligāt occidūt. Minute st gutte q̄ fluuiā īplent. Minuta st ḡna arene. ꝙ si mlta arena īponat. ꝓmit atꝙ oppmit. hoc facit sentina neglecta q̄d fert fluctꝰ itruēs paula tī sentina ītrat. ꝙ diu ītrā do et exhauriēdo mgīt na uē. Quid ē at exhaurire nī bonis opibz agere. ne obru at pcā. gemendo. ieunan do. tbuendo ignoscendo. hꝫ augꝰ. Nūc igit est q̄ gnāz dei desiderat hīē ꝙ ī sūmi sponsi amici ā plexibz sit ꝙ q̄ manē. ut a pcīs nō so lū mōrtibz. ꝙ eā vēialibz studeat se cohibere. Si at ex sua negligētia aliquā macula eā vēial pcī tenuit. ꝓtinꝰ conet illā ꝑ cōfessionē et pnāz a se ex purgare. ne eū grā et cōso latio tanti hospitis ꝓtinat aure. De hoc quidā doctor sic dicit. Caueam⁹ q̄ntū possum⁹ ne aliq̄d ī nob inue niat dīs nr ihs xps q̄d o culos eiꝰ offendat. et si for sitan ut solet humane ꝓdi tionis fragilitas aliquā neg ligencie maculā ītruxerit. eciꝰ ꝑ cōfessionē ꝙ pēitētiā lacrimarū ablue ea. ꝙ studio festinem⁹. ne diu sīt amici nr maneam⁹ am plexu. q̄a pacior ē nos re cipe q̄m ꝑ dē. tantū si nō tardem⁹ de die in diē veīt ad eū. Hꝫ enī duo mala odit omps dīs in oībz homī bz. id est negligētiā vēiten di. et negligētiā sue salutis desidendi. hꝫ ille. Ex hīs igit dīs colligē possum⁹ bonū et salubre eē. ecā pc̄ cata vēialia ꝑ cōfessionē ab stergē. ut cor magis purga

tū ad suscipiendū dī grāz
vn⁹ quisq; possit ipē ¶ Iulius

Sciat eccā desidero
vtrū frā confessione
teneat qs iterāe confessionē
dī si sit aliq⁹ casus ꝓpt quos
oporteat confitentē iterāe cō
fessionē priꝰ factā. Et si qs
pactū pnūā reciduū fecit
iterū cadendo i pcām vtrū
teneat⁹ tūs pcām pus confessa
ꝓpt hoc reiterāe confessionē
factā resumēdo aīm pnūaz

Notare. ¶ ꝓ cam vm

debes qđ confessionē
semel bō fide factā ei q̄ po
tuit absoluē. nūq̄ teneꝰ
hō reiterāe. nī velit. ¶mo e
ciā ut dicit tūs i quadā
questiōe de quolibz. q̄ nō pt
alīqs alīcui cuiꝰcūq; tūs
cpellī ad confitendū pcām qđ
alteri confessus ē qui absoluē
potuit. q̄a confessio pcōrū
ē quoddā sacīmētale dīno
īperio subiacēs. nō humano

Pt tū casus i quibz tenetur
hō confessionē nō rite factā
iterāe. et hoc i ⁊mor casibz
a ꝓpt defectū confessois. a ꝓpt
defectū confitētis. ꝓpt defectū
confessoris duꝝ. ¶ q̄a deficat
ei clauis potēcie. eo q̄ nō
pt de illo pcō absoluī. ¶

q̄a deficat ei clauis sāe. q̄a
nesat discernē. ¶ Vel defectū
confitentis duꝝ. a q̄a dimidi
aut cōfessionē. id ē. q̄a sa
ent tacuit aliq̄d pcām mōr
le. a q̄a cōtēpsit seu neglexit
satisfacē. et oblit⁹ ē satis
factionē iniūctā. ¶ Nā si sciret
et ea īplē vellet nō oporte
ret ob hoc confessionē iterāe. Cū
sup̄dās satis videt⁹ concordāe
i pūbz. nupmūd⁹ et hostien.
¶ pī tū posuit eccā casū de
eo q̄ in ꝓposito ē nō deserēdi
pcām. ꝓpt tūs igit casus
ut p̄missū est. teneꝰ hō cō
fessionē nō debito mō fāz
reiterāe. ¶ Vbi cōfessus fuit
pcā put debuit et cui de
buit reiterāe nō teneꝰ ni
velit ꝓpt mag⁹ mēitū. q̄a
q̄nto frequēcia⁹ et pūbz q̄s
sua cīpia sp̄ spe venie cōfes
sus fuit. tanto pociorē vēi
am suoꝝ sceleꝝ ac habū
dāciorē gr̄az a dnō cōsequet

Videndū ē eciā de hoc.
vtrū post ꝓpletā pnūaz reci
duās. teneat⁹ tā illud reci
duū q̄ oīa q̄ alias cōmise
rit confiteri. marīe si cōfiteat⁹
talī q̄ nūq̄ alias audiuit
eū. ¶ Nō credo q̄ teneat⁹ dicē
spāliter et distincte ea q̄ aī cō

fessus ē. ꝫ sufficiat ꝺfitēi in gñali. de illis exp̄mēdo in gratitudinē suā. et dicēdo de mltis & magnis p̄cīs mōrlibz liberauit me dñs p̄ pñaz. et ego ingrat⁹ existens. nichilomīn⁹ sic offendi eū. et si forte nesciat ex p̄me. ā nō exp̄mat īgratitudīs nomē. nō nocz. dū mltia dicat ṽba. et quibz sacerdos īgratitudinē illam possit itelligē. ¶ Utrū eciā ꝺfessionē liceat dimidiare Dicēdū q̄ nō. q̄ oportet q̄ vni fiat ꝺfessio oīm q̄ habē t⁹ in mēoria. Si vō aliqua exciderūt a mēoria nō debz ob hoc reputari ꝺfessio dimidiata. Q̄ si hō p̄cīm q̄d ī p⁹ ori ꝺfessiōe obliti fuit postmodū ꝺfitet eciā alteri ꝺfessori. nō oportz p̄p̄ hoc totā ꝺfessionē iterare. luc ꝫ ⁹ seruit ꝺdā si sufficiat q̄ ꝺfitēs dicat hoc p̄cīm q̄d obliti fuit expresse et explicite. a' in gñali dicēdo q̄ cū alia mltā p̄cā ꝺfitet huiꝰ obliti fuit. ¶ Eciā notandū q̄ si hō p̄cīm ꝺmissū ē tōlit⁹ obliti tūc sufficit cō fessio gñalis. si nō tōlit⁹. tūc debz laborare ut p̄ ea q̄ obliti sit recordet eciā ea q̄ obliti est. et si recordet⁹ tenet⁹ p̄cīs penitē. Si vō nō p̄t recordari sufficit pñia gñalis. ¶ Dicit⁹ bēs quidā sic dicat. Veritatē dicat dō penitēs. q̄m nichil illi dimissis scelēribz celat. nō q̄d et si voluntate celauit. dūs ignoret. Ꝫ dū veritatē sibi dicat tuit ab eo ut veniā ꝺsequat⁹. Si vō aliq̄s mēte excideri ꝺfitet veritatē deo cū gñalit⁹ dicit Dūs q̄ nosti occulta cordis et opa mea & delicta mea a te nō st̄ abscondita. q̄bz veniā largiaris. et hꝰ ē veritas ꝺfitentis quā diligit dūs. Dñe p̄s. Tace enī veritatē dilexisti. ꝛc ¶ Q̄ insinuatur q̄ gñal' ꝺfessio. eciā delet mōrlia p̄cā. quorū itelligentia nō habet. ¶ Ꝫ nōn dū q̄ st̄ nōnulli i ordine ꝺstituti ac p̄fessi. q̄ in grue casus īcidūt peccatorū. & tū sua facinora ducti quo dā tīore humano ac vecordia nō ꝺfitent⁹ suis p̄latis. ul' eis q̄ habēt auctorem absoluendi. ꝫ celat⁹ sua fāa mala a' revelant ꝺfitendo ea p̄ sonis siue religiosis. siue secularibz q̄ peri⁹ ē. q̄ nō ha

bent aūctē illos absolue
q̄cūq; tēs st. sciāt se nō
ee absolutos. et q̄nus ab
soluti nō sit. nō tñ veret
accedē ad mensā dñi. cor
pus ⁊ sanguiēz sumēdo
a' tractando nrī saluato
ris. nō timētes illud pau
li. Q̄ māducat et bibit
indigne. iudiciū sibi mā
ducat et bibit. Et st' nō
nulli q̄ quidē tēore ymt
ofessionē facē aūctē nō
ymtibz. q̄a sciūt se p tēs
nō posse a suis pīis ab
solui. nolūt tñ suā ofcīaz
reuelaē suis plātis. timē
tes indignacioēz illorū in
curre. et p ḡns in suis sola
cijs officijs seu dignitati
bz promouēdis ipedi. Et
ideo mittūt ad abbatē ul'
aliū prelatū q̄ eis p̄est.
ut suā aūctē dent alter
q̄ eos absolue possit. alle
gantes se nō posse n' ymē
gram suo plato ofitei. Nō
de tālbz refertā ignoro. hoc
tñ dico q̄ inautū ē ppē
tālem aūrlē et stultū tēore
ymōi absolucionē a suo
prelato extorqre ul' quere
nisi alia valde rōnabil'
causa existat. ppē quā
subdit' cogat' hoc facē. Me
lius ē tñ facē ofessionē ymē
ta aūctē absoluendi q̄ q'
nō ymt ymz. Absolucionē sic
factā mittam' viscerabz
miē ihu xp̄i. Et cont tēs
sic dicat ppria. Si q̄ritis q̄
rite iutimū et veniē. Hoc
ē dicē. Si desideratis et q̄ri
tis veniā vīoz̄ peccami
nū. q̄rite cōstant' et effica
cit'. nō obmittendo ppt' tēo
rē p̄uacois alioz̄ solacij
carnal' seu mōdi tpalis
aplice ofcīas vīas plato vō
hūilit' pcā vrā ofitendo.
Ex eīā nōnulli q̄ itā exer
cati st' seu idurati i suis p̄
iudicijs. q̄ eas de suas iu
q̄stes suis plātis nō ofitēt'
usq; ad extremā hoīs sue
mortis. et hoc ido. q̄a a suis
p̄ūsitatibz desistē nolūt. a'
nō possē ul' manifestaē. seu
inotescē alys erubescāt. q̄
les sit. Et q̄m piculosū sit
i tālī errore ee. dicē nō suffi
cio. Nā p̄ūse viuē sñ omi
tēore dī. et differre ofessioēz
usq; ad vltimā mortis hoīs
nā. ignoro si quid hoīni sit
piculosi9. i oī enī scīptura
noui ⁊ veteris testamēti in
veni9 solū vnū hoiez esse

saluatū in extrema pnīa
lato videliz ꝙ pepēdit
uīx crucē xpi. Ōn bēs ber
nardꝰ. Ut quid ḥoīes ī vi
ta sua dissimulāt agē pei
tēāā. et de extrema pſumūt
ɔfessioē. Nā in oī ſcīptūa ca
nonica vnū tm̄ īuenies ex
trema pnīa saluatū. et hoc
hora dnīce passionis. Ex hys
igr̄ dās possuꝰ colligē ꝙ
mortiferū et ꝙ piculosum
sit differre ɔfessionē et pnīaz
usq; ad extremā horā mor
tis. Ois ergo ꝙ se hiuꝰmōi
diuīsis laqs tā piculosis ir
retitū sentit. ad cor redeat
et tōrē mortis. ac futurū
iudiciū seu dāpnationē
ꝑpetuā p̄ oculis habeat.
et suā ɔfusiām p vicia seu
pcā maculatā p hūilē cō
fessionē suo plato cui tene
t̄ sua secreta pandē. post
posito oīm timore ac vē
cūdia patefaciat. Ulto me
liꝰ ē enī cor̄ vno hoīe ecu
bescēāā reportare ꝙ cor̄ do
et oī celesti curia vēcūdiā
sustinē. et p ḡns ethnā dāp
nationē incurrē. Igit̄ vnꝰ
qsq; fidēl nō differat pnīaz
ag̃ cū se sauciatū p dcā pcā
senserit. curret ad remediū
ɔfessionis. qa ipa pnīa t hūi
lis ɔfessio deū ītrā iudicē
mutat in pyssimū pez Testā
te bō bnardo qꝺ dicit. O felix
pēitentiā hūilitas. o btā spes
ɔfitentiū. ꝙ facile vincis īvī
cibilē. qm̄ cito tremebūdū
iudicē mutas ī pyssimū pez.
et sic pz de ɔfessioē ꝙ ē scḋa
ps pnīe. Filꝰ lib̄ p̄mi. Dis
tinctio tēia. Caꝰ p̄mū. De-

Ost expla. satisf?
nacioēz duarū p
tiū. vz. ītracionis
et cōfessionis. Nūc de tēa
pte. hoc ē de satisfactione de
fidei ī formā. Pater

Scire debes. ꝙ ad e
mūdationē pcātī
tū maxīe mōrtiū. nēcria
ē satisfactō. Oportz enī ut
cmūia ad plenū expurgēr
q̄ntū ad reatū et q̄ntū ad
actū. Q̄ntū m̄ḡm ad rea
tū. ut de p̄teritis satisfaci
amꝰ. q̄ntū ad actū. ut de
nuo nil ɔmittamꝰ tle. Ōn
tricti de scō victorē. In cmūia
liū pcātī expurgatione.
ē op̄ ɔfessioē t satisfactōne.
Nā xp̄ūctio t oro q̄nz so
let ad vēialiū expurgati
onē sufficē. Crimialia ex
purgāē oportz ad plenū

tā scdm rectatē qꝫ scdm actū
scdm rectatē. ut de ꝑcēitis
satisfacias. scdm actū. ut
de rcliquo nil tlē ꝑsumaꝫ

¶ Quat' aūt debeat eē sa
tisfactō ꝑ ꝓcās. thōs de aqno
declarat sic dicēs. Satisfō
dr eē tlis p qua aliq nob
sb̄trayam⁹ ad honorē dei.
Nos aūt nō habem⁹ nīa
bō. scilz. bō aīe et bō corpis
et bona fortune. scz. ex dolore
Ex bois q̄dē fortunē subtrhi
m⁹ nob aliq p eleōsinā.
sz ex bonis corpalibz pcedu
nūt. Ex bois aūt nō oportz
ut aliq sb̄trayam⁹ nobis
q̄ntū ad ēnām. sz q̄ntū
ad diminūcōez ip̄orū. qa
p ea efficim⁸ deo acceptī.
p hoc qꝫ ea sb̄mittim⁹ deo
tōlt' et hoc p orōnē. y thōs

¶ Dn nōndū p satisfactōnē
q̄dā st' ptes ꝑncipales. scz.
orō ieunīū et eleōsina. Q̄
dā vo st' secūdarie q̄ ad has
reḡtur. ut vigilie pegrina
cōes et disciplīe. Dicēdū
ergo qd' dīa opa carnē af
flictiua reducūt ad ieun⁹.
Dīa vo opa spūalia ad ora
cōnē. Dīa aūt opa mīe ad
eleōsinā. Sufficiētia ꝑcēdit
ꝑncipaliū pt accipi ex pte

tm̄ a quo ē motꝫ satisfactō
nis. qa p ieunīū remōm⁸
a delectīa carnis. p eleōsinā
a delectīa oculorū. p orōēz
a superbia vite. Sdo mō sūi
tur sufficiēn ista ex pte t'
mī ad quē. P ieun⁹ bn ordi
nat⁹ hō in seipō. p eleōsinā ad pri⁹.
p orōnē ad deū. Tertio mō
sūit⁹ hꝫ sufficiēn. ex pte ma
tīe de q̄ fit satisfactō. ~~de bonis~~
~~exteriorib⁹ sbē. p ieun⁹~~. qꝫ p eleō
sinā fit satisfactō de bois ex
teriorib⁹ sbē. p ieun⁹. de bonis
corpis. p orōnē de bois mētis
Quīto mō sūit⁹ hꝫ sufficiēn
ex pte ~~mōz~~ modorū satisfa
ciendi. Fit enī satisfactō trib⁹.
ul' p pnām. ul' scdm re
dēptionē. ul' p supplicatiōez.
p̄mū facim⁹ ieunādo. scdz
eleōsinā dando. tciū orādo
Quīto mō sūit⁹ hꝫ sufficiēn
ex pte effectūs. P satisfactōnē e
nī nob tā magna bona
pueniūt. scilz. Impetratō gr
ē. remissio pene. expiatio
reliquiarū culpe. Ad p̄mū
videt⁹ valē eleōsina ꝓpter
mīs'plicationē intercessorē.
ad scdm ieun⁹. ad tciū orō
Cōsistit ergo satisfactō i hijs
trib⁹. s. orōne. ieun⁹. et eleōsina.
ut iste tres⁹ cont illū ne

phariū tm̃arū drabolū op
ponat. Ō videlz. cont̃ su
pbiam. Jeu" cont̃ auarus
aptiam. Eleōsina cōt̃ auari
tiā. Aliꝫ pt̃ dicit vz. q̃ satisf
cō ꝟsistat in duobz. scilz in
largitoē eleōsine t̃ arus
macratoē. Eleōsina aūt
ē triplex. ꝓma cōsistit i cor
dis cōtritoē. q̃n aliq̃s seip
sū offert deo. Juxt illud. Mi
serē aīē tue placēs deo. Sc̃
ēū pauꝑ eleōsinā ꝑbz. et
se ab īiquitate nō abstinet
tūs q̃d minꝰ ē d̃o optulit
et q̃d maiꝰ pcō seruauit
De hoc dicit bt̃s gregorius
Sc̃ indigēti ꝓxīo exteriorem
sb̃am ꝑbz. sꝫ vitā suā a ne
q̃tia nō custodit. tē suā dō
tribuit. et se pcō. hoc q̃d mi
nꝰ ē optulit auctōi. et hoc
q̃d maiꝰ ē seruauit iūsta
ti. hꝫ gregꝰ. Hz penitēs t̃ sa
tisfactōes ꝓ suis vcatibz
studeat cor cōtritū et corpꝰ
mūdū in se exhibē deo. ut
possit eleōsinā acceptā d̃o
offerre xp̃o. Sēda eleōsina
ꝟsistat in xp̃assioē ꝓximi.
qua xp̃atimꝰ alienus ad
ūsitatibz tanꝙ nr̃is. De q̃
gregꝰ xp̃assioē dicit bt̃s xp̃ō mōlū
sic. Plꝰ nōnūq̃ ē diamꝰ
cōpati ex corde q̃m dare. q̃a
ꝟsūs ꝓximū idigēti xp̃atur
minꝰ estimat omē q̃d dat.
Sup afflictū q̃ppe xp̃acētes
plangimꝰ. q̃n aliē dāpna
nā reputamꝰ. et culpas
delīquētiū nr̃ōs mūdane
fletibz nitimꝰ. Q̃d videlz.
agētes plus plerūq̃ nob
ꝓ hijs ꝓ quibz agit sb̃
uēimꝰ. q̃a apud intīnū
iudicē ex gñā cāritatis aspi
rante ꝟmissa q̃q̃ ꝓfīē di
luit ꝓpa. qui pure plāgit
aliena. hꝫ gregꝰ. Sc̃ igit
exteriores diuicias nō hēt in
hijs opibz mūē se extendere
debēt. Ad hoc faciendū hortat
t̃ Iudi de scō victoē sic dicēs
Mīa magna ē aliene afflic
tioni cōpati. maior aūt ꝓ
alienis vcatibz xp̃ūgi. ꝑcla
tū cū mūē genꝰ ē delīquē
tes deflē. pēitentibz īdulgē.
aliena delicta ꝓpis lacrimis
delere. In hijs opibz mūē nos
extendere debeꝰ. q̃ exteriores
diuicias nō habemꝰ. Magna
ē cū eleōsina. nudū uesti
re. maior aūt īdisciplina
tū morū doctīna ornare. op
timū vō eleōsine genꝰ. cor
ripe. cōsolari pusillāimes.
pacētē ēē ad oēs. hꝫ Iudi.

Et bñs bernard⁹. Plus ē
enī verbi pabulo victurā
īpetuū mentē vehiē ip̄m
ventrē pture aurus treō
pane sūaē. Monuit eqā
p quosdā septē eleōsine
ptes. scilz docē ignorātē.
cōsulē dubitantā. solari
tristem. corrigē peccātē. re
mittē offendēta. portāe o
nerosos et gues. et p oīb⁹
oraē. q eaā in hoc vsu cō
tinēt⁹. C Cōsule. castiga. solaē
remitte. fer. ora. Ita tñ q
sub eodē intelligat⁹ silui
et doctna. C Tercia eleōsina
sistat īlargitaōē mānali
p̄m dñs in euāgelio. Da
te eleōsinā. et oīa mūda
sūt vob. Et bñs augº Eleō
sina mūdat ptā. et ipa
intpellat pro nob ad dñm
q̄a quodcūq dederimº ip̄m
integre possidemº. Si vis
ē ergo mercator optimº
da qd nō potes optinē. ut
recipias qd nō potes amit
tē. C Da modicū. et recipi
es centuplū. C Da tpalem
possessionē ut sequaris
hēditatē eternā. C Tanta di
uites sequētiē īfirmita
tis sue. si doleat alīd se nō
posse. melius enī faceret si
aliē possent. q̄ si sequētiēs
mutas egrotas. concēderet
ē vtē p̄ciosis. da pauperib⁹ vi
lia. hꝫ augº. Et cypr̄ianº. Inul
tus a ē illuc relinquē vī es
centurº. et illuc nō p̄mittē
quo iturº es. illuc ergo sōaz
tuā collocā vbi patam hēs
hꝫ cypr̄ianº. De eleōsina ergo
petrº damiani sic dicit. C
Vtus eleōsine q̄ velut fluē
tū fontis irrigui. et p̄cōz
ingīnamēta detēgis. et estu
anciū viciorū flāmas ex
tinguis. C Felix eleōsina
q̄ de gehēne barathro tēbra
rū filios extrahis. et adop
tatos regni celestis luci pe
tue ītroducis. Tu de mālis
paupm volas ad celū. et
illuc tuus amatoribz p̄paras
hospicium. et prebes hēredi
tatē īmarcessibilē. et celes
tis curie dignitatē. C Mi
randa miē vtꝫ. q̄ p̄cōrū
oim rubiginē purgat. fre
mētū p̄cōrū incitamēta
mortificat. et splēdoē celes
tis gre tenebrosas hoīm mē
tes illustrat. Felices nūdine
p̄bet⁹ pauis exiguus. acq̄ri
t⁹ regnū. porrigit⁹ nūmꝫ.
ap̄at⁹ aula celoū. nūqm
do caruit. q̄ ul' affam ul'

essam elēosine nō habuit
ut salz q̄ nō hz tē. habeat vo-
lūtatem. et dū dōēstice fa
cultatis res nō erubescat.
libenāl' āīmi diuicias nō
amittat. hꝫ petrꝫ da. ¶ Sūt
eciā sēm quos dā vij eleō
sine corpales. scilz. pascere
esurientes. potare sitientes.
vestire nudū. recolligere hos
pitē. visitare infirmū. redi
mere captiuū. et sepelire mor
tuū. vñ versus. Visito poto
cibo tego colligo cō
do. Iste ignē sē tres eleōsie
siue tū gñā eleōsinarū. p
quas pēites satisfacere debz
pro pcīis suis suo creatori
¶ Sīs ergo hz terenā sbām
tenet ad mānale laborare
ut tribuat eleōsinā necessitē
patienti. sēm magistrum
put dicit thobias. Si mitū
tē fuit. habūdanter tribue.
si exiguū tē fuit. eciā exigu
um libenter īpti studē. Si
q̄ vo terenā sbām nō hnt.
ut sē paupes. ul' religiosi
q̄bz nō adest facultas rerū
tpaliū. seipos offerāt dō
p̄ptēptū mūdi. et amorē
dei ac ꝓpassionē. premiant
p̄missū est. et acceptā ob
lacionē siue eleōsinā optu
lerūt dnō. ¶ Carnis āt ma
ceracio ꝓsistat in ieiunijs vigilijs et
orōnibz ieunijs vigilijs et
flagellis. De orōne faciendū
Dicō est ꝓgeries vocū ad a
liqđ optinendū in deū tē
dencia. Ipa q̄ppe cū ex corde
cōtrito et hūilu fusa fuit re
missionē pcōrū a dnō & re
cōciliacionē optinebit. De
hac dicit io. abb' montis sy
nai i tractatu de xīi gradibz
sic. Dicō sēm q̄litatē eius
ē q̄uictio et vnio hoīis cū
di. Sēm vo opacionē. ē di
recōciliacio. lacrimarū mē.
pcōrū, ꝓpiciacio. tēptacionū
pōs. tribulacionū mūdi. an
gelorū opus. futura iocūdi
tas. vtutū fons. delicie aīe.
mētis illūinacio. desꝑacio
nis securis. spei demōstra
cio. tristicie solacio. diuicie
mōchorū. q̄ēsencia thesau
ri. hꝫ iohis abb. Magnū e
nī remediū est penitētibz
ipa orō. et contra tēptacōnē
ta omia mūimetū egregi
ū. Qua eciā emendas bts
bernard sic dicit. Quid orā
ne pciosi. q̄ deo ē sacrifi
ū. angelis orgnū. sās cō
uiuiū. orātibz p̄sidiū. cō
tritis vnguētū. pēitentibz

a

remediū. hostibz iacula. et tēptatis oibz firmamē tū. ꝯ bñard. Et put thōs dicit. Faciendū sēdm ꝙd dr ē oro. ꝙdā ē ꝛtēplatiuoꝝ. quoꝝ ꝺuſacio in cel' eſt. et tlis ꝙa tōlit' eſt deletābil'. nō eſt ſatiſfōia Alia ē que pro pcīs ꝓfert fundit. et tlis ꝝ penā. et ē ſatiſfōnis ps. Vl dicēdū melius. ꝙ tlibz oro ꝝ cōnē ſatiſfōnus. ꝙ ꝙlibz alius habeat ſuauitatē ſpūs. ꝝ tñ afflictionē carnis. ꝙa ut dicit greg⁹. Qui ꝙeſat ī nob fortitudo amoris iti mi. ī firmam⁹ pauldubio fortitudiē carnis. ꝯ thōs.

§a De ſēdo ſatz de ieunijs

Nōndū ꝙ tplex ē ieunium p̄mū ē corpis a cibo mati ali. ſēdm afflictiōis a gaudio tpali. tciū ſpuale. a pcō mortali. Et hoc tplici ieunio debem⁹ caſtigare corp⁹ nr̄m. paruū enī ꝓdeſt ieunare a cibo. ñ ieunet a pcō. De ieunio tñ corpali faciendū. ꝙ abſtinēcia a cibo matiali carnē affligit et penā generat. et ſō ē magna ps ſatiſfōnis. ꝙa ut cōiter pēitentibz ie

iunium ꝓ pcīs indicat' ut ꝙ abſtinencia caſtigati. ac⁹ a ſuis ſceleribz emūdēt. Et de virtute ieiunij. Io. abbās tus ſynai ī tractatu de xxx̄ gradibz ſic dicit. Ieiunium ē violencia nature decaſio de tñacōis guttur. reaſio ciborū ꝺaipiē. meditacionū malarū et intēcionū ſbaſio. ꝙ beatus ſōpnior̄. mūdicia orōnis. aīe lūiare. mētis cuſtodia. ꝺpūctiōis porta. ſuſpiriū tpūle. ꝺtātio typlaus reſtrictio mlt̄oloquij. occaſio tñquillitatis. obiē cuſtos. ſōpni euacuacio et alleuiacio. ſanitas corpis. pcōrū remiſſio. porta et deliciē ꝙ adiſi. Ꝝ ꝝ ieiuⁿ tirānū. viz. gulā. que ē porta vicioꝝ. fluct⁹ et vnda tñtacionū et ꝓfundū ignotarū ꝙ indi abiliū imūdiciarū. Ex ꝙ ecīa procedit ociſitus mlt̄iloquiū riſus. patuacio ſaur ritatis. ꝺdictio gl'acio. audacia. p̄ſumpcio. amor mūdi ſordida oro. Q̄ at poſſidet pacitū. ipē interpellat cōt eā et ille exorat⁹. gulā viā oſe opari nō ſinit. Q̄ enī ſt' ſn̄ ſ̄. guſtu illi⁹. penit⁹ ꝙ guie dulcedinē ſtrūt delet

C

tū. ȳ ro. abb. ¶ Ieunīū āt dr ȳ ⁊tuor comitū. sc̄z. largitas letica hō v mēsu ra. De largitate dicat bīs ieroni⁹. Nō māducatur⁹ eus si nō ieunates da pauperib⁹. ut ieuniū tuū sit satiūtas aīe. nō mar subij lucrū. De letica dn̄s dicat. Cū ieunatis nolite fieī sicut ypocrite tristes De hō ieunij legit⁹ in li bro regū. qr ionathas p̄ uerit hyerā. adiudicat⁹ fuit morti. De mēsura dicat bīs aug⁹. Mēs auiditate aboīū lassata. pdit oīo nis vtutē. ¶ Huc videdū ē de vigilijs de ⁊b⁹ dn̄s dix it. Vigilate et orate ne in tretis i tēptacionē. Et bīs petr⁹ in cano⁹. Sobij estote et vigilate. Nā q̄ sobrie viuit. agilior ē et expedi cior ad vigilandū. Q̄ vō repletꝰ fuit cibo. segnis erit et piger ad mane surgen dū. ad deū laudandū. nō tlis potit cū p̄s. Mediano cte surge[illegible] ad cō[illegible]. Mat ieunia reddūt hoīes agi liores et expediciores ad vigilandū. De hꝰ dicit ef fixem abb sic. Ad vigilādū militū ieunū valz. Sicut enī mules plioꝝ onē pe grauatꝰ p̄pedit⁹ ad bellū ita ip̄edit⁹ mōchꝰ ad vigi landū. cū esuriū largita te turgescat. Nō enī possu mꝰ vigilare cū fuit dapi bꝰ ventr⁹ nr̄ onustꝰ. ⁊ op pressi sōpno. vigiliarū fr̄ūs amittam⁹ et maxi mū detrimētū aīe nr̄e acq̄rim⁹. Vigilijs ergo studeāt copulare ieuniū ut cū tis aīe virtutibꝰ florere pos sis. ut caro tua sb̄iecta sit aīe tue. et ancilla famulet⁹ dn̄e sue. ȳ effice. Et qr vigi lie q̄ndā fatigacioēz seu penā āncxū hūt. ido suū ptes satisfōnis p̄ p̄cīs. Ad hanc igit⁹ vigiliarū vtutē secundā. hortat⁹ bīs paul⁹ sic dicēs. In oīnibꝰ exhibeam⁹ nosmetipos si cut dei mīstros in multa pa cīa. i tribulacōibꝰ i angus tijs i vigilijs i laboribꝰ i ie unijs ⁊c. ¶ Dtiō eaā vi dendū est de q̄rto. sc̄z. de fla gellis. q̄ p̄mo ⁊sistit i ar mis pēitencialibꝰ. sc̄z. cinē cilicio et lacīnis. deīn in pectoris tonsioē. ingi genu flectioē et disciplīs. Itē in

C

afflictõe pegrinacõis
ite in tribulacõe et alij
libz egrudis afflictõe. q̃
lia flagella sustinuit iob
Quilibz ergo penites put
cõe dñi p sua scelera
peccauit. studeat de istis
flagell assumẽ. et sic ere
atoz. p lia opa penalia
satisfacẽ. et qui plus p ob
lãmẽta carnalia cressit
a do. nẽ p afflictionẽ car
nis et amaritudiez pñie
iterũ coner redẽ. De hoc
pe. da. sic dicit. Optãe pe
nitz. q̃ dũ carnẽ verbẽibz
macerat. lucrũ qd delta
cõe carnis amisit. afflic
tiõibz recõpensat. Et salu
brẽ illi nẽ amaritudiez in
gerit. alij oli noxia delta
cõe peccauit. Nichil dif
fert quibz penis alio pẽ
tentis addicat. dũmõ vo
lũtas p̃cedentis illecebre
viciũa repressi corpis afflic
tiõe mutet. q̃a qd leta al
to traxit ad culpã. afflicta
reducat ad veniã. ita pe. da.
Dñi q̃sq̃s p suis excessibz se
ity nõ afflurit. nec a do fla
gellatz fuerit. a cõsortio fi
liorũ di alienus erit. Unde bts
augy. Flagellat dñs oẽm
filiũ quẽ recipit. et tu excep
tus eris? si suis exceptus a
passiõe flagelloꝝ. nõ eris
i numo filiorũ. ita augy. Sic
tur ptz de satisfactõe. q̃ ẽ ps
tua pñie. Post ita oia ea
sciendũ. q̃ vnusq̃sq̃ tanto
maiorẽ afflictionũ pñie
seu satisfactõis p suis pcis
debz assumẽ. q̃nto ri ordinatur
tpiora et mltiplicioꝝ cmia
conr suũ creatorẽ se vnisse
se. Unde bts gregy i ẽdã omẽ.
Unusq̃sq̃ in tanto maiora
querat bonoꝝ opm lucra p
mittẽda. q̃nto grauioꝝ sibi
ituit dãpna p culpã. Recte
enim p par fructy ee boni opis
debz. eius q̃ minus et eius q̃ am
plus delinqt. tanto q̃sq̃ dz a
sẽlicata absidẽ. q̃nto se me
minit t illicita petrusse.
ita gregy. Justis vbis vnius
cuiusq̃ sciã quiete. dz enim q̃
libz sepm discutẽ. et i quibz
et in q̃nis pcis deliqt at
tendẽ. et put excessit. sic dm
mau et minus suis delictis
remedia pfectoꝝ pñie stu
deat adhibẽ. et tm sp cum ita
de mia dei p̃sumẽ. sic tm dz
p̃sumẽ. ne cõtingat cor aliis
negligẽti securitate torpere
Et q̃uis cõditor nr nõ pas

aut̃ cruciatibz nr̃is. vult n̄r̃
ut q̄ voluptate delr̃a ab eo
discessim⁹. p flet⁹ et lam̄e
ta amaricati. iterū ad ip̄m
redeam⁹. Istū tangit beat⁹
greg⁹ i cura pastorali sic di
cens. Admonēdi sūt q̄ppe q̄
p̄ca deplorāt opm ut ꝯsū
mati mala p facta diluāt
lam̄ta. ne pl⁹ astr̄ingant⁹
in debito ꝑpetrati opis. si
min⁹ soluūt i fletibz satis
factiōis. Sēptā q̄ppe ē. Potā
nob⁹ dedit in lac̄rimis i m̄e
sura. vt vz vnus⁹q̄q; mēs
tantū p̄cūdo ꝓpriōis
sue bibat lac̄rimas. q̄ntū se
deo mānit atrusse p culpas
Admonēdi sūt ut ītr̄santer
ꝛmissa añ oculos reducāt
atq; viuēdo agāt ut a dis
tricto iudice videri nō debe
ant. Ōñ dauid cū peret ve
niā, dicēs. Auꝛte oculos
tuos a p̄cīs meis. paulo
supius ītulit. delictā meā
cont̄ me ē sp. Ac si diceꝛ. P⁹
catū meū ne respicias pos
tulo. q̄ hoc respicē ip̄e nō
esso. Admonēdi sūt. ut sigu
la q̄q; admissa ꝛsideꝛent.
ac singillatī ea in se puni
ant. Ōñ p ieremiā dicit. Di
uisiōes aq̄rū deduxit oc̄li
me⁹. Diuisas q̄ppe ex ocu
lis aq̄s deducam⁹. q̄n p̄cās
singul' discutim⁹ lac̄mas
dam⁹. Ex uno eodēq; tpe
eq; mēs de oīb⁹ dolet. si
diū nē lqui⁹. nē illi⁹ culpe
mēoria acri⁹ tangat⁹. sil'
de oīb⁹ in singul' cōmota
purgat⁹. Admonēdi sūt eci
am. ut de mūa quā postu
lant p̄sumāt. ne vi timo
rem afflictiōis ītercat
Neq; enī pi⁹ dns añi deli
quēciū oculos flenda p̄ma
opponēt. si p semetipm ea
districte ꝛcurr̄e voluer̄it. Cō
stat enī q̄ a suo iudicio ab
scondē voluit. quos mise
rando p̄uenīes. semz ipos
iudices fecit. Ōñ p paulū
dicit⁹. Si nosmetipos iudi
cauerim⁹. nō vtiq; iudicar̄e
mr̄. Rursūq; āmonēdi sūt
ut sic de spe fiduciā lqui be
ant. ne tm̄ incauta ꝛcūta
te torpesc̄at. Plerūq; hostis
callid⁹ mētē quā p̄mo sup
plantat. cū de ruina sua
afflictā se respicit ꝛcuri
tatis pestifē blandicijs se
dulcat. Modo enī alioꝝ
sūa grauiora, mō nichil ēe
q̄d ꝑpetratū ē. mō muscī
cordē deū loquit⁹. mō ad

tunc sb̄sequēs tps ad pn̄az
pollicet. ut dū p̄ḡ mens
decepta ducat. ab ītēctoē
pn̄ē suspendat. ēsteng tē
bona nulla ꝓpiat. qua
nē mala nulla ītristāt
et pleniꝰ obuiet suppliciis.
qsa nē gnudet eaā in delictis
Et nōndū ep̄ds nē cruciatu
bz nr̄is nō pasc. sz delicto
tū morbos medicamētis
ītrijs medet. ut q̄ voluptā
tibz delectati recessim⁹. fletu
amaricati redeam⁹. et qui
p illicita defluendo cecidi
m⁹. eaā alicuius nosmet
ipōs restringam⁹. et qd in
sana letitia ifuderat. sa
lubris mestitia exurat. et
qd vulnēauerat elatio sū
pbie. curet abiectio h̄ūl'
vite. h̄ḡ greḡ. Ista igit
dcā ia colligē possum⁹. v
nūquēq penitentē debē
pfectā penitētiā. put per
cauit suus sceleribz adhibē
si desiderat pfectū sānitatē
aīē. et veniā suoꝝ cōmunī
a dnō optinē. Filius

Quero eaā de hoc v
trū pn̄a debeat
usq ad finē vite durare

Oē. ꝑ. tm̄. An nō
duratoē pn̄ē. scīe
debes. ep̄ pn̄am ertiorē nō
opt̄z ee ꝑpetuā. sz cm̄ ītiorē
distīguit. Est enī pn̄a ītl
or sc̄dm habitū. et hꝰ debz
ee ꝑpetua. Alia ē sc̄dz actū
et hāt nō opt̄z ee ꝑpetuā.
Sp enī tenet qs ad ītiorē
pn̄az habituālē. q̄ vellet
nō peccasse. et vult de cetero
nō peccare. sz ad ertiorē nō
tenet sp̄. Ptēa ē aliꝰ do
lor rōnal'. q̄ est paī detesta
cio. Aliꝰ ē sensibilis. q̄ ē pas
sio. et p̄mꝰ dolor sp̄ dz esse
in pn̄a. sc̄dꝰ vo nō ē de ne
cessitate Et q̄uis hō nūq̄
sit certꝰ de paī remissioē.
tū ꝓpt̄ hoc nō opt̄z pn̄am
ertiorē ee ꝑpetuā. sīa nō ex
igit̄ in tlibz certitudo scīe.
sz sufficit certitudo iectur
ꝓbabil'. ut ē q̄n fecat hō ꝓ
babilit̄. qd ex pte sua erat
dolendo. cōfitendo. satisfa
endo. cauēdo. De hac pn̄a
tlibz de aīmo dicat sic. Duꝝ
ē pn̄a q̄dā intior. alia ex
tior. Intior ē q̄ qs dolz de pc̄
cato ꝑmisso. et tlis pn̄a. dz
durare usq ad finē vite. sp
enī hom̄ displicē qd̄ pec
cauit. si enī placet peccasse.
ia ex hoc ipō ꝓcōm īcurrez.
et ficm venie ꝓderet. Exti

or ē. qua ꝯs exteriora signa
doloris oñdit. et vbotenꝫ
pāi sua ꝺfiteꝛ sacꝺoti ab
soluēti. et uiꝛ eiꝰ arbitriū
satisfiat. et hāt nō optet
diuīé usq; ad finē vite. sz
usq; ad detiatū tpus sc̄dm
mensuꝝ pāi. Dñ ecīā plo
tatꝫ et lacīme ad actū exti
oris pnē ptinēt. q nō solū
nō debz eē ꝺtinuus. sz nec
ecīā oportz ut duret usq;
ī finē vite. qz meꝛces opis
pēitentis ē plena remissio
pāi. et qntū ad culpā. et
qntū ad penā. Post cuiꝰ
ꝺsūpsionē nō est nāe qꝺ hō
vltūs exteriꝰē pnāz agat.
phoꝛ tñ nō excludit ꝺtinuꝰ
tas pnē ꝙlis dēā est. Inter
hoꝛ sciendū aī ꝺtructo qntū
ad id qꝺ ē displicētia q ꝯdā
ī appetitu rōnis. sic actꝰ pe
nitētie vtutis. nūq; pt eē
superfluū. sicut nec qntū ad
ītensionē. ita nec qntū ad
durationē. nē sc̄dm qꝺ actus
vniꝰ vtutis impedit actū al
tius magis necessarū. p tpe il
lo. Dñ qñticūq; hō ꝺtinue
ī actibz suis displicētie eē
possit magis meliꝰ ē. dū
mō actibz aliaꝝ vtutū
vacet suo tpe. sc̄dꝫ qꝺ optet

Ex passiones pnt ipē superflu
ū et diminutū. et qntū ad
ītensionē et qntū ad durationē
Et ī ō sicut passio doloris
quā voluntas assūit. dz esse
modēate intēsa. ita dz mo
dēate durē. ne si nimis du
ret hō in desperationē et pu
sillanimitatē et hmoī
vitia labat. Dñ ad vtutē
ptinz tenē mediū ī passio
nibz. tristicia aūt q in appeti
tu sensitiuo pēitētis ꝺsistit
ex displicētia voluntatis.
passio qꝺā est. idēo moderā
da ē sc̄dm vtutē. qa eiꝰ su
perfluitas ē vitiosa. qa īdu
cit ī desperationē. Dñ apls.
Cōsolemī sz. pēitētē. ne fortꝫ hmoī
te hi abūdātiori tristicia ab
sorbeat. q hmoī ē. vtlis
ꝺsolatio dz eē modēata
tristicie. Et nōndū apparuit
ū sēli impedit p dolorē ꝺ
actis. nō aūt gnuduꝫ qꝺ de
deo ē. qz hz ipm dolorē pro
matia. hꝫ thōs de aq. Dhz
igit dēā informamꝫ qꝺ de
vita pnā et cōgrua si ad
hibet actus exterioꝛes v pcās.
postq; pfta et ꝺsūmata fuit.
plenā remissionē pccōꝝ.
qntū ad culpā et qntū ad
penā hoīi optinebit. post

n

cuꝰ affectionē nō ē neꝯ
ut hō vltūs agat pn̄iam
exterē. Cura qđ caā no
tandū. ꝙ pn̄a nō ē ꝺsi de
randa cīa q̄ntitatē tpis.
ſz ſcđm q̄litatē ꝓpūctois
et emēdacois. Nā q̄nto ꝯ
plꝰ i fletibz ꝓpūgit. t
maiorē p ſius reatibz dolo
rē hz. tāto cicꝰ a ſordibz pec
tī purgat. Pn̄ dauid et
petrꝰ ꝺfessionē t lacri
mas ſtatī mūdati ſt. De
hoc dicat augꝰ. Nō ꝺstituit
pn̄ē modū in tpis q̄ntita
te. ſz i cōpūctois et correcti
onis q̄litate. Nā dauid et
petrꝰ ꝺfessione t lac̄mis stu
tī mūdati ſt. et latroni in
cruce ꝺfitēti dn̄ē est i ipſo
mortis articulo. hodie meaī
eis i paꝺſo. In actoē ergo
pn̄ē nō tā ꝺsideranda ē mē
ſura tpis q̄ꝯ dolorus. hꝰ augꝰ
Dn̄ſt nōnulli pēitētes q̄
ſtatī crordio siue ꝺfusois per
cam q̄ misericors ad mētis
oculos dūcūt. Et ſe ꝓpter
illa i fletibz pūnuūt. atq
ab oī i̇ſnacoē vicioꝝ cuſ
todiūt. Vij tlēs q̄nto feruē
cꝰ hoc pagūt. tanto cicꝰa
ſius c̄mibz purgāt. Vnde gꝰ
gorꝰ. de hoc i tractatu ſup
Cañ. exponēs illud vbū Sur
ge amica mea. sic dicat. Sur
ge amica cā a pcā petmai
one se erigit. veīt cū ꝓbona
opa desideriꝭ sā passibz ad
celestia tendit Sat eternū mēs
cū ptīte vite turpitudiēz cō
spuat. cū pcā ſua nūlat que
ſcat mor ſecū in ꝺsā eru
besçit. et q̄cūq in mūdo di
lexit. ad odiū ſibi trāſferēs
fletibz se pūnit. et ipa pn̄a
ſā robustior ab oīū i̇qui
tacoē se exuit. ab oīū tor
poꝛe negligēcie se excutit.
et in ītimis cogitacoibz nō
iacet. ſz ad appetēda celeſ
tia ꝓ ſā desideria se extēdat
Hꝰ itaq mēs surgit et veīt
ꝙ a corpis ītirmitate ꝓ cō
pūctionē se eligit. et ſās stu
dijs se exercēs. ad etna pe
dibz amoris currit. hꝰ gre
Quānto igit ꝯſp valentius
i fletibz ꝓpūgit. tāto ꝓfec
cꝰ purgat. et q̄nto ē pur
gacior. tanto ad ꝺcēptū tē
palū fit forcior. et ad desi
deranda celestia efficit fer
uētior. hꝰ vō opat dīna grā
q̄ tlibz infudit. De hoc dic
hugo de scō vict. Cūt vō in
quibz mal'sim. agnoscim.
q̄ꝯ ꝓ infusionē dīne grē il

tūnati. dulcedinē spūalīū
bonorū aliqñs degustare
valem⁹. Et ūñ est. qp post ac
ceptū donū grē ꝯtinuo meꝫ
ad lamēta soluit. doloꝛe pas
cit. flenbꝫ delectāt⁹. et tanto
iā in pacā mala pñia to
lerat. qñto ardēcior cuiqno
āmonita. ad bō fructa sus
pirat. Jā nō solū mūdū de
seit. sꝫ fugit. nō solū postpo
nit. sꝫ odit. et q̄ ꝑius timoꝛe
coacta. ea q̄ illicite posside
bat deliqt nē salubri dolo
re ꝑcutit. eciā hijs q̄ hūa
ne ꝯdicois infirmitas ex
igit nāturabꝫ deseruīe i
gemiscit. et sicut ꝑius p tō
tē ab illicitis mūdi se seques
trauit. ita nē oēm mūdi spe
cē. q̄ntū possibile ē in hac
adhuc mōrlitate viuēti a
cogitacioē fūditꝰ excludit.
hꝭ ihūs. Ecce ad q̄ntā pfcō
nē pduxit lacrimaꝝ effusio
et cordis ꝑcussio. De ipa e
nī dicit bēs greg⁹. Sola est
ꝑcussio q̄ fūt aiām hominēs
cē purpuꝛā. desiderāt alii
aū. amāt lacrimas. fugē tri
stū. magna agē. et humiliato
q̄. iuste opāt. et sup pcīs ti
mē ac tremē. hꝭ greg⁹. Os
āt pruām hoīs et ꝑcussio
nē infundēdo. et q̄ sacām
pūificat a pcīs fedis. Vi
la enī q̄uēiencia nr̄ aīmā
sic pt̄ cē luas ad tenebras
nā que q̄ctacio dīne ma
iestatis et iūstitias. Ihs sta
tī ut ingressus fuit dñs p
tridios siue vitiatis īpingit
ī tenebras. dissoluēs t dis
sipās in mometo ī ictu o
culi quicq̄ iuenit fedita
tis. Q̄ sic ꝯtingit. Nā plu
mē siue ꝑcie. nō pt̄ aīma.
mala q̄ admisit ignoraē. sꝫ
scīt ut cognita fūt fuerit
displicēt vehemēt. q̄ āt dis
pliceāt penitꝰ amisisse. Ex
di ergo pñia surgit aīe ag
nicio. ex agnicioe procedit
displicētia. ex illa āt surgit
pūa. ad quā ut aut
crisosto⁹. sīl omī intuallo
sequit⁹ indulgencia pāo
tū. nō enī potit se ꝯtinere
illa benigna dulcedo. et
dulcis benignitas q̄ est in
visceribꝫ mīe dei nr̄i. cū ex
corde nos petē t dolere ag
noscat. sꝫ ad gemitū offēsā
ī se admissā misericordit in
dulgebit. nō imputabit
ut p illa ītēnū puniat. sꝫ
pie relaxabit. Vñ augꝰ sꝑ
illū locū ps. Quoꝝ tecta

ſt̄ p̄m̄. id ē coopta t abolita
ſi eū terat p̄m̄. noluit
adiutē. ſi noluit adiutē. no
luit aīadiutē id eſt punie
ſz ignoſcē. Ita ergo dicat a
deo tecta. ut dñs nō videat.
id ē etnalit̄ puniat. Vidē
enī deū p̄m̄ ē ad penā ī
putare. Auertē aūt facie a
p̄cīs. hoc ē ea ad penā
nō reſeruare. ſ. augſ. Ite
leo. ¶ Quibz deꝫ dimittit
p̄m̄. legit. ne ī iudicio reue
lent. Ex hys apte oñdit
q dñs ipe petenti ſoluit a
debito pene etne. ſz. et tūc
ſoluit. q̄ndo intꝫ illūinat
inſpirando veā cordis ꝛcōio
nē. cui ſentētie ratio ſuffra
gat. et aūctes atteſtāt̄ur
Reo enī vē ꝑpūgit de pec
cato hys cor ꝛcritū et hūi
liatū. ñ in caūtate. Q̄ aūt
caūtate hz dignꝫ ē vita
morte Reo enī ſimil' dignꝫ
ē vita et morte. Nō ē igit̄
tūc ligatꝫ debito etne mor
tis. Filiꝫ enī ire ee deſyt.
et quo diligē et penitē in
cipit. Ertūc igit̄ ſolutus
ē ab ira q̄ manet ſup illū
q̄ nō credit. Ipe enī ſolus
ē qui tollit a ſuis fidelibz
z pēitētibz p̄m̄ a miſſa.

teſtāt bō augſ q̄ dicit. Reō
tollit p̄m̄ niſi ſolus dñs xp̄s
q̄ eſt agnꝫ tolles p̄m̄ mūdi
Tollit aūt et dimittēdo q̄ fac̄
ſt̄. et adiuuādo ne fiat. et p
ducendo ad vitā. vbi oīno fici
nō p̄it. ſ. augſ. ¶ Vñ ex p̄
cedētibz colligē poſſumꝫ. q
p ꝛtritionē et p̄m̄ pueit
ad amorē dei. Cū igit̄ inter
deū et aīam nō cadat medi
ū ñ ſolū p̄m̄. Dicente yſa
ia. Iniq̄tates nre diuiſerūt
inꝰ nos et deū nr̄m. q̄ p̄m̄
eū fecerūt p pn̄iam et ſpūa
lia ex cecitia de medio ſub
lata. ſtatī amor dī tanꝫ ca
lor ab igne tradꝫ a ſole ptin
git ad aīam. ex cuiꝫ ꝛtactu
ꝛcipit ei pīa caleſce. et vicē
ſa deū vehemēt̄ diligē. Vñ
bō bernꝫ dicit. Amor dī
amorē aīe parit. et p̄uenit
p̄cat enī ſol tradū ſuū ſup
rē obiectū p̄cat. et p modū
reflectionis de re obiecta calor
cont̄ ſolē reuertit̄. ſic dñs aū
tas caloꝛē ſue dilōnis ſup
aīam p̄cat. et de aīa ad de
ū redit. ut ſic dilāt deū re
diligat. a quo miſeī cordit̄
ē p̄uenta. ¶ Filius.

Q Uero etiā vtrū bona
opa et mūeria p p̄

catū sequēs mortificata.
itm possit ꝑ pnīam sequē
tē reuiuiscē siū ēstauraī.

Spero qꝫ ꝑ. Ca. m. bona opa et mito
ria qꝫus ꝑ pcm mortificēt
tū ꝑ pnīam sequētē viuifi
cant. ūm thōs de aqno. Q
dā dixerūt qꝫ opa mūria
ꝑ pcm sequēs mortificata
nō reuiuiscūt ꝑ pnīaz sb̄sequ
tē. ꝫsiderātes qꝫ opa illa nō
remanēt. ut itm viuificari
posset. ꝫ hoc ipedie nō pt qꝫ
viuificētur. Sed at nō tm
vī et efficaciā pduc̄edi ī vitā
ēnā. puenit ex ipedimēto pc
cati sequēlas ꝑ qd hō reddi
tur idignꝰ vita ēna. Hoc at
ipedimētū tollit ꝑ pnīam
inq̄situ ꝑ eā remittit pcm
Vñ restat qꝫ opa ꝑius morti
ficata ꝑ pcm ꝑ pnīaz recupe
rant efficaciā pducendi eū
q̄ fcat ea ī vitā ēnā. qꝫ ē ea
reuiuiscē. Et ita pz qꝫ opa
mortificata ꝑ pnīam reui
uiscūt. hec thōs. Vñ vsq. Que
sb̄ mōrtu bona fiunt. dat bō
tē. Cor reddt ihūle munūt
tormēta ghēne.

Quero vtrū. Filius
assūpta ul' pacta
pnīa remaneāt pcōrū re
luse ꝑ quas vōes ad iterū
peccandū disponūt ꝑ pater
Sciendū qꝫ. Ca. q. m.
qꝫus qs agat ul' pegerit pnīam. reliquie tū
pcōrū remanēt. ꝑt' vicia
ꝑius ꝓtracta. sc̄dm maiꝰ et
minꝰ. q̄ disponūt ad uelle
p̄candū. qꝫadmodū remanet fomes post baptismū
sz tm diminute ⁊ debilitate
ita qꝫ nō pūt dnāri volēti
resistē aī aduterio dī. Vñ
thōs de aq. Mōndū qꝫ pc
catū mōrle ex pte auersionis
inordinate ad bonū īmūbi
le q̄ndā dispositionē causat
ī aīa. ul' eaā habitū si actꝰ
frequēt' ītret. Culpa vero
mōrl' pcī remittit. q̄ ī̄ntū
tollit ꝑ pnīaz et grām. au
sio mētis a deo. sblato at
eo qd' est ex pte auersionis. ni
chiloīnꝰ remanē pt illud.
qd' est ex pte ꝑuersionis inordīate.
cū hanc cōtingat cē sn̄ illa.
et ō nichil phibet. q̄n remis
sa culpa. remaneāt dispo
sitiones ex p̄cedētibz actibz cau
sate. sm dicit pcī reluse. re
manēt tm debilitate ⁊ dimi
nute. ita qꝫ hoīm nō deuiant.
et hoc magis ꝑ modū habi
tuū. sicut et remanet fomes

post baptismū. ꝑcām tamē q̄ꝫ q̄ꝫ inducit debilē dispositionē. ut pote ꝑ actū vnū causatā. Q̄ꝫ aūt fortioꝛē causatā ꝑ multos. Iz dñs q̄ꝫ tanta ꝛmotione ꝛuit cor hoīs. ut subito ꝑfectē cōsequat̃ sanitatē spūalē. nō solū remissa culpa. ſz sublatis oībz pcīs relictis. ut ꝓz de maīa magdalena. Q̄ꝫ q̄ aūt ꝑius remittit culpā ꝑ grām oꝑantē. et postea ꝑ grām coꝑantē successiue tollit pcā relicta. hꝰ thōs Dñ ſt nōnulli pēitentes. q̄ꝫ forta cogitatiōe a delectatiōibus carnis se sepant. nichil voluīt illicitū in sua cogitatiōe tolerare. carnis stimulū ꝑfectē cupiūt vincē. et ad sūma virtutū desiderāt ꝑfectē. ſz tm̄ ad hoc de corruptione corpis ꝛdictionē sentiūt. ſentina carnis a aīas tēptatiōes tolerātes. De hoc bt̄s gregoꝛ⁹ viij moliū sic dicit. Mēs hoīs pmā dolozibz pressa. ī semzipa cōstringit̃. atq̄ a cūctis delectatiōibz carnis forta cogitatione sepat̃. ad sūma ꝑfectē appetit. et tm̄ ad hoc de corruptiōe corpis cōtradō nē sentit. Dñ ꝑ iob dic̃. Fac cū dedisti me cartē. Carcer hō circūdat̃ q̄ plerūq̄ et ī tutū proiectibz ad alta surgē nitit̃. et tm̄ carnis fuge corruptiōe ꝓpedit̃. Iz sā virg⁹ mūdioꝛ corde celestiū arcana ꝛsiderant. auctis ad hec cotidie ardoribz anhelant. ibi iā plene sacīdi desiderāt Dñ ad hoc parū aliq̄d ore ꝛplacatiōis degustāt. ꝑfectē cupiūt carnis stimulū vincē. nichil ī cogitatiōe illicitū de eo iā corruptiōe tolerare. ſz q̄ sōptū est. Corpus q̄d corrūpit̃ aggrauat aīam. ītē tiōe quidē iā ultra semet ipōs eminēt. ſz tm̄ ad hoc ī firmitatis siue inēs motibz ſbditi corruptiōis se carere dausos dolēt. Q̄ tm̄ nec a iustis sine culpe requīt̃. q̄ amōre vitatis accensi. īfirmitatis siue angustias tm̄ ſgredi ꝑfectē cōcupiscāt. Nē ab auctore iustoꝝ iniuste dispōnit̃. q̄ electoꝝ suoꝝ vota. differēs cruciat. cruciās pfigat. ut ad ꝓpiēdū q̄d desiderāt q̄ꝫ meliꝰ ꝛualescant. Electi aūt quousq̄ ab ītima q̄ete differūt̃. ad cor suū redeūt. ubiq̄ a carnis

sue tumltibz absconsi quasi amenussimū secretū petūt. ſz in eo sepe tēptacoīs aculeos sentiūt. carnis ītentiua pacūt. et ibi grauissimos labores pferūt. vbi magnā requiē a labore ꝯsecuturi. ꝟ gregoꝝ. Qz pēitentes ul'ia per pniām emūdati. nō debēt turbari. si pcā ꝑ missa. ul' quecūq; alia eoꝝ corda pulsent aut tēptēt. dūmo laborent ne cadant ī opus ul' ꝯsensū pcī. Qā sustinē tēptacones sūt pfectē ꝑuoꝝ oym nō est dāpnacoo. ſz poꝝ occasio augende vtutis. Testatur hoc ysidoꝝ ꝙ dicat. Qui ad pniām cōuertūt. ptrubari nō dēt si rursū pꝝ emūdacionē relicta vicia corda pulsēt. dūmō nō erūpant in cōsensū ul' opus. Ferre enī cogitacoēs sūt pfectōne vicioꝝ nō est ad dāpnacoēz. nec est occasio sēcundi ēmis. ſz poꝝ augende vtutis. Vtile enī ē seruo dei post cōuersionē tēptari. ꝙtenꝝ a torpore negligētie sollicitātibz vicijs ad opa virtutis aīm ꝑ exercicū ꝑparet victoriā. ꝟ ysidoꝝ. Qaendū etiā ꝙ sūt nōnulli pēitētes. ꝙ se pro suis excessi bz lamētis afficiūt. ſz finita oīone aīm ad gaudia ītena ītūs relaxāt. et fit ut ꝑ nimiū risū hoc ꝑdant. ꝙ ꝑius ꝑ gēitū lucrati fuerāt. De hoc dicat bīs gregoꝝ sūt ezechielē Qt nōnulli ꝙ iā a vicijs se abstinēt. ac ītūtibz exerent et maloꝝ ptitoriū ꝟ ſcij lamētis se in ꝑtibz afficiūt. sed finita pīce. leti tpalibz gaudijs negligētē aīm dimittūt. nc aurāt ne in eis lacrimarū mensurā īmodēata gaudia tñ seant. fitq; ut bonū nimie ridendo ꝑdant. qđ plangendo lucrati fuerant. ꝟ gregoꝝ. Qt eciā nōnulli ꝙ iā ꝑua acta nō solū deserūt. ſz eciā cū magnis gēitibz ꝙ se male egisse mēinerūt deplorāt. et tñ cā recordant eoꝝ ꝙ nōt dīm p cādo egerūt. magnotione ꝟcutiūt. et qđ uis se ꝑfectē ad deū ꝟtant. tñ de sua salute sollicīti formidāt. Qā ad mēoriā vēiūt ꝑua opa ꝙ ꝑpetrauerūt. et vtrū digne illa defleuerūt nescīt. et plerūq; iā omīs dēs pcā relaxat. sed tñ afflicta mēs dū valde ptimescit de venia ꝑcipiat.

Hoc tangit bñs gregꝰ nyſ
mōliū ſup illo iob. Et ſer
uꝰ lūb a dnō ſuo dicēs. Sēp
tū ipſe ē. oīs q̄ peccat ſer
uus ē pcī. q̄ nimirū q̄ſq̄s
ſe p̄uo deſiderio ſ̄bicit ūy⁹
tatis dnō. diuū libēa mē
tis colla ſuppoſiuit. ſz huic
dnō ꝯdicamꝰ. cū inuītati
q̄ nos cepat reluctam⁹. cū
conſuetudini violent⁹ reſiſtim⁹.
et deſideria p̄ſa culpātes.
cōm̄ yāt ius nob libertatis
īgenite vēdicam⁹. cū aut
pā peītudīē pcutim⁹. et ma
culas ſordiū fletibz laua⁹
Plerūq; āt iā quidē mēs
qđ puerſe egiſſe ſe mēinit
deplorat. iā p̄ua acta nō
ſolū deſit. ſz amiſſis eciā
lamētis punit. ſz tñ dū eo
rū que egit remūſtat⁹. ḡui
de iudicio pauoē tenetur.
iā ſe pfīē ꝟtat. ſz ad hoc ſe
pfīē in ſecūitate nō erigit.
q̄ dū ifīta ſit diſtrictio ex
tremi examīs penſat. int⁹
ſpem ⁊ formidinē ſollicita
trepidat. ꝟa iuſtꝰ iudex ve
niēs. quid de pcītis reputz.
q̄ relaxat ignorat. nā q̄m
prāua ꝑmiſcit mēinit. ſz
an cōmiſſa. digne defleve
rit neſcit. ac ne culpe īma
nitas modū pnīē tñſeat
metuit. et plerūq; culpā iā
ueritas relaxat. Dz mēs af
flicta ad hoc de venia dū
valde ſibi ſit ſollicita trepi
dat. Seruꝰ ergo hꝰ iā lūb nō
ē. q̄ pcīm ſuū hō iā corrige
do et pcīēdo deſerit. ſz tñ ad
hoc diſtrictū iudicē de eꝰ
retributiōe ptīeſtat. Ibi ergo
ſeruꝰ a dnō lūb eſt. vbi de p⁹
cati iā venia dubietas nō
eſt. vbi iā ſecurā mēte culpe
ſue mēoria nō addicit. vbi
nō ſub reatu aīm⁹ trepidat
ſz de eꝰ indulgēcia liber ex
ultat. Dz ſi nulla ibi hō pcī
ſui mēoria tangit⁹. exceptū
ſe eē vñ gratulat⁹. a quō lar
gitoꝛ ſuo gr̄as refert de ven̄a
quā accepit. ſi inculpabiliter ob
liuione tñſacte negle eē ſe
pene debitorē neſcit. Neq;
enī neglecte pēitūdū eſt qđ
pūs aut. Mias dnī ītuū cā
tabo. Quō enī mias di in
cēnū cantat. ſi ſe fuiſſe mi
ſerū ignorat. Et ſi miſeie
tñſacte nō mēinit. vñ mīe
largitoꝛ laudes reddit. Dz
rurſū querēdū ē. quō ēt hō
rū mēs pfecta eē in bātitudīē
poſſit. ſi yāt int⁹ gaudia me
moria ſui reatus tāgit⁹. Aut

quō pfē luas dilatet glo
ria. quā reducta ad aīm
obūbrat culpa. Fz faciēdū
ē q; sicut sepe nr̄ tristiū leti
remīsam⁹. ita tūc tīsactene
quiae sīt lesioē nrē bītudi
nis recordam⁹. Plenūq; enī
īcolūitatis tpe ad mēoriā
dolores ptītos sīt dolore re
ducam⁹. et quo egros recō
lim⁹. eo īcolumes pl⁹ ama
m⁹. Erit ergo et in illa bīt
tudiē culpe mēoria nō que
mētē polluat. fz q; letiae ar
cius astrīgat. ut dū dolorus
sui aīm⁹ sīt dolore remīsat.
et debitorē se medico veriꝰ
intelligat. et eo magis accep
tā salutē diligat. quo mo
lestie mēmit quā euasit.
In illa enī letitia sic tūc sine
tedio mala nrā aspiciam⁹.
sicut nr̄ in luce positi. sīt ulla
cordis caligine aīo tenebras
videm⁹. q; et si obscurū est
q; mēte cnim⁹. de iudicio ē
hoc luis. nō de passioē recita
tas. Et īcīnū ergo laudes
mīe largitoi nō refeim⁹. v
neq; q; miseria ysaē guam⁵
q; dū mala nrā sīt aliquo
mētis malo respiciam⁹. et nū
q; erit q; corda laudātiū de
tīsactis iniquitatibz polluat
et sp erit q; hec ad laudē iubā
tiois accendat. y⁵ gregy. Ex
hyis ergo dēs sanctissimi vni
colligē possum⁹. difficile pos
se hoiem pfectam securitatē
in hac vita de remissioē pecā
tē. Vbi enī libertas vt omīs
salutis pfectā securitas. īcīna
solū patria habebit. Et ido
laborāe dēm⁹ q̄tenꝰ q; pmāz
et bō opa ad illā requiē. vbi
nullꝰ timor. sz pfectā securitas.
et securā iocūditas ē. quenie
valeam⁹. Et q̄uis supiꝰ dic
tū sit q; p̄ acta cōgrua. et de
centi pnā. nō sit opus ut hō
agat vltius pnāz ertioē.
sz ipsa incerti sum⁹ de pfecta
pcōrū remissioē. iō valde sa
lubre ē oībz. marīe tīi illis
q; multa scelera et enormia
cmiserūt. ut q; diu īhoc cor
pusculo duxūt īpnīa. tā
ertiora q; interiora se excercēre
studeāt. melꝰ ē āpliꝰ facē
q̄m minꝰ. ut ex hoc tanto
maiorē fiduciā de vēia pec
catorū ac celesti glia in suis
extremis habeāt. q̄nto ostā
cig et diucig i castigatione
sui coepis et bonis opibz mō
pduxerūt. De hoc tuglo de
scō victoe sic dicit. Omīa
alia ē exterior alia īterior

f

Exterior ē in afflictiōe carnis
Interior ē in cōtritiōe cordis.
p exteriorē castigat culpa p̄
ui opis. p interiorē emūdatur
culpa p̄ue voluptatis. Sed
q̄ntumuē delicti mēsura cor
rectiois pēsanda ē. Agite ī
q̄t fructūs dignos pnīē. Aliud
ē enī fructus pnīē. aliud ē ipa
pnīa. si displicuit ē qđ fecisti.
pnīam agis. si psequeris et
p̄nis qđ fecisti fructū pnīē
facis. Et q̄a sedm mēsurā
delicti correctiois mēsura pē
sanda ē. ideo fructū dignos
pnīē nos facē oportet. Si ī cor
rectiōe minor ē afflictio.
q̄ in culpa deliquio fuit. nō
ē fructus dignus pnīē tue. Sz
dicis mī. Quō scīe possū q̄n
do ꝺdigna sit pnīa mea.
Nā scīe hoc nō potes. ideo
nocē habes sp penitē. Satis
facē potes. nimis facē nō
potes. Melius ē ut plus faciaz
q̄ minus. Idēo sollicitus esto.
satage. da operā. studiū ī
pende. ut culpa sit cū fine
deuocio sī fine. vt hugo. Et
q̄uis sedm crisostomū sī oī
intuallo lacīme pēitentis
et remissio paradisī simil sit.
hoc verū est q̄ntū ad culpā
siue offensā dī. quā statī
remittit sī mora. Sz sedm
albertū q̄ dicit ī tractatu se
missā. q̄ oportet hoīez per
mltū tpe. aliq̄ pcm pēitus
destruat q̄ntū ad maculā
Et iō ut p̄missū ē mltū fruc
tuosū est et salubre ppter ma
iorē securitatē. ut hō in acti
bz pnīē et bonis opibz pseuet
usq; ī finē. Circa qđ ecia
nōndū. q̄ sē nō nulli q̄ pdu
rātes ī carnis integritate. cū
se ꝺspiciūt minꝰ ignē qđ de
fleat. ad feruorē spūs ac de
uocois p amorē se inflāmaē
nō curāt. et sepe nōnulli pꝰ
carnis pcīs ecia enormia
ad deū p pnīam cuertētes
tanto se bois actibz feruēciꝰ
exercent. q̄nto se ꝺspiciūt ꝑ
uiꝰ erasse. et fit plerūq; vi
ta istoꝝ dō acceptior. q̄ illo
rū q̄ sibi sufficē vite siue īno
cencia putabāt. De hoc di
cit bēs gregꝰ in cura pastora
li. Sepe nōnulli ad deū pꝰ
carnis pcīs redeūtes. tanto
se ardēciꝰ in bonis actibus
exhibēt. q̄nto dāpnabiliō
res se de malis vidēt. si sepe
quidā in carnis integritate
pdurātes cū minꝰ se respi
ciūt ignē qđ defleāt. plene sibi
sufficē vite siue īnocēcia pu

tant. atq̄ ad feruorē ſpūs
nullus ſe ardoris ſtimulis
īflāmāt. et fit pleriūq̄ deo
gratior amoē ardēs vita p̄
culpā. quā in ſeculitate tor
pens īnocētia. hȳ greg. Dñ
vn⁹q̄ſq̄ in quocūq̄ ſtatu ſit
poſit⁹. ne tardat ad p̄ pnīaz
et bō opa ĵuta ad dñm. Si
q̄s carnis ītegritatē in ſe nō
dū violauit. grās agat dō
de tanto dono ſibi collato ab
ipō. reuocet tñ añ oculos
mētis. ſi q̄d p̄ ſenſū ul' de
ītacionē carnal' p̄cī ertauit.
q̄uis ad actū nō puenit. ul'
ſi eaā p̄ ſpūalia vicia ſeu q̄
cūq̄ alia p̄cā dñm offen
derit. et pro ill' ꝛpūgat⁹ et pe
nitēciā agat. et p bona opa
ac hūilitatē cordis. carnis ī
tegritatē in ſe ſtudeat ꝑſer
uaē. Nā tlis ſi ī caſtōnia p̄
ſeuerauit. et ēra hoc tīorē
dei habuerit ac hūilitatē.
et ſe ī bonis opibz ērauit.
maiorē grām ac feruētiorē
cūtatē a dnō optinebit. Si
q̄s vō lapſus ē in cārna per
cata ul' alia ēmīa. nō tñ ml'
ta. redeat ad ꝑſciām. et p o
pa pnīe et lacrimas ſatisfiat
ſua facinora emūdaē. Si q̄s
āt in ml'a ēmīa ē. plapſus
et ml'm p̄cā enormia t
turpia ſe deph̄endit ꝑmi
ſiſſe. et longo tpe in hijs p̄
ſeuerauſſe. n' tlis debz deſ
pare. ſz ex toto corde debet
ſe p pnīam ad dñm ĵuitē
et q̄nto ſe ꝑſperit cont ſuū
conditorē magis deliquiſ
ſe. tanto p pociora pnīe o
pa. ac lacīmarū ꝛpūctiōz
laboret dō ſatisfacē. et de
cetero a ſilibz cauē. et ī bo
nis actibz uſq̄ ī fīnē vite p
ſeuerāē. ſi ſic egerit paul⁹ du
bio venīā p̄cōrū et grām
a dnō ꝑſequet. Et nōnd
eaā q̄ vere penitēs nichil
pdit de tpe p ſatisfiōnē reau
rat tps p̄ritū. p bona opa
cuſtodit. et tenet tps p̄ſens.
futūm vō tēpus p bonū ꝓpo
ſitū ſeu volūtatē. Nā p̄bat
hēs Gnard⁹ ſic dicēs. Vere p
nitēs de tpe nichil pdit. p̄ri
tū reaurat p ſatisfiōnē. et
pns tenet p bonā opacionē.
et futurū p īmobilē volūtatē
hȳ Gnard⁹. Ergit⁹ habem⁹
de pnīa et eī⁹ ptibz. videlic.
ītricioē. ꝑfeſſione. et ſatisfic
tioē. et de circūſtancijs tūgē
tibz ipāz pnīaz t eī⁹ ptes.

Q ōſidero vī. Filius
pnīe et quoda tīore

cōcuror eo q̄ plures pēitētes
p̄ḿ nūsionē suā ad deū p̄ un
tatē ordinis habitū religi
onis assumētes min9 discre
te se gerūt. Nā p̄ imoderata ie
iunia et īdiscretus vigilias
seu alias castigacioēs corpis
corpus suū nimis affligē
tes. nōnūq̄ dolorē capitis
et corpis debilitatē incurrūt.
ul' eciā sensū rōnis p̄dūt.
et p cōsequēs efficiūt sibi
et alijs inutiles. Ad hoc cauē
dū rogo te ut de vtute discre
cioīs me īstruē velis. ut in
hys q̄ agenda sūt circūspectus
et circūspect9 ee possim.

E Dē discre. Capitulū

Cioē sup qua petis
informari. scire debes. q̄ hec vtus
videlz. discrecio oī volenti
dō seruire. mlt̄is est necessaria.
maxīe tñ pēitentibz et nouit
er ad viā salutis conuersis
Nā sē nōnulli q̄ post mlta
pcā statū religiois assumē
tes. opa pnīe aggrediūtur.
et seipos p abstinēciā nimi
ā. vigilias. ac ceteras casti
gacioēs corpales īdiscrete
affligūt. et sic corpe debilita
to vires. ad bñ agendū in
ipis deficiūt. nōnūq̄ eciā
sens9 amittit. spūs extinguit
et totus spūal' p̄fect9 dissipa
tur. Hec vō indiscrecio oritur
ex feruore spūs. quē nouelli
et nouit conuersi habent. et a bō
voluntate sēm quā eciā sepe
regūt. nō sēm rōnē. Nā tales
volentes pro suis excessibus
satisfacē dnō. semetipos p
idiscreta opa pnīe afficiūt.
et hoc ideo faciūt. q̄ p tlia
sua putāt se placē. seu eciā
obsequiū prestare dō. Dz q̄dā
q̄ tūbz ꝓleris laqis se crūda
tā sensit. sciat hoc ee tēpta
cionē diaboli subtile. Ipe
cū hostis antiquus laboāt
ut p vicia indiscrecioīs tol
lat de corde hoīs delicioz
di. ac boni opis effectū. De
quo bīs Bnard9 sic dicit. Nō
dz callid9 hostis machina
mētū efficaci9 ad tollendā
de corde dilōnē. q̄ si efficē
possit ut in ea incaute. et nō
cū rōne ābulet. Ubi at ve
hemēs feruor et emulacio.
ibi maxīe discrecio nāturā ē
q̄ est ordinacio cārnis. Dis
crecio ꝑo tūs vtus ē q̄ q̄dā
moderat affectū et mor
doctrix. Unde si in discrecione
quesat sua ipius salutē opa
et. dz Bnard9. Recte igit est
ut cauti et circūspecti simus

tū in cauendis mal' ip̄ in agendis bonis. ut nūq̄ fr̄ī bonū sortiant' finē. Vñ bēn̄ gre gor⁹ iij mōliū dicit. Sepe enī qđ bono studio ḡrēm⁹. dū discernē negligim⁹. q̄uo iudicet' fine nescim⁹. et nōnūq̄ hoc fit tent⁹ cīnīb⁹. q̄ putatiuy causa vītis. Vñ nāt̄ ē ut nō solū intueam' qđ agim⁹. sz ecīā aī q̄nta discretione pagam⁹. Primū quidē ne mala quoquo mō ꝯmittam⁹. postmodū vō ne bō ꝯcauute faciam⁹. hȳ ḡreg⁹. Quicūq; ergo opat' bonū opus indiscrete vlt̄ vires corpus suū affligendo. magis peccat q̄ mēr. Testat' hoc bēn̄ bnard⁹ q̄ dicit. De rapina offert holocaustū. q̄ nimia egestate ul' sōpni penuria corp⁹ suū īmodēate affligit Et assian⁹ ī collacionīb⁹ patrū. Magis aūt peccat q̄n mēr. qui vlt̄ vires suas bonū aliq̄d opat'. Cō sit pculosū īdiscretois viaū. dicit bēn̄ bernard⁹ in epla ad cartusiēses. Sē nāq; corpalia exercicia. in quibz nāt̄ est corp⁹ laborāre. sicut st̄ vigilie. ieunia. et alia huiꝰmōi q̄ spūalia nō ip̄ediūt. sz ad uuiāt. si aī tōne et discretioē fiāt. Que si ex discretois vitio sic agant'. ut ul' deficiēte spū. ul' languescēte corpe. spū alia ip̄diat. q̄ sic ē. corpi suo tulit boni opis effm. spūi affm. prīo exemplū. do hore. sacrilegus ē et hom̄ oīm ī deū reus. Cn̄ aliq̄n affligendū ē corp⁹. sz nō ꝑterendū. q̄a modꝰ in oīb; ē habend⁹. ꝑpē qđ ad modicū. sz tn̄ nō ī scripturis cenacis cura curnis gerenda ē. Agenda vō ē sobrie. et cū spūali q̄dā disciplīa. ut ne q̄ ī mō ei⁹. neq; ī q̄ntitate. neq; ī q̄ntitate appareat aliq̄ qđ nō decrat seruū dī Nō solū in hoc sz et oēm vitā nr̄am. q̄uis hom̄ibz occultā exhibē debem⁹ sanctam et honestā oēm conuersacioē nr̄az sub angel' ispectibilē agē et delectabilē. q̄uis int' doctos pietes ocluſā. hȳ bnd⁹ de hoc ecīā abbas ysaac syre dicit. Corp⁹ infirmū si sup̄ vtutē suā ad opa coegeris. ob tenebracioēs sēp ip̄onit aīe. et confusionē magis sup̄ducit. Corp⁹ vō forte si ociosum et requiei deditum. oīs malicia pficit ī aīa habitāte in eo. Vnde

maior ē oī vtute disſcreto. hꝫ ysaac. Ex hijs igit dās colligē possum⁹ qꝫ bō opa magis idigeāt disſcretiōē qꝫ deuotiōē. et qꝫus deuo cio deū amātis tm̄inuī nō debz ipē. debz tñ tm̄inuī et disſcretionē ipē opus bñ ope rantis. De hoc bēs greg⁹ sic dicit. Nolo vos oraē usq; ad tēduī. ieunaē usq; ad de fectū. flectē genua usq; ad debilitatē. bō enī opa. nō tā indigēt deuotiōē qꝫ dis ſcretiōē. Et bēs bnard⁹. Sic nullū tm̄inuī ul' finē debz ipē deuotio amātis. sic suos tm̄inos et fines ac regulas dz ipē actio opantis. Nā v tus discretiōis. absq; cāuta tas feruoē iacet. et feruor re themēs absq; disſcretiōis tē pamēto p̄cipitat. hꝫ bnard⁹ Dñi quilibz ihō corp⁹ suū cū disſcretiōē castignē debz. et curā apud illud diligentē q̄si circa egrotū sibi ꝺmēda tū adhibē. Ad qđ utm hortat bēs bnard⁹ sic dicēs. Nā oīs īstructio aīal' hoīz ēa corp⁹ ē. ꝛ apositaoēz exti orus hominū. ideo docend⁹ ē rōnabilit mēbra sua castignē. et int̄ carnē et spm̄ q; ivicē ꝺuersū se ingrē con cupiscit. iustū rōnis et dis ſcretiōis ipē iudicū. Ꝑ aliq; iudicio psonā eoꝝ accipe. docēd⁹ ē sic ipē corp⁹ suū sicut egrū ꝺmedatū. cui erā mi' ta volēti iutilia ſ negnda vtilia vo erā nō volenti ſ ingrediēda. sic de eo agē sicut de nō suo. ſi ea⁹ a quo p̄cio mḡ no empti sum⁹. ut gloificē m⁹ eū i corpe nō. hꝫ bnd⁹ Igit sciendū ē tū mḡnā ēe vtute disſcretiōis. qꝫ sine illa. nulla vtus pt̄ p̄fici. nec in suo vigoē manē. nec erā quēqꝫ ad p̄fectionis statū. sn̄ illa posse peruenīe. De quo habet in scḋa collatiōē. ab batis moysi i hui modū. Dis ſcretio ē sn̄ qua nichil agere oīno scripture aūcte p̄mittim. ita ut ne ipm̄ quidē spiritale vinū qđ letificat cor hominis. sn̄ ipius sinam⁹ moderatoē p̄cipe. scdm illud. cū ꝺsilio oīa fiat fac. Cū ꝺcilio vinū bibe. Et utm. Sicut ciuitas muris diruta et nō circūdata. sic ē vir. qui nō cū ꝺsilio aliq; agit. Cuius p̄uacio qꝫ p̄micio sa sit mōdo testimonij huius exēplū ac figura declarat. dirute eū ac sn̄ muris cōpa

cus cautam. In hac sapia
in hac intellus sensus q̄ cō
sistit. sn̄ quibz nr̄ intior nām
edificai potit dom⁹. Nec
spitales poterūt diuicie
gregui. sedm illud. Cū sa
pia edificauit dom⁹. et cā i
telluū uerū erigit. cā sensu
plent nacia ois diuicijs
et pciosis bonis. Quibz mā
festissie declamat. nulla sn̄
discreciois gui pfē posse ul'
pfia ul' stie ūtutē. Et ideo bi
bū anthonij q̄ vniuſor se
cta diffinitū ē. discreciōz
ce. q̄ sine gradu ītrepidū
mōchū pducat ad deū. ce
tā sīp ūtutes iugit̄ seruet
illesas. cū qua ad sūmaci
onis excelsa se fastigia mi
nor possit fatigacioē ascēdi
et sn̄ qua ml'ti ecā ꝓfectus
laborantes. pfectionis ne qui
uerūt ad mē attigē. Dim
nanq; ūtutū gradꝰ austos
modeatrīx discreio ē. ut ait mo
yses abb. Nondū ecā q̄
sn̄ discreciōe. ūtutes bone
ce nō pūt. q̄ p ī discretioēz
ipe ūtutes. uirtutis nomē
amittūt. et ideo sn̄ discreciōe
uā bona. cā q̄ se ūtutes. nr̄
acquī poterūt nr̄ seruari.
Ad ipam ecā ptinet diligē
attendē. q̄ntā q̄sq; cotidie
proficiat. ul' q̄ntū deficiat.
et īualitudinē sui corpois
seu fortitudinē sollert̄ pē
sāe. et pro ut uires suppetūt
se ad ūtuosa opa extendē
Ista et quedā alia tāgit. Ri
chard⁹ de scō victōe ī tractā
tu sup bēyamyn adolescē
tul⁹. sic dicēs. Tūt ūtutes
vēacit̄ acquīūt cē bone. q̄n
si nō solū ordinate. sz ecā
modeāte. q̄a dū uirtutes
discreciois moderamē ex
cedūt. ūtutis nomē amit
tūt. Nā tūc sepe nimius
audit in desp̄acionē. dolor
nimi⁹ ī amāitudiēz. spes
īmoderata ī p̄sūpcioēz. amor
supfluus ī adulacioēz. leti
cia supvacua ī dissolucio
nē. Ira ītēperata ī furorē.
In hūt utiq; modū. ūtutes
ī vicia ūtunt. si p discreio
nē mīme moderent. Ōn
patent̄ apparet. q̄ vēa bō
nā. sn̄ discretioē nō possint
acquī nr̄ seruari. Merito
ergo illa uirtus singulāit̄
diligit̄. sn̄ qua nulla ascri
tur. nulla sūmat̄. nulla
seruat̄. Et nondū q̄
ml'ta de discretioē legendo
ml'ta disc⁹ audiendo

verūptū nūq̄ de hac ad
plenū erudim^m sū expiēa
e magisterio. P'muī ergo
ē. ut satagam^9 singulis
virtutibz studiū frequēs
ipendē. qđ dū fiam^9. ne
cesse ē nos sep^9 gadē. opz
nos sepe resurgē. et p fre
quētē lapsū edisce. qua vi
gilancia q̄ cautela optēat
virtutū bona acquirē ul'
custodiē. sic sic dū longo v
su vtutū disciplina addis
cat^r. q̄nq̄ mēs diu exita
ta. ad plenū mozz discre
onē pducat^r. Q̄nto enī ac
oribz tēptacoibz vrgem^r. q̄n
to crebrioribz pcul' ercem^r.
tanto pfectius ad discretiōz
erudim^r. et sepe aliarū v
tutū dāpna discretiois sē
lucra. Cuā ad discretiōz
ptinet diligent' attendē.
frequēt' discutē. q̄ntū aī
m^9 cotidie pficiat. ul' q̄n
tū forte deficiat. q̄bz cogita
coibz magis īcurset^r. q̄bz
affectibz magis tangit^r
Debz nō solū vica cordis.
sz cuā īualitudiēs corpis
pfectē cognoscē. et scdm q̄d
nūq̄dq̄ exigit salutis vene
dia quierē. quesita adhibē
Ipām nosce oportz. nō solū
vica sua. sz et gtūrū minēa
et vtutū mītm. sz et ipa diligē
ter distīguē. et q̄ sit bona nē
ul' dona grē sb'tilit' pensāē.
ptū lyrē debz quibz tēptacio
nū machinis. malign^9 spūs
cū impugnet. q̄ntū spūaliū
gaudiorū īsolacoibz habū
det. q̄ frequēt' eū dū^9 spūs
visitet. et ut totū breuit' cō
cludā. debz discretio nra totū
ītiorē hoīs statū et habi
tū q̄ntū possibile ē plene cg
noscē. nō solū qual' sit. sz cuā
q̄lis ee debeat sb'tilit' querē.
diligent' īuestigāē. P hanc
cū aīm^9 assidue erudit^r. q̄n
q̄ pducat^r ad plenā cgnicio
nē sui. cūq̄ aīm^9 diu exita
tus ī virtutibz ī sui cgnicōē
plene eruditus fuit. ad cg
nicionē quoq̄ dei potit sus
tollī. q̄ tradiaud^9. Erue q̄ntū
ē vtū discretiois. q̄ nō solū
pficit ad vtutū pfectionē.
verūecuā ad di cgnicionē
sine dēplacionē. Idēo ab
vnoquoq̄ religioso et volē
ti in spūali vita proficē ē
merito diligenda. Cap^m

Hanc discretiois vtu
tē ut audio oī volē
ti proficē in religiosa vita
ml'tū nūtiam ee pēdo. Sz

quō q̄s ad illā puenīe ualeat. ul'p quē modū acq̄rat ur ḡ uirt⁹. de hoc peto ī hōr

m

Cure Dñe. Caplin sexti. debes q̄ ūt⁹ discretionis maxīe p duo acq̄rit. Primū est diligēs īspectio exēplorū p̄decessorū p̄m. Nā cū nos studiose legēdo iuestigam⁹ uitā sc̄orū p̄m. q̄lē in hoc mūdo uixerūt. q̄d nob' a' quō agendū sit. p eorū discretionē et exēpla edocem⁹. De hoc bīs gregor⁹ xxm̄ mōluū sup illo ūbo. Os tendit sup eā lineā. sic dicat sup hāc cū tā linea tēdit. q̄n eleē unicuiq; aīe. ad sumendā uuēdi regulā p̄m p̄decessorū exēpla mōstrunt ut ex illorū uita ꝺsidet. q̄d īsius actibz seruet. q̄tenꝰ respecto iusta limitis tīmite. nē infra mīma negligēs deficiat. nē ultra maxīa superbiēs tēdat. nē min⁹ conet supplē q̄ suf ficiat. nē arripiat pl⁹ q̄ ac pet. Ne a' ad mēsuā quā debz nō pueīat. a' eandē mē suā deserēs ex̄ limitē eadat Angustu q̄ppe porta ē q̄ duc ad uitā. et ille hāt īgrediū q̄ in cūctis q̄ agit discretiōis sōbrietate. ppt' hāc solliate

n

coartat. Nā q̄ p uolūtates ꝓpias secura mēte se dilatat anguste sibi porte aditū dāp nat. Ut ergo ḡtuꝰ tue mēsu ra seruet' sup eā dīnit⁹ li nea tendit'. q̄ut nrā opa ul' minora ꝓficiat. ul' maio ra moderent'. p̄ sacra eloq̄a sōbrius aī nos sc̄oꝝ uita ex pandit'. et q̄d nob. q̄ntūq; agendū sit. oīsa eoꝝ dis cretiōe diffinit'. Sciendū ecia q̄ plerūq; ūtus cū idis crete tenet' amittit'. cū dis crete intermittit' pl⁹ tenet'. Nē mirū sūd ī incorporeis ī telligim⁹. q̄d agi ī corporeis rebz uidem⁹. Ex studio nāq; cū artis aurus distēdit'. e cā ī suo tpe cū utilitate tē dit'. Nē si ocū relaxatiōis nō accipit. ferēdi uirtutē ipō usu tēsiōis pdit. Sē a'gn ī exāctiōe uirt⁹ cū p̄ dis cretiōe īterm̄ittit' reserua t'. ut tanto plus ualēt' feri at. q̄nto a ꝓcussiōe īterī peu dent' cessat. Sōbrietas igit' dis cretiōe sup hāc tā lineā tē dit'. q̄n oīsis unicuiq; aīe exēplis p̄decessorū p̄m. ꝛ utilit' ad opationē uirtus attēdit'. et nōnūq; ꝑ utiliter tēpat'. hoc gregꝰ. Sedm ē

o

p qđ vtus discretiõis acq̃
rit vã humilitas. oportz enĩ
q̃ vult ad hã vtutẽ puenire. ut se humiliet. et nõ solũ
q̃ agenda sc̃t. sz eciã cogita
tiones pleras sibi aduẽien
tes seniorũbz et magis exp
tas ĩtimare studeat. nr̃ suo se
sui adhẽat. sz illoz iudicio
q̃ diffinitiõi acq̃escat. q̃ igit̃
sic egerit nõ solũ decept̃ões
dyaboli euadet. vmeciã ĩ
cũctis q̃ agenda sc̃t magis
secur9 et cautꝰ ĩcedet. De
hoc habet̃. in collatiõibz
pr̃m. vbi abbas moyses in
a sua collatiõe sic ait. Dca
igit̃ discretio. nõ n̄ vã humili
tate acquirit̃. Cui9 humilita
tis hec est pma pbatio si v
nusa nõ solũ q̃ agenda
sc̃t. sz eciã q̃ cogitant̃ seni
oribus reseruẽt̃ examini. ut
nichil suo q̃s iudicio ꝺẽs.
illoꝝ p oĩa diffinitiõibus
acq̃escat. ut qđ bonũ ul'ma
lũ debeat iudicare. eoꝝ tra
ditiõe ꝑgnoscat. Que istitu
tio nõ solũ puenũ disce
tiõis viã. uenenẽ vtiq̃ tra
mite docebit ĩcedẽ. Verũ
eciã a cũctis fraudibz et ĩ
sidijs ĩmici seruabit illesũ

Nullatenꝰ enĩ decipi po
test q̃s nõ suo iudicio si ma
iorũ viuit exẽplo. nr̃ valebit
ignorantiõi eiꝰ alliꝰ hostis
illudẽ. q̃ vnuꝫsas cogitatiões
ĩ corde nascẽtes pniciosa vẽ
nãdia nescat obtegẽ. sz eas ma
turo examiñe seniorũ. ul' repro
bat ul' admittit. Illico nãq̃
ut patefã fuit cogitatio
maligna matressit. et nñq̃
disretiõis iudiciũ pferat̃
serpẽs tetrorumꝰ velut tene
brosoꝫ ac sb̃terraneo specu.
vtute confessiõis ꝓtractꝰ adlu
cẽ. et traductꝰ quodãmõ.
ac dehonestatꝰ absedit. Tã
diu enĩ suggestiõis eiꝰ nor
te dñant̃ in nob̃. q̃diu cela
t̃ in corde. Et iõ semp̃ seniorũ
sũma cautiõe sectanda sũt
vestigia. atq̃ ad eos cũcta
q̃ in cordibz oriũt̃ sublato cõfu
siõis velamiñe deferenda. Nã
sciendũ neñẽ diffinitiõibz
suis ul' iudicio ꝓprio ꝙfidẽt̃.
pfectionis culmẽ alĩq̃ posse
cõscendẽ. sz ne dyaboli pnicio
sa q̃dẽ illusiõe nõ decipi.
Dignũ igit̃ conatu debz disce
tiõis bonũ vtute humilitatis
acquirẽ. q̃ nos illesos ab vtiq̃
pt nimietate seruare. Ad v
nũ enĩ finẽ nimietas iciu
nij. ac voracitas pueit. eodẽq̃

C vj

dispendio vigiliarū īmoderata ꝺtinuacio nocturnū q⁹ sopni grauissimi torpor īuoluit. Nā p excessū ꝺtinēcie debilitatū q̄p̄ ad illū statū reuocari nacē est. in quo negligēs ꝙsq; p īauriā detinet' ita ut frequēt' quos p caste margiā decipi nō potuisse ꝙspexim⁹. p īmoderacionē reuniorū videm⁹ deiectos fuisse. atq; ad eandē quā uiderūt passionē īfirmitatis occasioē collapsos. Vigilie q⁹ q̄p et pnoctacioēs irronabiles deiecerūt. quos sopnus supare nō potuit. Quapp̄ter sēm aplm. p arma iustitie q̄ a dextris st' et a sinistris. rō moderamīe tenendū. et ita interponsq; nimietates discretione moderante gradiendū ē. ut nr̄a tradito ꝺtinēcie limite nos nequissim⁹ abducī. nr̄ rursū remissioē noxia īgrediens desiderata ꝺcludam⁹ Itaq; festinādū nob' ē. ne appetitu corporee voluptatis ī dissolucionē noxiā dilabam⁹. et an prestitutū tps ul' labo īdulgē. ul' modū ei⁹ excedē p̄sumam⁹. ita ē esse sopnigz refectio hora legitima e ita si horreat īgrauenda. Utrū q̄ eni bellū adiuuari fructione ꝙsurgit. et p nociosius cōtinēcia īmoderatū. quā saturitas remissa sb̄plantat. Ab hac nāq; ad mēsurā discretiōis intrēdentē salutē q̄p̄uictioē ꝙscendi p̄t. ab illa nō p̄t. ih̄s moyses abb'. Et q̄ uis corpus durū sit tractandū ne rebellet. tñ aī discretioē faciendū ē. ut seruīe dō sufficiat. C Hōn bēs bnardus dicit. Durū quidē tractandū ē corpus ne rebellet ne īsolescat. sic tñ ut seruīe sufficiat. qā ad seruiēdū spūi datū ē. ih̄s bnd⁹. Nā p abstinēciā carnis vicia st' extīguēda. nō carnē. ideo aī moderāmīe cauta st' agenda. sic ut carnē nō lasciuiat. et tñ ad opa bona nō deficiat. C De hoc bēs gregr⁹ dicit uj̄ mōlū. Q abstinēciā q̄ppe carnis vicia st' extīguenda nō carnē. et tanto sibimet ꝙsq; debz moderāmīe p̄ēe. ut ad culpā carnē nō supbiat. et tñ ad effectū trītandū in opacioē sb̄sistat. ih̄s gregr⁹. Si aūt q̄p̄ aliquē defectū ul' debilitatē deficiūt vires ad bn̄ operandū. bonā voluntatē habeam⁹ ad agendū bonū

opus. et mercede nō pua
brum. Ad hoc faciendū hor
tatur hugo sic dicēs. Si de
ficiāt vires ad opus aliqđ
a' ad actū. voluntatē ptinq
adinbeam⁹ et affem. hꝫ hugo
S Onq̄ ergo suas vires pē
set ac discalceat. et put valz
se in bonis opibz exercreat.
et cū discretioē ac cūspec
tioē cūcta q̄ facienda sūt bō
opa pagat. ne īpiculū idis
cretois cād ac mensurā eni
ecia in oībz suis actibz obser
uaē studeat. ne vno tpe p
abstinēciā se affligat. alio
vō tpe de cibo delicato q̄ su
pfluo nimis idulgeat. Nā
sē nōnulli q̄ vno die abstinē
ciā arripiūt. alio vō die
carnibz a' alijs cibarijs deli
catis se replent. vno die in
vestibz vilibz uacdiūt. altēo
vō ornatis ac mollibz vesti
untē. hodie p lamētacionē
et fletū se affligūt. cras risq
cū cachynno pferūt. hodie
hūiles et mites. cras superbi
hodie q̄eti et obedientes. cras
turbidi et cōtradictores. Nij
tēs sicse hntes sē ꝓpter hēsibi
les. et vtute discretois cauē
tes. T Debz enī seruꝰ dī in
oībz frīs suis vnā regulā
cōgruā et discretū tenē. p q̄
p deo possit placē. et semet
ipō ac proxīō vtilē exhibē.
De hoc tractat effrē abbas
omē sua q̄nta ita dicēs. Pro
iciam⁹ a nob malā cōsuetu
dinē. et q̄ vestimēto vtute aī
īduam⁹ maxīē nos q̄ iā cō
uersacionē angelicā ꝓmerui
mꝰ. mēsurā ac regulā illā
bonā ac ꝓfectam ac prēm nob
trī assūiam⁹. ne hodie absti
nēciā arripias. et cras iui
uia celebrare īcipias. ne hodie
aq̄ potū accipias. et cras vi
na pegrina desideres. ne ho
die discalceatꝰ. et cras calci
amēta diuisa ꝓcuras. ne ho
die cilicinā vestē. et cras mol
libz īduaris. ne hodie vilis
sīō habitu. et cras comptus
et ornatꝰ īcedas. ne hodie hūi
lis et mitis. et cras petulās
et superbꝰ. ne hodie q̄etꝰ et obe
diēs. cras aūt turbidꝰ et cōtra
dictor exīstis. Ne hodie i fle
tu et lamētacioē. et cras ri
sus aī cachynno paciat. pferas
ne hodie supnudā terrā q̄
escas. et cras mollicia lecti
delecteris. hꝫ ad vnā regulā
aūssiē te ostrīge. p quā deo
possis placē. et tibimetipi ac
prīs vtilē exhibē. hꝫ effrē abb.

Sᵖᵗᶻ ergo de vtraq; dissencionis

Expendo filius venerande pr. ea q̃ mihi fiet in sca religione. q̃ perturbat mentē meā. et scandalizat animū meū. Nā multos aspicio vnusquisq; sūm ordinē habentes bonū ppositū nisi pseuerauit in bono; prius repellitur. Sz paulatī de die in die desideria spūalia in eis deficiūt. et se ad secularia seu prophana effundūt. ex q̃ ea occasione multa mala oriūt. Insurgūt nāq; ex hoc ābitiones officiorū et dignitatū. dissensiones. discordie. iudicia iobita. ypocrisis. et ois dissolucio ordinis. ppter que oīa mihi scandala fiūt in ordine. De hijs oībz et alijs iconuenientijs. q̃ mō vsiuerē religionē. obsecro ut velis michi aperta enarrare. Ppr

V. Multa hec Cam vij

iconueniencia et ordinationes q̃ plures in ordine fiūt ut dicis. Sz hec omnia tm̄ ortū p̃mo a negligēti inceptionis. Nā sūt nonnulli penitentes. q̃ veientes ad scam religionē forcia sua agere ppōnūt. Sz nō pseuerāt. q: paulatī in vtrisbz deficiūt. et sca desideria in eis langueſcūt. De q̃bz p̃bm̄ gregoriū nr̄ mōluī sic dicere Sz nōnulli q̃ ad cōfessionē veientes. nō tles ifles cepint pseuerare. q̃ paulisp̄ q̃ [illegible] mētem tepida penitētie desideria virtutū. sensim q̃ppe in eis desiderua sca languescūt. et q̃ robusta ac forcia ppōsuerūt. debilia ac infirma assūmāt. Sz eloquētī confessio plus timēdo pficit. q̃ ponit ichoando. et si repidꝰ prima ichoat. feruēcia q̃ extrema assūmat. videlz. sp̄ ichoare estūat. et idēo infatigabil' in nouitate p̃duret. hꝰ gregꝰ. Tles igitur q̃ sic deficiūt a bono ppōsito habitū mutāt. assumētes religiosū vestē. sz nō animū ne q̃ mores. q̃a vicia et acta veteris hois nō deponētes. solū de habitu q̄ē supserūt fiducia tm̄t. De q̃bz dicat bēs gregꝰ sup ezechielē. Depe videmꝰ nonnullos ad vocē p̃dicatoris q̃ ex confessione cōpūctos. habitū nō animū mutasse. ita ut religiosū vestē sumeret. sz anīam vicia nō abiceret. Ire stimul' agitāt. malicie doloē ipprimi lesioē feruescē. de oīsis q̃

busdã bonis añ hñanos
oculos sup̃bie. pñas vite
lucra ñpiant' ip̃e. et de so
lo ex̃nis hñtu q̃ sup̃sert
vite sãtas fiduciã ip̃e. Q
bz ꝯd aliud dicendũ ẽ. nã hꝰ
ꝙ mgr egregi⁹ ꝯbusdã le
gis ex̃tia seruãtibz logr
dicẽs. Nã ī xpo ihu nr̃ ẽ̃ cũ
sio ꝯd valz nr̃ ꝑpucũ. sed
noua creatura. Nõ enĩ mg
ni ẽ mitu si ꝯd forte ergã nos
agit' in corpe. si magnope
pensandũ est q̃d agnitur
ī mente. Nã pñtẽ mũdũ
despice. tñsitoria nõ amãe.
mẽtẽ medullitꝰ do et pñõ
stñé. cont̃ illatas ꝺtũelias
pacẽ seruãe. et custoditã
pacẽ dolorẽ malicie a cor
de repellé. egenis ꝑpã ꝺbue.
alienã mũme ãbue. ami
cũ in dõ dilige. ꝓpt̃ deũ eti
am eos q̃ inimica st' amãe.
de afflictiõe primi lugere.
de morte eiꝰ q̃ ĩimicꝰ est
nõ exultãe. hꝰ ẽ noua cre
atura. ad vetꝝ ãt hoiez
ptinz pñtẽ mũdũ quere.
tñsitoria ex̃ cupĩa amãe.
mẽtẽ in sup̃bia ergé. pacĩ
ẽcia nõ ip̃e. ex dolore ma
licie de primi lesione cogi
tãe. sua ĩdigentibz nõ dãe.
atq; ad mltiplicãdũ aliena
queré. nullũ ꝓpt̃ deũ pure
dilige. ĩimicicias ĩimicis
reddé. de afflictiõe pri gau
dé. Hucta hꝰ vetusti st' hoiꝭ
q̃ videlz. de tradice tũm⁹ cor
ruptiõis. hꝰ gregꝰ. Ꝙmodi
ãt defectꝰ virtutũ marẽ
causant' ex hoc. q̃ mltu ꝑ
ꝑcepta pcũ ad deũ p . pe
nitẽciã redeũtes. aĩ cepiũt
aliq̃ bona fiẽ. statĩ iniũ
tũ suarũ q̃s pus fecerũt ob
liuiscũt. et mẽtis oculos a
cutos ī q̃busdã opibz suis
figũt. q̃ si timerẽt districti
onẽ venturi iudicis. plꝰ me
tuerẽt de malis suis. q̃ de
bonis min⁹ pfectis erubes
cẽt. Nõ enĩ absolutꝰ ẽ debi
tor q̃ reddit mltũ. sz q̃ reddit
oĩa. Vl q̃ ꝑdest bonã vitã
carpe et nõ pfiẽ. Magis
q̃pe debem⁹ ĩspice bona q̃
nõdũ fecim⁹. q̃m illa q̃ egi
m⁹. De ꝺdicõe hꝰ moi hoim
sic dicit bẽs gregoriꝰ xrij mõ
luũ. Sẽ võ nõnulli. q̃ aĩ võ
aliq̃ fuerũt. iuputatũ suarũ
ꝑtim⁹ obliuiscũt. et cordis
oculũ in cõsideõe bono
rũ opm q̃ exhibẽt figũt. ac
q̃ eo se iã scõs estimãt. quo
ũt' bona q̃ agũt malor

suorū in ḡbz et fortasse ad
huc ip̄licata st̄ meōriā decli
nāt. Q̄ si distractionē iudi
cis vigilāt' attēderēt. plꝰ
de mal' suis attēderēt me
tuerēt. ꝙ̄ de ip̄sis bonis
exultarēt. plꝰ ip̄sp̄icerēt qđ
de hijs q̄ adhuc agenda st̄
debitores tenēt. ꝙ̄ q̄ opan
tes q̄dā ia debita ꝑtē soluūt
Neq̄ enī absolutꝰ ē debitor
q̄ mltꝫ reddit. sz q̄ oīa. De
nuꝑ qđ ꝓdest longū iter
aurpe. et nō ꝑsūmaē. Qui
ergo vitā etnā q̄rimꝰ qđ
aliud ꝙ̄ quedā itanea agi
mꝰ. ꝑ q̄ ad p̄iam festina
mꝰ. Sz qđ prodest si aurpiꝰ
mlta. si ea q̄ ad ꝙuēiendū
restūt negligimꝰ relig̃. No
te itaq̄ viatorū neip̄ debe
mꝰ aspicē. q̄ntū ia it' egi
mꝰ. sz q̄ntū sup ē ut ꝑagā
mꝰ. Amplꝰ igit̄ debemꝰ
ip̄spicē q̄ bona necdū fecimꝰ
ꝙ̄ ea q̄ ia nos feasse gaudē
mꝰ. Sz hz hor ꝑtū hūana
infirmitas. ut plꝰ ei ītuerī
libeat ꝙ̄ sibi ī se placet. ꝙ̄
q̄ displicet. Plerūq̄ enī hꝰ
vicio ecia tēptant̄ elī. ple
rūq̄ eorū cordi suggeritur
ut bona quaq̄ q̄ fecerūt ad
aīm reuocēt et secūitatis
letica ia exultēt. Sz si vē
elī st̄ ab eo ꝙ̄ sibi placēt
mētis oculos duītūt. oēz
in se ꝑacti boni letica re
p̄mūt. et de hijs q̄ se mul
egisse ītelligūt. tristica
requirūt. īdignos se esti
māt. et pene soli bō sua
nō vident. q̄ in se vidēda
oībz exēplū prebēt. Hīc ē
q̄ ꝑaulꝰ diū expleta ī se
bona postponēt. et sola
ad huc relig̃ cogitauet q̄
eēnt explenda dicat. Ego
me nō arbitror ap̄hēdisse
Hīc est q̄ ut possz se humilia
re de bonis q̄ agebat. stu
debat ad aīm ꝓfectū ma
la reducē dicēs. Q̄ ꝑus fui
blasphem̄ et ꝑsecutor et
iniūriosus. hꝰ greg̃. ꝑpter
tēm igit̄ negligētia q̄ā
sic admittimꝰ. ī scīs vtu
tibz pro ut prēs nra ꝓfecerī
nō ꝓficimꝰ. Illos enī legi
mꝰ de die in diē ꝓfecisse.
Nos vō vtinā possemꝰ ī
p̄mo ꝓposito ꝑmanē. ut
nō minꝰ hūiles. tīorati.
solliciti. ac minꝰ feruētes
ī medio ꝙ̄ in p̄ncipio vi
dēmr. Sz hꝰ idō nob̄ acci
dūt. q̄ ea ꝑ dei mīaz a ꝑ
catis ꝑ p̄niam liberamr.

ex hoc aliquā alleuiacio
nē in ysaā nūc dicim⁹. et
ex sequēta nos, ppt hoc ign
dā letica iepaā effūdim⁹
q̄ satis volētib⁹ pficē iau
tū est. Dñs bnard⁹. nō sn̄
causa cū sit nob eadē cū
pūb⁹ pncipia. disp valde
pfecg uenit. ipōs enī
de die in die pfecisse legi
m⁹ et cursū sumasse.
ſz nē magn⁹ apud nos es
timat. si q̄s ipa dulcedo
pncipia seruet. ut nō mi
n⁹ fīlius. tīoratꝰ. sollicitꝰ.
nō min⁹ seruēs i medio
q̄ in pncipio videtur.
Causa āt hui⁹ pessīe apos
tasie hꝰ est. q̄ cū p dei mi
sericordiā a pcīs libeam⁹
et remissionē sequm⁹ pcō
tū. ex hac alleuiacōe et
exoneracōe ysaē quādā
letā et iocūdā deuocionē
capim⁹ quā dū intuīsū
īspm dulce debeam⁹. et
ex hoc magis ac magis
seruē dō. uūr gregoriꝰ.
Quāto maiora bnficia a
deo accipim⁹ tāto ad ser
uiendū ei gr⁹ obligam⁹
tandē letā et iocūdā fidu
ciā nō in spm. ſz i exteriorē
iepaā īmutam⁹. q̄ē in
ipīs maria. a q̄ multos nos
frīt apl's dicēs. Vos i libtate
vocati estis. tantū ne detis
cā in occasionē carnis. Vñ
ad oem̄ gnām nob datā tre
pidem⁹. timētes ne idigne
opem⁹ in ea. Q⁹ āt quosdā
videm⁹ feruētes ee in seru
cio dei et in bonis opib⁹. ass
dā vō vir ad pua frēnda
apellū. hoc opat⁹ scs spūs q̄ ha
bitat in illis. i istis vō nō.
Testat⁹ hoc bt⁹ bnard⁹ sic di
cēs. Et quidā i religione
q̄ ad oīa vite nāa ul'exer
cicia nō solū ambulāt. sed
et aurūt. ymo volāt. ut eis
vigilie breues. ſz et labores
appetibiles videāt. Alij nō
sic. ſz cū tīore et pudore vir
ad ymna apellum⁹. Vñ hec
duīsitas? n̄ q̄a illos ign⁹ di
uin⁹ īhabitat. istos vō nō;
hꝰ bernard⁹. Q⁹ vō sic fri
gidi st' in amōe dī. ill' nō sa
pit laō. nō oō. nō deuocio.
nō silenciū. nō vigilie. nō le
ctio. ꝛc. q̄ agūt in scā re
ligioe nō dulcescāt eis. et iō
tedet eos vita ordinata.
Vñ q̄ūtpt hui⁹moī tedi
ū. dsiderāt et q̄rūt occupaī
exteriorib⁹ offīcijs et occupa
cōib⁹. ut p tlia tpalia cōso

lent. qz ītiora bona, nō sa
piūt eis. Hz qz nō st' indiga
ti bn̄ in tīore dei et in scā
ꝺūsacoē. idcirco cū ad ex
tīora agenda effūdūtur
seu occupant. ab oī boī
opis studio eradicant. Val
de enī in tenis actibz in
frigꝺat aīm. si p ītima
dona nō fuit solidat. De
quo sic dicit bīs gregꝰ xij
mōluū. Nisi enī pu⁹ logo ac
studio et diutna ꝺūsacoē
ī desideriis celestibz quales
sit. aī ad extiora agenda
refūdit. ab oī studio boī
opis eradicant. Na siū
nōnulli q̄ post puīsa itine
ra scīs vias appetiū. sed
pu⁹ qꝫ in eis desideria bō
roborēt. q̄ꝺā illos pnīas
seculi prosp̄itas accepit. q̄
eos rebus extiorib; ipliciat.
et eoꝝ mēte ꝺū a caloꝛe
ītimi amoris retrahit. q̄
frigore extīguit. et quiꝺq̄
ī eis de vtutū flore appa
rē videbat. infiat. Int
tenis q̄ppe actibz. valde
frigefact si necꝺū fuit p̄
tima dona solidat. Ōn̄
nacē est. ut loca maiora ul'
extiora opa q̄ hūanis st'
nacītibz profutūra. illi
exercenda suscipiāt. q̄ hec
diiudicāc. atq; sub semet
ipis p̄mē ex virtute ītima
nouerūt. Na aī infirm⁹
q̄sq; ul' ad locā regimīs.
ul' ad extiora agenda ītu
tur. quo q̄si extra se ꝺuc
tur eradicant. Na arbor
q̄ radices p̄us ī altū nō
mittit. aq⁹ vētoꝝ īpetu
sternit. si se ad altā erui
cē extollit. eo qꝫ aq⁹ ad p
ma corruit. quo alta⁹ si
ne radicib; erexerit. hꝰ gre.
Nōndū tū qꝫ nōnūq̄ ea
am religiosi viri p officia
extiora. et tpales curas oc
cupant. Hz hoc faciūt nō
er ābitione alic⁹ vanita
tis. siue solaciꝫ tpalis. Hz so
lo tīore dei ac vtilitate pxi
mi. seu obīa supioꝝ. et iō
tles nō deficiūt in bono p
posito ac scā ꝺūsacoē. sed
poci⁹ merēt. qz aliud tenīt
in ordine desiderio. et aliud
exercent officio. Desiderūt
enī soli ꝺo vacāe. Hz tū ppē
tīorē nō sufficiūt tpalibz
sībacē. Ōn̄ sciendū q̄
aliqs pt̄ cē in scīo duplicat
Onomō p pnīa ā corpale.
Aliomō p mētis affm.
Quus igit religiosi q̄ cū

opa actiue vite occupāt
sint i sdo sedm pnaā cor
pale. nō tñ st in sdo qñtū
ad mētis affon. qa i ex
tioribz occupāt. nō qsi
qrentes aliq in mūdo. sz
solū ppt dīnū obsequiū
Otuit enī hoc mūdo tūq
nō vtētes sedm dām pau
lū. De tlibz bīs greg rom
mōluī sic dicit. Cū cōstet
plerūq eaī bonos nō t
veno studio. trenis studijs
iplicarī. Vñ sepius ostēdit
ut q solā celestē patriā
diligūt. tirene patrie curis
sibi acē videant. quoru
tñ mīsteriū a pīoz opib
pleriūq i actibz nōnūq
vō añ supnū iudicē sola
cogitatioē discernit. Pleni
qppe supna sapīa et grā
discūt. qlē debeāt ad
aliud vacarē intīsecꝰ. et
ad aliud extīsecꝰ occupa
ri. ut si forte occulta dei
ordinatioē aliud eis nō
appetētibz de hui⁹ seculi
curis īponit cedāt dō quē
diligūt. et p amoē eiꝰ in
tīsecus solā illiꝰ desideret
visionē p tīoze vō eiꝰ īpo
sitā sibi extīsecꝰ hūliter
expleāt actionē. ut et deo
vacarē appetāt ex grā dilō
nis. et mīsīi curis sup īpositas
ex cōdīatoē expleāt ser
uitutis. Cūq occupationes
extrinsecus p strepūt. ītīse
cus ī aīo eos pacatissīa ꝙes
tenet. Sicut enī vigor mētis
fixā adꝰ p̄est motibz carnis.
sic sepe sup īpositos tumltꝰ
occupatioēs bn regit amor
ꝙetis. Na extiores cure sip
uerso amoe nō appetūtur.
nō ofuso. sz ordinato aīmo
mīstrāt quīt. Sti etenī viri
neqq eas appetūt. sz occul
to ordine sibi sup īpositas
gemūt. et qnis illas p me
liorē intīcionē fugiāt. tñ p
subditā mētē portāt. Quas
quidē siūope si liceat vitare
festināt. sz timētes dei occul
tas dispensatioēs. tenēt qd
fugiūt. et exterent qd vitāt
Intrāt enī ad cor suū et ibi
ofulūt qd velūt occulta vo
lūtas dei. seseq subditos
debē ee sūmis ordinatoībz
ognoscētes. hūliat cetuae
cordis iugo dīne dispēsa
tois. Quisq vō tlis ē qui
luz tumltꝰ versent extī
secus nūq ad eiꝰ itioza p
uenīt. ita ut aliud agat
intīsecꝰ voto. aliud extī

Cm

secus teneat᷑ officio. ꝟ ꝯra.

¶ Debēt igit᷑ viri ſpiritua
les curā exteriorū occupaci
onū aſſumē. cū defuerit
alij q᷑ debito mō poſſent
illa admīſtrare. ꝟ hīs ꝯra
gorij. xxv᷑ mōliū ſic dicat
Caendū eſt ꝙ cū priorū
cauſis exterioꝝ q᷑ apte de
ſeruiāt deſūt. debent hij
quoꝝ q᷑ ſpūalibꝫ donis ple
ni ſt᷑. eorū īfirmitata ꝺeſ
cendē. tenuiſꝙ illorū nāta
tibꝫ in q̄tū decent᷑ valēt
cautatis ꝺeſcēſioē ſeruire.
¶ Ne tedē aīm debꝫ. ſi ſenſus
eiꝰ ꝺtēplacioī ſpūaliū ſēp
itendēs. aliq̄n pro diſpēſā
dis rebꝫ mūmis. q̄ſi mino
ratus īflectit᷑. q̄n illud ꝟbū
ꝙ qꝺ ꝺſcāt oīa creata ut ꝙ
deſſꝫ hoīmbꝫ aſſūpta hūa
nitate voluit paulo minꝰ
ab angel᷑ minorari. ¶ Quid
ergo mirū ſi hō ſeꝑ ꝓpt᷑ hoīez
attuhit. dū creator hoīm
et angelorū formā homiꝫ
ꝓpt᷑ hoīez ſuſcepit. ꝟ ꝯra.

¶ Et q̄uis religioſis viris
timētibꝫ deū ac amātibꝫ
nōnūq̄ ſit mitorū hꝰmoi
curā exteriorū. ſiue honorē
tenuī ſubire. tn̄ q᷑a ſentiūt
ſeꝑ ꝓpt᷑ tles occupatioēs i cor
dibꝫ ſuis ſine ī amoē dī ac
ī ſcō deſiderio ꝓpedire. et mē
tes ſuas ꝙ diuīſas ſollicitu
dines terī tpaliū diſſipari
ꝺcirco gemūt et ꝺturbāt᷑
eo ꝙ nō liāt eis vacare ꝺpue
tioni et deuocioī put deſi
derāt. et ꝓius facē ꝺſueuerūt.
et nō hꝰ occupacio magis
ē eis queda penalitas ſiue
afflictio q̄ ꝺſolacio. ¶ De tri
bꝫ hīs ꝯra gorij v᷑ mōliū expo
nēs illud iob. Quaē data
ē miſero lux. et᷑. ſic dicit.
In ſeptura ſacra nōnūq̄
lucis noīe ꝓſpitas. noctis
āt appellacioē hui⁹ mūdi
aduerſitas deſignat᷑. Dn̄
et ꝙ pſal⁹ dicit᷑. Sicut te
nebre eiꝰ ita et lumē eiꝰ
¶ Ea enī ſcī viri ita proſpita
tē ſeculi deſpiciētes calcāt.
ſicut et aduerſitatē eiꝰ cal
cantes tolerāt ꝙ magnā
mētis ælſitudinē mūdi ſi
bi. et aduerſaet pſpa ſub
ſternētes dicāt. Sicut tēbre
eiꝰ ita et lumē eiꝰ. Ac ſi a
ꝑius dicat᷑. Sicut ītēcaꝫ
nrē fortitudīs eiꝰ triſtitiaē
nō ꝑmūt. ita hāt n᷑ blan
dimēta corrūpūt. Sꝫ quia
hꝰ iut ꝑdirimꝰ bonorū mē
tē ecīa cū nō ſubleuāt ꝙ

ptur bāt. sā vir cū sē ī tyr
ēnlij ecūpna miserōs ag
nosāt. dacesē in ea ps
pitiat refugiāt. Vñ bñ
nāt dicat. Quāē datn est
miserō lur. Lur q̄ppe mi
seris datur. qñ hij q̄ sub li
mia ꝺtēplantes. ēē se ī hac
pegrinacōē miserōs ag
nosāt. dauitatē tñsitorie
pspitatis accipiāt. et cā
valde defleāt ꝙ tande ad
patriā redeāt. tolerāē in
sup onem honoris ꝓpelli
tur. amor eos etnorū ꝺtēt
et gla de tpalibz arridz. q̄
dū cogitāt q̄ sint q̄ in ifi
mis tenēt. et q̄ sit q̄ de
sublimibz nō videt. q̄ sint
q̄ se in tm fulciāt. q̄ āt de
celestibz pdiderāt. pspita
tis sue more mordēt. q̄a et
si vident neq̄p se ab ea fī
ditus oppmi. pēsant tñ
sollicite cogitatiōnē suā
in amoē dñi. et in ea dis
pensatiōē ptin. Vñ bñ sb
dit. Et vita hyis q̄ in ama
titudiē aiē st. In amaitu
dine q̄ppe aiē st oēs electi
q̄ ul' pūnie flendo nō desi
nāt qd' deliqrāt. ul' gui se
merōe afficiāt. q̄a longe
hyc a fine ꝺditois pecti.

ad hyc ī eēne prie gaudijs
nō st. De quor corde bñ p
salomonē dicat. Cor qd' no
uit amaitudinē aiē sue ī
gaudiū illi nō miscebit
alien. In amaitudiē sūt
nāq̄ corda reproborū. q̄ ipis
ecia pius desideryis suis af
fligāt. sz eandē amaitudi
nē nescāt. q̄ pensāē qd' to
lerāt sponte sua nō pāt. excecati
Ac cont cor bonorū amai
tudinē suā nouit. q̄ ecūp
nā erilij qua proiecty laqa
tā intelligit. et q̄ st sint
tñ quilla q̄ pdidit. q̄ ꝺfusa
in quibz cecidit sentit. Sz
hoc amaitatū cor ad gau
dia suā q̄nq̄ reducat. atq̄
ī eius gaudio extraneus nō
miscet. q̄a is q̄ nāt ab hoc
merōe cordis foras se p de
sideria ecāt. secluſus tāt
ab illa ītima eius solēpni
tate remanebit. Vñ itaq̄
q̄ in amaitudiē aiē st. mo
ri mūdo fundity ꝺcipis
cāt. ut sicut ipi in sclō nulla
obligacōē teneant. Et
plenūq̄ ꝺtingat. ut iā homo
mūdū mēte nō teneat. sz
tñ mūdi hoiem occupaci
onibz astringat. et ipē q̄dē
iā mūdo mortuus ē. sz ipi
nichil appetāt. ita iā a sclō

mūdꝰ ad huc mortuus nō
ē. ꝯsi enī viuꝰ ad huc mū
dꝰ eū ɔspicat. dū alio ītētū
in suis actibz rape ɔtēdit
ꝙn et paulꝰ eū ipē sclm
pfē despicāt. et tlez se ſm
videret. aut. Mecū mūdꝰ
crucifixus ē et ego mūdo.
Mūdꝰ ꝯsppe ei crucifixus
fuerat. qui tlez se ei exhibē
studuerat. qꝫ huīc cordi suo
iā mortuū nō amabat.
ſz et seipm mūdo crucifix
erat. qui tlem se ei exhibē
studueāt. ut ab eo ꝯsi mor
tuus ɔcupisci nō posſz. Nā
ignoꝝ nꝝ paulꝰ mūdi glīaz
quēbat. nꝝ a mūdi gloria
q̄rebat. et se mūdo. t mū
dū sibi crucifixū ee gl'at
Mi qꝫ mlta appetūt. ſz tñ
usqꝫ ad culmē ertōis oī
mode nō assurgūt. trē ge
mētes dicāt. Quāe data ē.
ĩ vita ꝯsppe amāicatis
dat. cāī tyꝰ mūdi gl'a tris
tibz gemētibz qꝫ tribuitur.
ĩ qua nimirū vita pena
se validiſſi tīoris afficiūt.
qꝫ et si mūdū nō tenēt ad
huc tñ tlēs se ee metuūt.
qꝫ a mūdo tenēdis. qꝫ
ñ ei ꝯtinuīcuꝫ vnerent.
tyos ad vsū suū ꝓtrahebro
nō amant. Nam etenī vi
ua corpa in sepō retinet
nā mortua ex se ꝓtinꝰ er
pellit. Sequit. Nꝝ exper
tāt mortē. et nō venit.
Desiderāt ꝯsppe mortificā
re se fonditꝰ. atqꝫ ab omī
vita gl'e tpal' extingui.
ſz occultis sepe dei iudicijs
ul' pre eē in regimīe ul' oc
cupai īuītis tyonorib cō
pellūt. atqꝫ int' hꝰ mortī
ficacionē plenissimā in
desinēt expectāt. ſz expec
tata mors nō venit. qua
eoū vsus tpali gl'e ecīa
noles vivit. quā tñ ꝓpter
dīnū tīorē tolerāt. ſz intꝰ
quidē desiderū pietatiꝫ.
foras āt explēt mīsteriū
ordinis. ꝯstenꝰ nꝝ a pfō
ne p intētionē tendant.
nꝝ dispositioī ɔditoris p
superbiā contradicāt. Ni
mi etenī dīnitatis pietā
te agit. cāī is qꝫ pfō corde
ad ɔtēplacionē tendit hu
manis mīsteriis occupa
tur. ut ecīa mlt̄is īfirmio
ribz mēs eiꝰ pfīā proficiat.
et quo seipm īpfectū respi
cit. iñ ad hūilitatis culmē
pfectior assurgat. Nō nū
qꝫ enī pfī viri vñ desidera

orū suorū detrimēta tolle
rant. ñ maiora luc̄ diſis
aliis portāt. q̄ diū eis vaca
re ut appetūt liq̄. nō
cū aliis ihū admiſcent
libz. Fit ergo mira diſpē
ſacōe pietatis. ut vñ ſe deſ
tructores eſtimāt. in locū
plectores ad celeſtis p̄ie cō
ſtructionē ſurgūt. Nōnū
q̄ vō ideō ad cepta deſideria
mūme proueniūt. ut ipā in
ueniēte tarditate ad eadē
deſideria relaxato mētis
ſinu dilatētur. et q̄ cito ceſſi
an forteſſe ipleta poterāt.
magna diſpenſacōe agā
tur. ut repulſa creſcant. Sic
q̄ppe mortificatā appetūt.
ut iā p̄ſē ſi liceat ꝺditoris
ſui faciē ꝺtēplent. ſz eoꝝ
deſideriū differt ut p̄ficia
at. et tarditatis ſue ſinu
nutrit ut creſcat. Dñi vñ
ſponſa iſponſi ſui deſide
rio anxietas damat. In
lectulo meo p̄ noctē q̄ſiui
quē dilexit anīa mea. q̄ſiui illū
et nō iueni. Abſcondit ſe
ſponſus cū q̄rit. ut nō iuē
tus ardencius q̄rat. et diſ
feratur q̄rēs ſponſa ne iue
niat. ut tarditate ſua ca
pacior reddita. mltiplicato

q̄ſq̄ iueniat qđ q̄rebat. Se
quit. Circuibo ciuitatē
et p̄cās quē. Gaudencius velut ne
ſcie cū iuenerit. ſepulchrū
Sicut enī ſepulchrū locus
ē quo abſcōdit corpus. Ita
dīna ꝺtēplacio qđā ſepul
chrū eſt mētis. quo abſcō
dit aīa. Quaſi enī huic
mūdo adhuc viuim⁹ cū
mēte ī eo foras vagamur.
ſz mortui ī ſepulchro ab
ſcondim⁹. cū mortificati ī
terius in ſecreto ihū ꝺtēpla
cois celam⁹. Dū igit̄ vir
ab īportunitate deſiderio
rū tpaliū. a tumultu iuti
liū curarū a clamoē pſtre
pēciū turbacionū ſemet
ipōs sacri vbi gladio mor
tificare nō deſinūt. atq̄ intꝰ
cū dei faciē in ſinu mētis
abſcondūt. De q̄bz paul⁹
dicit. Mortui enī eſtis. et
vita vra abſcondita ē cū xp̄o
in deo. Qui enī mortē q̄rit.
quia ad cor ſepulchrū iuēit.
q̄ quo mortificare ſe appe
tit. valde ad iuētū requie
ꝺtēplacois hyplaceat. ut
extinctus mūdo lateat. et
a cūctis exteriorū rerū tpali
ū p̄turbacoibz int̄ ſinū
ſe ītimi amoris abſcōdat
hȳ gregȳ. Circa quō deuoti

vi ac religiosi ⁊ nutu occu
pāt⁹ cū curis vtiq; tpalib⁹
q; vō ipas occupacões ex
teriores sbeūt ppt̄ tiorē dei
et obūam quā superioribz su
is exhibēt hoc facūt. Ctrō
uso vō illi q; tiōre ac amoe
dei caret. secularibz curis
libēt intendūt. et q̄to ma
gis p exteriores occupacoēs
mēte distrahūt⁹. tanto fri
gidiores ī dilacōe dei ⁊ celes
ti desiderio efficiūt⁹. De
hoc p bm̄ gregoriū dicit⁹
Intenta enī curis sēlaribz
tāto īsensibiliores intq; effi
ciūt⁹. q̄nto ad ea q̄ foris sē
studiosiores videtur. Osu
q̄ppe cure etene a celesti de
sideriō obdurefat aīmq.
et dū ipō vsu suo durq; ef
ficit⁹ p actioēs seculi. ad ea
emolluri nō valz q̄ ptinēt
ad cōtemplacōē dei. hec greg⁹.
Et vō sic īduraf⁹ p affectū
īordinatū in actioibz sēli.
Scām acquirit Sfusā. cū āt
in se requiē ppt̄ re morsū
Scē īuenīe nō potūt. aīmi
intēcioē foras egredit⁹. et
in hys q̄ foris sē. hoc ē ī vo
luptatibz carnalibz et las
ciuis et ī actis malis delīq
cionē q̄rit. De hoc bēs aug⁹
in gl̄ō sup̄ ps̄ psalmos
dicit. Qbēs in corde p̄mut⁹
mala Sciā. inq̄etū iz cor.
q̄ āt nō iz q̄etū cor. habita
re ī corde suo libent nō pt̄.
tles foras exeūt a scipis aī
intēcioē. et de hys q̄ foris
sē. carni corpus delīantur.
q̄etē in nugis. ī spectacul.
ī luxurijs. et in oīb⁹ mal⁹
q̄rūt. Et q̄re foris sibi vo
luūt ee bn̄. q; nō est ill⁹ int⁹
bn̄ vn̄ gaudeāt in Sciā.
hec aug⁹. Hij tles q̄ sic sē
p occupacōcias sēli et curis
dissipati. quetūt in hoc
mūdo prospai. alios rebz
et honoibz precellē. q̄etem
q̄ est ī mōsterio deputant
laborē. curā vō et fatiga
cionē quā hūt in rebz secu
laribz. existimāt delīacio
nē. Sīc tangit bēs greg⁹
rem̄ mōluī sic dicēs. Quisq;
in hoc mūdo prospai appe
tit. cet̄os rebz tēdē. et
honoibz tūmē. huic numerū
cum sēlaris q̄ fatigat⁹ in de
līacōe est. q̄ues ī labore
valde eternū fatigat⁹ si de
sit cum sēlaris qua fatige
t⁹. piise eternū mētes iñ de
lītabilit⁹ pascūt⁹. vñ p̄ iqui
etudinē inessant⁹ agitāt⁹

hȳ gregȝ. Nigr̃ sic vixit
et tl'em dissolutū vitā du
cūt. hȳ habitū quidē religio
nis defecit. sȝ carnis dedit. mūdo vixit
Dñi qñ eos cū sēlaribz psois
occupāt ul' nūsāt ingerit.
habitu et gestu se ee religi
osos simulant. Et qr nō st' qđ
pretendūt. eaā in ypocrisi vi
tiū iaduūt. quorū studiū
ē nō virtutes amāe sz vicia
palliāe r tegē. De quibz
dicat bēs bnard9. Tristicia
ypocritarū nō in corde
sz facie ē. oues st' habitu
et vulpes actu. et crudelita
te lupi. neq enī ē apud eos
ūtutes colē. sz celāe vicia.
hȳ bnard9. Post ypocrisim
vō sequūt' eaā alia vicia
q mōchos tl'es ordinatos
appetendūt. vz. superbia r
auaricia. q in religiosis val
de st' reprehensibilia. De su
pbia eorū dicat bēs bnar
d9. Magis āmirāda est
superbia mōchorū qm luci
feri. ille superbiuit i celo. iste
i cenobio. ille in delicijs. iste
i misteriis. ille optō omī
lapide pciosō. iste sacco et
cilicio. hȳ bnard9. De a
uaricia vō dicat bēs ilđeōi q

Q amat pecunias deū
amāe nō pt. si peculiaritq
i mōchis sit. neq ordinate
q par in egregia oē erit
cor. Nō ē mōchi habitus?
ni despectio mūdi. Quō
ergo mūdū despiciūt qui
aurū q̄rūt. Ubi aurū. ibi
et vicia placet. In xpi mili
cia nō q̄rus lucra. hȳ ilđeōi q
Post hȳ moi at vicia iā p
missa. mōchi ordinati
et dissoluti mlta alia in
ueniencia sequūt. Nā st'
mlti frēs ordinati i diuīs
quētibz. q̄bz mōsteriis ul'
ambitq̄ carere ē. lō abhoī
nacio. q̄es veracio. silēciū re
diū. Hi tl'es dāpna verā
tpalia gemūt. ruinā vero
virtutū nō plangūt. ad la
cmarū xpi fidelioz rudes et
indocti. ad recreandū fabu
larū nugis faciūdi. Cū stāt
ad orandū nec plorāt nec
suspirāt. cū vō st' in audito
rio in risu et cachino exal
tāt vocē suā. et alia q̄ plī
ma satis reprehensibilia et
abhōinabilia q solēt exe
cere religiosi ordinati? diss
soluti. Quorū exectabilē
pnisacionē. anselmꝰ i q̄dā
epīa tāgit sic dicēs. Sūt

quidā in cōgregacōe qui
ficuīt ad oculū seruicū
quibz claustrū curret ē. ca
ritas cathena. timēcia cō
pedes. ira abhōinacio. q̄
es vexacio. silencij amai
tudo. meditacio despacio.
Vij tles ad discurrendū huc
atq illuc pmpta et alacres,
ad sedendū in claustro egri
et debiles. ad p̄candū deū
bruti et muti. ad tractādū
de bobus et ouibz astuti et
acuti. dāpna rerū tpaliū
gemuīt et plangūt. ruinā
virtutū nō dolent n̄ sētiūt.
ad īuestigandū lacēmacū
xp̄ūctionē rudes et indocti
ad recitandū fabulariū nu
gas facūdi et faceti. cū stāt
ad orandū n̄ plorāt n̄ sus
pirāt. cū sedent i auditorio
in risu et cachīno erūpant
vocē suā. Abbatī adhereāt
p̄bis et potibz poci q̄ p̄ pro
vite mito a scītate ei⁹. pro
tē obsecūt⁹ pro q̄us obedi
ēūcula quā expectāt. nō
p̄ spūalibz exēcijs q̄ ipi nō
amāt. In psalmodia stert
ūt et sōpnūāt. In lūlis de
trahūt et diudicāt. Isti ta
les sese ignorāt. mūdū a
māt. desidera carnis ad
huc suspirāt. ab ignorāa
a sui subour⁹ securitas. ex
cupia mūdi leuitas. ex de
sidera carnis supflua ai
a et cordis anxietas. secu
ritas reddit eos trepidos. le
uitas vagos cum diuisos.
p̄ securitatē tepefacti vacāt.
p̄ leuitatē a p̄ceptis mo
lestāt. p̄ anxiā curā distē
ti. turbāt⁹ et anxij fuīt. hȳ
anselm⁹. His ea. Bernard⁹
huiⁿmoī puersas ydiocoes
hoīm reprehendēs sic ait
O hō velox ad mēsā. tard⁹
ad ecclīam. potēs ad potā
dū. fz eger ad cantandū. p
uigil ad fabulas. sōpnolē
tus ad vigilias. p̄pt⁹ ad
loq̄ēdū. fz mut⁹ ad psal
lendū. p̄pt⁹ ad detracti
onē. fz tard⁹ ad orōnē. In
vidie amator. xp̄i p̄secutor.
festucā respicies. et trabē
nō respicies ydeotis. alcius
mala ytēpnēs. fz tua nō de
sētes. ceteros reprehendis. te
ipm nō corrigis. malicie
ūctor. discipl̄ē destructor
amic⁹ vicioꝝ hostis vtutū.
hȳ st̄ que hoiem excecāt. et
a deo sepant. hȳ st̄ que cō
uersū ad vitatē faciūt p
uersū. mōchū demoiacū

rpianū anrpm. tȝ bnardꝰ
Et hijs igit dēs iā pmissis
colligē possumꝰ ad qntas
ordinacioēs et dissolucio
nes deuenit status mōcho
rū. qꝫ itaꝫ plangit bēs bnd⁹
meōrans vitā et nisacioēz
detestabilē quorūdā mod
norū mōchorū sic dicēs.
Qs in pncipio eccl ordo cepit
mōsticus ad tantū crederet
mōchos ierciā deuenie.
Q qntū distamꝰ ab hijs q
in diebz anthonij exstitere
mōchi. Iuxtā illi cū se
ivicē p tēpus exercitare re
uiserēt. tanta ab iuicē a
uiditate panē angelorū
capiebāt. ut corpis cibū
penitꝰ obliti. die plerūqꝫ
totū ieiuni ȝ ventribz nō
mētabz tñ sigeret. Et hȝ erat
ordo rēs. qm dignioꝝ pti
plus iseruebat. Nob aūt
ociētibz i vnū. iā nō ē
dnicā cenā māducāe. Pa
nē iquoꝫ celestē neō ē qui
requirat. neō qꝫ tribuat.
Nichil de scripturis. nichil
de salute aiārū. sȝ nugeti
risus et vba proferūt in
ventū. Int prandendū
qtū suaues dapibz. tantū
aures pascūt rumoribz. q
bz totus itenꝰ. modū nes
cias in edendo. Interī aūt
fercula ferculis apponūt
et pro solis carnibz a qbus
abstinet. grandiū piscū
corpa duplicāt. tantuqꝫ ac
curiacoē et arte cocorū ppa
rant. qtenꝰ qtuor a quīqꝫ
fercul' deuoratis. pma nō
ipediat nouissia. nr sacie
tas iuuiat appetitū. vēr
ispe onerat diū nesat. sed
vacietas tollit fastidiū. et
diū iā stomachꝰ crebis ruc
tibz ipletū se indicat. n diū
tñ curiositas saciat. Infelix
ergo stomachꝰ cū oīa suscī
pe cogit. oppressꝰ magis ob
truit qꝫ refciat. Iā vō sic sur
genti a mēsa. qꝫ aliud libz
nisi dormire. Si aūt ad vigi
lias idigestū cogis surgere.
nō cantū sȝ planctū pocius
extorȝbis. Nuꝝ eternū vīnī
ter mōchos tanta itpantia
a ī cibis et potiocibz. ī ues
timētis et lōsternijs et c
qstaturis et ȝstruēdis edi
ficijs molestē potuit. Et
ce enī ycūs putat auā
ricia. sobrietas austeritaꝫ
credit. et silencū tristicia
reputat. Et cōē remissio
disciplina dicat. loscitas

assibilitas. cachinnacio
ōiditas. mollicies vestimē
toꝝ et ornamentoꝝ fastus hones
tus. stroꝝ superfluus cultus.
mūdicia. Cuius ꝙ altitudi
ī pendimꝰ. auritus appella
tur. Ista enī auditus destru
it auritatē. ꝙ discretio dis
cretionē confundit. Clis mi
sericordia crudelitate ple
na ē. q̄ vult tm corpi seruī
re. ut aīa ingulet. ꝙ vbi q̄

Ecce videmꝰ q̄nta īdecēs
cia dissolucio ꝙ īordina
cio p religiosas psonas
mō geritꝝ in sco ordine.
et iō mito dolendū. Illā
quibz q̄ sic pūse agit in
quo abrenūciauit scō i
le. Vocatus ē q̄ppe mōchꝰ
ad ordinē. ppt hoc ut tri
bulacionē sustineat. et de se
culari letricia ipē sollicitus
est. vocatus ad nuditatē.
ad sitim. ad vigilias. ad
lamētacionē. ad tacitur
nitatē et hūilitatē et ceteꝝ
virtutes. et ipē in oībz cō
trariū facit. Quid igitur
tlis mōchus dicturꝰ est cū
udicatꝰ fuit in extrema
hō sue mortis. Dehꝰ mōi
religiosis. abbas effirem
in quadā omē sic dicit.

In quo hmoi scō abrenū
ciasti cassimi si trusti
requiē sc̄lariē requiris.
In tribulacoē q̄ppe vōtꝰ
es. et tu de sc̄lari letricia
pticipans. In nuditate
vocatus es. et tu de vesti
mēto studiū habes. In si
tī quoq vōtꝰ es. et aquaꝝ
tēnues vinū bibē delectā
ris. Ad pūū nichiloīnꝰ
inuitatus es. et sī armiꝝ
spūalibz tu cōgredi cupis
Ad vigilias quoq vocatꝰ
es. et tu ītricia sōpni atq
pigricia resolueris. Ad fle
tū et ad lamētacionē vō
tus es. et tu cū cachinno ri
sū effundis. In tacitumitatē
vōtus es. et tu mlīloquio
vano delectāris. In sepacoē
vōtꝰ es. et tu vicinitatē
negligēciū vitā suā nō re
fugis. Hereditē te regni sui
vocauit xps. et tu q̄ tirena
st sapis. In mānsuetudinē
et hūilitatē vōtꝰ es. et tu
superbz et elatus incedis. In
assidua meditacionē et
collacoēz vbi dei vōtus es
et tu vnq hore spaciū
fastidire icipis. Et q̄ ei
illa die dicturꝰ es. si tua
vicia expurgare negleris

Queso dulcissime sic agite ut cū fiducia simꝰ ante tribunal tribulis et magni regis et ī ospaū miluū scōrū angelorū. tꝫ effice abb

C Est eaā aliud qp satis reprehensibile ē in scā religioē. vz. de plātis ⁊ subditis. Nā st nōnulli plāta q̄ ꝑ ste statū prelacioīs quē tm̄ sup alios se extollūt. subiectos sibi despiciūt. et quos ptāte ꝓcellūt. ea am vite mitas se ꝓcellē credūt. cūctas sapiētiores se existimāt ee. qp videt se ceteris āplꝰ posse. cū laudantꝰ extollūtr. et tles se eē credūt. q̄les se foris audiūt. C Iz quibz plātis suā fragilitatē dz aspicē ⁊ et se in suo corde humiliaē ac p humilē ꝺisacionē suoꝝ fr̄ūz studeat se ꝺformaē. et tm̄ ex zelo dī peccātibz p censuraā iustacie dz obuiare. De tlibz plātis bēs gregꝰ xxvj mōluū sup illo verbo. Deus potēs nō abiat cū sit ipē potēs. sic diat. In vsu vite mōrl' q̄ dā ex semetipis st noxia q̄dā vō ex hijs q̄ citra ipā versantr. Ex semetipis q dā noxia st. sicut paā atq flagicia. q̄dā vō nōnūq̄ nobis ex hijs q̄ citra ipā st nocent. sicut tpal' potēcia. Magna ē enī tpal' potencia. q̄ apud deū meritū siuī debō ad mīstratioē regimīs īueīt. nōnūq̄ tm̄ quo ꝑminet ceteris. elacioē cogitacois ī tumescat. et dū ad vsū cūcta sbiacēt. dū ad votū velocit' iussa xplent. dū oēs sbditi si q̄ bn' gesta st laudibz efferūt. male gestis āt nulla aūcte contradicāt. dū plerūq̄ qp laudāt. eaā qp obiurgāe debuerūt. Seductꝰ ab hijs q̄ infra subdūtr sup se aīmꝰ attollit. et dū foris ī mensa fauoē circūdatr. intꝰ veīta te vacuatr. atq obliꝰ sui. ī voces se sparsit alienas. tlem se credit. q̄lē foris audr nō q̄lē intius discrnē debuit. subiectos despicat. eos q̄ equales sibi natale ordine nō agnoscat. et quos forte ptāte excesserit. trīsēdis se se eaā vite mitas credit. cūctas se estimat amplꝰ sape. quibz se videt āplꝰ posse. Plerūq̄ dū subiectorū affluēcia aīmꝰ īflatr. influxū sup̄bie ipō potencie

fastigio ienocanāte corrūpi
tur. ¶ Dīs enī ptās aucta ire
gētis indigit vitā. Igit bñ
hanc exiet ille q sic p illā
se sup culpas eligi. sat eaā
cī actis equalitate ponī
¶ Humana eternī mēs plerūq
extollit. eaiā cī nulla ptāte
fulcit. q̄nto magis ī altū se
erigit. cī se ei eaiā ptās ad
uīgit. ¶ Cī ergo potēcie tpa
lis mīsteriū suscipit. sūma
cura vigilandū ē. ut sciat
q̄sq; et sūmē ex illa qđ ad
uīuat. et purgnē qđ tēptat
et equalē se cī illa actis
tenē. et se tī p̄cantibz zelo
vlcis pferre. ¶ Quā discre
cionē agnoscam⁹. si paulū
imitem⁹. ¶ Paul⁹ bñ agē
tibz fribz prelatū se ē nes
ciebat cī dicēt. ¶ Nō ip dñā
m⁹ fidei vrē. sz adiutores
sum⁹ gaudij vrī. at illico
adūxit. ¶ Fide enī statis. ac
si dicēt. Ideo nō dñām⁹ fi
dei vrē. q̄ fide statis. equales
enī vob sum⁹. vbi vos stāe
agnoscam⁹. ¶ Quasi se p̄latū
fribz ē nesciebat. cī dicēt.
facti sum⁹ puuli ī medio
vrī. nos aī seruos vrōs p
ihm xpm. ¶ Iz tī cī culpa q̄
corrigi debuisz ināit. illico
mgrīm se ē recolligit dicēs
Quid vultis? in vgā ve
niā ad vos? ¶ Ite greges. ¶ De
subditis eaiā faciēdū. ipse
nō nulli fiēs quietuales q̄
p̄latos suos in frīs suis di
iudicāt. ac eaiā sup eos m⁹
murāt. et mores eorū p vā
ba īdecencia corrigit. seip
sos vo īcorrectos reliquit.
n⁹ aliquā diligēcaiā adhi
bet. ut ppriū statū ordinet
ad pfectū vtutis. ¶ Quīq e
caiā cogitāt si ī tli dignita
te aut officio ēent. melius
vellēt q̄ illi hic disponē ac
ordinare. suū aī statū ī quo
se n⁹ sollicite discutiūt nec
emēdant. ¶ Iz q̄libz deuo
tus ac religiosus subditus
suā ꝓsciam respiciat. et p
latorū suorū frā nō repre
hendat. et q̄ius forte fuit
in eorū vitā q̄ iure ēpīhen
di possit. ipī tī ppē hoc su
o superiori reuerenciā exhi
bē nō obmittāt. opa tī e
orū si qua ēpīhensibilia sē
imitanda nō sē. Attendē
eaiā debz subditus q̄ ptās
regimīs siue p̄latura nō
pt̄ admīstrari sī studio
cure tpalis. vñ qđ ipī ver
ant⁹ in exterioribz occupati

A²

B²

onibz. uī subdīti sīn omī
solliciturdiē melius vacīe
pūt in dei laudibz. Et cū
subditus ac religiosus in
suo claustro ac ambitu
exīstēs. bonis mōibz et vir
tutibz tutilat. suū supio
rē qui curā exīoē gerit
nō accusat. De hoc trac
tat bīs gregoxvo mōluī
sic dicēs. Subditorū mens
ad custodiā hūilitatis e
domat. si īfirmitas ppa
tessant attendit. sz tuīc
vires nrās exāinaē vacāt
negligim9. cū de nobis
forcia credim9. et idcirco
eos q nob plati st distric
te iudicam9. Quo enī
nosipōs min9 agnoscim9
eo illos quos reprehendē
nitim9 plus videm9. Cōia
tq maia st q sepe a subdi
tis in plātos. sepe a pla
tis ī subditos ꝛmittūtur.
qz et omīs sbditos q psūt.
min9 qz ipi st sapientes
arbitrant. et rursū. qui
subiecta st rōrū suorū ac
tioēs iudicāt. Et si ipōs re
gimē tenē stringēt. se po
tuisse agē melius putant
Dīn plerūq; fit. ut et rōres
min9 prudent. ea q agē
da st videāt. qz eorū oculos
nebula elationis obstruunt
Et nōnūq; is q subiectus
ē hoc cū prelatus fuit fatet
qd diu cū ei subiecto arguebat. et pro eo qd illa q in
dicauerat ꝑpetrat. saltē qz
iudicabat erubescat. Igit
sicut plātis curandū ē ne
eorū corda estīatioē singu
laris sapīe locus supior ex
tollat. ita subiectis prudē
dū est. ne sibi rōrū fas dis
plicēt. Si at mgrōrū vita
iure reprehenditur. oportz
ut eos subdita eaā dū dis
plicēt veneīt. Ad hoc ē sol
lert intuēdū. ne a quē vene
rat necē est imitat appetat.
a quē imitat despicis vene
rat cōtēpnas. Sbtīl enī via
tenēda ē crūtudinis et hūili
tatis. ut sic reprehēsibilia
mgrōrū fas displiceāt. qte
n9 subditorū mēs a serua
da mgrī reuerētia nō rece
dat. Ne vo nōnulli q si pa
tī qz. de spīali ꝛsolatione
inchoāt. cū rōres suos tpa
lia agē et terrena ꝛsiderāt.
mor ordinē supne dispēn
satioīs accusant. qz neq; q
bn ad regendū plāti st. p
quos ꝛsolatioīs in fine er

empla mōstrant. Ex hij ni
mirū dū tpare se a seniō
suorū reprehensioē neglig
culpe sue exigentibz mitis
usiq ad reprehensionē ꝺdito
tis exredūt. cuj ꝓfrō dispo
sicio inde ab hūilibz rectoꝛ
agnoscat. vñ ab elatis nō
rē iudicat. Na enī ptās
regimūs mīstrari nō pt sī
studio caute tpal'. Aliqñ oī
potēs deus mira dispensa
cioē pietatis. ut teneat spū
aluū mētes a trena cura
disiūcte sit. onj regimūs
duris ac laboriosis cordibz
tuīgit. ut tanto illi ab hoc
mūdo securj lateāt. qñ
to hij extius sollicitudinibz
libentj elaborāt. In exhibi
cioē qppe susceptā oneris.
ꝓpīis quoq; utilitatibz sꝑ
ditorū diuꝛe vie tolerande
st' humane seruitutis. Et se
pe ut dem est miserioꝛs dō
quos tenē diligit. eos solli
cite ab extius actiōibz ab
scōdit. Na et plerūq; pī fa
miliās ad eū laborē seruos
digq; diuꝛigit. a quo sꝑti
les filios suspendit. Et iñ
filij sñ veracioē decori sūt.
vñ scriptū in puluē fedāt'
Qj ꝓ rē in ecclia dīnitus
agnt' ipā tab̄naculi structu
cioē signat'. Ad moysen
qppe dīna voce ꝓcipit'. ut
ad tegenda scā scōrū erbis
so oraculo atq; iacīcto vela
texant'. iussiq; ē ut ad ꝓ
tegendū tab̄naculū vela
caliana et pelles extenderēt.
q nimirū ul' pluuias ul'
ventos ul' puluerē tolera
rēt. Quid ergo p pelles
et caliana. quibz tab̄na
culū tegit'. nī grossas hoīm
mētes accipim'. q aliqñ
in ecclia occulto dei iudi
cio qñis duꝛe st' ꝓferūtur
Que qa seruē cauis tpalibz
nō retinūt'. oportet ut rēp
tacionū ventos et pluuias
de hui⁹ mūdi ꝑturbatibz
portēt. Quid vo ꝓ iacīctū
coccū bissiq; sigt'? ni scōz
vita teneā ul' clam'. Que
dū caute in tab̄naculo sꝑ
cilicijs et pellibz abscondit'.
sua integra pulcrīdo ser
uat'. Cor enī int' uitiosa
tab̄naculi bissus fulgeat.
coccus ꝺmonstret. iacīctus
ceruleo coloē resplendeat.
desiup pelles et caliana ymꝫ
bres et ventos et puluerē
portāt. Rigit' ut magnus
ꝺtutibz in scē ecclie sinu ꝓ

ficuit ꝓpositoꝝ suoꝝ vi
tꝫ despicꝫ nō dñt. aī va
nꝫ rebꝫ exterioꝝbꝫ vident.
qꝫ hoc qđ ipī secuꝝ ītima
penetrāt. ex illoꝝ ādiu
mento ē. qui cont̄ pcllas
hui⁹ scli exti⁹ laborāt.
Quā enī candoꝝ sui ꝑ
cā retinēt? si hyssū plu
uia tangēt. ꝑ Aqđ fulgo
ris atꝫ claritatis occ⁹ ul'
iaculꝫ oñderet? si hec
susceptus puluis fedaēt.
Sit ergo desup tertiꝫ ci
liꝫ fortis ad pduerē. sit
ītegꝫ color iacinctinꝫ ap
tus ad decorē. Ornēt eccle
siā qui solis rebꝫ spīlibꝫ
vacāt. tegāt ecclias: quos
et labor terī tpaliū ghuat
Nequaꝫ ergo cont rēorē
suū exiora agētē mīmuiꝫ
is q̄ int̄ saīm ecclīaz iam
spīlit̄ fulget. Si enī tu
secure intus ut occ⁹ truti
las. cuicuī⁹ quo protegeis
cur accusas. ꝑ ꝯ Greg⁹. ꝑ
ca hoc ecīa nōndū. qꝫ sūt
nōnulli sb̄diti q̄ aī ꝺspica
ūt plātos et supiores suos
vite īordinate et voluptā
tibꝫ deseruē. ac negocijs
secularibꝫ nimis ītendē.
eo audaciꝫ ad lasciuias
et ad alia īcōueiencia. ecīa
ipī solent frena laxare. qꝫ
tanto minꝫ timēt exceder
et īordinate viuē. q̄nto ma
gis ꝺsideraūt illos q̄ eis debe
rēt ꝑcē viā vitatis ac disci
pline declinare. De hoc bē
Greg⁹ iij mōliū sic dicat. Ca
endū est qꝫ qđ a minoꝝibus
voluptuose agit̄ maioꝝ
disciplīa corrūpit. aī vō ma
iores ipī voluptati deseruī
unt. nimirū mīoꝝbꝫ lasciuie
frena laxant. Qs enī sb̄ dis
ciplīe se cōstrictiōe retineat
qui et ipī qui ius discretionis
accepūt se se voluptatibus
relaxāt. Nā cont̄ nos hostis
tuꝫ vehemēcaꝫ vires accipit.
qui et ipōs q̄ pro custodia dis
ciplīe plati st̄. letale seruie
cognoscat. Tanto enī lucra
ad ferendū occupat. q̄nto
et hij q̄ intrēdē potuīt. vo
luptati vacāt. Sc ecīa dū p
utilitate subditoꝝ rēōres
nimie tpalibꝫ curis īseruī
unt. plerīaꝫ eoꝝ exēplo deter
cāt. qđ verū valde ē q̄s ab
neget. aī curā a pastoribꝫ
frena q̄m celestia sollicita q̄
videt. Nonē ecīa pt forsitā
alios. cur omps deus nōn'
los q̄ videbant ē bone et

E2 scē vite vite. ernē ꝑmittit
et in pcm̄ ruīe. ¶ De hoc
sciendū ē q̄ sē plures cause
ꝓpē quas accidē solet. Nā
sē nōnulli q̄ aliquā vtute
ul' ecā plēs tm̄ ꝑ quas ī
notescūt hoīb;. et iō eos
venerāt. sz in q̄busdā viis
sue pcīs occulte īuoluti sē
q̄ a prīb; ignorāt. et iō dn̄;
q̄ inspector ē cordiū. nōnū
q̄ tles ī apta vica ruīe ꝑ
mittit. ut cognoscāt ab a
lijs manifeste q̄les sē q̄ ꝑius
in occulto vicio fuerūt. ¶ Est
et alia causa ꝓpē quā ꝑmit
tūt aīe in pcm̄ ruīe. videz.
supbia ul' elatio. Sē nāq;
nōnulli q̄ castitatis vtute
ꝑminēt. sz humilitatē cordis
nō tm̄t. et cā occulte ꝑ supbi
am erigūt. manifeste ī cae
nus facinoꝛa corruē ꝑmittū
F2 t. ¶ Hz nōndū q̄ nōnūq̄m
alius istoꝝ ē cautela elatō
rū. Nā elati cū ꝑspiciūt tles
in quodā religioso statu
ee. et tm̄ ꝓpē occulta alia vi
cia a supbiā. in carnis lub
cū. ul' alia pcā se ruīe. tlia
tm̄ ꝑsiderantes ī caput de
q̄ magis timē. et in cūctis
q̄ agūt studēt cautiores ee
ac in humilitate mētis pseue
rāe. Ista tangit bēs gregō.
xxxiij mōliū. exponēs il
lud iob. ¶ Et stnet sibi autū
q̄si lutū. sic dicēs. Nouet
fortasse aliquē. cui misē
ricors dns fieī ꝑmittat ista
ut leuiathan iste nē ꝑ sug
gestiones validas. autū ad
est vitos sātatis claritate
fulgentes. q̄si lutū sibi vi
cijs mancipando sōsternat
hz eaq; tm̄debimq;. q̄ au
tū q̄d pius ea ꝑsuasionibz
q̄si lutū sibi potuit. autū
an̄ dei oculos nūq̄ fuit
hepe nāq; hō mlt̄as occul
te pcīs inuoluit. et ī vna
alia vtute magna videt
Que ipa quoq; vtus ianiq;
deficit. q̄ dū ī notescat hoī
bz. paūl dubio laudat. ei q̄
laus ihyanē appetitum
hn̄ fit ut ipa vtus nō sit.
dū abscondit q̄d displicet.
prodit q̄d placz. Que itaq;
ee mita apud dn̄m pnt
q̄n et mala occulta sē. et
bona publica. ¶ Plerūq;
enī ut dixiq; latet supbia
et castitas īnotescit. atq;
iō diu ostensa. castitas cū
fine vite ꝑdit. q̄ coopta su
pbia. usq; ad finē īcorrupta
retinet. Aliq; eleōsinis va

cat, ꝑia distribuit. ſz tñ
mlt'as ĩuſtacijs ſecuit. ul'
fortaſſe lĩguã in detracti
oĩbz exeit. et fit plerũq; ut
is q̃ſiũ q̃ muſeũoris fuerat
iuũ finẽ vite ſue et rapaci
tatis et crudelitatis ſtimu
lus ĩaudeſcat. Qđ valde uſ
to iudicio agit'. ut ꝑdat et
añ hoĩes vñ homĩbz placu
it. qui hoc vñ dõ diſplicu
it corrigẽ nũq; curauit. A
lius pacẽ ſtudet. ſz ĩuidẽ
alijs et ſeruãe malicã in
corde nõ cauet. fit q̃q; in
pacies. q̃ latebat dolens.
Nec itaq; ꝑ aliq̃ aurũ ſiũ
ẽt et ꝑ aliq̃ lutũ. atq; hoc
aurũ q̃ſi lutũ ſternit. q̃n
occultis erigẽtibz meritis
ecclã virtus q̃ publice da
uerat diſſipat'. Sepe enĩ
omps dõs occulta quoĩũdã
mala diu tolerat. et aptã
eorũ bona electorũ ſuoz vſi
bz profutura diſpenſat.
Nã nõnulli mũdũ neq; q̃
fundit'q; deſerẽtes. nõ ꝑſeue
raturi anguſtũ iter arri
puũt. ſz ad q̃rẽdã anguſtã
portã exẽplo ſuo eos q̃ ꝑſe
ueraturi ſt' accenduũt. Vñ
plerũq; ꝓficit. ut ipm hoc
qđ bene vident' viuẽ. nõ
ſibi. ſz poĩ q̃ ſolis electis viuãt
dũ exemplis ſuis ad bñ viuẽ
di ſtudia ꝑſeueraturos alij
nõ ꝑſeueraturi, puocãt. Se
pe quoſdã videm̃ viã ĩgre
di ad locũ, ꝓpoſitũ feſtinãe
quos alij q̃ eũtes cõſpiciũt
ſecũt'. eũdẽq; ꝑẽ locũ petũt
ſz fit plerũq; ut utruẽte a quo-
ĩpulſacoĩs aurigulo poſt ſe
tedeãt q̃ ꝑibãt. et hĩj ad locũ
veĩant q̃ ſeqbant'. Idcirco
enĩ vtutis iter nõ ꝑſeueãtu
ris ĩcipit. ut eis q̃ ꝑueturi ſt'
q̃ gdiant' via oſtenditur. Quo
rũ videlz cauſis vtilitate nõ
modica electorũ ꝓuectibz ſer
uit. q̃ illorũ lapſũ dũ ſpi
ciũt. de ſuo ſtatu ꝛtremiſcũt.
et ruina q̃ illos dãpnat. ſ
tos hũiliat. diſcũt enĩ ĩ ſu
pni adiutorij protectoe cõ
fidẽ. dũ plerũq; ſpiciũt de
ſuis vĩbz accidiſſe. Nñ ergo
bñ agẽ vident' reprobi. q̃ſi
planũ iter electis ſequẽtibz
mõſtrant. q̃n vo in lapſũ
negãe corruũt. electis poſt ſe
ꝓgentibz q̃ſi cauẽdã ſuꝑbie
foueã oſtenditur. ỹ' gregoriꝰ
De hoc eciã habet' vsq; mo
lũ. vbi idẽ bt̃s gregoꝰ tract
tãs illud. Q' docet nos ſup
iumẽta tte. et ſup voluptes

celi erudit nos. sic dicat. Iu
mēta tre st' q' vsu vite cūrl'
yma appetūt. Volucres vō
celi st'. qui supbe curiositā
tis studio sblimia pscrutā
tur. Illu viuēdo se deponūt
in fcu qm st'. isti īquirēdo
se eleuāt vltra q' possūt.
Illos īfimus voluptas de
icit carnis. istos qsi in sup
iorubz eīgit libido cuiosita
tis. Illis p sacra eloqa dicit'
Nolite fieri sicut equus et
mul' quibz nō est ītellēs
Istorū supbz labor increpa
tur cū dicit'. alcora te ne
qsieris. et forcora te ne scru
tatus fuis. Docet igit' nos
dūs sup uumēta tre et volu
cres celi. q' dū hoc qđ sum'
agnoscim'. n' carnis nos
īfirmitas deicit. n' supbi
e spūs eleuat. n' defluendo
in ymis deicim' n' supbi
endo de sublimibz īflam'
Q' enī labit' carne uumē
torū appetitu pstructur.
q' vō extollit' mēte, more
volucrū. qsi leuitatis pēna
sbleuat'. bz si vigilant' at
tendit' vt et mētis humilitas
et carnis castīonis castīoni
a teneat'. ita cognoscim'
q' alterū custodit' ex altero
Nā sepe supbia luxurie
seīnarū fuit. q' dū eos
spūs qi in altū exerit. caro
īmfimus mersit. Vij enī
pus secreto eleuāt'. sz post
modū publice corruūt. q'
dū occultas ītuēsaūt moti
bz cordis, aptis caduūt lapsi
bz corpis. Sic sic elati uulta
fuerāt ītribulacōe ferendi.
ut q' supbiēdo se hoīibz p
ferūt. luxuriando usq' ad
uumētorū sūlitudinē deuol
uant'. Vō qsque cū honoē
eēt nō ītellexit. qpat' ē uū
mētis ic Quasi scē enī il
los in altū pēna sublevua
neāt. de qbz paul' dicebat
q' cū cognouissēt deū. nō si
cut deū glōificauerūt. aut
grās egerūt. Quō aūt ī iu
mētorū a' pl' q' uumētoz
voluptate ceciderūt. subdit
dicēs. Tradidit illos dūs in
reprobū sensū desideria cor
dis eoz ī īmūdiciā. Ecce ui
to mersit quo supba scā sb
leuauit. et a volatu volu
crū. vltra appetitū lapsi st'
uumētorū. atq' iñ sub se p
strati st' vñ sup se ire videbā
tur. Curādū itaq' ē et oī
custodia mēs a supbie tu
moe seruāda. Nō enī añ

oculos dei vacue tñs volāt
cogitacões nīē. et nulla
momēm tpis p aīm tñse
ūt sñ statu ītribucois. In
tus ergo videt deus qđ mē
tē eleuat. et ideo foras p
mittit ūualescē qđ depo
nat. intꝰ pius extollit. qđ
foris postmodū luxurie cor
rupcio ferrat. Ocultā vz.
culpā sequit. apta pas
sio. ut malus exterioribz ītio
ra puniāt. et cor publice
corruat qđ latent tume
bat. Unde p hūilitatis cus
todiam seruanda ē mū
dicia castitatis. Si enī pie
spūs sub dō pmitt. caro illi
cite nō sup spm eleuat
Habz ipse spūs ꝺmissū sibi
dñiū carnis. si tñ sub
deo cognoscat iuta legitē
seruitutis. Nā si auctorē
superbiendo ꝺtēpnit. ūre ti
a subiecta carne plū suspi
cit. Unde et ille pm q inobedi
ens mor ut superbiendo pe
cauit pudēda ꝺterit. Qre
enī ꝺtuēliā spūs deo ītulit.
mor ꝺtuēliā carnus īueīt.
et qui auctori suo cē subdi
tus noluit. ius carnus pub
lice subdite quā regebat
amisit. vt et ipo videliz.
inobē sue ꝺfusio redūdaret
et superbiendo discēt qđ elatus
admisisset. Sē enī plerūq
virus libidīs de radice nas
cit elacois. qz tūc cāo vitat
cūi spūs latenē ītumuit.
Uīt ē ꝙ longa ꝺtinēcia re
pente soluit. hīt ē ꝙ plerū
qz et usq ad senū virgini
tas seruata viciat. Qnia
igit negligit hūilitas cor
dis. rēs under despicit. ca
am īntegritatē cordis corpis
et qnq p aptū malū reprobos
ānūciat. quos diu rēprobos ī occulto tolerabat
Nam q diu seruatū bonū
subito ꝓdidit. apud semet
ipm intus aliud malū re
nuit. ex quo ad aliud sub
ito erupit. p qđ ab oīpoten
te deo cecā tūc alienꝰ erū
rit. qñ se ei p mūdicaā cor
pis inhēre mōstruit. C
Qra igit mētis elacio ad
pollucioēs pēcipit carnus re
probū cor a volatu volu
crū ad petulāciā labitur
iumētorū. Sed āt vī ne ap
petitu bestiali ad luxurie
voraginē devoluāt. solli
cite cogitacões mētis a su
perbie volatu custodiūt. ac
ne ī imfima desipiēdo corru

ãt oẽ qđ sublimit' sapuit hu
milit' pmit. hẽ ita dicit'
Q' docet nos sup uimenta
tic. ẽ Jã enĩ vi sup uimẽta
tic edocti st'. qr quiaꝑ ĩymis
pt ãburi despiciũt. qr ni
chil in hac vita qđ ptrit
querũt. Jup volucres quoꝝ
celi eruditi st'. qr oẽs ĩ mũ
dorũ spũũ insidias xpĩcen
diũt. et ptãtes aereas quas
adhuc p carnis ifirmitatẽ
tolerãt. ecã uite mitas aũ
cant. Mẽtes ꝯpe sordũ tñsi
toria cũcta despiciũt. et sub
se labi quaꝑ supbit. quaꝑ
ptrit cõtẽplant'. et quasi
in quodã terrũ uertice ꝺstitu
te. tanto sibi oĩa sub ee cõ
spiciũt. qnto semetipãs auc
tori oĩm subdũt. atꝙ inde
cũcta tñscendũt. Vñ creа
tori oĩm uera se hũilitate
substinũt. ỹ' gregꝰ. Er hijs
igit' dãs colligẽ possumꝰ
qr cautos t hũiles oportꝛ
nos ee. si in uita religiosa
ac ũtuosa volumꝰ usqꝙ ad
finẽ pseuerare. Qꝛ qr de sta
tu ĩordinato. q' heu mõ p
quosdã erret' in ordine.
tructe incepimꝰ. restat ut
illa itin psequam'. Vñ cõ
sidernduũ ut sup dcm ẽ. qꝛ
mõstrat disciplĩa. ualde mo
dernus tporibꝰ defuit. et a
sua pfõne languescit. Oẽs
q' sua st' qrũt. et spreto celes
ti desiderio terrena aiude ꝛu
pscaũt. Cur igit' ad illa que
pro dño amoꝛe ꝛcepsimuꝰ.
p malũ desiderũ iterũ re
dimꝰ. et votũ qđ pmisimꝰ
deo. p ĩordinatã affõnẽ
violamꝰ. De hoc p petrũ
damianũ sic dr'. Ad tãtã
q'ppe fecẽ cotidie semetipõ
detior mũdꝰ iste denoluit'
ut nõ solũ cuꝰlibꝛ siue se
cularis siue ecĩastice ꝺdi
cois ordo a statu suo collap
sus iacuat. sꝛ ecã ipã mõs
tra disciplina soloten' ut
ita dicerĩ relinata. ab as
suetis illa celsitudĩs siue p
fõne langueſcat. periit pu
dor. honestas euanuit. re
ligio cecidit. et uelut sacro
agmĩe. oĩm sanctorũ ũtutũ
turba procul abscesit. Oẽs
enĩ que sua st' qrũt. et cõ
tẽpto celesti desiderio. tam
tẽssabulũ ꝛcupiscũt. Er qr
sub ipõ mũdi fine pꝰ mũ
dũ ĩhiare nõ desinũt. qsi
post alta pelagi ĩlutus e
uecti. tñ remigio tanit'
pulsant. Nos igit' q' mũdi

abrenũciatores dicim⁹. q⁹ trẽni fluctus naufragiũ euasisse gloriam⁹. cur ad ea ꝯ pro dño amoẽ ꝺtrũ sim⁹ retrogradis. nutẽtes gressibꝫ male estuãtẽ desiderio tranlem⁹. ¶ Et dũ cautionẽ quã cũ xpõ pepigim⁹ frangim⁹ violare fidei poenas tormẽtũ metuẽ ꝯ premia possum⁹ de neũ uersionẽ sperare. hꝫ petrꝰ da. ¶ Quicũꝫ ergo religiosus violat fidẽ agendo contra votũ. qđ suo sponsõdit creatori. iure apostata debz censeri. Nã sicut duobꝫ modis creditur a deo. fide ul' ope. sic duobꝫ modis efficiũtur homines apostate. relinquẽtes fidẽ. a' ꝑua opa agentes. Vñ si mõchus agit contra suã professionẽ mõlit' peccando. mito apostatã dz nũcupari. eciã si habitũ deferat religiosꝰ. De quo bẽs gregꝰ sup ezechielẽ sic dicat. Sciendũ ꝯ sicut duobus modis a deo creditur sic duobꝫ modis a deo apostatare homines fiũt. Nã unꝰ ꝯ a creatore suo a' fide recedit accidit apostata est. item q⁹ ad ꝑfectũ opus qđ deseruerat redꝫ a' ope. Sicut ergo qui a fide.

tur credit. ab oĩpotenti deo a postata absq; ulla dubietate deputabit⁹. eciã si fidẽ tenere videat⁹. hꝫ gregꝰ. Mõndũ e eciã q⁹ st' nõnulli. q⁹ in scã religione qui solũ gloriant⁹ de eo q⁹ pluues ãnos habeãt in ordine. q⁹ vo ipi raro ul' nũq; religiose vixerũt modicũ ꝑpendũt. Vñ dẽs q⁹ in ẽtutibꝫ nõdũ ꝓfecerũt. nouicios se ee cognoscãt et non mõchos. Vñ bẽs bernꝰ. Si in ordiẽ q̃dragiũ ãnos egisti. et ẽtutibꝫ nõ ꝓfecisti. sed i ꝑmo gradu stas quo itrasti. ego nouiciũ te iudico. hꝫ bernꝰ. ¶ Est et aliud i ordiẽ mltũ ꝛprehẽsibile. viz. vicia mmunicois. q⁹ tñ bẽs vñ dictus i regula phibz districtissiẽ dicens. Voc an omia amonẽtes. ut absq; mmuracoẽ sit frẽs. Qđ mandatũ regule a subditis mime obseruat⁹. Nã ꝑ modicã occasionẽ nõnulli frẽs ꝓrupũt i murmuracoẽz. inde dũ causantes de cibo de potu. et aliis minꝰ districte. Insup diudicãtes suos superiores ꝑlatos ac alios officiales. ac sentientes ipos inordinatos. ul' minꝰ prouidos. a' negligẽtes

ēt. ℔ timē debent tles mō
chi. ne ꝓpt̄ vicīū mīmuraci
onis prouocēt ira dei. ut e
cīā sepent̄ de nūo filiorū
dei ei⁹. De hoc dicat beatꝰ
basilius. ℔ nō erit de nūo sa
trū xpi. q̄ mīmurē inatat̄
ob erigūū victus sui. vehe
mētissīā enī plaga aīe mur
mur fore oñdit̄ et sustentu
cio hui⁹ vite. hꝫ basilꝰ. Et
q̄cūq; deliturꝰ ī mīmure.
priuat se dīna ꝛsolacōe. Vñ
bīs hꝫ ieonꝰ. Erps eis ꝛsola
cois dīnę. si ꝛsolacōnē re
apis a mīmuracōe. hꝫ ieoꝰ

m² ℭ Et sicut subditi ꝑsunt
murmurādo. sic ecīā plati
studē et laborāe dēt. ut nō
dent ill' occōnē murmurā
di. ne forte et ipi incurrāt

n² ꝓpt̄ hoc pcm ꝛ ira dei. ℭ Ec
ā ꝛsciendū ē. q̄ sicut ꝑfectōes
in ordīe efficāt̄ valde vtu
osi. sic cōfuso defectōes ī bois
mōibꝫ. fiūt mīt̄ū vicioſi. q̄
tles postposito oī tīore dei.
facūt ea q̄ nō expediūt. sic
lea mīta et enormia ꝛmittē
do. De hꝫ moī rīligiosis dicat
bīs augꝰ. Sicut nō vidi me
liores eꝝ qui ꝑfecerūt ī ordīe
sic nō vidi detiores eꝝ q̄ defe
o² cerūt. ℭ Et nōndū eꝝ oīs
q̄ in statu rīligiois vuūt ī
ordinate. miſeabiliores sūt
oībꝫ hoībꝫ q̄ nō deū hīt nec
mūdū. ℔ cā si explet suas vo
luptates occulte p̄cando.
ſp tī timēt dēphendi. ꝛ ido
frequēt in q̄da cordis an
gustia st' ꝛstituti. Et idēo
ſelīm nō hīt. q̄ alibē p̄cure
nō p̄sumūt. deū ecīā nō
hīt. qz puocando ei⁹ idig
nacionē incurrūt. De hoc
dicat bīs ieonꝰ. Nō de mū
di ꝛtemptoribꝫ. scīz. mōchis
et aliis habitu rīligiosis.
si ꝓpositū suū rīligiose ī, viuēdo
pleuerīt. cū dnō iudicet ē
rūt. sīnat. miſeabiliores
st' oībꝫ hoīnibꝫ. qz nō deū
hīt nō ſelīm. hꝫ ieonꝰ. Nō
solū aūt tles st' in hoc scło mi
serabiles. verū ecīā etna
dāpnacio aꝑhendꝫ eos in
futło. Vñ bīs bnardꝰ Q
in loco ordis ſn ordīe viuūt.
ad illū ordinē deuenient
vbi nullꝰ ordo ſz sēpitnꝰ hor
ror habitat. ℭ Vnde q̄ſq; p²
ergo mōchus et rīligiosus
ꝓpendat et ꝓtēſcat ꝓclīm
aīe ſue et abstinēat se a
cōcupiſcēcīis cārlibꝫ. et a va
nitatibꝫ hui⁹ ſcli. nō solū
mēte. ſz ecīā corpe. qz ꝛusai

inē hoīes ſeculares. mōchis
mūme expedit. mariē tamē
illis q̄ nōdū in bono ꝓpoſito
et in vita rligioſa ſt̄ fūdati
Nā videndo et audiendo ea
q̄ inſdō ḡerūt. debil' aīm
facilit' ad tēptacionē tūt.
et iō mūd⁹ et ei⁹ occupa
cōēs ſt̄ fugiende. De hoc
yſaac abbas ſire ſic dicat.
Expedit mōcho nullaten⁹
miſcēi oppugnātibz eū. ſz
ab eoīdē aſpectibz abſti
nē et elongnie a ꝓpinquitate
ꝑsonū. et hoc dico nō ſolū ꝓ
ventre. ſz eaā pro oībz ī qui
bz eramunat⁹ mōchoīū li
bertas. Cūq enī hō accedit
ad deū. fedus ī inijt cū dō
de hijs abſtinē. q̄ſt̄ lr̄. nō vi
dē facie mulieris. nō reſpicē
formoſoīū aſpūs. nō ꝓcupiſ
cē quicq̄. ul' epulāi. ornatū
veſtiū nō vidē. nō vidē hoī
nū ſeculariū dignitatē. ꝛc
q̄ mīmas vires acquirūt
vicia de ꝓpīquitate cor̄ laxē
cū et alterāi cū adiecte
ſapiām et ꝓpoſitū ei⁹. et ſic
aſpectꝰ bonoīū mouz arbi
trū habentis zelū ut idi
nec⁹ ad opacionē ꝑpz. ma
niſeſtū eſt q̄ ꝑpz contra
poſcāā hmōi captiuādi aīaz
et ſi nichil pl⁹ fuerit ſolumo
ad infeſtacioēz tū plioīū
adducit illū. et īfructuoſā
facit mēti ꝓturbacionē. Ad
vnūq̄dq̄ nāq̄ corpis men
brū hz hō pugnā. et debz aſ
todie ſeīm et diminuie pug
nā ſuā in ipis. Nūus enī
hō ſibi faciat violēciā adbo
nū. pdictas tū ex eis vidēdo
ſp aut ꝓcupiſcendo. hꝫ yſaac
abb̄. Ecce q̄ periculoſū ē mō
cho vſum in ſdō. Mōchi
enī officiū ēē debz. fugē tur
bas. amāe ſilenciū. fletibz
īſiſtē. ſiplicitatē ſtudē. īnocē
ciā vite ac ſāmoniā amāe
Si vō oppoſitū fecīt. a culpa
liber nō erit. Hoc tangit hu
go de ſcō victore ſc̄ diacō. liber
a culpa nō ē q̄ alienū vſur
pat officiū. Si mōchꝰ es. q̄d
facis in turba. ſi amas ſilē
ciū cur declamātibz aſſidue
intēē deſiderās. Tu ſp ieiu
nijs et fletibz debes īſiſtē.
et p̄ tu philoſophāi q̄ris.
Siplicitas mōchi. phīa eiꝰ
ē. Sz docē vult alios volo.
Nō ē tuū docē. ſz plangē.
Si tū doctor ēē deſideras.
audi q̄ facias. vilitas habi
tus tui et ſimplicitas vitꝰ
īnocēcia vite. et ſāctas quiet

sacois tue. dore dñt hoies
Meliꝰ ergo fugiendo mū
dū doces q̄ sequendo. hꝫ iu
go. Et bñs bnardꝰ. Möchꝰ
nō hꝫ docentis sꝫ plāgentis
officiū. ḡppe aū oppidū
aurer eē debz. et solitudo
padysus. hꝫ bnardꝰ. Un
quulbz deuotus möchus
fugiat mūdū et ea q̄ in
mūdo st. et rlugiose viuat
et qđ forus oñdit homibz
p habitū. intꝰ studeat
seruare cōrā deo p bonā
vitā. Ad hoc hortat bñs
gregoriꝰ sic dicēs. Möchꝰ
veneranda siu habituꝫ i ac
tu i locucioē in cogitacioē
sp circūspiciat. et ea que
mūdi st pfēt deserat. et qđ
oñdit humanus oculꝰ hñt
habitu. hoc añ dei oculoꝫ
moribz pretendat. hꝫ gregꝰ
laboret ma möchꝰ ut a vi
cijs abstineat. et i virtuti
bz se exāceat. sit humil. mā
suetus. et caritatiuꝰ. et tiorē
deu sp p oculꝰ habeat. Nā
de möchis ordinatis et ior
dinatis. dicit abb pastor
sic. Qꝝ qrulosꝰ ē. möchus
nō est. Qꝝ malū pro malo
reddet möchꝰ nō ē. q̄ ita
caudꝰ ē möchꝰ nō ē. qui
elatus et vbosus ē. möchus
nō est möchꝰ sp ē mansue Qꝝ vē ē möchꝰ
tus. humilis. caritate plenꝰ
et tiorē deu sp et vbiq; pre
oculꝰ habz. ut nō pecret.
hꝫ abbꝫ pastor. Itē qualis
debeat ee verus möchus
dicit io. abbꝫ in tractatu
de tpntia gōbz sic. Möchꝰ
ē. q̄ solū q̄ dei st agit. co
gitat et loqr. xpo vnitus
in omū tpe. loco et negocio
Möchꝰ ē violencia nature
idesinēs. et custodia se siuū
idefectēs. Möchus ē sānia
tū corpus. expurgatū os
et illuminata mēs. Möchus
est meres et doles aīa et
i desinēta mortis mēoria
se exercens. vigilās et dor
miēs. Et qs putas ē fide
lis et prudēs möchꝰ. q̄ sub
obūa. sbiectioē. labore et
dolore. calore siuū custodi
uit ientaculabile. et usq;
ad siuū exitū. ignē igni. et
feruorē feruori. et aorē aori
desiderium desiderio. et solli
citudinē sollicitudini aci
die addē nō cessauit. hꝫ io.
abbꝫ. De ordinacioē et vtute
deuotoꝝ möchoꝝ dicit ei
am bñs bndꝰ sic. Ille vē ē
möchꝰ q̄ deuocionē tenet

chorō. pacām̄ īcāplō. dis
caplinā in labore. medita
cionē in lāone. feruorē in
orōne. castitatē īcēptacio
ne. tollerātiā in adūsita
te. hūilitatē in prospita
te. hr̄ bnard⁹ Si vō tātā
pfōnē mōchorū. q̄ mō p
sōs prēs p̄missa ē ul' ali
bi ī sc̄ptura legit⁹ ppt' nr̄az
fragilitatē seruāe negm⁹
suppleat hoc ī nob hūilita
te ysaē deuocio. Cōpūga
m⁹ cotidie in fletibz. q̄ diu
pegrinam⁹ a dnō dō nr̄ō
et a luīe vultꝰ ei⁹. accuse
m⁹ r̄ yficeam⁹ impfōn nos
trā et defectus nr̄os. agnos
cētes pauptatē nr̄am. et
dn̄s liberabit nos. Ad hoc
faciēd ū hortat⁹ nos bīs b̄
nard⁹ sic dicēs. Magnā
iacturā pfessionis nr̄e sup
pleat pietas ac deuocio cō
sc̄ae hūilitatis. Sit nob la
cīne nr̄e panes die ac nocte
q̄ diu diat⁹ aīe nr̄e vbi ē
ds tuus. hoc ē q̄ diu pegr̄
nam⁹ a dnō dō. et a luīe
vultus ei⁹. Dnū q̄dē eāt
nēcrū. sz q̄ nec ī vno figi
m⁹. n⁹ in mlt̄is opando et
laborando exēem⁹ in quo
ordiē cōputabim⁹. vtinā
cū illo. de quo aplūs dicit
Et q̄ nō opat⁹ credenti āt
in eū q̄ iustificat ipiū re
putat⁹ fides ei⁹ ad iustitiā
sc̄dm̄ ppositū gr̄ē dei. vti
nā cū peccatrice illa cui
ml'tū dimissū ē. q̄m di
lexit ml'tū. Nā r ī dilige
do deū retributio magna
ē. Siqz frēs obsecro nō er
rubescam⁹ nos. sz accusem⁹ r
yficeam⁹. et q̄ magni nob
vmbrā et p̄sōle q̄dā fig
mētū pfōnis apud hoīes
ī dium⁹ apud deū ysaē nr̄ē
cognoscētes pauptatē. nō
usquequaqz a vitate recda
m⁹. et veritas liberabit
nos. hr̄ bnard⁹ Et q̄ vis ppt'
fragilitatē nr̄az et defectꝰ
nō valeam⁹ p̄uenīe ad p
fectū statū mōchorū. tū pro
ut possum⁹ cū adiutorio
dei in bono ope nos exer
cere debem⁹. mēsurā caā
vtiū nr̄arū ppendam⁹. r
sc̄dm̄ qd̄ suppetūt vires. ad
extirpanda vicia. r ad vir
tutes īserendas laborem⁹
Q̄ igit̄ ad sc̄m ordinē nos
venisse gaudem⁹. tō nrā
ītentio aīa hoc vsaī dz.
ut mēs nr̄a virtutū ar
mis accīcta ī spitali cta

mūe se sp exeat. et vicioꝝ
ipetus devellaē ꝛtendat. De
hijs et alijs sanctū ēligiosoꝝ
tangētibꝫ. pe. da. sic dicat.
Plevosqꝫ vidimꝰ iā dudū
ī sacro ordiē ꝛstitutos. qꝫ
n dū norūt qꝫ in ieunijs
qꝫ in vigilijs. qꝫ in reliqs
celestis disciplīe studijs fer
re potuisset. Et cū scīptura
dicat. Q ignorat ignorabit
quo pacto. ul'a dō ꝛgnosci
ul' deū mēatē ꝛgnoscē q se
metipm ī ca obsequio ꝛvin
cit ignorāe. Q ergo semet
ipm vult vīcē. mēsurā sua
cū virtū. turpe ē notriā
nō tpē. Nā qs ī milicie
spīt'l' agone pficat. in hoc
pbatio ē. si iā debilioē cō
tra se vicioꝝ ꝛtūacia sē
tat. si surgentes in se mo
mus facile rep̄mat. si tu
tum l'tuacioēz cogitacionū
strepitū minoi iā labore
opesat. si nāctes aūles ille
ebrie spinas mox ut oīi ce
pint. recei resecat. si tumē
cia supbie. luxurie. ac ꝛtōp
vicioꝝ colla. gladio ptinꝰ
dīni amoris obtrūcat. Ce
terū si qꝫ prodest diu qiē
pia sacre intēē milicie. qꝫ
velud sub ipa pmi tuvaniꝫ
tudinīē ēmissis mānb;
et teneto ad hoc populū
videas claudicāe. Q qua ni
mirū negligēcie dissolu
cioē pdicatoꝛ egregiꝰ dis
cipulos suos plurēs dicēs
remissas mq̄ manꝰ et
dissoluta genua erigite.
et gressus vōs facite pedi
bꝫ vīs. ne claudicās qs er
ret. Docta manꝰ ad pre
liū facile venit ad tripdiū
Corpus attritū lorica pmp
tū fertur ī pugnā. Nōcho
nēpe cui ad hoc ipossibile
ē superbiā pmē. auaicia cō
cupiscēcie suadē exti
guē. mūdā mentē a luxu
rie petulācia custodire.
qꝫ viri malicie adūsus of
fendētē neq̄ expellē. qui
pro seruāda cēsura iusti
cie sucūbit iniuriā sustinē
Quid aliud dicendū est
nisi qīntū ad pfessionē q
dē iā in sāc milicia nō
dedit. sz qd sit spīrale etiamē
penitus nō agnouit. Y
mo ad pfectionē tendētibꝫ
hoc totis vībꝫ ī nitendū. ut
salubrit erigāt magis dis
cant istu nescie qm vīcē
Pudeatqꝫ hijs q se mor
tuos pfitent cē cū xpo. re

belles motus carnis et pas
siões aiaꝝ adhuc ī se pro
cacat viuẽ. Discat igitur
miles xpi dñi adhuc nouꝰ
ẽ manꝰ ostẽ. Discat en
gentibꝫ qbusꝫ viaꝫ pro
ut res ductuꝫ obuiare
Huc illuc q̃ cũductus viua
cis capiendae ocul' prudus
utat. et singul' ꝯbusꝫ ra
cul' q̃ mittũ ꝯgrue defẽ
sionis tegmẽ apponat. Ut
superbiã humilitate deiciat.
gulã sobrietate ꝛstrũgat.
mãsuetudiẽ iracũdiã cal
cet. Auariã largitate ve
frenet. ardorẽ libidinis ẽ
rore ꝓpetui ignis extinguat
Odij tmbẽ flãma suauis
siẽ cãritatis exuuat. Qdtã
tur certe dñs isto ctamẽ. q̃
subtilẽ ac pfũde ꝛsideraꝝ
totũ quiaꝫ ẽ illud qd' ver
satur ī mente. Gratulã
tur ãgeli ad tlẽ spectacu
lũ. videtes q̃ humana na
tura ī eo q̃ cont' seipam
pugnat. ad eorũ se ꝛsortiũ
vñ fuerit electa ꝛformat'
Et sibi vicando ad verũ p
cuidubio pacẽ tẽdit. quã
olĩ sibimet ꝛsentiedo. q̃
nõ repugnauit amisit. Ner
ꝛgnam' frẽs mei si ad votũ
mov cãcta nõ viam'. si m
hui' ꝛfluctuoẽ ctamus e
rũpnas. labores. angustias
et gñissimũ sepe fluctuã
tis aẽ tẽdũ sustiẽm'. In
hoc enũ nob' dña dispensa
cioẽ ꝓspicit'. ne repentina
victoria ī arrogãcã nr̃ aĩ
m' extollat'. et de altitudiẽ
sua ꝓfũdius corruat. si nõ
autoi deo sz victorie sue vires
assaribat. Dñi frẽs carissimi
q̃ ad sacrũ ordinẽ nos veisse
gaudem'. hꝫ tõ ntã intẽtio
versui debz. viz. ut mẽs nra
vtutũ armis actincta ī spi
tali ctamiẽ se sp exerceat. et
vicioꝝ portẽta q̃ cãa nos
mutesc̃ nesciũt. feruido spi
tu debellãe contẽdat. Pati
sim' sp inuenies vicioꝝ cu
neos. ac frequẽtes bestias
de agro nr̃i cordis eiãe. nulluꝫ
eis ī ea q̃ nr̃i iuris st' ꝓmit
tum' locũ p̃ise dnãcioĩs ihẽ.
hꝫ pe. da. Quoduim' igit'
nẽ ex p̃missis ꝛdicionẽ et
dissolutã vitã quoꝝũdã fem
ī habitu q̃dẽ rligiois exist̃
ciũ. sz p̃ise viuẽciũ. Audi
uim' eaã ꝛsũsacioẽ sanm' r
ordinatũ rligiosoꝝ ac deuo
toꝝ mõchoꝝ. Qsis ergo ī
ꝓposito bono r ī statu rligioso

se cē deprehendit. ī eodem
scō ꝓposito ac ꝺūsactoē bō
seu uirtuosa. studeat pro
ficē ac pseuerāe. ut cū sās
et ēlugiosis mōchis p̄miū
et gl̄iam post hāc uitā va
leat optinē. Nsās uō ī diſ
solutum ioꝺiāta ac puersa
uita se positū cē ꝛsperit. ti
morē mortis ⁊ penā gehēe
ne añ mētis oculos reꝺu
cat ⁊ p̄nāz pro suis p̄uis ac
tibz a ñ agē nō obmuttat.
Quicūq; ergo p̄ise uiuēdo cō
tra dn̄m se ꝺmisisse senseit.
hoc totū p opa p̄nē supius
p̄mussa. uz. p cōtriconē cō
fessionē et satisfcōnē ꝺelere
studeat. p̄muat inq; seip̄m
p cordis ꝛtionē lacrimas fu
ꝺendo. p oris ꝛfessionē. tubo
rē sustinēdo. et p satisfcōnē
opa ūtuosa exercendo. et
de cetēo a silibz mal' cauēdo
Qꝫ at sic se p̄mit. veniā suo
rū scelerū a dn̄o ꝛseqūr Qꝫ
tli pēitētie diat bēs Aug⁹ Nō
ē hō penitēs. ñ hō ūnt⁹ sibi.
Qꝫ ut a dō accipiat veniā
suo iudicō de seipō exigit pe
nā. tꝫ Aug⁹. Nō solū at tlis
pēitēs p̄bēt veniā. verū
eaā grām in p̄nia. et si pse
ueauit gl̄iam ī futuro a xp̄ō
dnō optinebit. sz et statū
pristinū ēlugiosorū mōcho
rū. ꝓpt' mala et puersa o
pa ꝑditā. p hui⁹moꝺi pe
nitētiaā in se dn̄o coopan
te reformabit. Sꝫ ergo habem⁹
de statu ī capiētiū. q̄ ut su
pra dom̄ē ꝛsistit in uia pe
nitētia et ei⁹ ptibz. uz. cō
tritioē cōfessioē. et satisfcō
ne. et q̄busꝺā actuūstātijs
tangentes cuiusꝺē p̄miē p
tes. De quibz omnibz put
dn̄s donauit tractando
hāc matiam ꝺicta q̄ꝺā
et auctes stōz p̄m ī unū
collegi. ut ꝺiao siue statu
ī capiencū seu pēitētū
aliqlit' ista legentibz pate
fiat.

Explicit lib' primus ma
logranati. q̄ tractat de
statu ī capiencū.

p̄ maria

manath

Scripsit at istū librū frat'
henricus sessynch de embca.
presbr̄ quētual' maiē pas.

maria vogo sta